

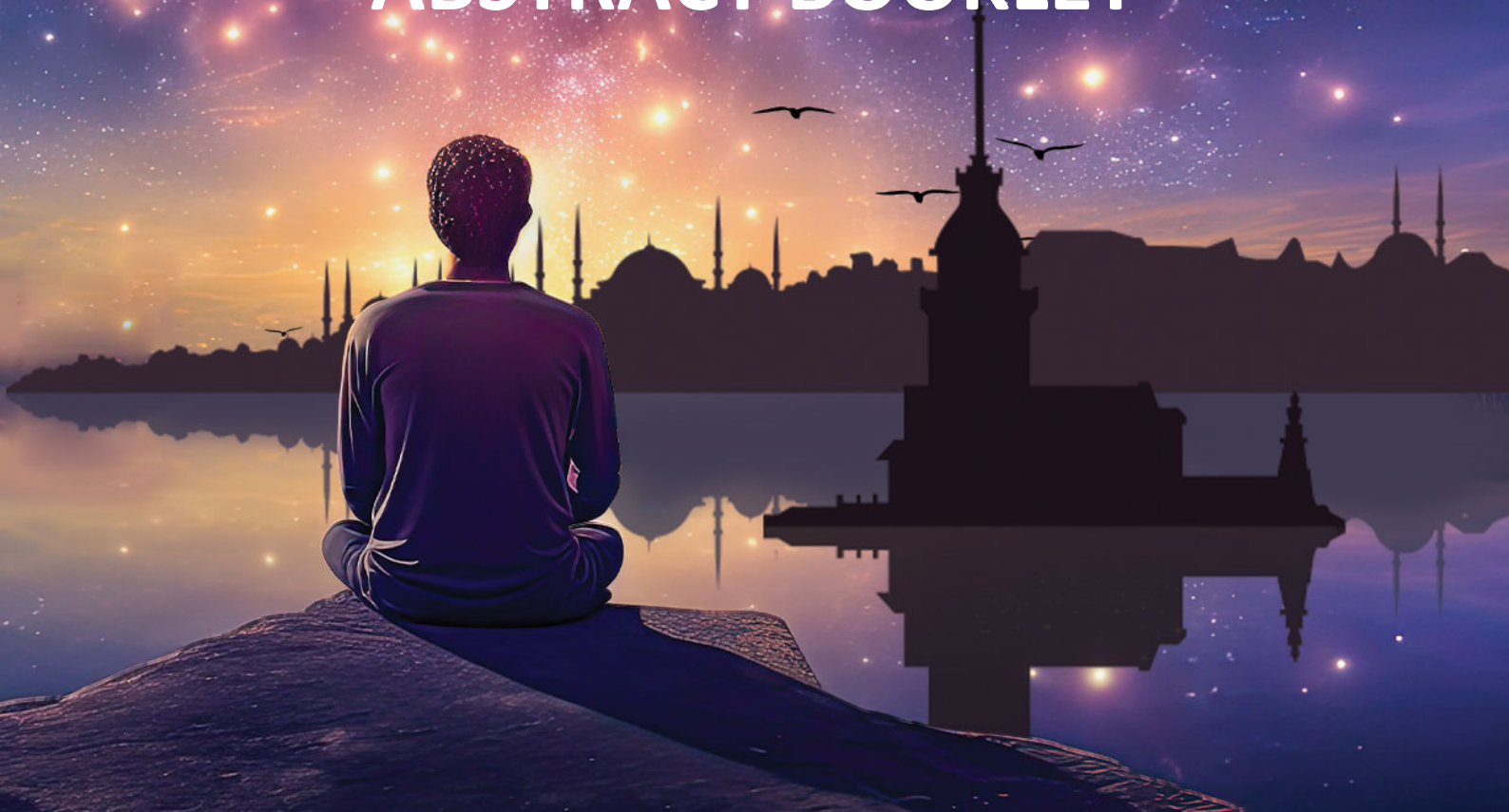

VIII. ULUSLARARASI,
BİLİMLER IŞIĞINDA
YARATILIŞ KONGRESİ

8TH INTERNATIONAL
CREATION CONGRESS
IN THE LIGHT OF SCIENCES

Üniversite Kültürü dersi kapsamındadır
The congress is engaged into the University Culture

ÖZET KİTAPÇIĞI
ABSTRACT BOOKLET

VIII.
ULUSLARARASI
BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ
KONGRESİ
ÖZET KİTAPÇIĞI
24-26 Ekim 2024

VIIIth
INTERNATIONAL
CONGRESS OF
CREATION IN THE LIGHT OF SCIENCES
ABSTRACT BOOKLET
October 24-26, 2024

EDİTÖR / EDITOR
Dr. Öğr. Üyesi Nafi YALÇIN

ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ
İSTANBUL, 2024

DAVETLİ KONUŞMACILAR
(INVITED SPEAKERS)

Prof. Dr. Nevzat TARHAN
Üsküdar Üniversitesi Kurucu Rektörü

Prof. Dr. İsmail Hakkı Aydın
İstanbul Aydın Üniversitesi

Thomas J. Plevyak
Past-President of the IEEE Communications Society

Prof.Dr. Arif Ali Nayed
Chairman, Kalam Research and Media

Prof. Dr. Âdem TATLI
Dumlupınar Üniversitesi Emekli Öğretim Üyesi

Prof. Dr. İlkay ERDOĞAN ORHAN
Lokman Hekim Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Kazım UYSAL
Dumlupınar Üniversitesi Eski Rektörü

Prof. Dr. Mehmet Hakkı ALMA
Iğdır Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Ömer AKIN
Matematikçiler Derneği Onursal Başkanı

Prof. Dr. Şener DİLEK
İnönü Üniversitesi

Doç.Dr. Ahmet Kavlak
Iğdır Üniversitesi

VIII. ULUSLARARASI BİLİMLER İŞİĞİNDA YARATILİŞ KONGRESİ
BİLİM KURULU

Prof. Dr.	Âdem TATLI	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi (E)
Prof. Dr.	Abdulahak Halim ULAŞ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr.	Âdem DURSUN	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr.	Ali ALAŞ	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr.	Ahmet Zafer TEL	Iğdır Üniversitesi
Prof. Dr.	Ali Osman BELDUZ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr.	Alparslan AÇIKGENÇ	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Atila DOĞAN	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr.	Cihat YAŞAROĞLU	İnönü Üniversitesi
Prof. Dr.	Ekrem KÖKSAL	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Prof. Dr.	Ercan KAYA	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr.	Erhan PİŞKİN	Dicle Üniversitesi
Prof. Dr.	Fatih SATIL	Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr.	Fevzi ÖZGÖKÇE	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr.	Hasan AKAN	Harran Üniversitesi
Prof. Dr.	Hasan ÖZÇELİK	Süleyman Demirel Üniversitesi
Prof. Dr.	Hikmet KOÇAK	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	İbrahim ÖZDEMİR	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	İhsan Güngör ŞAT	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr.	İsmail KOCAÇALIŞKAN	Biruni Üniversitesi
Prof. Dr.	İlham MİRAC	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Kazım UYSAL	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Prof. Dr.	Koray KÖKSAL	Bitlis Eren Üniversitesi
Prof. Dr.	Köksal PABUÇCU	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Prof. Dr.	Mehmet ÇİFTÇİ	Bingöl Üniversitesi
Prof. Dr.	Mehmet ZELKA	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	M. Sait KELEŞ	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Murat ÜNAL	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr.	Niyazi BEKİ	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Nurullah ULUTAŞ	Bitlis Eren Üniversitesi
Prof. Dr.	Orhan ERDOĞAN	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr.	Osman ÇAKMAK	İstanbul Rumeli Üniversitesi
Prof. Dr.	Osman ÇEREZCİ	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Ömer İrfan KÜFREVOĞLU	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr.	Rahmi KASIMOĞULLARI	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Prof. Dr.	Saadettin Çalışkan	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Sebahattin BAYRAM	Ankara Üniversitesi (E)
Prof. Dr.	Selahattin Çelebi	Iğdır Üniversitesi
Prof. Dr.	Selim ŞEKER	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Sevim İŞİK	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Şadi EREN	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Prof. Dr.	Şahmurat ARIK	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Prof. Dr.	Şükrü Hakan ATALGIN	Balıkesir Üniversitesi

Prof. Dr.	Türker Tekin ERGÜZEL	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Veysel GÜLLÜCE	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr.	Yunus ÇENGEL	University of Nevada
Prof. Dr.	Yunus Emre GÖRDÜK	Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr.	Yusuf SANCAK	Bitlis Eren Üniversitesi
Prof. Dr.	Zekeriya ALTUNER	Gaziosmanpaşa Üniversitesi (E)
Prof. Dr.	Zeki EKER	Akdeniz Üniversitesi (E)
Doç. Dr.	Ahmet KAVLAK	Iğdır Üniversitesi
Doç. Dr.	Ahmet ÖZDEMİR	Bitlis Eren Üniversitesi
Doç. Dr.	İbrahim ÇEMBERLİTAŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr.	Kasım TAKIM	Harran Üniversitesi
Doç. Dr.	Kerim ÖZBEYAZ	Bitlis Eren Üniversitesi
Doç. Dr.	Mehmet Fatih ORHAN	American University of Sharjah
Doç. Dr.	Mehmet GÖKTAŞ	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr.	Süleyman AYDENİZ	Muş Alparslan Üniversitesi

VIII. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ DANIŞMA KURULU

Prof. Dr.	Âdem TATLI	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi (E)
Prof. Dr.	İsmail KOCAÇALIŞKAN	Biruni Üniversitesi
Prof. Dr.	Kazım UYSAL	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Prof. Dr.	Mehmet Hakkı ALMA	Iğdır Üniversitesi
Prof. Dr.	Nevzat TARHAN	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Ömer İrfan KÜFREVİOĞLU	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr.	Şener DİLEK	İnönü Üniversitesi (E)

**VIII. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ
DÜZENLEME KURULU**

Prof. Dr.	Hikmet KOÇAK (Kongre Başkanı)	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	M. Sait KELEŞ (Kongre Düzenleme Kurulu Başkanı)	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Abdülhak Halim ULAŞ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr.	Âdem DURSUN	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr.	Âdem Tatlı	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi (E)
Prof. Dr.	Ahmet Zafer TEL	Iğdır Üniversitesi
Prof. Dr.	Ali ALAŞ	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr.	Ali Osman BELDÜZ	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr.	Alparslan AÇIKGENÇ	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Atila DOĞAN	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr.	Ekrem KÖKSAL	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Prof. Dr.	Fatih SATIL	Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr.	Fevzi ÖZGÖKÇE	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr.	Hasan AKAN	Harran Üniversitesi
Prof. Dr.	İbrahim ÖZDEMİR	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	İhsan Güngör ŞAT	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr.	Koray KÖKSAL	Bülent Ecevit Üniversitesi
Prof. Dr.	Köksal PABUÇCU	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Prof. Dr.	Mehmet ZELKA	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Mehmet Savsar	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	M. Sait Keleş	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Murat ÜNAL	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Prof. Dr.	Niyazi BEKİ	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Orhan ERDOĞAN	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr.	Osman ÇEREZCİ	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Saadettin Çalışkan	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Selahattin ÇELEBİ	Iğdır Üniversitesi
Prof. Dr.	Selim ŞEKER	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Sevim IŞIK	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Şahmurat ARIK	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Prof. Dr.	Türker Tekin ERGÜZEL	Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr.	Veysel GÜLLÜCE	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr.	Yusuf SANCAK	Bitlis Eren Üniversitesi
Doç. Dr.	Ahmet KAVLAK	Iğdır Üniversitesi
Doç. Dr.	Ahmet ÖZDEMİR	Bitlis Eren Üniversitesi
Doç. Dr.	İbrahim ÇEMBERLİTAŞ	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr.	Kasım TAKIM	Harran Üniversitesi
Doç. Dr.	Kerim ÖZBEYAZ	Bülent Ecevit Üniversitesi
Doç. Dr.	Mehmet GÖKTAŞ	Atatürk Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi	Erhan Bektaş	Üsküdar Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi	Fehmi Ağca	Üsküdar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi	Gamze Kağan	Üsküdar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi	Nafi YALÇIN	Üsküdar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi	Said Ocaklı	Üsküdar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi	Uygar Aydemir	Üsküdar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi	Uğur Çini	Üsküdar Üniversitesi
Öğr. Gör.	Selçuk Duman	Üsküdar Üniversitesi
Arş. Gör.	Kübra Kayıkçı	Üsküdar Üniversitesi
Uzm. Dr.	Selçuk ESKİÇUBUK	Ankara Üniversitesi (E)
Uzm. Psk.	Adnan KALKAN	Adana, Araştırmacı - Yazar

VIII. ULUSLARARASI BİLİMLER IŞIĞINDA YARATILIŞ KONGRESİ SEKRETERYASI

Dr. Öğr. Üyesi	Nafi YALÇIN	Üsküdar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi	Gamze KAĞAN	Üsküdar Üniversitesi
Arş. Gör.	Kübra KAYIKÇI	Üsküdar Üniversitesi
Etkinlik Uzmanı	Elif KAHVECİOĞLI	Üsküdar Üniversitesi

İÇİNDEKİLER

ULUSLARARASI KATILIMCILARIN BİLDİRİ ÖZETLERİ

COSMOLOGY AS AYATOLOGY: THE UNIVERSE AS FIELDS OF DIVINE INDICATORS (AYAT) AREF ALI NAYED	17
CREATION AND AFTERLIFE INSTINCTS AND CONSCIOUSNESS TRANSFER TO THE AFTERLIFE THOMAS J. PLEVYAK.....	18
MORAL IMPLICATIONS OF CREATION: A NURSIAN PERSPECTIVE İBRAHİM ÖZDEMİR	20
EXPLORING THE POSSIBILITY OF STRONG AI THROUGH THE LENS OF ISLAMIC OCCASIONALISM NAZİF MUHTAROĞLU.....	22
EVOLVE INTO EVIL IDEOLOGIES. DARWIN'S, NOT THE EVOLUTION, IS THE PROBLEM WARDAH ALKATIRI.....	24
THE SCIENTIFIC REASONING OF AL-TABARİ IN LIGHT OF THE EARLIEST OF CREATIONS ANA SULEM	26

ULUSAL KATILIMCILARIN BİLDİRİ ÖZETLERİ

BİLİM Mİ BİLİMCİLİK Mİ? ABDULHAK HALİM ULAŞ.....	28
TATLI SU MİDYESİNİN SEVK-İ İLAHİ İLE SERGİLEDİĞİ DAVRANIŞLAR, EVRİM GÖRÜŞÜNÜ ÇÜRÜTÜYOR ABDULLAH KESER.....	30
KUR'ÂN'A GÖRE BÜTÜN YARATILIŞIN ALLAH'A İSNAT EDİLMESİ ÂDEM DÖLEK	32
ÖĞRETİM İLKELERİ BAĞLAMINDA KUR'AN AYETLERİYLE YARATILIŞ EĞİTİMİ ÂDEM DÖLEK - MEHMET ZEKİ GÖKSU	34
YERYÜZÜNDE İLK HAYAT VE JEOLJİK DEVİRLERDEKİ CANLILAR ÂDEM TATLI	36
TÜR, YARATILIŞI YANSITAN BİR KAVRAMDIR ÂDEM TATLI- HÜSEYİN ALLAHVERDİ.....	40
YARATILIŞ MODELİNİN MİLLİ EĞİTİM MÜFREDATINA EKLENMESİNİN FAYDALARI ADNAN KALKAN	42
ATEİZMİN İLKELERİ AHMET KAVLAK.....	44
ALLAH'A İNANAN BİR KİŞİ NEDEN EVRİMCİ OLAMAZ? AHMET ÖZDEMİR	46
NEBEVÎ BİR UYGULAMA OLAN HACAMATIN BİYOPSİKOSOSYAL FAYDALARI ALİ AKBEN	48
CANLILAR ARASINDA YARDIMLAŞMA, DAYANIŞMA ÖRNEKLERİ VE BİRBİRİNİN İHTİYACINA CEVAP VERME DÜZENİ ALİ ALAŞ	50
MEVLANA'NIN MESNEVİSİ'NİN ŞERHLERİNE GÖRE ÂDEM'İN YARATILIŞI VE CENNETTEN ÇIKMASI ALİ İRFAN AYPAY	52
ÖKSÜZ GENLER EVRİMİ DESTEKLER Mİ? ALİ OSMAN BELDÜZ.....	54
MEZOPOTAMYA DİNLERİNDE YARATILIŞ ALPARSLAN AÇIKGENÇ.....	56

AHMED MİDHAD EFENDİ'NİN DAĞARCİK DERGİSİ'NDEKİ EVRİM TARTIŞMALARI AYDA BEKTAŞ.....	58
MODERN – SEKÜLER – LÂİK BİLİMİN BÂTİL İNANCI: SEBEPLERİN, FAİLSİZ VE ÖZNESİZ HAREKET ETTİĞİ İNANCI (OLGU VE ALGI ARASINDA) AYHAN KÜFLÜOĞLU.....	60
HZ. ADEM'İN ÜÇ KADEMELİ YARATILIŞI İLE İNSAN TÜRÜNDE BEŞ TİP YARATMANIN TEMELLENDİRİLİŞİNE BİYOLOJİK BİR BAKIŞ BAHRİ TAYRAN.....	63
BİLGİ MOLEKÜLLERİ OLARAK KARBOHİDRATLAR: ŞEKER KODU BARBAROS NALBANTOĞLU.....	67
KAVRAM ANALİZİ YOLUYLA ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA İDEOLOJİK YÖNELİMLERİN İNCELENMESİ BAYRAM ÖZER.....	69
İNSANIN İRADİ FİİLLERİNİN YARATILMASINDA MÜLK-MELEKUT BAĞLANTISI BÜNYAMİN DURAN.....	71
YARATILIŞ ÇERÇEVESİNDE FITRAT PEDAGOJİSİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ CİHAT YAŞAROĞLU.....	74
YARATILIŞ DÜŞÜNCESİNİN POZİTİF PSİKOLOJİ İLKELERİ ÇERÇEVESİNDE POZİTİF PSİKOTERAPİDEKİ HİKÂYE ANLATIMI TEKNİĞİNE UYARLANMASINA DAİR ÖRNEKLER DAVUT CEYLAN.....	76
EVİRİM, YARATILIŞ VE ATEİZM HAKKINDA KATEGORİK DEĞERLENDİRMELER EDİZ SÖZÜER.....	78
İMAN EĞİTİMİNDE DERS KİTAPLARI ELEŞTİRİSİ VE ALTERNATİF BİR MODEL EDİZ SÖZÜER.....	82
REKREASYONUN ONTOLOJİK TEMELLERİNE SEMAVİ BİR BAKIŞ EMİNSAFA DİLMAÇ- ORHAN BATMAN.....	86
KUR'ÂN'IN YARATILIŞ PRENSİPLERİYLE MODERN BİLİM ANLAYIŞININ VAROLUŞA DAİR İLKELERİNE MUKAYESELİ BİR BAKIŞ FATİH ÇELİKEL.....	88
ADAÇAYI (<i>SALVIA SP.</i>) BİTKİSİNİN İLGİNÇ TOZLAŞMA MEKANİZMASI FATİH SATIL.....	90
İMAM MÂTÜRİDİYE GÖRE KUR'ÂN'DA YARATMAYLA İLGİLİ KELİMELERİN YOKTAN YARATILIŞA DELALETİ FEHMİ SOĞUKOĞLU.....	92
KAFKAS ARISI VE ÇİÇEKLERLE İLİŞKİSİ FEVZİ ÖZGÖKÇE - MURAT ÜNAL.....	94
HAFIZA T HÜCRELERİNİN ÜRETİMİ, FONKSİYONLARI VE ÖZGÜLLÜKLERİ FURKAN GÜNEŞ.....	98
MİKRO VE MAKRO ÂLEMİN UYUMU: AKILLI TASARIMIN BİLİMSEL DELİLLERİ H. AHMET KIRKKILIÇ- ABDULHAK HALİM ULAŞ.....	100
YARATILIŞ VE SÜREKLİLİĞİN BİLİMSEL VE TEOLOJİK TEMELLERİ H. AHMET KIRKKILIÇ - ABDULHAK HALİM ULAŞ.....	102
İNSAN VÜCUDUNDAKİ YARDIMLAŞMA TEK BİR YARATICININ VARLIĞINA DELALET EDİYOR HAMİT OKUR.....	106
EVİRİMİN BİLİMSEL STATÜSÜ HÜSEYİN ALLAHVERDİ.....	108
MORAVEC PARADOKSU İBRAHİM BALCIOĞLU - SEFA SAYGILI.....	110

TOPLUMSAL SORUNLARIN KAYNAĞI OLARAK SOSYAL DARVİNİZM İBRAHİM ÖZDEMİR	114
ZERRELERİN DİLİNDEN YARATICI VE YARATILIŞ İDRİS GÖRMEZ	116
FEN BİLİMLERİ VE DİN İLİMLERİNİN BÜTÜNLEŞTİRİLMESİNDE AKL-I SELİM PRENSİPLERİ İLHAM MİRAC	118
ANTİK MİSİR PAGANİZMİNİN MATERYALİST İLKELERİ İLE GÜNCEL KÜRESEL EKONOMİK SORUNLARIN TEMELLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME İPEK MADİ ERKEKOĞLU	120
HOLLYWOOD SİNEMASINDA YARATILIŞ OLGUSU: NUH BÜYÜK TUFAN FİLMİ İNCELEMESİ İSA ÇELİKDÖNMEZ	123
ALLELOPATİ (BİTKİLERDE KOMŞULUK) OLAYINDA YARATILIŞ SIRLARI İSMAİL KOCAÇALIŞKAN	125
ERV'LER İNSAN VE ŞEMPANZENİN AYNI KÖKENDEN GELDİĞİNE Mİ İŞARET EDİYOR? KASIM TAKIM.....	127
BİOSFER-2 DENEY TECRÜBESİ İLE BİYOSFER-1'İ KURAN VE SÜRDÜREN YARATICIYI TANIMA KÂZIM UYSAL	129
DOĞAL SEÇİLİMİN SEÇEMEDİĞİ CANLI: <i>AMPHIOXUS (LANCELET)</i> KÂZIM UYSAL	131
STROMATOLİTLERDEKİ ALGLER KÖKSAL PABUÇCU.....	133
ESKİ DOĞU AKDENİZ VE MEZOPOTAMYA MİTOLOJİSİNDE İNSANOĞLUNUN YARATILIŞI KÜBRA KARAKÖZ	135
DARVİNİZMİN SOSYAL BİLİMLER YOLCULUĞU MAHMUT BOZAN.....	137
BESİN ELEMENTLERİNİN BİTKİ ORGANLARINDA ADİL PAYLAŞIMI BİR YARATICIYI NASIL GÖSTERİR? MEHMET ALİ BOZKURT	139
İLK VE ORTAÖĞRETİM MÜFREDATLARINDA YARATILIŞ EKSENLİ İÇERİKLERE ÇOK DİSİPLİNLİ YAKLAŞIM MEHMET BAKİ ÖZTÜRK - İLYAS KARA - PINAR UÇKAN	141
PIHTILAŞMA MUCİZESİ VE YARATILIŞ GERÇEĞİ MEHMET CESUR	143
BİTKİLERDE SU BORULARINDAKİ TASARIMIN YENİ BORU ARAYIŞLARINA İLHAM KAYNAĞI OLMASI MURAT ÜNAL - FEVZİ ÖZGÖKÇE.....	146
TEVHİD NAZARIYLA JEOLJİK ZAMANLAR CETVELİ DENEMESİ MUSTAFA DEDE.....	148
YUNUS EMRE'NİN <i>RİSÂLETÜ'N-NUSHİYYE</i> ADLI ESERİNDE YARATILIŞ DÜŞÜNCESİ MUSTAFA GÜNEŞ	150
YUNUSLARDA EKOLOKASYON MUSTAFA KAVASOĞLU - KÂZIM UYSAL	152
ARAP ŞİİRİNDE KOZMOGONİ: YARATILIŞIN ŞİİRSEL TASVİRLERİ VE ARAPÇA'NIN METAFİZİK BOYUTLARI NACİ ÖZSOY.....	155
DİL VE BİLİMDE SÜREKLİ YARATMANIN TALİM-İ ESMA İLE GERÇEKLEŞMESİ NAFİ YALÇIN	157
VAROLUŞSAL KRİZE KARŞI İMAN HAKİKATLERİ KULLANILABİLİR Mİ? OKAN İMRE	160

EVİRİM ÇIKMAZI OLARAK TRANSHÜMANİZM ORHAN GÜNGÖRMÜŞ.....	163
TEBLİĞDE TEKVİNİ AYETLERİN YER ALMASI VE HAKİKAT DİLİNİN İNŞASI OSMAN ÇAKMAK	167
EVİRİM, YAŞAMIN ANLAMSIZLIĞI VE HIÇLIK OSMAN KARAAĞAÇ.....	171
CANLILARDA GLİKOLİZ YOLUNUN MÜKEMMEL VE HİKMETLİ İDARESİ ÖMER İRFAN KÜFREVOĞLU - ORHAN ERDOĞAN	173
ANATOMİK LOKALİZASYONLAR ÇERÇEVESİNDE YARATILIŞIN ZORUNLULUĞUNUN MATEMATİKSEL İSPATI ÖMER KUTLU.....	175
SANAT TARİHİNDE YARATILIŞ TASVİRLERİNİN GÖSTERGEBİLİM YÖNTEMİYLE İNCELENMESİ RASİM SOYLU.....	177
TEVHİD PERSPEKTİFİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR TOPRAK YÖNETİMİ: MİZAN YAKLAŞIMI RECEP GÜNDOĞAN - İBRAHİM ÖZDEMİR.....	179
EVREN VE İKTİSAT BİLİMİNİN DİLİNDEN MUHTEŞEM YARATILIŞ DELİLLERİ SAİD CEYHAN.....	181
KUR'AN'DA YARATILIŞ, DABBE VE RUH SANCAK KARAAVCI - N. ÇAĞRI KARAAVCI - ASLAN GÜLCÜ.....	183
SUMERCE-AKADCA İKİ DİLLİ METİNLER “YARATILIŞ ESASTIR” DİYOR SEBAHATTİN BAYRAM	185
YAPAY ZEKÂ BİLİNÇ KAZANABİLİR Mİ? SEFA SAYGILI.....	187
ABİYOGENEZ VE EVİRİM TEORİLERİ ÜZERİNE MANTIKSAL AKIL YÜRÜTME SELÇUK ESKİÇUBUK	189
MADDE VE CAN: MOLEKÜLER DÜZEN VE YARATICININ İZLERİ SEVİM İŞİK	191
İNSAN VE CANLILARIN, KURAN ÂYETLERİNE GÖRE YARATILMA AŞAMALARI SUNA AYGÜN ALLAHVERDİ.....	193
ERNST MAYR'IN "EVİRİM NEDİR?" KİTABINDAKİ BİLİMSEL ÇELİŞKİLERİ SUNA AYGÜN ALLAHVERDİ - HÜSEYİN ALLAHVERDİ	195
RUMİNANTLARDA N. LARYNGEUS RECURRENS'İN (TEKRARLAYAN SİNİR) SEYRİ ŞÜKRÜ HAKAN ATALGIN	197
DOĞADAN ESİNLENEN OPTİMİZASYON ALGORİTMALARI VE SİNİRBİLİM UYGULAMALARI TÜRKER TEKİN ERGÜZEL.....	199
“NEFS-İ VÂHİDE” VE “EŞİ” İLE İLGİLİ AYETLERE EVİRİMCİ YAKLAŞIMLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ VEYSEL GÜLLÜCE- MEHMET GÖKTAŞ	201
HZ. HAVVA’NIN HZ. ADEM’İN EĞE KEMİĞİNDEN YARATILMIŞ OLMASI MESELESİ ZEYNEP AKBUDAK	203
STEPHEN MASCARI’NİN “QUALION HİPOTEZİ” ZEYNEP BERKE	205

**ULUSLARARASI KATILIMCILARIN
BİLDİRİ ÖZETLERİ VE
AÇILIŞ KONUŞMALARI**

EVİRİMİN EVRİMİ VE SPİNOZA’NIN YANILGISI

Nevzat TARHAN

Prof.Dr., Psikiyatrist, Üsküdar Üniversitesi

E-Posta: nevzat.tarhan@uskudar.edu.tr

ORCID: 0000-0002-6810-7096

ÖZET

Evrimin Süreçleri ve Mekanizmaları Değişime Açık mı?

Tekâmül anlamındaki Evrim, sabit bir süreç değildir, mükemmele doğru ilerlemesi gerekir. Canlı organizmaların adaptasyonu ve çevresel baskılara yanıtı ile birlikte, evlusionel süreçlerin kendisi de dönüşmektedir. Yatay gen transferi, epigenetik miras, mutasyon oranlarının değişimi gibi örnekler, evrimin dinamik yapısını gösterir. Dolayısıyla, "evrimin evrim geçirmesi" tezi, modern biyolojide yerini bulan bir düşüncedir ve evrimsel biyolojinin daha da derinlemesine anlaşılmasına katkı sağlar.

Bu nedenle, tür içi evlusionel süreçlerin dönüşebildiğine dair güçlü bilimsel kanıtlar vardır. Evrim mekanizmaları, hem çevreyle hem de zamanla birlikte değişir ve bu da evrimin kendisinin de evrimleştiğini gösterir. Ancak tür dışı evlusionel süreçlere hiçbir kanıt yoktur.

Matematikle evrimin nikahı ne anlama gelir.

Matematiksel ispat yöntemlerine göre 10 üzeri 50 olasılıklar imkansızdır. Zamanın sınırlı olduğu doğum, bahar mevsimi gibi durumlarda cansız DNA nükleotidlerinin hep doğru kararlar vererek canlı organizma oluşturmaları bunun kendiliğinden olması akıl argümanına aykırıdır.

Matematiksel akıl; evrimin ‘tesadüfi varış + yaşam mücadeledir + doğal seçilim + gücünün ayakta kalması’ paradigmasına dönüşümü ön görür.

Epigenetik mekanizmalar ezber bozdu.

Epigenetik mekanizmalar Genetiğin Kuantumu olarak bilinir. Yani, gen ifadesini çevre koşullarına göre değiştiren ve nesiller boyunca aktarılabilen değişiklikler evrimin işleyişini yeniden değerlendirmemizi sağladı. Epigenetik değişiklikler, Darwin’in klasik doğal seçilim modelinin ötesinde, canlıların çevresel koşullara daha dinamik şekilde yanıt vermesine olanak tanır. Bu da, evrimin değişen koşullara göre nasıl "evrimleştiğini" gösterir.

Regülasyon ve Mutasyon Kontrolü: Belirli durumlarda mutasyon oranlarını düzenleyebilen genetik regülasyon mekanizmaları vardır. Örneğin, stres altındaki bakteriler daha yüksek mutasyon oranlarına geçer ama hiçbir zaman komplike bir işlev olan tür değişimi olmaz, daha iyiye değil daha kötüye evrilir kanser gibi.

Sonuç: Evrimin akıl argümanına göre yeni paradigması şu olmalıdır.

“Tasarımsal var oluş, yaşam uyumdur, bilinçli seçilim vardır, uyum sağlayan ayakta kalır.”

Baruch Spinoza, 17. yüzyılın en önemli rasyonalist filozoflarından biri olarak kabul edilir ve Aydınlanma’nın habercilerinden sayılır. Spinoza’nın felsefesine göre, doğa (natura) ve Tanrı aynı varlığın iki farklı ifadesidir. Bu görüşü panteizm olarak bilinir ve Spinoza’ya göre, Tanrı evrenin dışında, aşkın bir varlık değil; evrenin kendisidir. (Deus sive Natura). Modern Bilimsel Gelişmelerle bu görüşünü sorgulardı.

Spinoza’nın felsefesi, bugünün bilimsel yaklaşımıyla değişmiştir. Çünkü;

1-Spinoza, doğayı mekanik yasalarla işleyen, neden-sonuç ilişkisine dayalı bir yapı olarak görüyordu. Bu görüş, Deterministik Evrende Tanrı tezidir. Spinoza, doğanın yasalarının mutlak olduğunu ve her olayın neden-sonuç ilişkisi içinde gerçekleştiğini savunur. Bugün yaşasaydı, kuantum fiziğinin olasılıksal yapısının Spinoza’nın her şeyin içsel bir düzeni olduğu inancına uyumsuzluğunu sorgulardı. Bu yeni keşifleri doğanın "zorunlu" işleyişine dair daha derin bir anlayış olarak kabul edebilirdi. Akıl argümanının dış kontrol ilkesini düşünür görünmeyen bir gerçekliği ve karanlık maddeyi anlamaya çalışırdı.

2- Spinoza doğayı kutsal olarak görmeyi sorgulardı. Özellikle entropi enerji yasası ile ısı ölümü sonucu evrenin kendi kendini yok etmesi kanıtını kabul eder, kutsal olanın doğa değil doğayı var eden yüksek bir irade olması gerektiğini savunurdu.

3. Aşkın Tanrı arayışında Çağdaş Din ve Bilimi bütüncül ele alırdı. Dinî Çoğulculuğu sorgulardı, tanrı tasavvurunda kutsal iradeyi zorunluk varlık olarak görür fakat sıfatlarını anlamaya çalışırdı.

4. Spinoza Bugün Yaşasaydı Tanrı ve Doğa Arasında Nasıl Bir İlişki Kurardı? Eğer Spinoza bugünün dünyasında yaşasaydı, büyük olasılıkla bilimsel rasyonalizmi benimser ve bulanık mantık kurallarına göre yeniden yazardı. Doğanın işleyişine duyduğu hayranlık ve düzenin içindeki

anlam arayışı, modern bilimle daha da güçlenirdi. Spinoza için Tanrı, fiziksel evrendeki düzenin kendisiydi. Astronomi, biyoloji ve sinir bilimlerindeki keşifler ile evrendeki karmaşık yapıları açıklamaya akıl argümanını kullanarak **devam ederdi**.

Sonuç: Spinoza bugün yaşasaydı evrende akıl ve ince ayar argümanını kullanır dış iradeyi reddetmezdi.

Anahtar Kelimeler: Spinoza, evrim, tanrı, rastlantısal var oluş, doğal seçim.

EVOLUTION OF EVOLUTION AND SPINOZA'S FALLACY

Nevzat TARHAN

Prof.Dr., Psychiatrist, Üsküdar University

E-Mail: nevzat.tarhan@uskudar.edu.tr

ORCID: 0000-0002-6810-7096

ABSTRACT

Are the Processes and Mechanisms of Evolution Open to Change?

Evolution in the sense of evolution is not a fixed process, it must progress towards perfection. Along with the adaptation of living organisms and their response to environmental pressures, evolutionary processes themselves are also transforming. Examples such as horizontal gene transfer, epigenetic inheritance, and changes in mutation rates demonstrate the dynamic nature of evolution. Therefore, the thesis of "evolution evolving" is an idea that has found its place in modern biology and contributes to a deeper understanding of evolutionary biology.

Therefore, there is strong scientific evidence that intra-species evolutionary processes can transform. Evolutionary mechanisms change with both the environment and time, which shows that evolution itself evolves. However, there is no evidence for non-species evolutionary processes.

What does the marriage of mathematics and evolution mean?

According to mathematical proof methods, 10 to the power of 50 probabilities are impossible. In situations where time is limited, such as birth and spring, it is against the argument of reason that inanimate DNA nucleotides always make the right decisions and form living organisms and that this happens spontaneously.

Mathematical reason predicts the transformation of evolution into the paradigm of '**chance arrival + life is struggle + natural selection + survival of the fittest**'.

Epigenetic mechanisms have changed the game.

Epigenetic mechanisms are known as the Quantum of Genetics. In other words, changes that change gene expression according to environmental conditions and can be passed down through generations have allowed us to re-evaluate the functioning of evolution. Epigenetic changes allow living things to respond more dynamically to environmental conditions, beyond Darwin's classical natural selection model. This shows how evolution "evolves" according to changing conditions.

Regulation and Mutation Control: There are genetic regulation mechanisms that can regulate mutation rates in certain situations. For example, bacteria under stress switch to higher mutation rates, but never undergo a complicated function called species change, they evolve for the worse rather than the better, like cancer.

Conclusion: The new paradigm of evolution according to the argument of reason should be as follows: "**Designed existence, life is harmony, there is conscious selection, the adaptable survives.**"

Baruch Spinoza is considered one of the most important rationalist philosophers of the 17th century and is considered one of the heralds of the Enlightenment. According to Spinoza's philosophy, nature (natura) and God are two different expressions of the same being. This view is known as pantheism, and according to Spinoza, God is not a transcendent being outside the universe; He is the universe itself (Deus sive Natura). He would question this view with modern scientific developments.

Spinoza's philosophy has changed with today's scientific approach. Because;

1-Spinoza viewed nature as a structure based on mechanical laws and a cause-effect relationship. This view is the Deterministic Universe Thesis of God. Spinoza argues that the laws of nature are absolute and that every event occurs in a cause-and-effect relationship. If he were alive today, he would question the incompatibility of the probabilistic structure of quantum physics with Spinoza's belief that everything has an internal order. He could accept these new discoveries as a deeper understanding of the "necessary" functioning of nature. He would consider the external control principle of the argument of reason and try to understand an unseen reality and dark matter.

2- Spinoza would question seeing nature as sacred. He especially accepted the evidence of the entropy energy law and the self-destruction of the universe as a result of heat death, and argued that what was sacred should not be nature but a higher will that created nature.

3. In his search for a transcendent God, he would consider Contemporary Religion and Science holistically. He questioned Religious Pluralism, and in his conception of God, he saw the divine will as a necessary being, but he tried to understand its attributes.

4. What kind of relationship would Spinoza have established between God and nature if he were alive today? If Spinoza were alive today, he would most likely adopt scientific rationalism and rewrite it according to the rules of fuzzy logic. His fascination with the workings of nature and his search for meaning in order would be further strengthened by modern science. For Spinoza, God was the order in the physical universe itself. He would continue to explain the complex structures in the universe using the argument of reason with discoveries in astronomy, biology and neuroscience.

Conclusion: If Spinoza were alive today, he would use the argument of reason and fine tuning in the universe and would not reject external will.

Keywords: Spinoza, evolution, God, random existence, natural selection

COSMOLOGY AS AYATOLOGY: THE UNIVERSE AS FIELDS OF DIVINE INDICATORS (AYAT)

Aref Ali NAYED

Prof. Dr. Chairman, Kalam Research and Media, Libya

E-Mail: aref@kalamrm.com

ABSTRACT:

“Cosmology went from seeing the Universe as a vast collection of mere ‘things’ (Classical Physics), to seeing it as a vast collection of ‘fields of forces’ represented by ‘wave-functions’ (Relativity and Quantum Mechanics). This presentation proposes a Qur’anicly-based vision of the Universe as a vast collection of divine indicators (*ayat*). These indicators constitute fields, and come in a great variety of clusters and types. There is an urgent need for a Cosmology as ‘Ayatology’ that outlines what it means for the divine to ‘indicate’, model what an indicator is and how it operates, provide a typology of divine indicators, and provide a methodology of how best to engage divine indicators. The givenness of divine indicators will be considered as based in divine generosity and compassion. The special transformation of ontology, epistemology, and axiology associated with such an Ayatology will be explicated.”

KOZMOLOJİYİ AYETOLOJİ OLARAK VE EVRENİ İLAHİ GÖSTERGELERİN (AYETLERİN) ALANLARI OLARAK GÖRMEK

Aref Ali NAYED

Prof. Dr. Kalam Araştırma and Medya Enstitüsü Başkanı, Libya

E-Mail: aref@kalamrm.com

ÖZET:

Kozmoloji, Evreni salt ‘eşyanın’ (Klasik Fizik) geniş bir koleksiyonu olarak görmekten, onu ‘dalga fonksiyonları’ (Görelilik ve Kuantum Mekaniği) tarafından temsil edilen geniş bir ‘kuvvet alanları’ koleksiyonu olarak görmeye geçti. Bu sunum, Evrenin ilahi göstergelerin/işaretlerin (ayet) geniş bir koleksiyonu olduğu yönündeki Kur’an temelli bir vizyonu önermektedir. Bu göstergeler alanları oluşturur ve çok çeşitli kümeler ve türler halinde ortaya çıkar. İlahi olanın ‘tezahürünün’ ne anlama geldiğini ana hatlarıyla açıklayan, bir göstergenin ne olduğunu ve nasıl işlediğini modelleyen, ilahi göstergelerin bir tipolojisini sağlayan ve ilahi göstergelerin en iyi şekilde nasıl kullanılacağına dair bir metodoloji sağlayan bir ‘Ayetoloji’ olarak Kozmolojiye acil ihtiyaç vardır. İlahi göstergelerin verilmiş olması, ilahi cömertlik ve rahmete dayalı olarak ele alınacaktır. Böyle bir Ayetoloji ile ilişkili olarak ontoloji, epistemoloji ve aksiyolojinin özel dönüşümünün nasıl olacağı açıklanacaktır.”

CREATION AND AFTERLIFE INSTINCTS AND CONSCIOUSNESS TRANSFER TO THE AFTERLIFE

Thomas J. PLEVYAK

Past-President of the IEEE Communications Society

E-Mail: thomasplevyak@verizon.net

ABSTRACT

A Creation Instinct and an Afterlife Instinct exist in the neural structure of each human brain as a requirement of human life. These Instincts provide a platform for intellectual awareness of human Creation and Afterlife. The Creation Instinct informs the vastly intelligent human species about its Creation. The Afterlife Instinct tells humans that their existence is unique. These Instincts enhance survivability of the species. They have taken billions of people, many remote from others, to know there is Creation of, and Afterlife for, human beings. They also result in beliefs, religions, and institutions that vary widely, but most are constructed on foundations of right vs. wrong and good vs. evil. Respect for all these beliefs, religions, and institutions enhance respect for all human individuals and communities.

Neuroscientists have found repeatable evidence of spirituality and self-transcendence in the posterior parietal region of the human brain. A study led by investigators at Brigham and Women's Hospital finds that spiritual acceptance can be localized to a specific brain circuit in the Periaqueductal Gray, a Brainstem region. These brain sites inform the Prefrontal Cortex where humans live their humanity and realize their special and individual place in all creation.

Human consciousness is defined as all knowledge, experiences, and emotions accumulated in life on earth. Human consciousness is transferred to the Afterlife. The Afterlife is a realm of continued consciousness interactions and growth.

It remains for Neuroscience and other medical science as well as Information Technology to find the Creation and Afterlife Instinct site(s) in the brain, the Consciousness Transfer site(s), and the DNA code that creates these neural structures.

Scientific testing will begin with the Creation and Afterlife Instincts. Phase 0 testing will examine existing medical records to determine if past medical treatments shed light on the question of a Creation Instinct and an Afterlife Instinct. Evidence may be hiding in plain sight. For example, do some cases of brain injury due to accident, stroke, tumor, disease, lesion, or other circumstance result in loss of grounding in Creation and Afterlife? By extension, was that accompanied by growing confusion over previous attitudes toward right vs. wrong, good vs. evil, religion, and spiritual beliefs? If a common neural site(s) in only two patients can be identified, that will pass an important threshold.

Phase 1 testing will use neuroimaging and/or other technologies to look for a damaged neural site(s) in current patients that result in loss of grounding in Creation and Afterlife. If Phase 0 and/or Phase 1 identify a common site(s), neuroimaging and/or other technologies will focus on this site(s), looking for a response to prompts about creation, afterlife, right vs. wrong, and more. One thing is clear, successful identification of a Creation and Afterlife Instinct site(s) in several diverse study cases will have profound implications.

Phase 2 testing will proceed across local, independent, diverse, and world-wide programs to achieve scientific significance.

YARATILIŞ VE ÖTEKİ YAŞAM İÇGÜDÜLERİ VE ÖTEKİ YAŞAMA BİLİNÇ AKTARIMI

Thomas J. Plevyak

IEEE İletişim Topluluğu Eski Başkanı

E-posta: thomasplevyak@verizon.net

ÖZET

Bir Yaratılış İçgüdüğü ve bir Öbür Dünya İçgüdüğü, insan yaşamının bir gereği olarak her insan beyninin sinirsel yapısında bulunur. Bu İçgüdüler, insan Yaratılışı ve Öbür Dünya hakkında entelektüel farkındalık için bir platform sağlar. Yaratılış İçgüdüğü, son derece zeki insan türüne Yaratılışı hakkında bilgi verir. Öbür Dünya İçgüdüğü, insanlara varoluşlarının benzersiz olduğunu söyler. Bu İçgüdüler, türün hayatta kalma yeteneğini artırır. Milyarlarca insanı, birçoğu diğerlerinden uzak, insanların Yaratılışının ve Öbür Dünya'nın olduğunu bilmeye götürdü. Ayrıca, büyük ölçüde farklılık gösteren inançlar, dinler ve kurumlarla sonuçlanır, ancak çoğu doğru ile yanlış ve iyi ile kötü temelleri üzerine inşa edilmiştir. Tüm bu inançlara, dinlere ve kurumlara saygı, tüm insan bireylere ve topluluklara duyulan saygıyı artırır.

Sinirbilimciler, insan beyninin posterior parietal bölgesinde tekrarlanabilir maneviyat ve kendini aşma kanıtları buldular. Brigham ve Kadın Hastanesi'ndeki araştırmacılar tarafından yürütülen bir çalışma, manevi kabulün Periaqueductal Gray'deki belirli bir beyin devresine, bir Beyin Sapı bölgesine yerleştirilebileceğini buldu. Bu beyin bölgeleri, insanların insanlıklarını yaşadıkları ve tüm yaratılıştaki özel ve bireysel yerlerini fark ettikleri Prefrontal Korteksi bilgilendirir.

İnsan bilinci, dünyadaki yaşamda biriktirilen tüm bilgi, deneyim ve duygular olarak tanımlanır. İnsan bilinci Öbür Dünya'ya aktarılır. Öbür Dünya, devam eden bilinç etkileşimleri ve büyümesinin bir alanıdır.

Sinirbilim ve diğer tıp bilimlerinin yanı sıra Bilgi Teknolojileri'nin beyindeki Yaratılış ve Öbür Dünya İçgüdüğü bölgesini, Bilinç Transfer bölgesini ve bu sinir yapılarını oluşturan DNA kodunu bulması gerekmektedir.

Bilimsel testler Yaratılış ve Ahiret İçgüdüğü ile başlayacak. 0. Aşama testleri, geçmiş tıbbi tedavilerin Yaratılış ve Ahiret İçgüdüğü sorusuna ışık tutup tutmadığını belirlemek için mevcut tıbbi kayıtları inceleyecek. Kanıtlar açıkça görülebilir şekilde gizlenmiş olabilir. Örneğin, kaza, felç, tümör, hastalık, lezyon veya diğer koşullar nedeniyle oluşan bazı beyin hasarı vakaları Yaratılış ve Ahiret'te temellendirmenin kaybına mı yol açıyor? Buna ek olarak, buna doğru ile yanlış, iyi ile kötü, din ve manevi inançlar hakkındaki önceki tutumlar konusunda artan bir kafa karışıklığı eşlik ediyor muydu? Sadece iki hastada ortak bir sinir bölgesi veya bölgeleri belirlenebilirse, bu önemli bir eşiği aşacaktır.

1. Aşama testleri, mevcut hastalarda Yaratılış ve Ahiret'te temellendirmenin kaybına yol açan hasarlı bir sinir bölgesi veya bölgelerini aramak için nörogörüntüleme ve/veya diğer teknolojileri kullanacaktır. Eğer Aşama 0 ve/veya Aşama 1 ortak bir yer(ler) belirlerse, nörogörüntüleme ve/veya diğer teknolojiler bu yere(ler) odaklanacak ve yaratılış, ahiret, doğru ve yanlış ve daha fazlası hakkındaki istemlere bir yanıt arayacaktır. Bir şey açıktır ki, çeşitli çalışma vakalarında Yaratılış ve Ahiret İçgüdüğü yer(ler)inin başarılı bir şekilde belirlenmesi derin sonuçlar doğuracaktır.

Aşama 2 testleri bilimsel öneme ulaşmak için yerel, bağımsız, çeşitli ve dünya çapındaki programlarda ilerleyecektir.

MORAL IMPLICATIONS OF CREATION: A NURSIAN PERSPECTIVE

İbrahim ÖZDEMİR

Prof. Dr., Üsküdar University, ITBF, Department of Philosophy

E-Mail: ibrahim.ozdemir@uskudar.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3839-9606

Abstract.

The paper will explore the moral implications of creation through the lens of Said Nursi's cosmology, juxtaposed with Darwinian evolutionary theory. The study critiques the Darwinian perspective, which portrays human existence as an accidental product of *a blind, purposeless natural process*, fundamentally challenging the theistic worldview that sees humans as central to a divinely orchestrated hierarchy. Darwin's theory, especially as expanded by Neo-Darwinians, suggests that religion and traditional moral values are obsolete, replaced by a scientific understanding of human origins.

Nursi's response, rooted in the Qur'anic teachings, argues for a purposeful and meaningful universe created by an all-powerful, merciful God. His magnum opus, the *Risale-i Nur*, counters Darwinian theory's materialistic and nihilistic implications by emphasizing that every aspect of nature is a sign pointing to a transcendent Creator. Nursi articulates that the universe operates within a divine order, displaying balance, measure, and beauty that reflect God's attributes and underscore a purposeful creation.

The paper highlights Nursi's distinction between the nominal meaning of natural phenomena, as emphasized by secular science, and their significative meaning, which points to the divine. By advocating a theistic interpretation of nature, Nursi asserts that understanding the universe through the lens of belief in God imbues life with meaning and purpose. This perspective challenges the secular naturalistic view that life lacks inherent meaning.

Additionally, the study addresses the impact of Darwinian theory on Muslim societies, particularly in the late 19th and early 20th centuries, where it contributed to the spread of materialism and positivism, undermining traditional religious beliefs. Nursi's work is presented as a crucial effort to reinvigorate Islamic thought by reinterpreting the Qur'an in a way that harmonizes with modern scientific understanding while upholding theistic principles.

Overall, the paper argues that the moral implications of a theistic view of creation, as articulated by Nursi, offer a robust framework for understanding human existence and morality in a way that counters the existential despair often associated with materialistic and nihilistic worldviews. The study highlights the ongoing clash between theistic and naturalistic worldviews and underscores the necessity of a theistic framework for a coherent moral philosophy.

Key Terms: Said Nursi, Charles Darwin, Darwinian Evolution, Theistic Worldview, Naturalistic Materialism, Moral Nihilism, *Risale-i Nur*, Qur'anic Cosmology, Purposeful Universe, Moral Philosophy

YARATILIŞIN AHLAKİ SONUÇLARI: NURSI'NİN BAKIŞ AÇISI

İbrahim ÖZDEMİR

Prof. Dr., Üsküdar Üniversitesi, İTBF, Felsefe Bölümü

E-posta: ibrahim.ozdemir@uskudar.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3839-9606

ÖZET

Bu makalede, Said Nursi'nin kozmolojisi merceğinden, Darvinci evrim teorisiyle birlikte, yaratılışın ahlaki sonuçları incelenecektir. Çalışma, insan varoluşunu kör, amaçsız bir doğal sürecin tesadüfi bir ürünü olarak tasvir eden Darvinci bakış açısını eleştirerek, insanları ilahi olarak düzenlenmiş bir hiyerarşinin merkezi olarak gören teistik dünya görüşüne temelden meydan okumaktadır. Darwin'in teorisi, özellikle Neo-Darvinciler tarafından genişletildiğinde, dinin ve geleneksel ahlaki değerlerin modasının geçtiğini ve yerini insan kökenlerine ilişkin bilimsel bir anlayışın aldığını ileri sürmektedir. Nursi'nin Kuran öğretilerine dayanan cevabı, her şeye gücü yeten, merhametli bir Tanrı tarafından yaratılmış amaçlı ve anlamlı bir evreni savunur. Onun başyapıtı olan Risale-i Nur, Darvinci teorinin materyalist ve nihilist çıkarımlarına karşı, doğanın her yönünün aşkın bir Yaratıcı'ya işaret eden bir işaret olduğunu vurgulayarak karşı çıkar. Nursi, evrenin ilahi bir düzen içinde işlediğini, Tanrı'nın niteliklerini yansıtan ve amaçlı bir yaratılışı vurgulayan denge, ölçü ve güzelliği sergilediğini ifade eder.

Makale, Nursi'nin seküler bilim tarafından vurgulanan doğal olayların nominal anlamı ile ilahiye işaret eden anlamlı anlamları arasındaki ayrımını vurgular. Doğanın teistik bir yorumunu savunarak Nursi, evreni Allah'a iman merceğinden anlamının hayata anlam ve amaç kattığını ileri sürer. Bu bakış açısı, hayatın içsel anlamdan yoksun olduğu seküler natüralist görüşe meydan okur. Ek olarak, çalışma Darvinci teorinin Müslüman toplumlar üzerindeki etkisini, özellikle materyalizm ve pozitivizmin yayılmasına katkıda bulunduğu ve geleneksel dini inançları zayıflattığı 19. yüzyılın sonu ve 20. yüzyılın başında ele almaktadır. Nursi'nin çalışması, teistik ilkeleri korurken modern bilimsel anlayışla uyumlu bir şekilde Kuran'ı yeniden yorumlayarak İslam düşüncesini canlandırmak için önemli bir çaba olarak sunulmaktadır.

Genel olarak, makale, Nursi tarafından dile getirilen teistik bir yaratılış görüşünün ahlaki çıkarımlarının, genellikle materyalist ve nihilist dünya görüşleriyle ilişkilendirilen varoluşsal umutsuzluğa karşı koyan bir şekilde insan varoluşunu ve ahlakını anlamak için sağlam bir çerçeve sunduğunu savunmaktadır. Çalışma, teistik ve natüralist dünya görüşleri arasındaki devam eden çatışmayı vurgular ve tutarlı bir ahlaki felsefe için teistik bir çerçevenin gerekliliğini vurgular.

Anahtar Terimler: Said Nursi, Charles Darwin, Darvinci Evrim, Teistik Dünya Görüşü, Natüralist Materyalizm, Ahlaki Nihilizm, Risale-i Nur, Kur'an Kozmolojisi, Amaçlı Evren, Ahlak Felsefesi

EXPLORING THE POSSIBILITY OF STRONG AI THROUGH THE LENS OF ISLAMIC OCCASIONALISM

Nazif MUHTAROGLU

PhD, Associate Research Scholar, Yale University, Philosophy Department

E-Mail: nazif.muhtaroglu@yale.edu

ABSTRACT

I propose to examine the potential for Strong AI, specifically AI's ability to gain mental properties and consciousness, from the Islamic perspective of constant creation, known as occasionalism. According to the kalam tradition, both the physicalist atomist model and the substantial dualist model of occasionalism permit the possibility of consciousness emerging in machines.

The physicalist atomist model suggests that God can create mental properties in the atoms of machines just as He does in organic bodies. Similarly, the dualist model posits that God could endow machines with souls, mirroring His creation of human beings. Both models uphold that, under God's omnipotence, the emergence of consciousness in machines is logically possible.

However, the critical issue lies in whether the computational approach to AI—the dominant paradigm today—is compatible with the emergence of consciousness in AI-based machines. Contemporary AI relies on algorithmic processes, yet it remains uncertain if such processes can truly replicate the complex conscious experiences of the human mind. Given this uncertainty, as for now, I choose to suspend judgment on the possibility of consciousness emerging in algorithmically structured machines.

In conclusion, while Islamic occasionalism allows for the theoretical possibility of Strong AI, the compatibility of current computational methods with the emergence of genuine consciousness in AI-based algorithmic machines remains an open question. Accordingly, I suggest taking a cautious and skeptical stance on this issue until a convincing reason emerges that tips the scale in either direction.

İSLAMİ DURUMCULUĞUN MERCEĞİNDEN GÜÇLÜ YAPAY ZEKA OLASILIĞINI ARAŞTIRMAK

Nazif MUHTAROĞLU

Doktora, Yardımcı Araştırma Görevlisi, Yale Üniversitesi, Felsefe Bölümü

E-posta: nazif.muhtaroglu@yale.edu

ÖZET

Güçlü Yapay Zekânın potansiyelini, özellikle Yapay Zekânın zihinsel özellikler ve bilinç kazanma yeteneğini, sürekli yaratma olarak bilinen 'durumculuk' İslami perspektifinden incelemeyi öneriyorum. Kelam geleneğine göre, hem fizikçi atomist model hem de 'durumculuğun esas düalist modeli, makinelerde bilincin ortaya çıkma olasılığına izin verir.

Fizikçi atomist model, Tanrı'nın organik bedenlerde yaptığı gibi makinelerin atomlarında da zihinsel özellikler yaratabileceğini öne sürer. Benzer şekilde, düalist model, Tanrı'nın makinelere ruhlar bahsedebileceğini ve bunun da insanları yaratmasını yansıtabileceğini öne sürer. Her iki model de, Tanrı'nın her şeye gücü yetmesi altında, makinelerde bilincin ortaya çıkmasının mantıksal olarak mümkün olduğunu savunur.

Ancak kritik konu, Yapay Zekaya yönelik hesaplamalı yaklaşımın (bugün baskın paradigma) AI tabanlı makinelerde bilincin ortaya çıkmasıyla uyumlu olup olmadığıdır. Çağdaş AI algoritmik süreçlere dayanır, ancak bu tür süreçlerin insan zihninin karmaşık bilinçli deneyimlerini gerçekten kopyalayıp kopyalayamayacağı belirsizliğini korumaktadır. Bu belirsizlik göz önüne alındığında, şimdilik, algoritmik olarak yapılandırılmış makinelerde bilincin ortaya çıkma olasılığına ilişkin yargımı askıya almayı seçiyorum.

Sonuç olarak, "vesilecilik" olarak çevrilen İslami *okasyonalizmin* Güçlü AI'nın teorik olasılığına izin verirken, mevcut hesaplamalı yöntemlerin AI tabanlı algoritmik makinelerde gerçek bilincin ortaya çıkmasıyla uyumluluğu açık bir soru olmaya devam etmektedir. Buna göre, ölçeği her iki yönde de değiştiren ikna edici bir neden ortaya çıkana kadar bu konuda temkinli ve şüpheli bir duruş sergilemeyi öneriyorum.

EVOLVE INTO EVIL IDEOLOGIES. DARWIN’S, NOT THE EVOLUTION, IS THE PROBLEM

Wardah ALKATIRI

Universitas Nahdlatul Ulama Surabaya, Indonesia

E-Mail: wt.alkatiri@gmail.com

ABSTRACT

This paper argues that the theory of evolution is not worthy of a theists’ criticism more than what is necessary. By pointing out that God's power to create everything may also include creating the evolutionary process itself, the paper suggests that the long-running debate between creationists and evolutionists is not necessary. Put another way, the paper offers an interpretation of the Islamic view of God’s act of creating through His word “Kun faya Kun”, “Be and it is”, does not always imply opposition to the process of creation through evolution. The argument over evolution is identified in the paper as a historically contextual European debate between theism and deism over the nature of God, and as such, it is not relevant to the setting of Islam.

Deism, on the other hand, sees God as the great clockmaker who made the clock, wound it up, and let it go. Theism, on the other, holds that God not only exists but is also actively involved in the universe. Darwin's theory of evolution fits into deism well. With that being said, this paper nevertheless problematizes the evolutionary worldview that resulted from Darwin's theory of evolution. As the theory was popularized, it gave rise into a racist worldview, Social Darwinism, White Supremacism and similarly, Zionism. Unfortunately, the Islamic world has not acknowledged this problem.

Darwin’s worldview went on to become the underlying philosophy of modern biological sciences, which was mindlessly spread across the educational system of the Islamic world. The centerpiece of the paper is the debate between Darwin’s evolutionary worldview and the *unitive* worldview, which, from the perspective of mystical Islam, I contend is the fundamental teaching of Islam, or *Tawhid*.

Keywords: *Evolution, Creation, Darwin’s theory, Social Darwinism, Racist worldview, Unitive (Tawhidi) Worldview,*

KÖTÜ İDEOLOJİLERE EVRİLMEK: SORUN DARWIN'İN, EVRİMİN DEĞİL

Wardah ALKATİRİ

Universitas Nahdlatul Ulama Surabaya, Indonesia

E-Mail: wt.alkatiri@gmail.com

ÖZET

Bu makale, evrim teorisinin teistlerin eleştirisine gereğinden fazla layık olmadığını savunmaktadır. Tanrı'nın her şeyi yaratma gücünün evrimsel sürecin kendisini yaratmayı da içerebileceğini belirterek, yaratılışçılar ve evrimciler arasındaki uzun süredir devam eden tartışmanın gerekli olmadığını ileri sürmektedir. Başka bir deyişle, makale, Tanrı'nın "Kun faya Kun", "Ol ve Ol" sözcüğü aracılığıyla yaratma eylemine ilişkin İslam görüşünün, evrim yoluyla yaratılış sürecine her zaman karşı çıkmak anlamına gelmediğini yorumlamaktadır. Evrim konusundaki tartışma, makalede, Tanrı'nın doğası üzerine teizm ve deizm arasındaki tarihsel bağlamsal bir Avrupa tartışması olarak tanımlanmaktadır ve bu nedenle İslam ortamıyla ilgili değildir.

Deizm, Tanrı'yı saati yapan, kuran ve bırakan büyük saatçi olarak görür. Öte yandan teizm, Tanrı'nın yalnızca var olmadığını, aynı zamanda evrende aktif olarak yer aldığını savunur. Darwin'in evrim teorisi deizme iyi uymaktadır. Bu üzücü olmakla birlikte, bu makale yine de Darwin'in evrim teorisinden kaynaklanan evrimsel dünya görüşünü sorunlu hale getiriyor. Teori popülerleştikçe, ırkçı bir dünya görüşü, Sosyal Darwinizm, Beyaz Üstünlükçülüğü ve benzer şekilde Siyonizm'e yol açtı. Ne yazık ki, İslam dünyası bu sorunu kabul etmedi.

Darwin'in dünya görüşü, İslam dünyasının eğitim sistemine düşüncesizce yayılan modern biyolojik bilimlerin temel felsefesi haline geldi. Makalenin merkezinde, Darwin'in evrimsel dünya görüşü ile birleştirici dünya görüşü arasındaki tartışma var; mistik İslam perspektifinden, bunun İslam'ın veya Tevhid'in temel öğretisi olduğunu iddia ediyorum.

Anahtar Kelimeler: Evrim, Yaratılış, Darwin'in teorisi, Sosyal Darwinizm, Irkçı dünya görüşü, Birleştirici (Tevhidi) Dünya Görüşü,

THE SCIENTIFIC REASONING OF AL-TABARĪ IN LIGHT OF THE EARLIEST OF CREATIONS

Ana SULEM

Graduate student Ibn Haldun University

E-Mail: ana.sulem@stu.ihu.edu.tr

ABSTRACT

This paper will attempt to elaborate the scientific reasoning behind *al-Ṭabarī's* first volume of *al-Ta'rīkh* in forming the concept of creation based on Islamic narrations. The research endeavours to focus on how *al-Ṭabarī* (d. 310/923) defines the concept of time as a variable in determining God's process of creation based on the verses of the Qur'an and Islamic accounts, such as *aḥādīth* and *āthār* of the companions, before treating these data as tools in his rational arguments in forming conclusions.

Topics included in the discussions span from the creation of the pen as well as the various creations and definitions of the units of time - including the earthly and heavenly conceptions and creations of hours, days, and years, and their relationships with the formation and movement of the sun and the moon – until the destruction of time, in proving God's eternal presence.

The discussions aim to show *al-Ṭabarī* as the first true Muslim historian who defines history as a function of time including that of the earliest of creations.

Key Words: Creation, al-Ṭabarī, Scientific History.

ET-TABERİ'NİN EN İLK YARATILIŞLAR IŞIĞINDAKİ BİLİMSEL AKIL YÜRÜTME

Ana SULEM

Lisansüstü Öğrenci İbn Haldun Üniversitesi

E-posta: ana.sulem@stu.ihu.edu.tr

ÖZET

Bu makale, el-Taberî'nin el-Ta'rīh'in ilk cildinde İslami rivayetlere dayalı yaratılış kavramını oluşturmasının ardındaki bilimsel akıl yürütmeyi açıklamaya çalışacaktır. Araştırma, el-Taberî'nin (ö. 310/923) zaman kavramını, Kur'an ayetlerine ve sahabe'nin hadis ve âsâr gibi İslami rivayetlere dayanarak Tanrı'nın yaratma sürecini belirlemede bir değişken olarak nasıl tanımladığına odaklanmayı ve ardından bu verileri sonuçlara ulaşmada rasyonel argümanlarında bir araç olarak ele almayı amaçlamaktadır.

Tartışmalarda yer alan konular, kalemin yaratılışından, zaman birimlerinin çeşitli yaratımlarına ve tanımlarına kadar uzanıyor - bunlar arasında dünyevi ve göksel kavramlar ve saatlerin, günlerin ve yılların yaratılışı ve bunların güneş ve ayın oluşumu ve hareketiyle ilişkileri de var - zamanın yok oluşuna kadar, Tanrı'nın ebedi varlığının kanıtı olarak.

Tartışmalar, tarihi en eski yaratılışlar da dâhil olmak üzere zamanın bir fonksiyonu olarak tanımlayan ilk gerçek Müslüman tarihçi olarak el-Taberî'yi göstermeyi amaçlıyor.

Anahtar Sözcükler: Yaratılış, el-Taberî, Bilimsel Tarih.

**ULUSAL KATILIMCILARIN
BİLDİRİ ÖZETLERİ**

BİLİM Mİ BİLİMCİLİK Mİ ?

Abdulah Halim ULAŞ

Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye

E- Posta: halimulas@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9457-1554

ÖZET

Bilimcilik, bilimin mutlak ve en üstün bilgi kaynağı olduğunu iddia eden bir düşünce akımıdır ve bilimsel yöntemlerin her alana uygulanabileceğini savunur. Bu yaklaşım, doğal dünyayı anlamada gözlem, hipotez, deney ve analiz gibi bilimsel yöntemlere dayanır. Bilimcilik, doğalcılık ve materyalizm gibi felsefi akımlara dayanır; bu akımlar, yalnızca doğal dünyanın var olduğunu ve doğaüstü açıklamaların geçersiz olduğunu savunur. Ayrıca, bilimcilik karmaşık fenomenleri daha basit bileşenlerine indirgeyerek açıklamayı amaçlar.

Bilimciliğe yönelik eleştiriler arasında bilimin her şeyi açıklayamayacağı, özellikle değerler ve anlam gibi konularda eksik kalabileceği görüşü öne çıkar. Ayrıca bilim ve din arasındaki çatışma fikri, bilimcilik tarafından abartılmakta ve bilimsel yöntemlerin beşeri bilimlere uygulanmasının olumsuz sonuçlar doğurabileceği belirtilmektedir. Bilimciliğin, bilimin kesin ve değişmez olduğu yanılgısına yol açtığı, bilimsel yöntemin evrensel olarak uygulanabilir olmadığını göz ardı ettiği ve bilimsel bilginin diğer bilgi biçimlerini dışlamaya çalıştığı eleştirileri de önemli bir yer tutar.

Bilimsel bilginin objektif ve tarafsız olduğu düşüncesi de eleştirilmektedir; çünkü bilim insanların öznelikleri ve önyargıları, bilimsel bilginin üretimi ve yorumlanmasında etkili olabilir. Ayrıca, bilimcilik ahlaki ve etik sorunlara yol açarak, ahlaki değerlerin temelsiz olduğunu savunabilir ve bu da insan hakları gibi evrensel değerleri savunmayı zorlaştırabilir.

Bilimcilik, evrim konusunu mutlak bir gerçeklik olarak yüceltirken, yaratılış konusunu bilim dışı ve geçersiz bir yaklaşım olarak değerlendirme eğilimindedir. Bu durum, evrim teorisinin bilimsel tartışmalarda ayrıcalıklı bir yer kazanmasına ve yaratılışla ilgili alternatif görüşlerin bilimsel bir bakış açısı olarak sunulmasına engel olmaktadır. Bilimcilik, bu yaklaşımıyla evrim konusunu tarafsız bir şekilde değerlendirmek yerine, yaratılış fikrini dışlayarak tek yönlü bir bakış açısı sergilemekte ve bilimin sınırlarını göz ardı etmektedir.

Sonuç olarak, bilimcilik bilimin önemini ve gücünü abartarak diğer bilgi biçimlerini ve insan deneyimlerini göz ardı eder. Bilim güçlü bir bilgi kaynağı olsa da, anlam, değerler ve ahlak gibi konularda sınırlı kalır. Bu nedenle, bilimsel bilgi diğer bilgi biçimleriyle dengeli ve tamamlayıcı bir ilişki içinde ele alınmalıdır. Yaratılışla ilgili görüşler ve teoriler de mantıksal ve dini yaklaşımlar çerçevesinde alternatif bir bakış açısı olarak sunulmalıdır.

Anahtar kelimeler: Bilim, bilimcilik, materyalizm, teoloji

SCIENCE OR SCIENTISM?

Abdulah Halim ULAŞ

Prof. Dr., Atatürk University, Faculty of Education, Department of Basic Education, Erzurum, Turkey

E-Mail: halimulas@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9457-1554

ABSTRACT

Scientism is a school of thought that claims science is the absolute and most superior source of knowledge, and it advocates for the application of scientific methods in all fields. This approach relies on scientific methods such as observation, hypothesis, experimentation, and analysis to understand the natural world. Scientism is based on philosophical doctrines such as naturalism and materialism, which assert that only the natural world exists and supernatural explanations are invalid. Additionally, scientism aims to explain complex phenomena by reducing them to simpler components.

Among the criticisms of scientism is the view that science cannot explain everything, especially regarding values and meaning. Moreover, the idea of an inherent conflict between science and religion is exaggerated by scientism, and the application of scientific methods to the humanities can lead to negative outcomes. Scientism is also criticized for leading to the misconception that scientific knowledge is certain and immutable, for disregarding the limitations of the universal applicability of scientific methods, and for attempting to exclude other forms of knowledge.

The idea that scientific knowledge is objective and impartial is also criticized, as scientists' subjectivities and biases can influence the production and interpretation of scientific knowledge. Furthermore, scientism can lead to moral and ethical issues by arguing that moral values lack an objective foundation, which can make it difficult to defend universal human rights and values.

Scientism elevates the theory of evolution as an absolute reality while deeming creationism as unscientific and invalid. This results in the theory of evolution gaining a privileged place in scientific discussions, preventing alternative views on creation from being presented as a scientific perspective. In this way, scientism displays a biased stance by excluding the idea of creation, thereby ignoring the limits of science.

In conclusion, scientism exaggerates the importance and power of science while disregarding other forms of knowledge and aspects of human experience. Although science is a powerful source of knowledge, it is limited in addressing meaning, values, and ethics. Therefore, scientific knowledge should be considered in a balanced and complementary relationship with other forms of knowledge. Views and theories about creation should also be presented as alternative perspectives within logical reasoning and religious contexts.

Key words: Science, scientism, materialism, theology

TATLI SU MIDYESİNİN SEVK-İ İLAHİ İLE SERGİLEDİĞİ DAVRANIŞLAR, EVRİM GÖRÜŞÜNÜ ÇÜRÜTÜYOR

Abdullah KESER

Uzm. Psk. Dan. PAREM - Psikoloji Analiz ve Rehberlik Merkezi,

E-Posta: akaser1034@gmail.com,

ORCID: 0000-0001-8653-7201

ÖZET

Canlılarda, öğrenilmemiş olup doğuştan gelen, türe özgü ve amaca yönelik davranışlar, yaratılışı kabul etmek istemeyen bilim adamları ve felsefeciler tarafından çeşitli kaynaklarda sevk-i tabii veya içgüdü olarak tanımlanmıştır. Fakat bu tanımlamaların yapıldığı kaynaklarda, kalıtsal olarak doğuştan geldiği iddia edilen bu davranışların kökeninin ne olduğu ve nasıl oluştuğu hakkında hiçbir bilgi yer almamaktadır.

Bu çalışmada, çeşitli kaynaklardaki içgüdü tanımlarında yer alan “kalıtsal olarak doğuştan geldiği” iddiasının doğru olmadığını ispatı; tatlı su midyesinin parazitik yavru bakımına yönelik davranışlarından yola çıkılarak yapılmıştır. Ayrıca bu davranışların kökeninde güdülenme olamayacağı ispatı ile; içgüdü tanımının yanlışlığı ortaya konulmuştur. Bu nedenle; içgüdü olarak adlandırılan davranışların, içgüdü yerine sevk-i ilahi olarak tanımlanmasının daha doğru olacağı açık bir şekilde gösterilmiştir.

Neo Darwinci bilim adamları, içgüdü olarak tanımladıkları davranışların kökenini mutasyon ile açıklayamamaktadır. Günümüzdeki evrim görüşünün temelleri Darwin’in iddialarına dayanmasına rağmen; Darwin’in Türlerin Kökeni adlı kitabındaki “içgüdü” başlığı altında yer alan Lamarckçı iddiaları da, Neo Darwinci bilim adamları tarafından kabul görmemiş ve onun yerine modern senteze bir psikolog olan Baldwin’in teorisi dâhil edilmiştir. Fakat Baldwin’in teorisi evrimci bilim adamlarını ikiye bölmüş ve bu teori, evrimsel biyologlar tarafından genel kabul görmemiştir. Daha sonrasında evrimci bilim adamları, içgüdüsel olduğunu iddia ettikleri davranışları açıklama konusunda gen hafızası iddialarına yönelmiştir. Epigenetik alanında yapılan çalışma sonuçları gen hafızası iddialarını desteklemiştir. Bunun sonucunda modern sentez genişletilerek epigenetik teorilerin yer aldığı; genişletilmiş evrimsel sentez modeli oluşturulmuştur. Epigenetik alanındaki gelişmeler sonucunda; Darwin’in içgüdüler konusunda edinilen özelliklerin kalıtımı çerçevesinde ortaya koyduğu Lamarckçı iddiaları da yeniden gündeme getirilmeye çalışılmıştır.

Bu çalışmada; tatlı su midyesinin sevk-i ilahi ile gerçekleştirdiği parazitik yavru bakımına yönelik davranışların, evrimci bilim adamlarının içgüdüsel olarak tanımladıkları davranışları açıklamak amacıyla ortaya atılmış oldukları tüm iddiaları çürüttüğü, açık bir şekilde gösterilmiştir. Bununla birlikte tatlı su midyesinin sevk-i ilahi ile sergilediği davranışların, epigenetik çalışmalar ile yeniden gündeme gelen Darwin’in iddialarını da çürüttüğü, bilimsel açıklamalar ile ortaya konulmuştur. Bu çalışmada ayrıca, sevk-i ilahi ile sergilenen davranışların, yaratılış haricinde başka bir açıklaması olamayacağı da ortaya konularak; yaratılış teorisi kanıtlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tatlı su midyesi, Baldwin teorisi, Evrim görüşü, Sevk-i ilahi

THE BEHAVIORS OF FRESHWATER MUSSEL WITH DIVINE GUIDANCE REFUTES THE VIEW OF EVOLUTION

Abdullah KESER

Expert Psychologist Consultant, PAREM - Psychology Analysis and Guidance Center,

E-Mail: akeser1034@gmail.com,

ORCID: 0000-0001-8653-7201

ABSTRACT

In living things, unlearned, innate, species-specific and purpose-oriented behaviors are defined as natural or instinct in various sources by scientists and philosophers who do not accept creation. However, the sources in which these definitions are made do not contain any information about the origin of these behaviors, which are claimed to be inherited, and how they occur.

In this study, the proof that the claim of “hereditarily innate” contained in the definitions of instinct in various sources is not true was made based on the behavior of freshwater mussel towards parasitic offspring care. In addition, with the proof that there can be no motivation in the origin of these behaviors, the inaccuracy of the definition of instinct has been revealed. For this reason; it has been clearly shown that it would be more correct to define behaviors called instinct as divine guidance than instinct.

Neo-Darwinian scientists cannot explain the origin of behaviors that they define as instincts with mutation. Although the foundations of today's view of evolution are based on Darwin's claims; Darwin's Lamarckian claims under the heading of "instinct" in his book *On the Origin of Species* were not accepted by Neo-Darwinian scientists and instead, Baldwin's theory, a psychologist, was included in the modern synthesis. However, Baldwin's theory divided evolutionist scientists into two, and this theory was not generally accepted by evolutionary biologists. Later, evolutionist scientists turned to claims of gene memory to explain behaviors that they claimed were instinctive. The results of the study conducted in the field of epigenetics supported the claims of gene memory. As a result, the modern synthesis was expanded and an extended evolutionary synthesis model was created, which includes epigenetic theories. As a result of the developments in the field of epigenetics, Darwin's Lamarckian claims about instincts, within the framework of the inheritance of acquired characteristics, have also been tried to be brought back to the agenda again.

In this study; It has been clearly shown that the divinely directed parasitic offspring care behaviors of freshwater mussel refute all the claims put forward by evolutionist scientists to explain the behaviors they define as instinctive. However, scientific explanations have shown that the divinely guided behavior of freshwater mussel refutes Darwin's claims, which have come to the fore again with epigenetic studies. In this study, it is also revealed that there is no other explanation for the behaviors exhibited by divine guidance other than creation; The theory of creation has been proven.

Key Words: Freshwater mussel, Baldwin's theory, View of evolution, Divine guidance

KUR'ÂN'A GÖRE BÜTÜN YARATILIŞIN ALLAH'A İSNAT EDİLMESİ

Âdem DÖLEK

Prof. Dr., EBYÜ İlahiyat Fak. Temel İslam Bilimleri, Hadis Anabilim Dalı

E-Posta: adolek@erzincan.edu.tr

ÖZET

Yaratıcının iki çeşit kitabı vardır. Bunlardan biri, kudretiyle yazdığı kâinat kitabıdır. Buna sözsüz âyetler denildiği gibi tekvînî âyetler de denilmektedir. Diğeri de bu kitabın veya sözsüz âyetlerin özet olarak açıklaması olan Kur'ân-ı Kerim'dir. Buna da teşriî âyetler denilmektedir. Teşriî âyetler, tekvînî âyetleri açıklarken, tekvînî âyeler de teşriî âyetleri izah etmektedir. Aynı zamanda Kur'ân, kendisinin, Yaratıcının kelamı olduğunu isbat ederken, kâinat kitabını da açıklamakta ve kâinatın yaratılışından, nizamından ve intizamlı hareket ettirilmesinden bahsetmektedir. Böylece bütün varlıkların Allah tarafından yaratıldığını ve işlettirildiğini beyan etmektedir. Nitekim bir âyette “*Dikkat edin, bütün mahlûkatın yaratılması ve tedbir edilmesi Allah'a aittir.*” (A'râf. 7/54) buyrulurken, bütün yaratılışın Allah'a ait olduğu gibi aynı zamanda da bütün mahlûkatın her türlü tedbirini görenin de Allah olduğu belirtilmiştir. Bu sebeple Kur'ân, yaratılış açısından değerlendirildiğinde en küçük yaratıktan en büyük yaratığa kadar her şeyin yaratılmasında, nizam ve intizamında asla şirke yer olmadığı açıkça ve çok veciz şekilde belirtildiği görünmektedir.

Şüphesiz semâları, yeri, güneşi, ayı ve yıldızları yaratan, bütün bunları emriyle çalıştıran ve emirlerine itaat ettiren Allah'tır. Hiçbir şey O'nun emrine muhalefet etmez. Hatta Allah'a şirk koşanların ya da inkâr edenlerin bile vücudundaki organları, hücreleri Allah'ın emrine itaat etmektedir. Bununla birlikte âyette “*Her şeyin sahibinin de Allah olduğu bildirilmekte ve Rabbi'l-âlemin/bütün âlemlerin sahibi Allah'tır ve her türlü şirkten de yücedir.*” denilmektedir. Görüldüğü üzere âyette insanların çıplak gözleri ile gördükleri cirimler nazara verilerek bunları yaratanın Allah olduğu beyan edilmekte ve görülmeyenlere dikkat çekilmekte, bütün âlemlerin her türlü varlığının sahibinin de yine Allah olduğu belirtilmektedir. Böylece varlıkları yoktan var eden Allah olduğu gibi onların yegâne sahibinin Allah olması zaruridir. Durum böyle olunca kâinatta hiçbir şekilde şirke yer olmadığı gibi varlıkların kendi kendine olmasının imkânsızlığı açıkça beyan edilmektedir.

Bu araştırmada, yukarıda zikredilen âyetin, ilgili tefsirleri taranarak yaratılış hakkında yer alan açıklamalar tespit edilmeye çalışılacaktır. Araştırmada, doküman incelemesi yöntemi kullanılacaktır. Elde edilen veriler, içerik analizi yöntemiyle değerlendirilecektir.

Anahtarkelime: Kur'ân, kâinat, yaratılış.

ATTRIBUTING THE WHOLE CREATION TO ALLAH ACCORDING TO THE QUR'AN

Âdem DÖLEK

*Prof. Dr., EBYÜ Faculty of Theology, Basic Islamic Sciences, Department of Hadith
E-Mail: adolek@erzincan.edu.tr*

ABSTRACT

The Creator has two types of books. One of them is the book of the universe that He wrote with His power. While these are called nonverbalverses, they are also called verses of genesis. The other one is the Holy Quran, which is a ABSTRACT explanation of the nonverbal verses. These are called legislative verses.

While the genesis verses explain the legislative verses, the legislative verses also explain the genesis verses. At the same time, while the Quran proves that it was the word of the Creator, it also explains the book of the universe and talks about the creation, in order movement of the universe. Thus, Quran declares that all beings are created and operated by God. As a matter of fact, in one verse, it is stated that "Be careful, His is the creation and commandment" (Quran. 7/54), and it is stated that not only does all creation belong to Allah, but it is also Allah who sees every precaution of all creatures. For this reason, when the Quran is evaluated in terms of creation, it seems to be clearly and concisely stated that there is no room for polytheism in the order and order of the creation of everything, from the smallest creature to the largest creature.

Undoubtedly, it is Allah who created the skies, the earth, the sun, the moon and the stars, and who makes them work by His command and makes them obey His commands. Nothing opposes His command.

Even the organs and cells in the body of those who associate partners with Allah or deny Him obey Allah's command. However, in the verse it is stated that "The owner of everything is Allah, and the Lord of the universe/all the worlds is Allah and He is greater than all kinds of polytheism."

As can be seen, in the verse, the creatures that people see with their naked eyes are taken into consideration and it is declared that Allah is the Creator of them, Attention is drawn to the unseen ones and it is stated that the owner of all existence of all the worlds is Allah. Thus, just as it is Allah who creates beings from nothing, it is necessary that Allah be their sole owner. This being the case, it is clearly stated that there is no room for polytheism in the universe and that it is impossible for entities to exist on their own.

In this research, the explanations about creation will be tried to be determined by scanning the relevant interpretations of the verse mentioned above. Document review method will be used in the research. The obtained data will be evaluated with content analysis method.

Key words: Quran, universe, creation.

ÖĞRETİM İLKELERİ BAĞLAMINDA KUR`AN AYETLERİYLE YARATILIŞ EĞİTİMİ

Âdem DÖLEK

*Prof. Dr. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi/Temel İslam Bilimleri,
Hadis Anabilim Dalı*

E-Posta: adolek@erzincan.edu.tr

Mehmet Zeki GÖKSU

*Doç. Dr. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi/Felsefe ve Din Bilimleri,
Din Eğitimi Anabilim Dalı*

E-Posta: zeki.goksu@erzincan.edu.tr

ÖZ

İlahiyat Fakültesi/Felsefe ve Din Bilimleri Bu araştırma, Kur`an-ı Kerim`de geçen bazı ayetlerde yaratılış hakkında yer alan Din Eğitimi Anabilim Dalı açıklamalarının öğretim ilkeleri göz önünde bulundurularak tespiti amacıyla yapılmıştır. Araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen veriler, içerik analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Öğretim İlkeleri; hedefe görelilik, öğrenciye görelilik, yaşama yakınlık, somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene, kolaydan zora, basitten karmaşığa, yakından uzağa, alenilik, güncellik ve etkin katılım, ekonomiklik, bütünlük ve sosyallik şeklinde sayılabilir. Bu bağlamda örneğin, Rum suresinin 20-28. ve 50. âyetlerine bakıldığında Allah`ın birliğine ve kudretine delalet eden bu ayetler; dünya hayatından, insanların etrafında her daim gerçekleşen ve bildikleri hadiselerin gerçekleşmesinde sıradanlığı ve gaflet perdesini yırtıp insanların adeta gözlerine gösterilmektedir. Örneğin İnsanlara seslenerek topraktan yaratılan Adem babalarını ve ondan türeyen nesillerinin yeryüzünün her tarafına yayılmalarının sıradan bir hadise olmadığını ve yaratıcıya delil olduğunu, kadın ve erkek cinsinin ayrılıp aralarına uyum içinde yaşamaları için ünsiyet, sevgi ve şefkatin verildiğini, yine yerin ve göğün yaratılmasındaki harikuladeli insanların dillerinin ve renklerinin birbirinden ayrılması, gece ve gündüzün insanların bir dinlenme ve yaşama zamanı olarak tahsis edilmesi, şimşek, bulut ve yağmurun yaşam için önemi ve öldükten sonra dirilmenin suhuleti ve tüm bunların sorunsuz gerçekleşmesinin Allah`ın her şeye sahip olması ve kudretinin herşeye yetmesi ile açıklanmakta ve bunların Allah tarafından kendi içlerinden yaşantılarından misaller getirilmesinin düşünen kavimler için deliller olduğu vurgulanmaktadır. Öğretim İlkeleri bağlamında bakıldığında yaratılış, ahiret hayatı, mucizat ve mükafat hakkında insanların inanmaları ve anlamaları konusunda apaçık deliller adeta gözlerinin önüne serilerek öğretim ilkelerinden hedefe görelilik, öğrenciye (muhabata) görelilik, hayatilik, somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene, güncellik, bütünlük gibi öğretim ilkelerinin dikkate alınarak açıklamalarda bulunulduğu görülmektedir. Sonuç olarak yaratılış konusunda ve daha birçok konuda insanlığa rehber ve hidayet için gönderilen Kur`an Kerim`in bazı ayetlerinin öğretim ilkelerinden en az biri ya da bir kaçını içerdiği söylenilebilir.

Anahtar kelimeler: Yaratılış, Öğretim İlkeleri, Eğitim

CREATION EDUCATION THROUGH QUR'ANIC VERSES IN THE CONTEXT OF TEACHING PRINCIPLES

Âdem DÖLEK

*Prof. Dr. Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Theology/Basic Islamic Sciences,
Department of Hadith,
E-Mail: adolek@erzincan.edu.tr*

Mehmet Zeki GÖKSU

*Assoc. Prof. Dr. Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Theology/Philosophy and
Religious Sciences, Department of Religious Education,
E-Mail: zeki.goksu@erzincan.edu.tr*

ABSTRACT

This study was conducted with the aim of identifying the explanations about creation found in some verses of the Qur'an, considering the principles of teaching. The document analysis method was used in the research. The obtained data were evaluated using content analysis. The principles of teaching can be listed as goal-orientation, student-orientation, relevance to life, from concrete to abstract, from known to unknown, from easy to difficult, from simple to complex, from near to far, transparency, timeliness, active participation, economy, integrity, and sociability. In this context, for example, when looking at verses 20-28 and 50 of Surah Ar-Rum, these verses, which indicate the unity and power of Allah, tear the veil of ordinariness and heedlessness in the realization of events that constantly occur around people and are known to them in this world. For example, by addressing people, it is emphasized that it is not an ordinary event that their ancestor Adam, created from clay, and his progeny spread all over the earth, and this is evidence of the Creator. It is also highlighted that harmony, love, and compassion are given for men and women to live together, that the marvels of the creation of the earth and the heavens, the differentiation of people's languages and colors, the allocation of night and day as times for rest and living, the importance of lightning, clouds, and rain for life, and the ease of resurrection after death—all these events occur smoothly because Allah is all-powerful. The fact that examples are brought from within their lives is emphasized as evidence for thoughtful communities. From the perspective of teaching principles, it is observed that the explanations about creation, the afterlife, punishment, and reward consider teaching principles such as goal-orientation, student-orientation, relevance to life, from concrete to abstract, from known to unknown, timeliness, and integrity. As a result, it can be said that some verses of the Qur'an, which was sent as guidance for humanity on the topic of creation and many other issues, contain at least one or a few of the teaching principles.

Keywords: Creation, Teaching Principles, Education

YERYÜZÜNDE İLK HAYAT VE JEOLJİK DEVİRLERDEKİ CANLILAR

Âdem TATLI

Prof. Dr. Dumlupınar Üniversitesi, Fen – Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Kütahya
E- Posta: adem.tatli07@gmail.com
ORCID: 0009-0008-0031-3943

ÖZET

Yeryüzündeki hayatın nasıl başladığı ile ilgili görüş ve düşünceler insanlık tarihi kadar eskidir. İlkçağ düşünürleri her şeyin temelini su olduğunu, evrendeki canlı-cansız bütün varlıkların sıvı kabul ettikleri arké'nin değişime uğramasıyla meydana geldiğini ileri sürmüşlerdir.

Hayatı meydana getirdiği farz edilen elementlerin neler olduğunu tespit ve bunları bir araya getirerek canlı yapmayı deneme çalışmaları yirminci yüzyılında başında görülür.

1920'li yıllarda İskoçyalı biyokimyacı J.B.S. Haldane ve daha sonra Rus biyokimyacı A. P. Oparin canlılığın temelini teşkil eden elementlerin hâsıl edebilecek karmaşık moleküllerin ilkel dünya üzerinde veya atmosferinde olabileceğini ileri sürdüler.

Stanley Miller'in ilkel Dünya şartlarını laboratuvarında oluşturarak Haldane/Oparin hipotezini test etti.

Beklenen sonuç elde edilemedi. Az miktarda amino asit hâsıl oldu. Elektrik kıvılcımı yerine, Ultraviyole veya iyonlaştırıcı ışık kullanılması sonucu etkilemiyordu.

Yeryüzü jeolojik olarak beş zamana ayrılır. Bunlar: İlk zaman, Birinci zaman, İkinci zaman, Üçüncü zaman ve Dördüncü zaman. Bu zamanlar da kendi içinde devirlere ayrılır.

İlk zaman, Arkeen ve Prekambriyan olmak üzere iki devreye ayrılır. Arkeen Prekambriyan öncesidir ve bu devirde fosil yoktur. Prekambriyan, yeryüzünde ilk hayatın başladığı devirdir. Günümüzden 4 milyar-550 milyon yıl öncesini içine alır. Bu devirde yaratılan canlıların başında; planktonlar, Protozoa'lar ve suyosunları gelir.

İkinci zaman altı devreyi içine alır. Bunlar: 1. Kambriyan, 2. Ordovisiyen, 3. Silüriyen, 4. Devoniyen, 5. Karbonifer, 6. Permien.

Kambriyan devri günümüzden 550 – 430 milyon yıl önceki devriyi kapsar. Bu devrede Trilobitler (gövdesi üç bölmeliler), yumuşakçalar-salyangozlar (Molluscalar), dallı bacaklılar (Brachiopod'lar) süngerler, denizyıldızları ve deniz algleri gibi çok hücreli ve yüksek yapılı canlılar birdenbire yeryüzünde görünmektedir.

Ordovisiyen devrinde zırhlı çenesiz balıklar, Silüriyen devrinde karayosunları ve kibrit otları hâkimdir. Devoniyen, Balık devri, Karbonifer Kömür devri olarak adlandırılır. Eğreltiler büyük ağaçlar hâlinde gelişti. Permien devrinde pek çok böcek tipi yaratıldı, çam ağaçları sahaya hâkim oldu.

İkinci zaman 230-75 milyon yıl arasında üç devreyi içine alır. Bunlar: 1. Triyas, 2. Jura, 3. Kretase. İlk dev dinozorlar, ilk karıncalar, dişli kuşlar ve ilk sürüngenler bu zamanda görüldü.

Üçüncü zaman 75 milyon- 60 bin yıl arasında beş devreyi içine alır. Bunlar: 1. Paleosen, 2. Eosen, 3. Oligosen, 4. Miyosen, 5. Pliyosen. Atlar, ilkel maymunlar, kediler, köpekler, ayılar, köpek balıkları ve memeliler bu zamanda görüldü.

Dördüncü zaman 60 bin yıl- günümüz arasını içine alır ve iki devreye ayrılır. Bunlar; Pleistosen ve Holosen. Büyük memeliler, birçok bitki, hayvan ve insan bu zamanda yaratıldı. Bu jeolojik zamanlarda ortaya çıkan canlılar, hem kendilerinden öncekiler ve hem de aynı devirde bulunanlar çok farklı yapı ve şekildedir. Evrimcilerin iddia ettiği gibi evrimleşme ve farklılaşma ile bunların birbirlerinden meydana geldiğine ait hiçbir delil yoktur.

Ayrıca evrimciler tarafından insanla maymunun ortak atası olarak kabul edilen Üçüncü zamanın Pliyosen devrinde *Ramapithecus* ve dördüncü zamanın Pleistosen devrinde yaşadığı varsayılan *Australopithecus*'lara ait olduğu ileri sürülen fosillerin gerçekleri yansıtmadığı, bunların hayali varlıklar olduğu metinde ayrıntılı olarak verilmektedir.

Anahtar kelimeler: Evrim soy ağacı, Jeolojik devirlerdeki fosiller, Yeryüzünde İlk yaratılış, Ara formlar.

FIRST LIFE ON EARTH AND LIFE IN GEOLOGICAL ERAS

Âdem TATLI

Prof. Dr. Kütahta Dumluonar University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology,

E- Posta / E-Mail: adem.tatli07@gmail.com

ORCID: 0009-0008-0031-3943

ABSTRACT

Views and ideas about how life on earth began are as old as human history. Ancient thinkers claimed that the basis of everything was water, and that all living and non-living beings in the universe came into existence through the change of arche, which they considered liquid.

Efforts to identify the elements that are assumed to make up life and to try to make living things by combining them were seen at the beginning of the twentieth century.

In the 1920s, Scottish biochemist J.B.S. Haldane and later the Russian biochemist A. P. Oparin suggested that the complex molecules that could produce the elements that form the basis of life could exist on the primitive earth or in its atmosphere.

Stanley Miller tested the Haldane/Oparin hypothesis by creating primitive Earth conditions in the laboratory.

The expected result was not achieved. A small amount of amino acid was produced. Using ultraviolet or ionizing light instead of an electric spark did not affect the result.

The Earth is geologically divided into five time periods. These are: beginning time, First time, Second time, Third time and Fourth time. These times are also divided into periods.

The beginning time is divided into two periods: Archean and Precambrian. Archean is pre-Precambrian and there are no fossils in this period. The Precambrian is the period when the first life began on Earth. It covers the period between 4 billion and 550 million years ago. Among the living creatures of this period; planktons, protozoa and algae.

The second time includes six periods. These are: 1. Cambrian, 2. Ordovician, 3. Silurian, 4. Devonian, 5. Carboniferous, 6. Permian.

The Cambrian period covers the period between 550 and 430 million years ago. During this period, multicellular and high-structured creatures such as trilobites (with three-chambered bodies), molluscs-snails (Mollusca), branched-legged creatures (Brachiopods), sponges, starfish and sea algae suddenly appear on the earth.

Armored jawless fish dominate in the Ordovician period, while mosses and matchweeds dominate in the Silurian period. Devonian is called the Fish period and Carboniferous is called the Coal age. Ferns developed into large trees. Many types of insects were created during the Permian period, and pine trees dominated the site.

The second time covers three periods between 230-75 million years. These are: 1. Triassic, 2. Jurassic, 3. Cretaceous. The first giant dinosaurs, the first ants, the first toothed birds, and the first reptiles appeared at this time.

The third time covers five periods between 75 million and 60 thousand years. These are: 1. Paleocene, 2. Eocene, 3. Oligocene, 4. Miocene, 5. Pliocene. Horses, primitive monkeys, cats, dogs, bears, sharks and mammals appeared at this time.

The fourth time covers the period between 60 thousand years and the present and is divided into two periods. These; Pleistocene and Holocene. Large mammals, many plants, animals, and humans were created at this time.

The living things that emerged in these geological times, both before them and those of the same period, have very different structures and shapes. There is no evidence that evolution and differentiation arise from each other, as evolutionists claim.

In addition, it is stated in detail in the text that the fossils claimed to belong to *Ramapithecus*, which is assumed to have lived in the Pliocene period of the third time, and *Australopithecus*, which is assumed to have lived in the Pleistocene period of the fourth time, which are accepted by evolutionists as the common ancestor of humans and monkeys, do not reflect the facts, and that they are imaginary entities.

Key words: Evolutionary family tree, Fossils from geological periods, First creation on Earth, Intermediate forms.

TÜR, YARATILIŞI YANSITAN BİR KAVRAMDIR

Âdem TATLI

Prof. Dr. Dumlupınar Üniversitesi, Fen – Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü/KÜTAHYA

E- Posta: adem.tatli07@gmail.com

ORCID: 0009- 0008-0031-3943

Hüseyin ALLAHVERDİ

Dr.Öğr. Üyesi, Muş Alparslan Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moloküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Muş, Türkiye

E-Mail: h.allahverdi@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000- 0001-7192-6669

ÖZET

Evrim görüşünün açıklamak zorunda olduğu iki durum vardır. Bunlardan birincisi ilk canlının nasıl var olduğu, ikincisi ise tek bir canlıdan mevcut türlerin nasıl meydana geldiği meselesidir. Evrim düşüncesinin temelini teşkil eden “Türlerin Kökeni” adlı eserde türlerin olamayacağı fikri hem açıkça hem de zımmen dile getirilmektedir. Türlerin kökeni adlı eserde bir taraftan türlerin olamayacağı ifade edilirken diğer taraftan evrimin türleşmeyle gerçekleştiği şeklindeki kabul kendi içerisinde tezat oluşturmaktadır.

Canlı gruplarına göre değişiklik gösteren tür altı taksonomik kategorilerin (alttür, varyete, ırk, suş, ...) bir küme şeklinde düşünebileceğimiz aynı tür sınırları içerisinde bir birleriyle şayet eşeyli iseler üreme faaliyetinde bulunmaları (gen transfer etmeleri) beklenmektedir. Bu Mayr’ın sahibi olduğu “Biyolojik tür tanımının” gereğidir.

Ancak Darwin’e türün olmadığını söyleyen durum, onun canlıların birbirlerine dönüşürken (türleşirken) gösterdiklerini iddia ettiği ‘bununla birlikte teoriye göre eski ve bugünkü biçimler arasında bulunmak gereken sonsuz sayıda ince aşamalanma olduğunu gösterememiştir’ ifadesidir. Yani Darwin’in evrim tasavvurunda canlı türlerinde gördüğümüz ve bizim küme veya öbek diyebileceğimiz gruplanmalar söz konusu değildir. Bu küme veya öbeksiz türler tür altı taksonomik kategorilerde bulunmakla birlikte asıl türün kendisinde bulunur. Çünkü pek çok tür monotipik olup tür altı kategorileri yoktur. Dolayısıyla evrimci görüşe göre tür olmamalı. Ama tür genel itibariyle üzerinde deney yapılan, somut, kromozom sayısı sabit üreme birimidir. Tür biyolojinin temeli olan taksonominin en değerli ve somut birimidir.

Bu çalışmada ‘Türlerin Kökeni’ adlı kitapta Darwin’in türlerin olamayacağı ile ilgili ifadeleri üzerinde durulmuştur. Buna ilaveten ‘ince aşamalanmalar’ın tür öbeksizliklerini neden imkânsız kıldığı açıklanmaya çalışılmıştır. Üreme izolasyonu ile kendisine en yakın olan türden ayrılmış olan türlerin Darwin’in düşüncesinde söz konusu izolasyonun olmadığı tür altı kategorilerle defalarca bir tutulduğu gösterilmiştir. Türü ayırmada hiçbir kriter olmadığını ifade eden Darwin’in öte yandan hayvan türleri için istisnası olmayan üreme izolasyonu bulunduğu ifadesi tahlil edilmeye çalışılmıştır.

Buna ilaveten çağdaş yazarların çalışmalarından evrimci düşünceye göre neden türün olmaması gerektiği alıntılanıp değerlendirilmiştir. Yine bu yazarların kendi ifadelerinden türün ‘yaratılışçı’ bir kavram olduğu alıntılanıp irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Tür, Yaratılış, Evrim, Darwin.

SPECIES IS A CONCEPT THAT REFLECTS CREATION

Âdem TATLI

Prof. Dr. Dumlupınar University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology//KÜTAHYA
E-Mail: adem.tatli07@gmail.com
ORCID: 0009- 0008-0031-3943

Hüseyin ALLAHVERDİ

Assist.Professor, Muş Alparslan University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Molecular Biology and Genetics, Muş, Türkiye
E-Mail: h.allahverdi@alparslan.edu.tr
ORCID: 0000- 0001-7192-6669

ABSTRACT

There are two situations that the evolutionary view has to explain. The first is how the first living being came into existence, and the second is how the existing species came into existence from a single living being. In "The Origin of Species", which is the basis of the idea of evolution, the idea that there cannot be species is expressed both explicitly and implicitly. In The Origin of Species, on the one hand, it is stated that there cannot be species, and on the other hand, the acceptance that evolution takes place through speciation constitutes a contradiction in itself.

Subspecies taxonomic categories (subspecies, variety, race, strain, ...), which vary according to living groups, are expected to reproduce (transfer genes) with each other if they are sexual within the same species boundaries, which we can think of as a cluster. This is a requirement of Mayr's "biological species description".

However, what made Darwin say that there is no species is his statement that living things, as they evolve (speciate) into each other, 'have not, however, been able to show that there are an infinite number of subtle gradations which, according to the theory, must exist between the old and the present forms'. In other words, in Darwin's conception of evolution, the groupings we see in living species, which we would call clusters, are out of the question. These clusters or aggregations are found in subspecific taxonomic categories, but also in the actual species itself. Because many species are monotypic and have no subspecies categories.

Therefore, according to the evolutionist view, there should be no species. But a species is, in general, a concrete reproductive unit with a fixed number of chromosomes, on which experiments are carried out. The species is the most valuable and concrete unit of taxonomy, the foundation of biology.

This study focuses on Darwin's statements in the book 'The Origin of Species' that there cannot be species. In addition, it is tried to explain why 'fine gradations' make species clusters impossible. It has been shown that species separated from their closest species by reproductive isolation are repeatedly lumped together with subspecies categories in Darwin's thought where such isolation does not exist. Darwin's statement that there is no criterion for distinguishing species, on the other hand, that there is reproductive isolation for animal species without exception, has been analyzed.

In addition, the works of contemporary authors are quoted and evaluated as to why, according to evolutionary thought, there should be no species. Again, it will be quoted and analyzed from these authors' own statements that the species is a 'creationist' concept.

Keywords: Species, Creation, Evolution, Darwin.

YARATILIŞ MODELİNİN MİLLİ EĞİTİM MÜFREDATINA EKLENMESİNİN FAYDALARI

Adnan KALKAN

Yazar

Mail: adnankalkan01@gmail.com

ORCID: 0000-0001-6142-098X

ÖZET

Bu çalışma, yaratılış modelinin milli eğitim müfredatına dâhil edilmesinin öğrencilere sağladığı psikososyal ve manevi faydaları incelemektedir. Evrim Görüşü ile yaratılış modeli arasındaki çelişkilerin öğrencilerde düşünce ve fikir bunalımlarına yol açabileceği, bu sebeple de eğitim süreçlerinde manevi, psikolojik, sosyal çatışmalara sebep olabileceği üzerinde durulmaktadır. Bu çalışma, yaratılış modelinin İslam ile uyumlu olmasının öğrencilerin yaşantı ve eğitim arasında yaşadıkları çelişkileri nasıl azaltacağını ve bu sürecin onların genel refahını nasıl artıracakını ele almaktadır.

Evrım Görüşü, canlıların tarihsel süreçte değişim geçirdiğini savunur ve bu değişimin doğal seleksiyon ve genetik mutasyonlar ile gerçekleştiğini iddia etmektedir. Evrim görüşü bu iddia ile dini inançlarla çelişmekte olup, başta İslam dini inancının, insanın yaratılışını Allah'ın iradesiyle açıklanmasıyla çelişmektedir. Bu çelişki, inançlı öğrencilerde psikolojik ve manevi problemlere sebep olabilmektedir. Yaratılış modeli, canlıların ve kâinatın bir yaratıcının yarattığını savunur ve bu yönüyle İslam inancı ile örtüşür. Yaratılış modelinin müfredata eklenmesi, öğrencilerin kültürel aidiyet ve dini kimliklerini kuvvetlendirerek, değer ve kimlik gelişimini destekleyecektir. Fertler, inançlarıyla uyumlu eğitim içeriği ile eğitilmeleri hem manevi hem psikososyal açıdan daha sağlıklı olacaklardır. Bu durum, öğrencilerin eğitime olan güvenlerini artırmakta ve eğitim sürecine olan katılımlarını olumlu etkilemektedir.

Manevi gelişim yönünden, yaratılış modelinin İslam ve semavi dinlerle uyumlu olması, öğrencilerin eğitim sürecinde yaşadıkları psikososyal ve manevi çatışmaları azaltabilmektedir. İslam'da yaratılış, Allah'ın kudreti ile açıklanmakta ve canlıların irade ile yaratıldığına inanılmaktadır. Bu inanç, öğrencilerin özellikle manevi gelişimlerini destekleyerek, öğrencilerin kendi hayatlarını anlamlandırmalarına destek olmaktadır. Yaratılış modelinin müfredata eklenmesi, çelişkileri ortadan kaldırarak manevi gelişimi pekiştirerek öğrencilerin eğitim sürecindeki başarılarını artırabilir.

Psikososyal sağlık yönden, Evrim görüşünün öğrencilerin dini inançları ile çelişmesi, onların eğitim sürecinde kaygı ve güvensizlik gibi psikolojik problemler yaşamalarına sebep olabilir. Yaratılış modelinin milli eğitim müfredatına eklenmesi, bu problemleri azaltarak öğrencilerin psikososyal sağlığını ve psikolojik iyi oluşlarını (Râd, 28) korumaya destek olabilir. Eğitim sürecinde yaşanan veya yaşanması olası fikir çatışmaları, öğrencilerin akran ilişkilerini de olumsuz bir yönde etkileyebilir. Yaratılış modelinin müfredata dâhil edilmesi, öğrencilerin sosyal, kültürel ve dini kimliklerini koruyarak akran ilişkilerini kuvvetlendirebilir. Bu da öğrencilerin toplumda daha uyumlu fertler olmalarına destek sağlayabilir.

Yaratılış modelinin müfredata bilimsel temellere dayandırılarak ve eleştirel düşünme becerilerini destekleyecek şekilde sunulması müfredatın milli ve manevi değerlere sahip nesli yetiştirmesine vesile olur.

Sonuç olarak, yaratılış modelinin eğitim müfredatına eklenmesi, öğrencilerin manevi ve psikososyal açıdan gelişimlerine önemli katkılar sağlayacaktır. Kendi inançları ve eğitim müfredatı çelişmeyecek ve öğrencilerin eğitime olan güvenleri artacaktır.

Anahtar Kelimeler: Müfredat, Yaratılış Modeli, Psikososyal gelişim, Maneviyat, Evrim Görüşü

BENEFITS OF ADDING THE CREATION MODEL TO THE NATIONAL EDUCATION CURRICULUM

Adnan KALKAN

Writer

E-Mail: adnankalkan01@gmail.com

ORCID: 0000-0001-6142-098X

ABSTRACT

This study examines the psychosocial and spiritual benefits of incorporating the creation model into the national education curriculum. It focuses on how the contradictions between the Evolution Theory and the creation model can lead to intellectual and ideological crises among students, potentially causing spiritual, psychological, and social conflicts in educational processes. The study explores how the alignment of the creation model with Islam can reduce the contradictions students experience between their lives and education, thereby enhancing their overall well-being.

The Evolution Theory posits that living organisms have undergone changes over historical periods through natural selection and genetic mutations. This theory contradicts religious beliefs, particularly the Islamic belief that human creation is explained by God's will. This contradiction can cause psychological and spiritual problems for devout students. The creation model, which asserts that living beings and the universe were created by a creator, aligns with Islamic beliefs. Including the creation model in the curriculum can strengthen students' cultural identity and religious identity, supporting value and identity development. Individuals educated with content consistent with their beliefs will be healthier both spiritually and psychosocially. This alignment increases students' trust in education and positively influences their participation in the educational process.

From a spiritual development perspective, the creation model's alignment with Islam and other monotheistic religions can reduce psychosocial and spiritual conflicts students experience during their education. In Islam, creation is explained by God's power, and it is believed that living beings were created with will. This belief supports students' spiritual development, helping them find meaning in their lives. Including the creation model in the curriculum can eliminate contradictions, reinforce spiritual development, and improve students' academic success.

From a psychosocial health perspective, the contradiction between the Evolution Theory and students' religious beliefs can cause psychological problems such as anxiety and insecurity. Adding the creation model to the national education curriculum can reduce these problems, supporting students' psychosocial health and psychological well-being (Râd, 28). Intellectual conflicts experienced or likely to be experienced during the educational process can negatively affect students' peer relationships. Including the creation model in the curriculum can strengthen students' social, cultural, and religious identities, improving peer relationships. This support helps students become more harmonious individuals in society.

Presenting the creation model in the curriculum based on scientific foundations and supporting critical thinking skills can help the curriculum cultivate a generation with national and spiritual values.

In conclusion, incorporating the creation model into the education curriculum significantly contributes to students' spiritual and psychosocial development. There will be no contradictions between their beliefs and the educational curriculum, increasing students' trust in education.

Keywords: Curriculum, Creation Model, Psychosocial Development, Spirituality, Evolution Theory

ATEİZMİN İLKELERİ

Ahmet KAVLAK

*Doç. Dr. Iğdır Üniversitesi. İlahiyat Fakültesi. Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü. Mantık
Anabilim Dalı Başkanı, Iğdır Türkiye*

E-Posta: ahmetkavlak@gmail.com

Orcid: 0000-0002-4419-9440

ÖZET

Her iddia, o iddiayı desteklediği düşünülen bazı ilkelere ve ön bilgilere istinat eder. Bu ilkeler ya mantık ilkeleri ya da önceden doğruluğu tespit edilmiş, tekrarlanabilen, tekrarlanma durumunda sonuçları değişmeyen bilimsel önermelerdir.

Tekrarlanma durumunda değişmezliği tespit edilmiş ilkelere dayanan bilimsel akıl yürütmeler, tümdengelim türünden akıl yürütmelerdir. Tümdengelim ilk önermesini elde etmek için tek teklerden hareketle, onlardaki değişmezlikleri tespit eden akıl yürütme tipi ise tümevarımsal akıl yürütme tipidir.

Bu iki akıl yürütme tipi kolay anlaşılır ve uygulanabilir olduğu için bilimde metot olarak kullanılmaya devam etmektedir. Ancak bilimsel olduğu tekrarlanma durumunda tespit edilemeyen önermelerin, tespit edilenlere oranının kat kat fazla olduğu bir vakıadır. Hem deneylenemeyen grupta bulunup hem de hakkında bilimsellik iddiasında olan önerme tiplerinin ideolojik kullanıma açık olması nedeniyle, bu tip önerme tiplerinin tesadüf kavramı ile öne sürüldüğünü görmekteyiz.

Deneylenemeyen alana ait önerme tiplerinin bilimsellik iddiasıyla öne sürülmesi, bu alanın doğruluğunun tespitinde doğru düşünme kurallarının kullanılmasını gerekli kılmaktadır. Çünkü alan, mahiyeti itibarıyla bu deneylenemeyen alana ait olduğu için, zihin manüplasyonuna açık kalmaktadır. Bu alanda doğru olanların tespiti için doğru düşünme kuralları zorunlu olduğu gibi, öncelikle ileri sürülen ve bilimsel alt yapısı deneylenmeye dayanmayan iddiaların türlerinin belirlenmesi gerekmektedir.

Atomların mahiyeti ve ona bağlanan sonuçlar, canlının mahiyeti ve varlığının bağlandığı ilkeler, hareket ve hareketin türlerinin varlığına neden gösterilen ilkelerin mahiyeti, canlıların çoğalması ve çoğalmaya neden olarak gösterilen ilkelerin mahiyeti, canlıların büyümesi ve büyümenin varlığına neden olarak gösterilen ilkeler, canlının kimyasal yapısının sürekli yenilenmesi ve yenilenmeye neden olarak gösterilen ilkeler, insan ve hayvan türünde mevcut olan haz ve acı yaşantısının varlığı ve bu varlığa neden olarak gösterilen ilkeler, canlının organize birliği ve bu birliğe neden olarak gösterilen ilkeler, düşünmenin varlığı ve bu varlığa neden olarak gösterilen ilkeler...

Tüm bu deneylenmeye kapalı olan ilkelerin ideolojilere göre yorumlanması ile yapılan hataların ilke olarak tespiti bu çalışmanın konusudur. Bu çalışmada bilimsellik iddiası ile ileri sürülen önermelerin türleri ve çelişkileri doğru düşünme ilkeleri ile örneklenerek gösterilecektir.

Anahtar Kelimeler: ilke, nedensellik, bilimsellik, akıl bozulması, imkan kavramı

PRINCIPLES OF ATHEISM

Ahmet KAVLAK

Assoc. Prof. Dr. Iğdır University. Faculty of Theology. Department of Philosophy and Religious Studies. Head of the Department of Logic

Iğdır Türkiye

e-Mail: ahmetkavlak@gmail.com

ORCID: 0000-0002-4419-9440

ABSTRACT

Every claim relies on some principles and preliminary information that are thought to support that claim. These principles are either logical principles or scientific propositions that have been previously determined to be true, can be repeated, and whose results do not change if repeated.

Scientific reasoning based on principles whose invariability has been determined in case of repetition is deductive reasoning. The type of reasoning that determines the invariances in them by starting from the individual ones in order to obtain the first proposition of deduction is inductive reasoning.

These two types of reasoning continue to be used as methods in science because they are easily understood and applicable. However, it is a fact that the ratio of scientific propositions that cannot be determined when repeated to those that can be determined is many times higher. We see that these types of propositions, which are both in the untestable group and claim to be scientific, are open to ideological use, are put forward with the concept of coincidence.

The fact that proposition types belonging to an untestable field are put forward with the claim of being scientific requires the use of correct thinking rules in determining the accuracy of this field. Because the field inherently belongs to this untestable field, it remains open to mind manipulation. Just as correct thinking rules are essential to determine what is true in this field, it is necessary to first determine the types of claims that are put forward and whose scientific basis is not based on experimentation.

The nature of atoms and the results attached to it, the nature of living things and the principles to which their existence is connected, the nature of the principles that are shown to cause the existence of movement and types of movement, the nature of the principles that are shown to cause the existence of movement and types of movement, the growth of living things and the nature of the principles that are shown to cause the existence of growth, the constant renewal of the chemical structure of living things and The principles shown to cause regeneration, the existence of the pleasure and pain experience in human and animal species and the principles shown to cause this existence, the organized unity of living beings and the principles shown to cause this unity, the existence of thinking and the principles shown to cause this existence...

The subject of this study is to identify the mistakes made by interpreting all these principles, which are not subject to experimentation, according to ideologies. In this study, the types and contradictions of propositions put forward with the claim of being scientific will be illustrated by examples with the principles of correct thinking.

Key words: Principle, Causality, Scientificity, Deterioration of mind, Concept of possibility

ALLAH'A İNANAN BİR KİŞİ NEDEN EVRİMCİ OLAMAZ?

Ahmet ÖZDEMİR

Doç. Dr., Bitlis Eren Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü

Tefsir Anabilim Dalı, Bitlis, Türkiye.

E- Posta: aozdemir@beu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3346-0527

ÖZET

Bu çalışmada, kavramsal çerçeve, Kur'an'daki ayetler ve tevhid anlayışı bağlamında evrim görüşünün neden İslam inancıyla uyumsuz olduğunu açıklamaya çalışacağız. Günümüzde, Allah'a inandığı halde evrimci görüşü savunan veya "evrim Kur'an'ın yaratılış felsefesiyle çelişmemektedir" şeklinde vb. söylemleri duyabilmekteyiz. Bazıları, "Evrime karşı birçok dindarın, gerçekte evrim kuramının ne anlama geldiğini tam olarak bilmediklerini iddia ederek yaratılış savunanları suçlarken; aslında evrimi savunanların da Kur'an'ın yaratılış ile ilgili ayetlerini ve onun felsefesini anlamadıklarını göz ardı etmektedir. Oysa İslam inancına göre Allah'ın yaratma fiili, evrenin ve canlıların doğrudan ve amaçlı olarak yaratılmasıdır. Evrimci görüş ise canlı türlerinin rastlantısal genetik değişiklikler ve doğal seçim yoluyla zaman içinde farklılaştığını savunur.

Söz konusu iki yaklaşım arasındaki temel çatışma, kavramsal farklılıklar, Kur'an'da yaratılış ve tevhid inancı çerçevesinde ele alınabilir. Evrimci görüş türleşme, doğal seçim ve genetik sürüklenme gibi süreçlere dayanır. Türleşme, yeni türlerin oluşumu; doğal seçim, çevresel uyum sağlama; genetik sürüklenme ise popülasyon içindeki genetik varyasyonların rastgele değişimidir. Buna karşılık, İslam'da yaratılış, Allah'ın çeşitli yaratma fiillerini ifade eden kavramlarla açıklanır: **İbdâ'** (إبداع): Yoktan yaratma; **Ber'** (برء): Özgün biçimde yaratma; **Fatr** (فطر): Açma, yarma; **Tasvîr** (تصوير): Şekil verme. Bu Kur'anî kavramlar, yaratılışın Allah'ın doğrudan ve bilinçli müdahalesiyle gerçekleştiğini vurgular. Ancak bazıları bu kavramları evrimsel süreçlerle ilişkilendirerek kavramsal bir karmaşa yaratmıştır. Oysa bu kavramlar, evrimsel süreçler değil, Allah'ın yaratma eylemlerinin farklı boyutlarını açıklamaktadır. Kur'an, yaratılışın Allah'ın iradesi ve bilgisiyle açıklayan pek çok ayet içermektedir: **Bakara suresi 117. ayette** "O, gökleri ve yeri örneksiz yaratandır. Bir işe hükmetti mi ona sadece "ol" der, o da hemen olur." denilirken; **En'am suresi 101. ayette**: "Gökleri ve yeri yoktan var eden O'dur." Denilerek tüm evrenin Allah tarafından yaratıldığı ifade edilmektedir. **Mü'minun suresi 12-14. Ayetlerde ise**, insanların yaratılış süreci detaylı bir şekilde anlatılmaktadır. Bu ayetler, yaratılışın rastlantısal ve doğal süreçlerle değil, doğrudan Allah'ın iradesi ve bilgisi ile gerçekleştiğini belirtir. Evrimci görüşün öne sürdüğü rastlantısal süreçler, Kur'an'daki yaratılış anlatılarıyla uyumsuzdur. Allah'ın yaratma fiili, belirli bir hikmet ve ölçüyle gerçekleşir, evrim teorisinin sunduğu tesadüfi değişimlere yer vermez.

Felsefi bir paradigma ile konuya yaklaştığımızda da, iki yaklaşım arasında temel bir çelişki ve çatışma olduğunu görmekteyiz. Tevhid, İslam'ın temel inancı olup, Allah'ın birliği ve her şeyin O'nun iradesiyle vuku bulduğunu ifade eder. Evrimci görüş, türlerin değişimini doğal süreçler ve rastlantısal mutasyonlarla açıklar. Bu yaklaşım, Allah'ın her an yaratma fiilinde aktif olarak bulunmasını öngören tevhid inancıyla çelişir: **Furkan suresi 2. ayette**: "O (Allah) ki, göklerin ve yerin mülkü O'nundur; ne bir çocuk edinmiştir, ne de mülkünde bir ortağı olmuştur; her şeyi yaratıp onu (maslahatına en uygun bir şekilde) ta'yîn ederek takdîr etmiştir..." denilerek, yaratılışın tüm aşamalarında Allah'ın bulunduğu ve her şeye yaratılış verenin O olduğu anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak, Allah'a inanan bir kişinin evrim teorisini kabul etmesi, İslam'daki yaratılış inancıyla çelişir. İslam, Allah'ın evreni ve canlıları doğrudan, belirli bir amaçla yarattığını savunur. Evrimci görüşün sunduğu rastlantısal ve doğal süreçler, Kur'an'da geçen yaratılış anlatıları ve tevhid inancı ile uyumsuzdur.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Yaratılış, Evrim, Mü'min, Evrimci.

WHY CAN'T SOMEONE WHO BELIEVES IN GOD BE AN EVOLUTIONIST?

Ahmet ÖZDEMİR

Assoc. Prof. Dr., Bitlis Eren University, Faculty of Islamic Studies, Department of Basic Islamic Sciences, Division of Tafsir, Bitlis, Turkey.

E- Posta / E-Mail: aozdemir@beu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3346-0527

ABSTRACT

In this study, we aim to explain why the theory of evolution is incompatible with Islamic belief, within the context of conceptual framework, Qur'anic verses, and the principle of Tawhid. Nowadays, we often encounter believers in God, who claim that "evolution does not contradict the Qur'an's philosophy of creation." Some critics accuse creationists of misunderstanding the true meaning of the theory of evolution, while overlooking the fact that proponents of evolution may also fail to comprehend the Qur'an's verses and philosophy on creation. According to Islamic belief, Allah's act of creation involves the direct and purposeful creation of the universe and living beings. In contrast, the theory of evolution posits that species differentiate over time through random genetic changes and natural selection.

The fundamental conflict between these two approaches can be analyzed within the contexts of conceptual differences, Qur'anic accounts of creation, and the principle of Tawhid. Evolutionary theory relies on processes such as speciation, natural selection, and genetic drift. Speciation refers to the formation of new species; natural selection is the process where organisms better adapted to their environment survive; genetic drift describes random changes in gene frequencies within a population. On the other hand, in Islam, creation is described using various concepts related to Allah's acts of creation: **Ibda'** (إبداع): Creation out of nothing; **Ber'** (برء): Unique creation; **Fatr** (فطر): Splitting or opening; **Tasvir** (تصوير): Shaping or forming. These Qur'anic terms emphasize that creation occurs through Allah's direct and intentional intervention. However, some have mistakenly related these concepts to evolutionary processes, causing conceptual confusion. In reality, these terms describe different aspects of Allah's creative acts rather than evolutionary processes. The Qur'an contains numerous verses that describe creation through Allah's will and knowledge: **Surah Al-Baqarah 2:117**: "He is the Originator of the heavens and the earth. When He decrees a matter, He only says to it, 'Be,' and it is." **Surah Al-An'am 6:101**: "He is the Originator of the heavens and the earth." **Surah Al-Mu'minun 23:12-14**: These verses provide a detailed account of the creation of humans. These verses indicate that creation occurs not through random and natural processes but directly through Allah's will and knowledge. The random processes proposed by evolutionary theory do not align with the Qur'anic narratives of creation. Allah's act of creation takes place with specific wisdom and measurement, leaving no room for the chance changes proposed by evolution.

From a philosophical perspective, we also observe a fundamental conflict between the two approaches. Tawhid, the fundamental belief in Islam, asserts the oneness of Allah and that everything happens by His will. Evolutionary theory explains the transformation of species through natural processes and random mutations. This view contradicts the Tawhid belief, which holds that Allah is actively involved in every act of creation: **Surah Al-Furqan 25:2**: "To Him belongs the dominion of the heavens and the earth. He has no offspring, nor does He have a partner in His dominion. He created everything and determined it with precise determination." According to the principle of Tawhid, everything created by Allah comes into existence through His knowledge and power. Explaining the act of creation through natural processes and randomness does not conform with Allah's absolute power and will. In conclusion, accepting the theory of evolution is incompatible with belief in God. Islam asserts that Allah created the universe and living beings directly and with a specific purpose. The random and natural processes proposed by evolutionary theory are inconsistent with the Qur'anic accounts of creation and the principle of Tawhid.

Keywords: Qur'an, Creation, Evolution, Believer, Evolutionist.

NEBEVÎ BİR UYGULAMA OLAN HACAMATIN BİYOPSİKOSOSYAL FAYDALARI

Ali AKBEN

*Yazar, Dr. Emekli Öğretim Üyesi
E-Posta: aliakben @aliakben.com*

ÖZET

Bilim, teknoloji ve sosyal değişim beraberinde birçok alışkanlığı değiştirmiştir. İnsanların sosyal, teknoloji, sağlık dâhil yaşamın birçok alanına bakış açısı bu değişimden nasibini almıştır. Bu konuda belki de en çok bakış açısı değişikliği sağlık alanında meydana gelmiştir.

Kadim tıbbın geleneksel bir tedavi yöntemi olan hacamat, Ortodoks batı tıbbında kullanılmış olup günümüzde de kullanılmaya devam edilmektedir. Farklı kültürlerde farklı isimlerle anılsa da bizim kültürümüzde **kupa terapisi** olarak bilinmektedir.

Her tedavi ve terapide başlıca yöntem ve teknikler olduğu gibi, hacamatta da bazı uygulama teknikleri vardır. Bu (terapi) tedavide, vücudun belirli bölgelerine vakum oluşturmak için öncelikle kupalar uzmanlar tarafından itina ile yerleştirilir. Bu kupalara dolan kanın yerine vücutta yeni kan oluşumu gerçekleşir. Bu ise taze kandır.

Hacamat günümüz modern tıbbında uzmanlar tarafından iki temel biçimde uygulanmaktadır: kuru hacamat ve ıslak hacamat.

Hacamatın tarihsel kökenleri antik Mısır, Çin ve Orta Doğu'ya dayanır. Peygamber efendimizin (ASM) bizzat kendisine de yaptırdığı ve tavsiye ettiği bu tedavi şekli tıbbi nebevide geniş bir şekilde uygulanma biçimi ve uygulandığı hastalıklar ve tedavi ile şifa bulanlarla ilgili tavsiye ettiği hadisler bulunmaktadır. Efendimiz (SAV) "Kan aldırma yollarının en güzeli hacamattır. (yahut hacamat sizin en iyi tedavi yollarınızdır)," demiştir.

Modern tıpta hacamatın etkinliği ve güvenilirliği konusunda tartışmalar devam etse de özellikle parapsikolojik hastalıklarda olumlu şifalanmalara sebep olduğu açıktır. Yapılan bilimsel çalışmalar hacamatın faydalarını desteklerken, bazı başka hastalıklarla ilgili bilimsel kanıt eksikliği yeni çalışmalarla tamamlanmıştır. Bu anlamda denebilir ki günümüzde üzerinde en çok çalışma yapılan ve araştırmacıların ilgi alanına giren tedavi yöntemlerinden biri hacamattır. Öyle ki bazı hastanelerde hacamat kliniği açılmıştır.

Her ne kadar bu alanda sağlık mezunu olmayan bir kesim hacamat uygulaması yapsa da, hacamat tedavisi, genellikle sağlık uzmanları tarafından uygulanmaktadır. Hacamat tedavisinde yetki belgesi ise sağlık bakanlığı tarafından düzenlenen kurslarla elde edilir. Böylece hacamat, bu sertifika kurslarını tamamlayan hekimler tarafından uygun ortamlarda yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Hacamat, Parapsikoloji, Sağlık, Alternatif Tıp, Peygamber Tıbbı

THE BIOSYCHOSOCIAL BENEFITS OF CUPPING, A PROPHETIC PRACTICE

Ali AKBEN

Writer, Dr. Retired Academician

E-Mail: aliakben@aliakben.com

ABSTRACT

Science, technology, and social change have significantly altered many habits. The perspectives of individuals towards various aspects of life, including social interactions, technology, and health, have been notably influenced by these transformations. Perhaps the most profound shift in perspective has occurred in the field of health.

Cupping therapy, a traditional treatment method from ancient medicine, has been utilized within Orthodox Western medicine and continues to be practiced today. While known by different names in various cultures, in our culture, it is referred to as "kupa terapisi" (cupping therapy).

As with any treatment or therapy, there are specific methods and techniques in cupping therapy. In this treatment, cups are carefully placed on specific areas of the body by experts to create a vacuum. The blood that is drawn into these cups is replaced by new blood in the body, which is fresh and revitalized.

Cupping is applied in two primary forms in modern medicine: dry cupping and wet cupping.

The historical roots of cupping therapy trace back to ancient Egypt, China, and the Middle East. This treatment method, which was personally practiced and recommended by the Prophet Muhammad (PBUH), is extensively mentioned in Prophetic Medicine (Tibb al-Nabawi). The Prophet (PBUH) stated, "The best treatment method is cupping (or cupping is one of the best treatment methods for you)."

Although the effectiveness and safety of cupping therapy remain subjects of debate in modern medicine, it is evident that it has positive healing effects, particularly in parapsychological disorders. While scientific studies support the benefits of cupping, the lack of evidence regarding its effects on certain other diseases has been addressed by new research. Thus, it can be said that cupping is one of the most researched and studied treatment methods in contemporary times, with some hospitals even establishing cupping clinics.

Despite the fact that some non-medical professionals also practice cupping, it is generally administered by healthcare specialists. Authorization to perform cupping therapy is obtained through courses organized by the Ministry of Health. Therefore, cupping should be conducted by certified physicians in appropriate environments.

Keywords: Cupping, Parapsychology, Health, Alternative Medicine, Prophetic Medicine

CANLILAR ARASINDA YARDIMLAŞMA, DAYANIŞMA ÖRNEKLERİ VE BİRBİRİNİN İHTİYACINA CEVAP VERME DÜZENİ

Ali ALAŞ

Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi, Biyoloji Eğitimi ABD, Konya, Türkiye.
E-Posta: *alasali@hotmail.com*
ORCID: *0000-0001-7594-5752*

ÖZET

Kâinata canlı ve cansız varlıklar arasında yardımlaşma, dayanışma ve birbirinin ihtiyacına cevap veren bir düzen ve denge mevcuttur. Yeryüzündeki bu uyumlu dengenin sürdürülmesinde, türüçü veya türlerarası ilişkiler önemlidir. Bu ilişkilerden birisi de yaprak bitleri (afidler) ile karıncalar arasında gerçekleşir.

Afidler (Hemiptera, Aphididae), tarım ve orman ürünlerine zarar veren ekonomik açıdan önemli küçük fitofag böceklerdir. Bitkilerin sap ve yapraklarından şekerli özsuyu emerek beslenen ve karıncaların severek tükettiği karbonhidrat yönünden zengin şekerli sıvılar salgırlarlar. Afid yumurtaları ve nimflerinin avcılarının tehdit ve tehlikesinden korunması gerekir. Yardımlaşma kanunu gereğince karıncalar, afid yumurtaları ve nimflerinin avcılarının tehdit ve tehlikesinden korunmasında görevlidirler. Diğer taraftan yaprak bitlerinin en önemli avcıları ve düşmanlarından birisi de kelebek larvalarıdır. Afidlerin üreyebilmesi, larval kelekelerin populasyon yoğunluğuna bağlıdır. Dişi ichneumonid yaban arılarında döllelenmiş yumurtalar tırtılın vücudunda kuluçkalanır. Bunun için dişiler döllelenmiş yumurtalarını, ovipositor (yumurta koyma borusu) vasıtasıyla tırtılın vücuduna yerleştirir. Ancak, bu yumurtaların gelişimi için tırtılın bağışıklık (immun) sisteminin inaktif edilmesi gerekir. Bu zorluk, yaban arısı ile simbiyotik olarak yaşayan polydnavirus arasında gerçekleştirilen işbirliği (ilham-ı ilahi ve sevk-i ilahi) ile aşılır. Bunun için, yumurtaların tırtıla bırakılması esnasında polydnavirus de enjekte edilir. Polydnavirus'un genomuna göre üretilen özel protein, tırtılın bağışıklık sistemini felç edip, onun gelişim basamaklarını devre dışı bırakır. Döllelenmiş yumurtalar, tırtılın vücut sıvıları ile beslenerek gelişip ve erginleşir. Erginleşen bireyler, tırtılın derisini delerek onu terk eder. Böylece tırtıl popülasyonu kontrol altına alınır. Türlerarası işbirliği sonucunda, karıncaların severek tükettiği şekerli sıvıların afidler tarafından salgılanmasının önündeki engeller ortadan kaldırılır.

Bu canlılar şuarsuz varlıklardır. Rahmani tasarruflar sonucu olarak canlılar arasında görülen yardımlaşma, dayanışma ve birbirinin ihtiyacına cevap verme düzeni asla içgüdü ve evrim ile izah edilemez.

Anahtar kelimeler: Yaprak biti, karınca, ichneumon yaban arısı, tırtıl, evrim.

EXAMPLES OF COOPERATION, SOLIDARITY AMONG LIVING CREATURES AND THE ORDER OF RESPONDING TO EACH OTHER'S NEEDS

Ali ALAŞ

Prof. Dr., *Necmettin Erbakan University, Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education,
Department of Biology Education, Konya, Türkiye.*

E-mail: alasali@hotmail.com

ORCID:0000-0001-7594-5752

ABSTRACT

There is an order and balance in the universe, between living and non-living beings, providing assistance, solidarity and responding to each other's needs. Intraspecific and interspecific relationships are important in maintaining this harmonious balance on earth. One of these relationships occurs between aphids and ants.

Aphids (Hemiptera, Aphididae) are economically important small phytophagous insects which are pests of agriculture and forest crops. They feed by sucking the sugary sap from the stems and leaves of plants and secrete honeydew which is relished by ants. Aphid eggs and nymphs need to be protected from the threat and danger of their predators. In accordance with the law of cooperation, ants are responsible for protecting aphid eggs and nymphs from the threat and danger of their predators. On the other hand, one of the most important predators and enemies of aphids are also butterfly larvae. The ability of aphids to reproduce depends on the population density of larval butterflies. In female ichneumon wasps, fertilized eggs are incubated in the caterpillar's body. For this, females place the fertilized eggs into the caterpillar's body through the ovipositor (egg-laying tube). However, for the development of these eggs, the caterpillar's immune system is inactivated. This difficulty is overcome by cooperation between the wasp and the symbiotically living polydnavirus. For this, polydnaviruses are also injected into the caterpillar during the laying of the eggs. The special protein produced according to the genome of the polydnavirus paralyzes the caterpillar's immune system and disables its developmental stages. Fertilized eggs develop and mature by feeding on the caterpillar's body fluids. Adult individuals pierce caterpillar's skin and leave it. Thus, the caterpillar population is brought under control. Obstacles to the secretion of sugary liquids by aphids, which ants enjoy, are eliminated as a result of interspecies cooperation.

These creatures are unconscious beings. As a result of divine disposal, the order of cooperation, solidarity and responding to each other's needs seen among living things can never be explained by natural instinct and evolution.

Kew words: Aphid, ant, ichneumon wasp, caterpillar, evolution

MEVLANA'NIN MESNEVİSİ'NİN ŞERHLERİNE GÖRE ÂDEM'İN YARATILIŞI VE CENNETTEN ÇIKMASI

Ali İrfan AYPAY

Prof. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı

E-Posta: irfanaypay@gmail.com

ORCID: 0000-0003-0045-0784

ÖZET

Kur'ân-ı Kerîm'de Hz. Âdem'in ruh ve beden olarak yaratılması ve kâmil bir insan haline gelinceye kadar geçirdiği safhalardan söz edilir. Ayrıca Âdem'in diğer varlıklardan yüksek bir yere sahip olduğuna işaret edilir. Bu âyetlerde Allah'ın verdiği ruhî ve aklî meziyetler ile Âdem ve onun soyunun yeryüzünde halife olduğu vurgulanmıştır. Dolayısıyla insanoğlunun ruh ile cennette başlayıp dünyada beden ile devam eden hayatının söz konusu edildiği görülmektedir.

Hız. Âdem ve Havvâ'ya cennete yerleşmeleri emredilmiş ve kendilerine bir ağaç dışındaki bütün meyvelerden yiyebilecekleri bildirilmiştir. Cennetten söz edilmesi sebebiyle bu kelimenin manasıyla alakalı olarak yemek içmek, ağaç ve meyve gibi kelimeler kullanıldığı görülmektedir. Edebî ve tasavvufî eserlerde Bu kelimelerin birer remiz olduğu ve insanın yaratılışı ve cennetten çıkarılıp dünyaya indirilmesini ifade ettiğine dair bilgiler vardır.

Hilkat-i Âdem dinî metinlerin müşterek olarak işlediği önemli konulardandır. Buna bağlı olarak bu konu edebî eserlerde de çokça yer bulmuştur. İnsanın manevî ve maddî yönünün olması ve bu iki yönünün birlikte anlaşılıp değerlendirilmesi önemlidir. Ancak bu durumda insan denilen muammanın çözülmesi ve gayesinin anlaşılması mümkün görünmektedir. Bu tebliğimizde bu tür eserlerdeki bilgileri derleyerek bir bütün haline getirmeyi amaçlamaktayız.

Anahtar Kelimeler: Âdem, yaratılış, ruh, cennet, şecer, meyve.

THE CREATION OF ADAM AND HIS EXODUS FROM PARADISE ACCORDING TO THE COMMENTARIES OF MEVLANA'S MASNAVI

Ali İrfan AYPAY

*Prof. Dr., Afyon Kocatepe University Faculty of Arts and Sciences, Turkish Language and
Literature*

E-Posta: irfanaypay@gmail.com

ORCID: 0000-0003-0045-0784

ABSTRACT

The Quran mentions the creation of Hz. Adam as a soul and body and the stages he went through until he became a perfect human being. It also indicates that Adam had a higher place than other beings. In these verses, it is emphasized that Adam and his descendants were caliphs on earth with the spiritual and mental qualities given by Allah. Therefore, it is seen that the life of human beings, which begins in heaven with the soul and continues in the world with the body, is mentioned.

Hz. Adam and Eve were ordered to settle in heaven and were informed that they could eat from all fruits except one tree. Since heaven is mentioned, it is seen that words such as eating and drinking, tree and fruit are used in relation to the meaning of this word. There is information in literary and mystical works that these words are symbols and express the creation of man and his being taken out of heaven and brought down to earth.

The Creation of Adam is one of the important topics that religious texts deal with together. Accordingly, this topic has found a lot of place in literary works. It is important for man to have a spiritual and material aspect and to understand and evaluate these two aspects together. Only in this case, it seems possible to solve the enigma called man and understand his purpose. In this report, we aim to compile the information in such works and bring them together.

Keywords: Adam, creation, soul, heaven, tree, fruit.

ÖKSÜZ GENLER EVRİMİ DESTEKLER Mİ?

Ali Osman BELDÜZ

*Prof.Dr. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü,
Moleküler Biyoloji Anabilim Dalı, Trabzon*

E-Posta: belduz@ktu.edu.tr

ORCID : 0000-0003-2240-7568

ÖZET

Darwin'den önceki ve sonraki evrim taraftarlarına göre canlı grupları soy ağacının dallarını oluşturur ve hepsi bir ortak ataya bağlanır. Bunların özerk türler olmadığı, hepsinin bir ortak atanın ürünü olduğu ileri sürülür. Evrim görüşünü göre, canlılar ortak bir atadan mutasyonlar, doğal seleksiyonlar, gen dublikasyonları ve horizontal gen transferi ile oluşmuşlardır.

DNA ve Protein dizileme teknolojilerinin yoğun kullanımı ile çok miktarda verinin üretilmeye başlandığı 2000'li yılların başında, protein ve DNA dizilerini kıyaslayarak tek ata hipotezini destekleyecek evrimin soy ağacının inşaa edileceği umut edilmişti. Çok sayıda molekül çalışılmasına rağmen tek ata görüşünü destekleyecek ağaç inşasında başarılı olunamadı. Farklı gen dizilerinin kıyaslanması ile farklı ağaçlar ortaya çıktı. Dizi kıyaslamaları ve ağaçları birbirlerine uymadı ve bakış açısı ve algoritmaya göre farklı ağaçlar oluştu. Yani ağaçlar, umut edilen tek atalı soy ağacı yerine çok atalı soy ağacını destekler sonuçlar verdi.

Dizileme teknolojilerin gelişmesi sonucu oluşan yoğun verilerin gelişen biyoinformatik analizler ile kıyaslanmaları, öksüz genlerin keşfi ile sonuçlandı. Öksüz genler ilk kez 1996 yılında "maya genom dizi projesi" çıktısı olarak keşfedildi. Öksüz genler, belli bir türe özgün olup diğer türlerde homologu dahi bulunmayan genlerdir. Hâlbuki evrim bakış açısına göre tüm genlerin geçmişte var olan bir genden türediği varsayılmakta ve öksüz genlerin olmaması beklenmemektedir. Oysa bu genler, virüslerden prokaryotlara ve ökaryotlara kadar tüm türlerde bulundu. Karşılaştırmalı biyoinformatik genom dizi analizleri, her taksonomik grubun genlerinin % 10-20 kadarının diğer türlerde kabul edilebilir homolog içermediğini göstermektedir. Bu genlerin biyoinformatik analizi Darwin'in soy ağacını oluşturmamakta ve bu genler geçmişteki hiçbir ataya bağlanmamakta ve geriye doğru götürülemezdir. Kurulmak istenen evrime dayalı soy ağacı oluşturulamamaktadır. Ayrıca genom veri tabanlarına yeni sekanslar eklendikçe homologu olmayan gen sekanslarının yani öksüz genlerin sayısı da artmaya devam etmektedir.

Öksüz genlerin keşfi, evrimciler ve yaratılışçılar arasında yeni bir tartışma başlattı. Öksüz genlerin varlığının evrime dayalı ağacı, dolayısı ile evrim görüşünü desteklemediği gibi yaratılış görüşüne kuvvet verdiği görüldü. Çünkü her türün kendi çevresine, yapısına, fonksiyonuna, ihtiyacına vb. durumlara özel öksüz genlere sahip olduğu anlaşıldı. Öksüz genlerin varlığı, her türün ayrı olarak yaratıldığı görüşünü destekledi. Evrime dayalı soy ağacında öksüz genlerin bir kökü, ortak atası olsaydı, yani materyalist evrim görüşünün dolayısı ile evrime dayalı soy ağacının bir anlamı olabilirdi. Evrime dayalı soy ağacı öksüz genlerden dolayı tamamlanamayınca, farklı evrimciler ortak atayı reddeden yaşam ormanı, yaşam çimeni gibi birçok orta ata fikrini ileri sürmeye başladılar. Bu çalışma ile evrim görüşü ve yaratılış açısından öksüz genlerin özellikleri ve önemi değerlendirilmektedir.

Anahtar kelimeler: Öksüz genler, Homolog, Soy Ağacı, Evrim, Yaratılış

DO ORPHAN GENES SUPPORT EVOLUTION?

Ali Osman BELDÜZ

*Prof.Dr. Karadeniz Technical University, Faculty of Science, Department of
Biology, Trabzon*

E-Mail:belduz@ktu.edu.tr

ORCID: 0000-0003-2240-7568

ABSTRACT

According to evolutionists before and after Darwin, groups of living beings form branches of the family tree and are all connected to a common ancestor. It is argued that these are not unique species, but are all the product of a common ancestor. According to the evolutionary view, living things arose from a common ancestor through mutations, natural selection, gene duplications and horizontal gene transfer.

In the early 2000s, when the intensive use of DNA and protein sequencing technologies began to generate vast amounts of data, it was hoped that by comparing protein and DNA sequences, a family tree of evolution could be constructed to support the single (common) ancestor hypothesis. Despite studying a large number of molecules, the construction of a tree that would support the single ancestor view was not successful. Different trees emerged by comparing different gene sequences. Sequence comparisons and trees did not match and different trees were constructed according to different perspective and algorithms. In other words, the trees favored multi-ancestry genealogies instead of the hoped-for single ancestor genealogies.

As a result of the development of sequencing technologies, the comparison of dense data with bioinformatics analysis resulted in the discovery of orphan genes. Orphan genes were first discovered in 1996 as an output of the “yeast genome sequencing project”. Orphan genes are genes that are unique to a particular species and do not even have homologs in other species. However, according to the evolutionary perspective, all genes are assumed to derive from a gene that existed in the past and orphan genes were not expected. Yet these genes have been found in all species, from viruses to prokaryotes and eukaryotes. Comparative bioinformatic genome sequence analyses show that 10-20% of the genes of each taxonomic group do not contain acceptable homologs in other species. Bioinformatic analysis of these genes does not constitute Darwin's family tree and these genes cannot be traced back to any ancestor in the past. The desired evolutionary family tree cannot be constructed. Moreover, as new sequences are added to genome databases, the number of gene sequences with no homologs, orphan genes, continues to increase.

The discovery of orphan genes has sparked a new debate between evolutionists and creationists. It was seen that the existence of orphan genes does not support the evolutionary tree, and therefore the evolution view, but it strengthens the creation view. Because it was understood that each species has orphan genes specific to its environment, structure, function, needs, etc. The existence of orphan genes supported the view that each species was created separately. If orphan genes had a root, a common ancestor in the evolutionary family tree, then the materialist view of evolution, and therefore the evolutionary family tree, might have some meaning. When the evolutionary family tree could not be completed because of orphan genes, different evolutionists started to put forward many middle ancestor ideas such as the forest of life, the grass of life, etc., which rejected the common ancestor. This study evaluates the characteristics and importance of orphan genes from the perspective of evolution and creation

Key words: Orphan genes, Homolog, Family Tree, Evolution, Creation

MEZOPOTAMYA DİNLERİNDE YARATILIŞ

Alparslan AÇIKGENÇ

Prof. Dr. Türkiye Bilimler Akademisi, İbn Haldun Üniversitesi, İstanbul

E-Posta: acikgenc@gmail.com

ORCID: 0000-0002-5862-1737

ÖZET

Kadim kültürleri çalışma alan olarak antropoloji disiplini ilgilendiren konulardır. Bu kültürlerin ve inançlarının Kur'an'daki peygamber kıssaları açısından incelenmesi gerekmektedir. Aksi halde günümüze kadar olan gelişmelerde antropoloji tamamen seküler ve dini dışlayan bir bakış açısının elinde yanlış yönlere doğru sürüklenmektedir. Mezopotamya gibi eski medeniyetlerdeki dini inançlar dikkatlice incelenirse birçok kavramın yanlış tercüme edildiği görülmektedir. Burada bakış açıları ters yönde olan iki temel değerlendirme mevcuttur: Birincisi, dindışı bakış açısı olarak dinler, tarih içinde insanlar tarafından yavaş yavaş tarih içerisinde çeşitli psikolojik ve/veya sosyo-kültürel etkenlerle geliştirildiğini savunan değerlendirmeler; ikincisi ise bizim geliştirmeye çalışacağımız peygamber kıssaları bakış açısından yapılacak olan değerlendirmedir. Bu ikinci bakış açısı Kur'an'dan temellendiği için buna Kur'ani bakış açısı diyelim. Bu bakış açısından bakıldığı zaman kadim kültürlerin hepsinde bir yaratma inancı görülmektedir. Ancak bunların Peygamber kıssalarına göre Kur'ani bakış açısından değerlendirilmesi gerekir. Bu çalışmamızda ilk defa kadim Mezopotamya kültürlerindeki dini inançlarda yaratma inancını inceleyerek nazari bir çerçeve oluşturmaya çalışacağız. Böylece bu çerçeveden antropolojik olarak da bu dini inançların nasıl değerlendirilebileceğine ışık tutmaya çalışacağız. Temel olarak kullanacağımız kaynaklar Sümer ve Asur tabletlerinde yaratılışla ilgili olan hikâyeler olacaktır. Ancak Gılgamış destanına da atıflarla konuyu tahlil etmeye çalışacağız.

Anahtar kelimeler: Yaratılış, gayb âlemi, Peygamber kıssaları, Asur yaratılış tabletler, Mezopotamya medeniyeti, Gılgamış Destanı, Sümer Dini

CREATION IN MESOPOTAMIAN RELIGIONS

Alparslan AÇIKGENÇ

Prof. Dr. Turkish Academy of Sciences, Ibn Haldun University, Istanbul

E-Mail: acikgenc@gmail.com

ORCID: 0000-0002-5862-1737

ABSTRACT

The study of ancient cultures is of interest to the discipline of anthropology. These cultures and their beliefs need to be examined in terms of the prophet stories in the Qur'an. Otherwise, in the developments up to the present day, anthropology is being dragged in the wrong directions in the hands of a completely secular and religion-excluding perspective. A careful examination of religious beliefs in ancient civilizations such as Mesopotamia shows that many concepts have been mistranslated. There are two main considerations here, with opposite perspectives: First, from a non-religious point of view, which argues that religions were developed gradually by humans in history through various psychological and/or socio-cultural factors; and second, from the point of view of prophetic parables, which we will try to develop. Since this second perspective is based on the Qur'an, let us call it the Qur'anic perspective. From this point of view, there is a belief in creation in all ancient cultures. However, they need to be evaluated from a Qur'anic perspective according to the Prophet's parables. In this study, for the first time, we will try to create a theoretical framework by examining the belief in creation in the religious beliefs of ancient Mesopotamian cultures. Thus, from this framework, we will try to shed light on how these religious beliefs can be evaluated anthropologically. The main sources we will use are the Sumerian and Assyrian tablets, which contain the story of creation. However, we will try to analyze the subject also with references to the Gilgamesh epic.

Key Words: Creation, unseen world, Prophet Stories, Assyrian creation tablets, Mesopotamian civilization, Epic of Gilgamesh, Sumerian Religion

AHMED MİDHAD EFENDİ'NİN DAĞARCİK DERGİSİ'NDEKİ EVRİM TARTIŞMALARI

Ayda BEKTAŞ

Öğr. Gör. Dr. İstanbul Gelişim Üniversitesi, Rektörlük, Ortak Dersler Bölümü, İstanbul, Türkiye

E- Posta: abektas@gelisim.edu.tr

ORCID: 0000-0001-5725-3525

ÖZET

1870'li yıllarda Avrupa'da başlayan evrim tartışmaları, Fransa'nın etkisiyle Osmanlı aydınları arasında da ilgi görmeye ve tartışılmaya başlanmıştır. Toplumsal sorunlara genellikle Batılı fikirlerle çözüm arama eğiliminde olan Osmanlı aydınları, bu dönemde insanın yaratılışı üzerine yapılan tartışmaları Batılı bir perspektifle topluma aktarmaya çalışmışlardır. Bu bağlamda, ilk Osmanlı Darwinistlerinden biri olarak kabul edilen Ahmed Midhat Efendi'nin bir yıl boyunca toplam on sayı olarak yayına hazırladığı Dağarcık Dergisi, Osmanlı'da evrim konusunun ele alındığı ilk yayınlardan biri olmuştur. Dergide, Lamarck ve Darwin'in evrim teorilerine dair düşünceleri sıkça kaleme alınmış ve tartışılmıştır. Evrim teorisinin Osmanlı toplumuna tanıtılmasında önemli bir rol oynayan Ahmed Midhat Efendi, bu teorileri İslami bir perspektifle ele alarak ve değerlendirerek, İslam diniyle evrim teorisinin ilişkisini ortaya koymaya çalışmaktadır. Bu nedenle, Ahmed Midhat Efendi'nin evrim teorisinin Osmanlı toplumuna tanıtılma sürecindeki katkısı İslam diniyle Darvinci anlayışı bağdaştırmaya çalışması açısından dikkate değerdir.

Ahmed Midhat Efendi, Osmanlı toplumuna Avrupa'daki yenilikleri tanıtmaya güden bir aydın olarak, belirli yönlerini savunduğu evrim konusunu Dağarcık Dergisi'nde önemli bir tartışma konusu haline getirmiştir. Dergide "İnsan", "Hayvanatın Hissi", "İntikam", "Bir Mütalaa-i Diniye", "Bülbülün Ahval-i Âşıkane", "Küre-i Arza Hur-debini Bir Bakış" gibi birçok makalesinde evrim konusuna yoğunlaşan Ahmed Midhat Efendi, bu yazılarını toplumun ilgisini çekebilecek bir üslupla kaleme alarak geniş kitleler tarafından tartışılmasını sağlamaya çaba göstermiştir. Dolayısıyla, Ahmed Midhat Efendi'nin evrim teorisinin Osmanlı'ya tanıtılması sürecindeki katkıları, Osmanlı entelektüel hayatında önemli bir yer tutmaktadır. Bu nedenle, bu bildiride Ahmed Midhat Efendi'nin Dağarcık Dergisi'nde Darwinizm ve evrim teorisi üzerine yazdığı makalelerin incelenmesi suretiyle evrim konusunun ve Darvinci düşüncelerin dönemin aydınları tarafından Osmanlı toplumuna tanıtılma çabaları ele alınacaktır. Ayrıca, Ahmed Midhat Efendi'nin evrim teorisine dair yazıları, o dönemde kendisine yöneltilen eleştiriler bağlamında da analiz edilecektir. Bu şekilde, evrim tartışmalarının Osmanlı entelektüel dünyasındaki yeri ve etkisi daha kapsamlı bir şekilde ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ahmed Midhat Efendi, Dağarcık Dergisi, Evrim

EVOLUTION DISCUSSIONS IN AHMED MIDHAD EFFENDI'S DAĞARCİK MAGAZINE

Ayda BEKTAŞ

Lecturer, Dr, Istanbul Gelisim University, Rectorate, Department of Common Courses, Istanbul,
Türkiye

E-Mail: abektas@gelisim.edu.tr

ORCID: 0000-0001-5725-3525

ABSTRACT

The debates on evolution, which started in Europe in the 1870s, began to attract the attention and discussion of Ottoman intellectuals under the influence of France. Ottoman intellectuals, who generally tended to seek solutions to social problems with Western ideas, tried to adopt the discussions on the creation of human beings from a Western perspective. In this regard, one of the earliest periodicals in the Ottoman Empire to address the topic of evolution was the Dağarcık Magazine, which was published for 10 issues over the course of a year by Ahmed Midhat Efendi, who is regarded as one of the first Ottoman Darwinists. Lamarck and Darwin's theories of evolution were often written about and discussed in the journal. By analyzing and assessing these theories from an Islamic standpoint, Ahmed Midhat Efendi—who was instrumental in bringing evolution theory to Ottoman society—tries to illuminate the connection between Islam and evolution theory. Therefore, Ahmed Midhat Efendi's contribution in the process of introducing the theory of evolution to the Ottoman society is noteworthy in terms of his attempt to reconcile the Darwinian understanding with the Islamic religion.

Ahmed Midhat Efendi, as an intellectual aiming to introduce European innovations to Ottoman society, made evolution, of which he defended certain aspects, an important topic of discussion in Dağarcık Magazine. Using a style that would draw attention from society, Ahmed Midhat Efendi attempted to make sure that the articles in the magazine, including "İnsan", "Hayvanatın Hissi", "İntikam", "Bir Mütalaa-i Diniye", "Bülbülün Ahval-i Âşıkaneşi" and "Küre-i Arza Hur-debini Bir Bakış" were discussed by the general public. Thus, in Ottoman intellectual life, Ahmed Midhat Efendi's contributions to the process of presenting the theory of evolution to the Ottomans hold significant value. For his reason, this article will investigate the attempts made by the intellectuals of the era to introduce evolution and Darwinist concepts to Ottoman society through an analysis of Ahmed Midhat Efendi's essays in Dağarcık Magazine on Darwinism and the theory of evolution. Additionally, the critiques leveled at Ahmed Midhat Efendi at the time will be taken into consideration when analyzing his writings on the theory of evolution. This will provide a more thorough understanding of the role and significance of Darwinian disputes in the Ottoman intellectual society.

Keywords: Ahmed Midhat Effendi, Dağarcık Magazine, Evolution.

MODERN – SEKÜLER – LÂİK BİLİMİN BÂTIL İNANCI: SEBEPLERİN, FAİLSİZ VE ÖZNESİZ HAREKET ETTİĞİ İNANCI (OLGU VE ALGI ARASINDA)

Ayhan KÜFLÜOĞLU

Yazar

E-Posta: metabilgi@metabilgi.org

ORCID: 0000-0001-6572-5318

ÖZET

Aristoteles'e göre kâinatın ve kâinattaki herhangi birşeyin ortaya çıkma ve varlık kazanmasını sağlayan Dört Neden vardır: 1) **Maddî Neden** (*causa materialis*), 2) **Formel/şekilsel Neden** (*causa formalis*), 3) **Etken/muharrrik (harekete geçirici ve yönlendirici) iradî/fail Neden** (*causa efficiens*) ve 4) **Amaç/gaye/ereksel Neden** (*causa finalis*).

Meselâ “masa” yapan bir marangoz örneğinde: Marangoz, o masanın “iradî/fail nedeni”yken; masanın yapımında kullanılan tahta ve çiviler, “maddî neden”; masanın niçin ve hangi gayeyle yapıldığı, yani masanın yerine getirdiği fonksiyon ve işlev de, o masanın “amaç/ereksel/gaye nedeni”; masanın, masa olarak gerekli yeterliliği taşıması; yani masa olarak faydalanılabilmesi için gerekli olan şartları taşıması; yani masanın şekil/form ve tanım/ta’rifi de, (*yani görünce, “ha bu masadır” diyebileceğimiz ve isimlendirebileceğimiz*) o masanın “formel/sûri/şekilsel nedeni”dir...

1600 – 1700’lü yıllarda şekillenip, sistemleşen ve gelişip; ülke ve coğrafya, din ve kültürden bağımsız tüm dünyaya hâkim olan Modern – Seküler – Lâik Bilim/sellik ve bu Bilim/sellik’in epistemolojisini oluşturan Ateist – Materyalist – Natüralist – Determinist Paradigma; araştırma – gözlem – inceleme – ölçme ve deneyleri ve bunların sonucunda elde ettiği bilgi ve verilerin, tasvir ve ifadesinde; yani inşa ettiği “**Bilimsel Bilgi**’de”; Aristoteles’in “**Etken/muharrrik/iradî/fail Nedeni**”ni, devredışı bırakmakta, bunu dikkate almamaktadır. Çünkü: Evrenin varlıkta durma ve işleyişinde; “**Tanrı**” gibi herhangi bir “fail neden”e zaruret ve ihtiyaç olmadığını; aksiyomatik olarak doğru kabul etmektedir! Bunun sonucu olarak; anaokulundan beri, defalarca bu tür “Seküler-Lâik Bilimsel Bilgi”ye ma’ruz kalan insan zihninde, evrendeki fiil/faâliyet ve eser/sonuçların, failsiz ve ustasız olabileceği ve olduğu algısı oluşmakta; ateist-deist ve materyalist, natüralist ve determinist inançların kabulüne zemin açılmaktadır...

Madde ve evrenin varlık ve işleyişinde; sanki hiç zaruret ve ihtiyaç yokmuş gibi, “**Fail Neden**”in yoksayıldığı Seküler Bilimsel Bilgi’de saklı bu tür bilinçaltı altkomut / subliminâl mesajların; insan zihnine telkin ve ilkâ ettiği, bu algı ve zihni manipülasyon/yönlendirme neticesinde; bu algı ve anlamlandırmanın devamlı telkin ve tekrarıyla; bu dezenformatif bilgiye ma’ruz kalan zihinlere; seküler-lâik ve ateist-deist bir inanç ve dünya görüşü endoktrine edilmiş olur.

Seküler Bilim/sellik, ham araştırma – gözlem – deney – ölçüm veri ve bilgilerini dile aktarırken; yani Bilimsel Bilgi’nin inşasında; aksiyomatik olarak, “*failsiz ve öznesiz*” cümle ve ifadeler kullanır. Yani: “*Tanrı yok(muş); varsa ve olsa bile, evrenin işleyişine karışmıyor(muş)*” altzemin ve kontekstinde, ifadeler kullanır ve üstelik bunu Bilimsellik Kriteri olarak dayatır.

Fakat Dil’in mantığı ve Mantık’ın dili icabı; eser, ustasız ve fiilsiz ve fiil de failsiz olamayacağı için (*yazı – yazma – yazar – kitap gibi*); Seküler-Lâik Bilim, mecburen “ısı, ışık, enerji, kuvvet” gibi bazı “*maddî nedenleri*” veya “kanun, zaman, içgüdü, çevrim-dönüşüm” gibi isimlerle andığı bazı “*soyut süreçleri*”; o sonuçların alınmasında sanki canlı ve şuurlu, irade ve bilgili bir “*fail ve özneymiş*” gibi lânce eder ve öyle bir algı oluşturur. Yani: Seküler – Lâik Bilimsel Bilgi’de; cansız ve şuursuz olan madde ve sebepler; sanki bilgi ve irade sahibilermiş gibi, “fail ve özne” katına yükseltilir!

Bu çalışmada biz; sebeplerin, müessir ve failini sorup – araştıracağız. Cansız ve şuursuz olan sebepleri; kim harekete geçirip, bu işe yönlendirdi? Sebepleri koordine edip, aynı amaç etrafında birleştiren kim? Madde ve enerjiyi; bu işe, kim sebep yaptı?.. gibi soruların cevabını arayacağız.

Anahtar Kelimeler: Modern-Seküler-Lâik Bilim/sellik Epistemolojisi, Olgu ve Algı, Ateizm, Deizm, Materyalizm, Natüralizm, Determinizm.

THE SUPERSTITION OF MODERN/SECULAR/LAIC SCIENCE: THE BELIEF THAT CAUSES ACT WITHOUT AN AGENT OR SUBJECT (BETWEEN PHENOMENON-FACT AND PERCEPTION)

Ayhan KÜFLÜOĞLU

Author

E-Mail: metabilgi@metabilgi.org

ORCID: 0000-0001-6572-5318

ABSTRACT

According to Aristotle, there are four causes that bring forth and give existence to the universe and anything within it: 1) **Material Cause** (*causa materialis*), 2) **Formal Cause** (*causa formalis*), 3) **Efficient/Active (motivating and directing) Agent Cause** (*causa efficiens*), and 4) **Final Cause** (*causa finalis*).

For example, in the case of a carpenter making a table, the carpenter is the "efficient/agent cause" of the table, the wood and nails used in the construction of the table are the "material cause," the reason and purpose for which the table is made, i.e., the function and role it serves, is the "final cause" of the table, and the table's necessary form and structure—its shape and definition—*such that when we see it, we can say, "This is a table," and name it as such*, is the "formal cause" of the table.

In the Modern-Secular-Laic Science that took shape, systematized, and developed in the 1600s and 1700s—dominating the world independent of country, geography, religion, or culture—and the Atheist-Materialist-Naturalist-Determinist Paradigm that forms its epistemology, Aristotle's "Efficient/Active/Agent Cause" is disregarded in the expression and depiction of the knowledge and data obtained from research, observation, examination, measurement, and experiments. It is axiomatically assumed that there is no necessity or need for any "agent cause," such as "God," in the existence and functioning of the universe. As a result, the human mind, repeatedly exposed to this kind of "Secular Scientific Knowledge" from kindergarten onwards, encounters the notion that actions and outcomes in the universe can and do exist without agents or creators. This perception lays the groundwork for the acceptance of atheistic, deistic, materialistic, naturalistic, and deterministic philosophies and beliefs.

The subliminal messages, hidden within this Secular Scientific Knowledge that ignores the "**Agent Cause**" as though it were unnecessary in the material existence and functioning of the universe, insinuate this perception into the human mind. With constant repetition of this perception in books, media, schools, and homes, at all times and places, individuals, exposed to this disinformative information throughout their lives, are indoctrinated into a secular-laic and atheistic-deistic worldview. This repetitive inculcation of this incomplete and incorrect conception of the universe, injected into the mind through Modern-Secular-Laic Scientific Knowledge, manipulates and leads those exposed to it toward atheistic (*denialist*) and deistic (*polytheistic*) beliefs (or disbelief).

Modern-Secular-Laic Science, when articulating raw research, observation, experimentation, and measurement data, constructs Scientific Knowledge using "*subjectless and agentless*" expressions axiomatically. That is, it imposes expressions under the subtext and context of "*There is no God; even if God exists, He does not interfere with the functioning of the universe*" as a criterion of scientificity. It designs and builds Scientific Knowledge on the foundation that "*the activities and outcomes in the universe are not the deeds or works of God.*" This foundational context is transmitted through deceptive, subliminal expressions

coded and programmed into the subconscious mind. The intended message is whispered into the subconscious at a volume that the conscious mind cannot detect.

This incomplete and incorrect perception of the universe and existence conveyed by Modern-Secular Scientific Knowledge, reinforced by constant repetition, begins to be seen as a direct representation of reality in the minds of those exposed to it. As a result of this hypnotic effect, this perception and fictional reality, which form in the mind, create the illusion that this perception is the objective, neutral, and factual image of existence/reality. Thus, this perception and illusion in the mind is mistaken for fact and reality (*neutral and impartial, purely generic, and objective truth*).

Secular Science, when schematizing the raw observation-measurement data obtained from its investigations of matter and the universe, structures Scientific Knowledge on a determinist foundation using cause-effect interactions and material-energy transformations, such as "*this event occurred due to that cause, this energy, that reason, or this pressure/force/heat/time.*" Those subjected to this manipulated, contaminated, and disinformative knowledge are led to believe that "*If the workings of the universe can be explained through these cause-effect interactions and material-energy transformations, then there is no need or necessity for an agent or subject, such as God, in the existence and functioning of the universe.*"

However, according to the logic of language and the language of logic, an outcome cannot exist without an agent, and an action cannot occur without an actor (*like writing – writer – book*). Therefore, Modern-Secular-Laic Science is compelled to attribute certain "*material causes,*" such as "heat, light, energy, force," or "*abstract processes*" named "laws, time, instinct, cycles," as if they were conscious, intelligent, and willing "*agents and subjects*" responsible for the outcomes. In this way, in Secular-Laic Scientific Knowledge, inanimate and unconscious matter and causes are elevated to the status of "agent and subject" as if they possess the knowledge and will.

In this study, we will question and investigate the agent and efficient behind the causes. Who set in motion those inanimate and unconscious causes? Who directed and used them in this process? Who is the "cause, reason, and agent" behind these causes that lack knowledge and will? What force *compels* and *directs* those unconscious material causes and energies, which are so fragile that they can be blown away by a mere breeze, to produce these outcomes? Who coordinates the causes to bring about a specific result, organizing them around a common goal and using them as tools? Who made this inanimate and unconscious matter and energy the cause of these events? Who made these material causes a means and instrument in the realization of these events, using them as tools and instruments in this process? These are the questions we will seek to answer.

In essence, by expanding our perspective, we will attempt to see who is holding and moving the knife that cuts the bread. For the greatest lie is to tell only part of the truth.

Keywords: Modern-Secular-Laic Scientific Epistemology, Phenomenon-Fact and Perception, Atheism, Deism, Materialism, Naturalism, Determinism.

HZ. ADEM'İN ÜÇ KADEMELİ YARATILIŞI İLE İNSAN TÜRÜNDE BEŞ TIP YARATMANIN TEMELLENDİRİLİŞİNE BİYOLOJİK BİR BAKIŞ

Bahri TAYRAN

*Dr. Mikro ve Moleküler Biyoloji Enstitüsü, Hohenheim Üniversitesi, Stuttgart, Almanya
E- Posta: b.tayran@gmail.com*

ÖZET

Kur'an'da yaratma fiilinin tek sahibi olan Allah bildirilirken bazen de Allah'ın yaratıcı Esmâ-i İlahiyeleri zikredilir. Nitekim Allah kendisini “Her şeyi yaratan” (Enam 6/102) ve “Yaratılışın her çeşidini bilen” (Yasin 36/79) olarak tanıtmaktadır. İnsan türünün yaratılışına “Bütüncül bir yaklaşım” olarak baktığımızda 100’den fazla Ayet, yaratılış anlamına gelen 20’den fazla fiil ve 50-60 arasında isimlendirme ile çok geniş kapsamlı bir yaratma biyolojisi verilmektedir. Bu makalede Kur'an'da bildirilen sadece insan türünün 5 tip yaratılışı incelenecektir.

Hız. Adem “çamurdan insan heykeline ruh üflenip yaşayan can” olarak yaratılmadığı gibi “üç kademeli” bir süreçle yaratılmış olmasına rağmen tefsirlerde de henüz yer almamaktadır. Halbuki Allah meleklerle “çamurdan bir beşer yaratmakta olduğunu, onu tesviye edip ruhundan üfleyeceğini...” (Sad 38/71-72) bir başka Âyette ise “salsaldan Hamei mesnundan bir beşer yaratıp onu tesviye ettikten sonra ruhundan üfleyeceğini...” (Hicr 15/28-29) bildirmiş olduğunu biz insanlara da bildirmektedir. Kur'an'ın sunduğu “Üç kademeli yaratmaya” bir de hücre üzerine kurulu olan biyolojik açıdan yaklaşınca, can alıcı sorular tek hücreli ve çok hücreli dönem (Tesviye) üzerinden şöyle gelmektedir: Hız. Adem, eşi, nesilleri ve Hız. İsa'nın vücutları hücrelerden inşa edildiğine göre ilk başlangıçtaki “zigot kapasiteli kök hücreleri” kendilerine özgü farklı bir şekilde nerede ve nasıl yaratılmıştır? Ve nihayet kıyamet sonrası bütün insanların tekrar yaratılışlarının mezarlarından “çekirgeler gibi” çıkacakları bildirilmektedir ki bu zigot ve embriyonun yumurta içindeki çoğalma ve değişiminin insanlar için de geçerli olduğunu bildirmektedir. “İkinci kademe yaratma olan Tesviye süreci Nutfe, Alaka ve Mudga dönemlerini taşımaktadır. Bu durumda Karar-ı mekin'deki Âdem'in yaratılışı ile rahimlerdeki neslinin yaratılışı üç dönemle isimlendirilmesi yaratma sisteminin çoğalan ve değişen hücreler üzerine kurulu olduğunu göstermektedir. Şimdi Allah'ın usulü olarak 5 tip insana, benzer şekilde uygulanan üç kademeli yaratmayı kısaca tanıyalım.

Birinci kademe yaratma: Beş farklı yoldan zigot kapasiteli kök hücrelerin yaratılış alanıdır. Yaratıcı İrade, insan türünde beş tip yaratılışı takdir ederken işte bu birinci kademe yaratma sonucu olan ve farklı usulleri uygulayarak “zigot kapasiteli kök hücreler” ile temellendirmiştir. Buna göre 1. Hız. Adem'in topraktan Nefsi vahide hücrelerine ve ondan çok hücreli tesviye dönemine geçilmesi 2. Eşinin de (Havva) Nefsi vahide'den yaratılması ve tesviye dönemine geçilmesi, 3. Hız. İsa'nın sadece annesinden erkek zigotunun yaratılması ve, 4. Ademoğlunun Adem ve Eşinden gelen cinsiyet hücrelerinden zigot ve ondan tesviye dönemine geçilmesi 5. Ölen insanların kıyamet sonrası kendi mezarlarından “çekirgeler gibi çıkarılmasından” (Kamer 54/7) yaratmalar ile hepsi için tek bir ifade olarak “zigot kapasiteli kök hücrelere” farklı yollardan ulaşıldığını göstermektedir.

İkinci Kademe Yaratma: Tesviye Etme. Biyolojik olarak İnsan vücuduna ait “tesviye edilme”nin büyük alanı, vücudun dış görünümünü veren simetrik yapı ve şekli ile tüm organların altı çeşit farklı özelliklerle dizayn edilmesidir. Bunlar: organların sayısı, vücuttaki

yerleri, büyüklükleri, şekilleri, fizyolojik aktiviteleri ve aralarındaki koordinasyon olmak üzere vücudun sistemlerine kavuşma olayıdır.

Üçüncü Kademe Yaratma: Ruhun tesviye dönemi sonunda üflenerek yaratılmasıdır. Büyük sonuç olarak Kur'an öğretisinde, insan sadece tek hücreli bir canlı gibi tek kademeli bir yaratma ve bitkiler gibi sadece iki kademeli bir yaratma ile değil, bunlara ilaveten ruhun yaratılışı ile üç kademeli bir yaratmadan geçmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnsan türünde üç kademeli yaratma, hamei mesnun, Nefsi vahide, beş tip insan.

A BIOLOGICAL PERSPECTIVE ON THE THREE-STAGE CREATION OF ADAM AND THE FOUNDATION OF CREATING FIVE TYPES IN THE HUMAN SPECIES

Bahri TAYRAN

Dr, Institute of Micro and Molecular Biology, University of Hohenheim, Stuttgart, Germany

E-Mail: b.tayran@gmail.com

ABSTRACT

In the Qur'an, while Allah is announced as the sole owner of the act of creation, sometimes Allah's creative Divine Names are also mentioned. Indeed, Allah introduces Himself as "The Creator of everything" (An'am 6/102) and "The One who knows every kind of creation" (Ya-Sin 36/79). When we look at the creation of the human species as a "holistic approach," more than 100 verses are provided, with over 20 verbs meaning creation and 50-60 names, presenting a very comprehensive biology of creation. In this article, only the five types of creation of the human species reported in the Qur'an will be examined.

Although Adam was not created as a "living being with a soul breathed into a human statue made of clay," he was created through a "three-stage" process, which is not yet included in the commentaries. However, Allah informs the angels, "I am creating a human being from clay; when I have proportioned it and breathed into it of My soul..." (Sad 38/71-72). In another verse, Allah informs us humans, "I am creating a human being from sounding clay, from black mud fashioned into shape; when I have proportioned it and breathed into it of My soul..." (Hijr 15/28-29). When we approach the "three-stage creation" presented by the Qur'an from a biological perspective, which is based on cells, critical questions arise regarding the single-cell and multi-cell stages (Smoothing) as follows: Since Adam, his spouse, their descendants, and the body of Jesus were all constructed from cells, where and how were the "stem cells with zygote capacity" at the initial stage uniquely created? Finally, it is stated that after the resurrection, all humans will be resurrected from their graves "like locusts," indicating that the multiplication and transformation of the zygote and embryo within the egg are also applicable to humans. The second stage of creation, the Smoothing process, encompasses the Nutfe, Alaka, and Mudga periods. In this case, the creation of Adam at the 'final decision point' and the creation of offspring in wombs are named with three stages, indicating that the creation system is based on multiplying and changing cells. Now, let's briefly introduce the three-stage creation, similar to Allah's method, applied to five types of humans."

The first stage of creation: It is the creation area of stem cells with zygote capacity through five different ways. The Creator Will, while ordaining five types of creation in the human species, has based it on "stem cells with zygote capacity", which is the result of this first stage of creation and by applying different procedures. Accordingly, 1. Adam's creation from the earth to the cell of Nafsah vahide (single soul) and the transition from it to the multicellular leveling period, 2. The creation of his wife (Eve) from Nafsah vahide and the transition to the leveling period, 3. The creation of the male zygote of Jesus from his mother alone, and, 4. The creation of Adam from the sex cells of Adam and his wife, and the transition from that to the period of maturation, 5. The creation of the dead people from their graves after the Resurrection "like locusts" (Qamar 54/7), which is a single expression for all of them, shows that the "stem cells with zygote capacity" are reached through different ways.

Second Stage Creation: Smoothing. Biologically, a significant area of "smoothing" in the human body is the extensive arrangement of all organs with six different characteristics,

along with the symmetric structure and form that give the body its external appearance. These include: the number of organs, their locations in the body, their sizes, shapes, physiological activities, and the coordination among them, constituting the process of organization into the body's systems.

Third Stage of Creation: The Creation of the soul at the end of the smoothing period. The grand conclusion is that in the Qur'anic teaching, man is not only a one-stage creation, like a single-celled creature, and not only a two-stage creation, like plants, but also a three-stage creation with the creation of the soul.

Keywords: Three stages of creation in the human species, hamei mesnun, nafsah vahide, five types of human beings

BİLGİ MOLEKÜLLERİ OLARAK KARBOHİDRATLAR: ŞEKER KODU

Barbaros NALBANTOĞLU

*Prof. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyokimya Anabilim Dalı,
İstanbul, Türkiye*

E- Posta: barbaros@yti.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2718-1855

ÖZET

Glikokonjugatların yapısı ve fonksiyonunu inceleyen glikobiyoloji, biyokimya ve hücre biyolojisinin en aktif ve heyecan verici alanlarından biridir. Proteinlerin hücre içi hedeflenmesi, hücre-hücre etkileşimleri, hücre farklılaşması, doku gelişimi ve hücre dışı sinyaller hakkındaki önemli bilgileri kodlamak için hücrelerde spesifik oligosakkaritler kullanılmaktadır. Monosakkaritler, glikosidik bağların stereokimyası ve konumu, bağlı gruplarının türü ve yönelimi ve dallanmaların sayısı ve türü açısından farklılık gösteren neredeyse sınırsız çeşitlilikte oligosakkaritlerde birleştirilebilir. 20 farklı monosakkarite sahip bir oligosakkaritin, milyarlarca farklı heksamerik molekülünün olabileceğini hesaplayabilmek mümkündür. Bu moleküllerin canlılarda fonksiyonlarını gösterebilmeleri için hikmetli bir şekilde tasarlanıldığı görülmektedir.

Oldukça spesifik karbonhidrat bağlama bölgelerine sahip proteinler olan lektinler, diğer hücrelerle etkileşimin başlatıldığı hücrelerin dış yüzeyinde yaygın olarak bulunur. Omurgalılarda, lektinler tarafından "okunan" oligosakkarit etiketleri sayesinde, belirli peptid hormonlarının, dolaşımdaki proteinlerin ve kan hücrelerinin bozunma hızı yönetilir. Bakteriyel ve viral patojenler ve bazı ökaryotik parazitler, patojenlerdeki lektinlerin hedef hücre yüzeyindeki oligosakkaritlere bağlanması yoluyla hayvan hücre hedeflerine yapıştırılır. Lektin-şeker komplekslerinin X-ışını kristalografisi, iki molekül arasındaki ayrıntılı tamamlayıcılığı gösterir; bu, lektinin karbonhidratlarla etkileşimlerinin gücünü ve özgüllüğünü açıklar. Bu özgüllük, hücreler içindeki ve arasındaki birçok süreçte fonksiyonun hikmetli yapılabilmesi için bir tür bilgi aktarımını temsil eder.

Bu bilgilerin moleküllerde yazılması ve bu moleküllerin etkileşerek biyolojik süreçlerde görev alması sanatta sanatkârın, eserde ustanın ve bilimde bilim sahibinin varlığını hatırlatmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Karbonhidrat, Bilgi molekülleri, Lektin, Şeker kodu, Yaratılış.

CARBOHYDRATES AS INFORMATIONAL MOLECULES: THE SUGAR CODE

Barbaros NALBANTOĞLU

*Prof. Dr, Yildiz Technical University, Faculty of Science and Art, Department of Biochemistry,
İstanbul, Türkiye*

E-Mail: barbaros@yti.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2718-1855

ABSTRACT

Glycobiology, the study of the structure and function of glycoconjugates, is one of the most active and exciting fields of biochemistry and cell biology. Specific oligosaccharides are used in cells to encode important information about intracellular targeting of proteins, cell-cell interactions, cell differentiation, tissue development, and extracellular signals. Monosaccharides can be assembled into an almost limitless variety of oligosaccharides, which differ in the stereochemistry and position of glycosidic bonds, the type and orientation of substituent groups, and the number and type of branches. It is possible to calculate that an oligosaccharide with 20 different monosaccharides can have billions of different hexameric molecules. It seems that these molecules have been wisely designed so that they can perform their functions in living things.

Lectins, proteins with highly specific carbohydrate-binding sites, are commonly found on the outer surface of cells where interactions with other cells are initiated. In vertebrates, the rate of degradation of certain peptide hormones, circulating proteins, and blood cells is governed by oligosaccharide tags “read” by lectins. Bacterial and viral pathogens and some eukaryotic parasites are adhered to animal cell targets through the binding of lectins in the pathogens to oligosaccharides on the target cell surface. X-ray crystallography of lectin-sugar complexes shows the detailed complementarity between the two molecules, which accounts for the strength and specificity of lectin interactions with carbohydrates. This specificity represents a type of information transfer so that it can function wisely in many processes within and between cells.

The fact that this information is written in molecules and that these molecules interact and take part in biological processes reminds us of the existence of the artist in art, the master in the work, and the scientist in science.

Keywords: Carbohydrate, Informational molecules, Lectin, Sugar code, Creation.

KAVRAM ANALİZİ YOLUYLA ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA İDEOLOJİK YÖNELİMLERİN İNCELENMESİ

Bayram ÖZER

*Prof. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim
Anabilim Dalı*

E- Posta: ozer.bayram@gmail.com

ORCID: 0000-0003-4375-4104

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, 2024 yılında okulöncesi, temel eğitim ve ortaöğretim kademelerinde aşamalı olarak uygulanmaya başlayacak. Plana göre 2024/2025 eğitim öğretim yılında okulöncesi, 1. Sınıf, 5. Sınıf ve 9. Sınıfta uygulamaya başlayacak program kademeli olarak dört öğretim yılı sonunda bütün örgün öğretim kademelerinde kullanılmaya başlanacak. Bu model, sonuncusu 2005 yılında yapılan ve Yapılandırmacı Eğitim Felsefesine dayanan ve zamanında hem ideolojik olarak hem de eğik el yazısı ve öğrenciler için proje çalışmaları gibi önemli bazı yenilikler üzerinden oldukça fazla tartışılmıştı. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ise 2005 yılında uygulanan köklü değişiklikten sonra, Türkiye eğitim sisteminde gerçekleştirilen ikinci büyük reform olma özelliği taşımaktadır. Ayrıca öğretim programı üzerinden yapılan tartışma ve eleştiriler yönünden bakılırsa, 2005 öğretim programını geride bıraktığı söylenebilir. Bu çalışma, 2024 öğretim programı değişikliklerini, kavramların oluşturduğu felsefi ve ideolojik bakış açıları yönünden değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Araştırmada, öğretim programının isminde kullanılan “Maarif” kavramı başta olmak üzere, programın ortak metninde yer alan kavramlar önce nicel olarak analiz edilmiştir. Bu aşamada, kullanılan kavramların sayısal dağılımları belirlenmiştir. Sonrasında ise, bu kavramların temsil ettikleri ideolojiler bakımından öne çıkan ve kamuoyunda farklı şekillerde değerlendirilen kavramlar üzerinden nitel bir inceleme yapılmıştır.

Çalışmanın bulgularına göre, öğretim programında kullanılan kavramlar ağırlıklı olarak seküler dünya görüşünü ve ideolojisini temsil etmektedir. Yapılan eleştirilerin aksine, dini terminoloji ve kavramların oldukça az sayıda kullanıldığı gözlemlenmiştir. Bu durum, yeni öğretim programının seküler temeller üzerine inşa edildiği ve ideolojik olarak laik bir yönelime sahip olduğu şeklinde yorumlanabilir. Sonuç olarak, bu inceleme, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin ideolojik yönelimlerini anlamak ve eğitim politikalarının felsefi temellerini ortaya koymak adına önemli bir katkı sağlamaktadır. Öğretim programlarının kavramsal analizine dayalı bu yaklaşım, eğitimde ideolojik dengelyi ve tarafsızlığı sağlama çabalarına yönelik derinlemesine bir bakış sunmaktadır. Bu bulgular, eğitimdeki ideolojik yönelimlerin ve kavramsal temellerin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacak ve gelecekteki eğitim reformları için önemli bir referans noktası oluşturacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Kavram Analizi, İdeolojik Yönelimler, Seküler Dünya Görüşü, Eğitim Reformu

EXAMINING IDEOLOGICAL ORIENTATIONS IN CURRICULUM THROUGH CONCEPT ANALYSIS

Bayram ÖZER

*Prof. Dr., Ondokuz Mayıs University, Department of Educational Sciences, Curriculum and
Instruction Division*

E-Mail: ozer.bayram@gmail.com

ORCID: 0000-0003-4375-4104

ABSTRACT

The Türkiye Yüzyılı Maarif Model will be gradually implemented in preschool, primary, and secondary education stages starting in 2024. According to the plan, the program will begin in the 2024/2025 academic year with preschool, 1st grade, 5th grade, and 9th grade, and will be used in all formal education stages by the end of four academic years. This model represents the second major reform in the Turkish education system after the fundamental changes made in 2005, which were based on the Constructivist Educational Philosophy and sparked significant debate at the time due to ideological considerations as well as notable innovations such as cursive handwriting and project work for students. The Türkiye Yüzyılı Maarif Model can be seen as surpassing the 2005 curriculum in terms of discussions and criticisms centered on the curriculum.

This study aims to evaluate the 2024 curriculum changes from the perspective of philosophical and ideological views shaped by concepts. In the research, concepts used in the program's common text, especially the term "Maarif" found in the name of the curriculum, were first quantitatively analyzed. At this stage, the numerical distributions of the concepts used were determined. Subsequently, a qualitative analysis was conducted based on the ideologies represented by these concepts and their different interpretations in public discourse.

The findings of the study indicate that the concepts used in the curriculum predominantly represent a secular worldview and ideology. Contrary to criticisms, it was observed that religious terminology and concepts were used very sparingly. This suggests that the new curriculum is built on secular foundations and has a predominantly secular ideological orientation.

In conclusion, this analysis makes a significant contribution to understanding the ideological orientations of the Türkiye Yüzyılı Maarif Model and revealing the philosophical foundations of educational policies. This approach, based on the conceptual analysis of curricula, provides an in-depth perspective on efforts to ensure ideological balance and impartiality in education. These findings will aid in better understanding the ideological orientations and conceptual foundations in education, and will serve as an important reference point for future educational reforms.

Keywords: Türkiye Yüzyılı Maarif Model, Concept Analysis, Ideological Orientations, Secular Worldview, Educational Reform

İNSANIN İRADÎ FİİLLERİNİN YARATILMASINDA MÜLK- MELEKUT BAĞLANTISI

Bünyamin DURAN

Prof. Dr. Emekli Öğretim Üyesi Ödemiş Türkiye

E-Posta: *bduran42@hotmail.com*

ORCID: *0000-0002-9639-9276*

ÖZET

Her şeyin yaratıcısının Allah olduğu gerçeği Kur'an'da çok sayıda ayetle vurgulanmıştır. Aynı şekilde Allah'ın ilmi, gücü ve iradesi gibi sıfatlarının mutlak ve sınırsız olduğu ifade edilmiştir. Dolayısıyla Allah'ın ilim, irade ve kudretinin insanın fiilleri dâhil her şeyi domine etme ve sınırları içine dahil etme özelliği vardır. Öte yandan insan fiillerinin fâili konusunda insanı adres gösteren, insanın yaptıklarından sorumlu olduğunu ifade eden yine çok sayıda ayet vardır.

Allah'ın sınırsız kudreti ile insan özgürlüğünün nasıl bağdaştırılacağı sayısız doktrinin üretilmesine neden olmuştur. İnsanın tüm fiillerinin insanın hiçbir etkisi olmadan Allah tarafından yaratılmasının kabul edilmesi durumunda insanın özgürlüğü ortadan kaldırılmış olacak, bu durumda yaptığı şeylerden sorumlu tutulması, karşılığında cezaya çarptırılması, Allah'ın adalet, hikmet, merhamet ilkeleriyle bağdaşmaz olacaktır. Burada düşünürlere düşen, Allah'ın sınırsız ilim, kudret ve iradesine sınırlama getirmeden, insana yaptıklarından sorumlu olabileceği belli bir özgürlük alanı açmaktır. Bunun için İslam tarihinde farklı düşünceler geliştirilmiştir. Bizim burada inceleyeceğimiz düşünce Üstad Nursi'nin de benimsediği Hanefî/Maturidî düşünce çizgisidir. İlgili gelenek, İlahî hakimiyete noksanlık verecek bir yaklaşımda bulunmaktan kaçınarak insana özgürlük alanı açan bir doktrin ortaya koymuşlardır. Bu doktrinin bir boyutu Fail-Yaratıcı, diğeri fiil ile ilgilidir. Birinci boyutta Fail-Yaratıcı birlikteliği söz konusudur. Bu çerçevede fiilin yaratılmasında gerekli olan kast, tasavvur, kudretin sarfı, cüzî irade gibi olgular insanın (failin) inisiyatifinde olan olgulardır. Bunlara 'nispî emirler' denilmiştir, bunlar insanın bir ilişki tarzı olarak dışsal varlığı yoktur, dolayısıyla Vacip Teala'ya isnatları gerekmez, tam illet de istemezler. Bu nedenle insana ait eylemin zorunlu (vacip) hale gelmesine neden olmazlar. Yaratıcı kısmında ise İlahî İlim, İrade, Kudret söz konusu olmakta, ancak sadece bu konuda Küllî İrade, insan iradesine göre taalluk etmektedir. Dolayısıyla bu cephede tam illetin tüm cüzleri mevcuttur, bu nedenle fiilin yaratılması vaciptir.

Bir fiilin iki boyutunu en güzel yansıtan Arap gramerindeki '*mastar*' ve '*hasıl bil-mastar*' ayrımıdır. Arap diline göre *mastar* (hareket etmek, yapmak, yemek, içmek gibi) dışsal varlığı olmayan bir olgudur; yani bir nispî emir'dir. Bunun dışsal varlığının olması durumunda başka bir *mastara*, o da başka bir *mastara* dayanması gerekecek ve böylece sonsuz zincirleme gerekecektir. Yukarıda kısaca değinildiği gibi '*fiilin mastar*' boyutu, insanla ilgili kast, tasavvur, kudretin sarfı, cüzî irade gibi olguların sonucudur. *Mastar*, nispî bir olgu olduğundan tam illete ihtiyaç duymaz. Dolayısıyla fiilin *mastar* boyutunda zorunluluk yoktur, sadece olabilirlik vardır; ancak bu boyut içinde cüzî iradeyi barındırdığından tüm insanî sorumlulukların kaynağıdır.

Fiilin ikinci boyutu olan *hasıl bil-mastar* ise fiilin içeriğini (mesela hareketin hızlı/yavaş olması gibi) ifade eder. Bunun dışsal varlığı vardır ve gerçektir. Tam illete muhtaçtır. Tam illeti ise İlahî İrade, Kudret, insanın kudreti, insanın cüzî iradesi vs.dir. Dolayısıyla fiilin bu boyutunun yaratılması zorunludur (vaciptir) ve yaratıcıya aittir.

Hanefî/Maturidî düşünürlere bunu insan fiiline uygulayarak; dışsal varlığı olmayan *mastarın* insana, varlığı olan *hasıl bil-mastarın* da Allah'a ait olduğunu ifade ederek bir eylemde hem insan hem de Allah'ın müştereken etkili olduğunu ileri sürmüşlerdir. Fail açısından ise yine insan iradesinin insanın bir durumu yani 'hal' denilen insanla fiil arasında

bir nispet olduğunu, keza bunun da dışsal varlığı olmadığını, bununla birlikte fiilin gerekli illet kümesi içinde bir cüz olduğunu, dışsal varlığa sahip olmadığını için mevcut olmadığını, dolayısıyla insana verilebileceğini, insanın bu iradesiyle seçim yapabileceğini, seçiminin zorunluluk taşımayacağını, böylece yaptığı seçimden ve yaptığı eylemden sorumlu olabileceğini ifade etmişlerdir. Toplam illetler kümesi içinde insan iradesi yanında İlahî iradenin de bulunduğunu, İlahî iradenin bir lütuf olarak insan iradesine tabi olduğunu, bu yolla iki iradenin de aynı eylemde çakıştığını, insanın seçerek yaptığına ‘*kesp*’ Allah’ın yarattığına da ‘halk’ denilebileceğini önermişlerdir. Böylece hem ilahî irade hem de insan iradesi dışlanmadan insan eyleminin özgürce gerçekleştirildiği sonucuna varmışlardır.

Anahtar Kelimeler: Mastar, Hasıl Bil-Mastar, İlahî İrade, Cüzî İrade, Hal, Özgürlük, Hanefi/Maturidî

THE CONNECTION OF MULK AND MALAKUT IN THE CREATION OF HUMAN'S VOLUNTARY ACTS

Bünyamin DURAN

Prof. Dr. Emeritus, Ödemiş Türkiye

E-Mail: *bduran42@hotmail.com*

ORCID: *0000-0002-9639-9276*

ABSTRACT

The fact that Allah is the creator of everything is emphasized in many verses in the Quran. Likewise, it has been stated that God's attributes such as knowledge, power and will are absolute and unlimited. Therefore, God's knowledge, will and power have the feature of dominating everything, including human actions, and including it within its boundaries. On the other hand, there are many verses that address humans as the agents of human actions and state that humans are responsible for their actions.

How to reconcile God's unlimited power with human freedom has led to the production of countless doctrines. If it is accepted that all human actions are created by God without any influence of man, man's freedom will be eliminated, and in this case, holding him responsible for his actions and punishing him in return will be incompatible with God's principles of justice, wisdom and mercy. The responsibility of thinkers here is to open a certain area of freedom for humans where they can be responsible for their actions, without limiting God's unlimited knowledge, power and will. For this purpose, different ideas have been developed in Islamic history. The thought we will examine here is the Hanafi/Maturidi line of thought, which was also adopted by Said Nursi.

The relevant tradition has put forward a doctrine that opens a field of freedom for humans, avoiding an approach that would undermine the Divine sovereignty. This doctrine, by taking advantage of the flexibility and depth of the Arabic language regarding verbs, has tried to base the events of creation and making by taking into account that the verb has two dimensions as 'Mastar' and 'Hasıl bil-Mastar'. According to the Arabic language, the mastar (such as moving, doing, eating, drinking) is a phenomenon that has no external existence. If it has external existence, it will have to rely on another infinitive, which in turn will have to rely on another infinitive, and thus endless chaining will be required. Hasıl bil-Mastar expresses the content of the verb (for example, whether the movement is fast/slow). This has external existence and is real. Hanafi/Maturidi thinkers apply this to human action; They stated that the mastar, which has no external existence, belongs to humans, and the hasıl bil-mastar, which has existence, belongs to Allah, and they argued that both humans and Allah are jointly effective in an action. In terms of the agent, again, the human will is a state of the human being, that is, a relation between the human being and the act called 'state' (hal, emr-i nisbî), and this also has no external existence, however, the act is a part of the necessary set of causes (illets), it does not exist because it does not have an external existence, therefore it can be given to the human being. They stated that a person can make a choice with this will, that his choice is not obligatory, and thus he can be responsible for the choice he makes and the action he takes. They suggested that in the total set of causes, there is Divine will as well as human will, that Divine will is subject to human will as a blessing, that in this way both wills coincide in the same action, that what humans do by choice can be called 'kasp', and what God creates can be called 'khalk'. Thus, they concluded that human action is performed freely without excluding both divine will and human will.

Key Words: Mastar, Hasıl Bil-Mastar, Divine Will, Human Will, Freedom, Hanafi/Maturidî

YARATILIŞ ÇERÇEVESİNDE FITRAT PEDAGOJİSİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Cihat YAŞAROĞLU

Prof. Dr. İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Malatya, Türkiye

E- Posta: cyasaroglu13@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9574-1789

ÖZET

Fıtrat kelimesi Arapça yaratılış, doğuştan gelen özellikler” anlamına gelmektedir. Fıtrat modeli, bireyin doğuştan sahip olduğu özellik ve yetenekleri dikkate alarak eğitim süreçlerini şekillendirmeyi amaçlar. Bu yönüyle ele alındığında fıtrat modelinin yaratılış görüşüne uygun olduğu görülmektedir. Zira bireyin doğuştan getirdiği özellikler vurgusu yapılmaktadır. Fıtrat modelinin temel özellikleri arasında bireysellik (bireye uygun eğitimlerin verilmesi), var olan potansiyeli geliştirme, değerler eğitimi, doğal öğrenme ortamlarını sayabiliriz.

Bu özelliklere kısaca değinecek olursak bireysellikte her bireyin farklı yetenek ve potansiyeli olduğu kabul edilir. Eğitim süreci, bu bireysel farklılıkları göz önünde bulundurarak kişiye özel yaklaşımlar geliştirir. Fıtrat modelinde, öğrenmenin doğal ortamlarda ve gerçek yaşam deneyimleriyle gerçekleşmesi teşvik edilir. Bireyin doğuştan getirdiği yetenek ve kabiliyetlerin en üst düzeye çıkarılması hedeflenir. Eğitim, bu potansiyelin keşfi ve geliştirilmesi üzerine odaklanır. Ayrıca bu modelde değerler ve etik önemli bir yer tutar. Bireyin hem kendisiyle hem de toplumla uyum içinde yaşayabilmesi için ahlaki değerlerin eğitimi önemsenir.

Eğitimde Fıtrat modeli, modern eğitim felsefesi ve uygulamalarında çeşitli düşünürler ve eğitimciler tarafından doğrudan olmasa da dolaylı olarak savunulan bir yaklaşım olabilir. Ancak, Fıtrat modelini doğrudan savunan veya geliştiren belirli kişiler yoktur. Bunun yerine, bu modele ilham veren ve temel ilkelerini destekleyen bazı öncü eğitimciler ve filozoflar bulunmaktadır. Bu düşünürler arasında İbn-i Sina, J. Locke, Rousseau, Pestalozzi ve Montessori sayılabilir. Bu düşünür ve eğitimciler, doğrudan Fıtrat modelini savunmuş olmasalar da, bireyin doğuştan getirdiği potansiyelin eğitimle geliştirilmesi ve bireysel farklılıkların gözetilmesi gerektiğine dair önemli fikirler sunmuşlardır. Eğitimde Fıtrat modeli, bu tür yaklaşımlardan ilham alarak bireyin bütüncül gelişimini hedefler. Çocukların “doğalarına” uygun eğitimlerin, “doğal ortamlarda” verilmesi gibi görüşler bu kapsamda değerlendirilebilir. Ancak bu noktada bir problem durumu ortaya çıkmaktadır. Acaba Rousseau, Pestalozzi ve Montessori’nin fıtrattan kastettiği ile Yaratılış görüşünde ifade edilen fıtrat kavramı aynı şeyleri midir? Bu çalışma, fıtrat kavramına yüklenen anlamın ve eğitimdeki uygulamalarının bahsedilen düşünürler ile Yaratılış görüşü çerçevesinde değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Yapılacak tahliller neticesinde Yaratılış görüşü çerçevesinde fıtrat modeli ile ilgili temel hususları ile ilgili öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Fıtrat modeli, Fıtrat pedagojisi, Doğal öğrenme, Yaratılış.

ASSESSING OF THE VIEWS ON THE PEDAGOGY OF FITRAT WITHIN THE FRAMEWORK OF CREATION

Cihat YAŞAROĞLU

*Prof. Dr, İnönü University, Faculty of Education, Department of Basic Education, Malatya,
Türkiye*

E-Mail: cyasaroglu13@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9574-1789

ABSTRACT

The Arabic word "fitrat" means "creation, innate characteristics". The Fitrat model aims to shape the education processes by taking into account the characteristics and abilities that the individual has from birth. In this respect, it is seen that the fitrat model is in accordance with the view of creation. This is because the individual's innate characteristics are emphasised. Among the basic features of the Fitrat model, we can count individuality (providing appropriate education for the individual), developing the existing potential, values education, natural learning environments.

If we briefly touch on these features, it is accepted that each individual has different abilities and potential in individuality. The education process develops personalised approaches by taking these individual differences into consideration. In the Fitrat model, learning is encouraged to take place in natural environments and through real life experiences. It is aimed to maximise the innate talents and abilities of the individual. Education focuses on the discovery and development of this potential. Values and ethics play an important role in this model. Education of moral values is emphasised in order for the individual to live in harmony with both himself/herself and the society.

The Fitrat model in education may be an approach advocated indirectly, if not directly, by various thinkers and educators in modern educational philosophy and practice. However, there are no specific individuals who have directly advocated or developed the Fitrat model. Instead, there are some pioneering educators and philosophers who inspired this model and supported its basic principles. These thinkers include Ibn Sina, J. Locke, Rousseau, Pestalozzi and Montessori. Although these thinkers and educators did not directly advocate the Fitrat model, they presented important ideas that the innate potential of the individual should be developed through education and individual differences should be taken into consideration. Inspired by such approaches, the Fitrat model in education aims at the holistic development of the individual. Views such as providing education suitable for children's "nature" in "natural environments" can be evaluated in this context. However, a problem arises at this point. Does what Rousseau, Pestalozzi and Montessori mean by "nature" and the concept of "nature" expressed in the Genesis view cover the same things? This study aims to evaluate the meaning attributed to the concept of fitrat and its applications in education within the framework of the mentioned thinkers and the view of Creation. As a result of the analyses to be made, suggestions regarding the basic issues related to the fitrat model within the framework of the Creation view will be presented.

Keywords: Fitrat model, Fitrat pedagogy, Natural learning, Creation.

YARATILIŞ DÜŞÜNCESİNİN POZİTİF PSİKOLOJİ İLKELERİ ÇERÇEVESİNDE POZİTİF PSİKOTERAPİDEKİ HİKÂYE ANLATIMI TEKNİĞİNE UYARLANMASINA DAİR ÖRNEKLER

Davut CEYLAN

Üsküdar Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Psikoloji bölümü, (Doktora öğrencisi) İstanbul, Türkiye

E-Posta: davutceylan006@gmail.com

ORCID: 0000-0003-1751-5521

ÖZET

Pozitif psikoloji, bireylerin güçlü yanlarını vurgulayarak iyi olma halini artırmayı amaçlayan bir yaklaşımdır. M. Seligman kuramının öncü isimlerinden olup PERMA modeliyle “olumlu duygular, bağlanma, olumlu ilişkiler, anlam ve başarı” bileşenlerini vurgulamıştır. Öte yandan Nossrat Peseschkian'ın Pozitif Psikoterapi ekolü de 4 temel denge alanı (beden, başarı, ilişki ve anlamlılık) üzerinde durarak hikâye ve metafor kullanımıyla bireylerin dengeli ve tatmin edici bir şekilde yaşamalarını teşvik eder, pozitif yönelim ve bilinç geliştirmeyi hedefler.

Yaratılış düşüncesi ise evrenin, dünyanın ve yaşamın belirli bir plana göre ve bir amaç için ilahi bir güç tarafından yaratıldığını ve düzenlendiğini ifade eden bir yaklaşımdır. Yaratılış düşüncesi, varoluşun rastgele ya da kaotik bir süreç yerine bilinçli bir iradenin sonucu olduğunu savunur. Çeşitli mitsel anlatımlarla “İnsan, Evren ve Tanrı” arasında anlamlı bir bütünlük oluşturma yoluna gider. İslam'ın yaratılış kıssası, Allah'ın evreni ve insanı yaratmasıyla başlar. İslam'a göre Allah, Adem'i (ilk insan) topraktan yaratmış ve ona ruhundan üflemiş, onu tüm varlıklara üstün kılmıştır. Sonra eşi Havva yaratılmış ve ikisi birlikte cennette yaşamışlardır. Ancak şeytanın vesvesesiyle Adem ve Havva yasak ağaca yaklaşarak hata işlemiş ve cennetten yeryüzüne indirilmişlerdir. Burada, Allah'ın emirlerine uymaları ve yeryüzünde iyilikle yaşamaları emredilmiştir.

Bu çalışmada; kutsal metinlerde yer alan yaratılış kıssasının bireylerin anlamlılık ihtiyacına katkısı, kendini kabul ve değerlilik, insan ve evrenin olumlu ilişkisi, hata yapma ve öğrenme süreci, sorumluluk ve amaç, İnsan-Tanrı arasındaki pozitif bağ, bağışlanma ve merhamet alt başlıkları çerçevesinde bireylerin iyi oluşlarına pozitif katkısı ele alınacaktır. Ayrıca, pozitif psikoterapide kullanılan hikâye anlatımı tekniğine uygulanabilirliğine dair bazı örnekler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Pozitif Psikoloji, Yaratılış kıssası, ilişkiler, Hata ve Merhamet, Metaforlar.

EXAMPLES OF ADAPTING THE CONCEPT OF CREATION TO THE STORYTELLING TECHNIQUE IN POSITIVE PSYCHOTHERAPY WITHIN THE FRAMEWORK OF POSITIVE PSYCHOLOGY PRINCIPLES

Davut CEYLAN

*(PhD student) Üsküdar University, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of
Psychology, Istanbul, Türkiye*

E-Mail: davutceylan006@gmail.com

ORCID: 0000-0003-1751-5521

ABSTRACT

Positive psychology is an approach that aims to enhance well-being by emphasizing individuals' strengths. Martin Seligman is one of the pioneers of this theory, highlighting the components of "positive emotions, engagement, positive relationships, meaning, and accomplishment" through the PERMA model. On the other hand, Nosrat Peseschkian's Positive Psychotherapy school also focuses on the 4 fundamental balance areas (body, achievement, relationship, and meaning) and encourages individuals to live balanced and satisfying lives through the use of stories and metaphors, aiming to develop positive orientation and awareness.

The concept of creation, on the other hand, is an approach that suggests the universe, the world, and life were created and arranged by a divine power according to a specific plan and for a purpose. The creation idea argues that existence is the result of a conscious will rather than a random or chaotic process. Through various mythical narratives, it seeks to create a meaningful unity between "Human, Universe, and God." The Islamic creation story begins with Allah creating the universe and humans. According to Islam, Allah created Adam (the first human) from clay and breathed His spirit into him, making him superior to all beings. Then, Eve was created as his companion, and they lived together in paradise. However, due to the devil's temptation, Adam and Eve approached the forbidden tree, committed a mistake, and were sent down to earth. Here, they were commanded to obey Allah's orders and live righteously.

This study will address the contribution of the creation story found in sacred texts to individuals' need for meaning, self-acceptance and worthiness, the positive relationship between humans and the universe, the process of making mistakes and learning, responsibility and purpose, the positive bond between Human and God, forgiveness, and mercy, and its positive impact on individuals' well-being. Additionally, it will present some suggestions on how the storytelling technique used in positive psychotherapy can be adapted and utilized.

Keywords: Positive Psychology, Creation Story, Relationships, Mistake and Mercy, Metaphors.

EVİRİM, YARATILIŞ VE ATEİZM HAKKINDA KATEGORİK DEĞERLENDİRMELER

Ediz SÖZÜER

Gelir İdaresi Başkanlığı / Emekli Gelir Uzmanı / Celal Bayar Üniversitesi Maliye Bölümü

E- Posta: edizsozuer@gmail.com

ORCID: 0000-0002-2155-8383

ÖZET

Yazıda evrim, yaratılış ve ateizm kavramlarının birbirleriyle olan ilişkisi ele alınarak, kategorik değerlendirmeler yapılmaktadır.

Evrim görüşü, canlıların "meydana geliş ve işleyiş mekanizmaları" noktasında, kurgusal nitelik arz eden ve bilimsel bir teoriden çok bir bilim kurgu hikâyesi niteliğindeki alternatif bir görüştür. Kurgusal nitelik arz ettiğinden ve bilimsel bilgi özelliği taşımayan hayalî ve kurgusal düşünceler, ispatlanmış gerçekler gibi sunulduğundan, bilimsel kategori içinde değerlendirilmesi uygun değildir. Sadece ateistik evrim anlayışının değil, yaratıcıyı reddetmeyen bir evrim yaklaşımının da kabul edilmesi doğru değildir ve hatta bilimsel nitelikten uzak görülmelidir. Canlıların ve türlerin meydana gelişinin doğrudan kaynağı ve gerçek etki edici mekanizması ve doğru ve gerçek açıklaması ve “inkâr edilemez bir bilimsel gerçek” olarak gören ve gösteren “ateistik evrim” ifadeleri bir manipülasyon ve aldatmadan ibarettir. Evrim görüşü hayatın değil, türlerin ortaya çıkışıyla ilgili bir görüştür ve hayatın değil “türlerin kökeni” hakkında açıklamada bulunur.

Yazı konusunun dışındaki bu önemli konular, 1, 2, 3. ve 5. Yaratılış kongre bildiriminde ve yaratıcının akademik nitelikteki ispatını konu alan “Tabiat Risalesi Açılımları” isimli kitabımda detaylarıyla çözümlenmiştir.

Bu yazıda ise farklı noktalar sorgulanmaktadır: Evrim ve taraftarları hiçbir kategoriye ayrılmadan; yaratılışın alternatifi, karşıt görüşü ve rakibi olarak görülerek, tümü reddedilmeli midir? Yoksa farklı kategoride olan meseleleri doğru yerlerine yerleştirip, meselenin inceliklerini ortaya koyan akademik bir yaklaşım mı esas alınmalıdır? Evrimi doğru görmekle ilgisi olmayan böyle bir yaklaşımla, ateistik evrimin gerçek mahiyeti deşifre edilip, etkisizleştirilebilir mi? Bu soruların akademik yaklaşım hassasiyeti noktasında sorulması gerekmektedir ve ateistik evrim dışındaki iki gruptan biri olan ve “evrimi yaratıcının inşa mekanizması gören” ve ikinci grup olan ve “biz sadece süreçlerle ilgilimiz, yaratıcı bizim konumuzun dışındadır, onunla ilgilenmiyoruz” diyenlere karşı nasıl tavır alınması gerektiği çözümlenmelidir.

Bu inceleme yazısı, evrim lehinde veya aleyhinde olmayan, akademik ve kategorik bir değerlendirme yapmaktadır. Her ne kadar öyle olsa da, evrim görüşünün canlı türlerinin ortaya çıkışıyla ilgili mekanizmalar hakkında varsayımsal ve kurgusal bir görüş mahiyetinde olduğu, canlılığın veya türlerin ortaya çıkışı konusunda gerçek etki edici bir sebep niteliğinde olamayacağı, dolayısıyla yaratıcının gerekliliğinin ortadan kalkmasını netice veren alternatif bir fikir olamayacağı açıkça ortaya koyulmuştur. Bu belirleyici tavır, ateistik evrimi etkisizleştirip “konu dışı” bırakmış ve temelinden söküp atmıştır. Böylece evrimi çürütmeye ihtiyaç duymayan, çok etkili bir strateji sunulmuştur.

Yazıdaki temel tespitlerden bazıları şöyledir:

* Evrim, ateizme eşit değildir.

* Evrim, yaratılışın karşıt görüşü veya alternatifi değildir. Niteliği nedeniyle yaratılışa rakip olamaz.

* Yaratılış, evrim teorisini (karşıt görüş anlamında) muhatap almayan üst bir modeldir.

Tevhid inancı, mekanizmaların mahiyetinin ne olduğuyula değil işleteninin kim olduğuyula ilgilenen ve böyle yaklaşımları direk olarak muhatap almayan üst bir modeldir.

Kısacası, yaratılışın alternatifini evrim değildir. Yaratılış modeli, eşya ve canlıların (ve canlıların işleyişlerinin ve mekanizmalarının) kim tarafından yapıldığı ve işletildiği sorusuna, evrim ise nasıl ve hangi mekanizmalarla işlediğine varsayımsal olarak cevap verir. Elbette bir işletim mekanizması, üretici fabrika veya mühendise alternatif bir açıklama olamaz.

Analiz sonucunda, evrim ve yaratılışın kategorik farklılıklarını ortaya koymanın; ateistik evrimin tesirini ortadan kaldırmak ve etkisizleştirmek için çok uygun ve stratejik bir akademik yaklaşım olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Evrim, Yaratılış, Ateizm, Evrim mekanizmaları, Yaratılış Modeli.

CATEGORICAL EVALUATIONS ON EVOLUTION, CREATION AND ATHEISM

Ediz SÖZÜER

Revenue Administration / Retired Revenue Expert / Celal Bayar University Department of Finance

E-Mail: edizsozuer@gmail.com

ORCID: 0000-0002-2155-8383

ABSTRACT

In this article, the relationship between the concepts of evolution, creation and atheism is discussed and categorical evaluations are made.

The view of evolution is an alternative view on the “mechanisms of creation and functioning” of living things, which is fictional in nature and is more like a science fiction story than a scientific theory. Since it is fictional in nature and imaginary and fictitious ideas, which do not have the characteristics of scientific knowledge, are presented as proven facts, it is not appropriate to consider it in the scientific category. Not only the atheistic understanding of evolution, but also an approach to evolution that does not reject the Creator is not right to accept and should even be considered unscientific. The statements of “atheistic evolution”, which are presented and presented as the direct source and the real effective mechanism and the true and real explanation for the emergence of living beings and species, and as an “undeniable scientific fact”, are nothing but manipulation and deception. The view of evolution is a view about the emergence of species, not life, and it explains the “origin of species”, not life.

These important issues, which are beyond the scope of this article, have been analyzed in detail in the 1st, 2nd, 3rd and 5th Creation congress proceedings and in my book “Expansions of Tabiat Risalesi”, which deals with the academic proof of the Creator.

In this article, different points are questioned: Should evolution and its adherents be rejected in their entirety, without categorizing them as alternatives, opposites and rivals of creation? Or should an academic approach be taken, placing the different categories of issues in their proper places and revealing the subtleties of the issue? Can the true nature of atheistic evolution be deciphered and neutralized with such an approach, which has nothing to do with seeing evolution as true? These questions need to be asked from the point of sensitivity of the academic approach, and it is necessary to analyze how to deal with the two groups outside of atheistic evolution, one of which is “those who see evolution as the mechanism of the Creator's construction” and the second group which says “we are only interested in the processes, the Creator is outside our scope, we are not interested in him”.

This review makes an academic and categorical assessment, neither for nor against evolution. Even so, it is made clear that the view of evolution is a hypothetical and fictitious view of the mechanisms by which species arose, that it cannot be a real efficient cause of the emergence of life or species, and therefore cannot be an alternative idea that results in the elimination of the necessity of a creator. This decisive stance has neutralized atheistic evolution, rendering it “irrelevant” and uprooting it from its foundation. Thus a very effective strategy is presented that does not need to refute evolution.

Some of the main points in the article are as follows:

- * Evolution does not equal atheism.
- * Evolution is not an opposing view or alternative to creation. It cannot rival creation because of its nature.
- * Creation is a superior model that does not address the theory of evolution (in the sense of an opposing view).

The belief in Tawhid is a superior model that deals with who operates mechanisms, not what their nature is, and does not directly address such approaches.

In short, evolution is not an alternative to creation. The creation model hypothetically answers the question of who makes and operates things and living things (and their mechanisms), while evolution hypothetically answers how and by what mechanisms. Of course, an operating mechanism cannot be an alternative explanation to a manufacturing factory or engineer.

The analysis reveals that presenting the categorical differences between evolution and creation is a very appropriate and strategic academic approach to counteract and neutralize the influence of atheistic evolution. Keywords: Evolution, Creation, Atheism, Mechanisms of Evolution, Creation Model.

Keywords: Evolution, Creation, Atheism, Mechanisms of Evolution, Creation Model.

İMAN EĞİTİMİNDE DERS KİTAPLARI ELEŞTİRİSİ VE ALTERNATİF BİR MODEL

Ediz SÖZÜER

Gelir İdaresi Başkanlığı / Emekli Gelir Uzmanı / Celal Bayar Üniversitesi Maliye Bölümü

E- Posta: edizsozuer@gmail.com

ORCID: 0000-0002-2155-8383

ÖZET

Bildirimizin temel kaynak eseri, iman eğitimi konusundaki kapsamlı içeriği sebebiyle, bir kaynak/rehber eğitim kitabı mahiyetinde olan “İman Eğitiminde Ders Kitaplarının Eleştirel Bir İncelemesi, Yöntem Çözömlenmeleri ve Örnek Metinlerle Alternatif Bir Model Teklifi” isimli inceleme dosyasıdır. Bu dosya ve bildiri metni, mevcut din dersi kitaplarında imanî meselelerin âdeta mümkün olan en basit, yüzeysel ve tatmin edici olmaktan uzak ve detaysız bir şekilde anlatılmasının yaygın bir sorun olduğunu vurgulamaktadır. Baştan doğru kabul edilen ön kabullerle iman esaslarını anlatan ve Kur’ân ve İslâmiyetin ayrıcalıklı özelliği olan ispatiyecilik, mantıkîlik, tahkikî (araştırmaya dayalı) ders verme ve dikte etmeden soru cümleleriyle hakikati anlatma üslub ve tarzını ortaya koyamayan bu metinler, dinimizi tamamen sıradanlaştıran niteliktedirler. Hâlbuki ön kabuller ve hüküm cümleleriyle değil; incelemeye, sorgulamaya ve delile dayanan, kalb ve vicdanı heyecana sevk eden, akli ve zihni harekete getirip işleyen soru cümleleriyle hakikati anlatmak gereklidir. Okuyucuya inanç esaslarına dair herhangi bir aklı, mantıkî gerekçe ve delil bulunmadığı ve kendisinden, bu iman esaslarına anlatıldığı şekilde öylece inanmasının beklendiği mesajını veren ve iman esaslarını hiçbir mantıkî gerekçelendirme ve aklı temellendirme gayreti ve ikna çabası gözetmeden, tamamen subjektif bir anlatıma sahip bu ders metinlerinin, kimsenin inanmasına veya inancının kuvvetlenmesine sebep olamayacağı açıktır. İçinde bulunduğumuz akıl, bilim ve teknoloji çağında, öne sürülen ve kabul edilmesi beklenen her türlü ifadenin muhakkak temellendirilmesi gereklidir ve aklı, mantıkî delilleriyle ortaya koyulmaları şarttır ve ancak bu surette akıl, kalp ve vicdanda karşılığını bulur. Yoksa boş iddialardan ve subjektif sözlerden ibaret kalacaklardır.

370 sayfalık inceleme dosyası, imana dair bilgilerin önem ve önceliklerini, nasıl bir yöntemle ve ne miktarda dersinin verilmesi gerektiğini ve iman delillerini bilmemenin fikhî hükmünü ortaya koyduktan sonra; din dersi kitaplarının iman esaslarından bahseden bölümlerinin hem hacim, hem de nitelik açısından yetersizliklerini eleştirmekte ve iman eğitiminde yöntem çözümlenmeleri yaparak, olumlu alternatif yöntemlere ilişkin örnek metinler sunmaktadır. Son olarak, iman eğitiminde kullanılması gerekli usuller ve metodoloji kullanılarak iman esaslarının dersinin verildiği Keşif Yolculukları Risale-i Nur Eğitim Programı ve eğitim kitabı içeriği, alternatif bir öğretim modeli/metodu olarak teklif edilmektedir. Modelden kasıt, iman esaslarının detaylı bir içerikle, sağlam bir mantık kurgusuyla, delile ve araştırmaya dayalı (tahkikî) olarak ders verilmesinden ibarettir. Bu delile dayalı ders metodunda kullanılan metodoloji, çözümlenme ve delillendirme yöntemleri, güncel bilim yaklaşımlarıyla kurulan irtibatlar ve karşıt yaklaşımlara oluşturulan cevaplar, özgün tanımlar, yaklaşım metotları, kavramlaştırmalar ve kategorik değerlendirmeler, bir bilim felsefesinin fikri alt yapısı niteliğindedir ve bilimsel verilerin değişkenliğinin neticeyi etkilemeyeceği üst yaklaşımlar içermektedir ve sağlam bir mantık kurgusu ile inşa edilmiştir. Bu ders tarzı, inceleme dosyası ve bildiri örnek metinlerle ve eğitim kitabında tüm detaylarıyla ortaya koyulmuştur.

Bildirimizde, dosyanın ele aldığı konular ve inceleme sonuçları aktarılacak ve buna ilaveten, eğitimde gerekli olan müspet dönüşümün nasıl hayata gerçekleştirilebileceği hakkındaki “Pratik ve Beklemeden Hayata Geçirilebilir Bir Uygulama Planı” sunulacaktır.

Planın ana fikri faydası az, gerçekleştirilmesi çok daha zor ve zaman alıcı yollar yerine, esas maksadı tam karşılayacak kabiliyette bir çalışmanın nokta hedef olarak belirlenip, önceliğin buna verilerek, herhangi bir mevzuat ve müfredat değişikliği şartına da bağlı olmadan, tercihe bağlı olarak okutulacak bir eğitim programı olarak kabul ettirilmesine çalışmanın daha gerçekçi olduğu ve çok daha etkili ve çabuk ulaşılabilir bir alternatif olarak görüldüğüdür.

Anahtar Kelimeler: İman Eğitimi, Din Dersi Kitapları Eleştirisi, Din Eğitiminde Alternatif Bir Model, İman Eğitiminde Yöntem Çözümlenmeleri, İman Esaslarının Delile ve Araştırmaya Dayalı Anlatım Tarzı.

CRITICISM OF TEXTBOOKS IN FAITH EDUCATION AND AN ALTERNATIVE MODEL

Ediz SÖZÜER

Revenue Administration / Retired Revenue Expert / Celal Bayar University Department of Finance

E-Mail: edizsozuer@gmail.com

ORCID: 0000-0002-2155-8383

ABSTRACT

The main source work of our paper is the review file titled "A Critical Review of Textbooks in Faith Education, Methodological Analyses and Proposal of an Alternative Model with Sample Texts", which is a resource/guidebook due to its comprehensive content on faith education. This file and the text of the paper emphasize that it is a widespread problem that current religion textbooks explain faith issues in the simplest, most superficial and unsatisfactory way possible. These texts, which explain the principles of faith with presuppositions that are accepted as true from the beginning and fail to demonstrate the style and style of proving, logicity, teaching based on research and explaining the truth with questions without dictation, which are the privileged characteristics of the Qur'an and Islam, completely trivialize our religion. However, it is necessary to explain the truth not with presuppositions and sentences of judgment, but with sentences of questions that are based on examination, questioning and evidence, that excite the heart and conscience, and that mobilize and operate the mind and intellect. It is clear that these lecture texts, which give the reader the message that there is no rational, logical justification and evidence for the principles of faith and that he is expected to believe in these principles of faith just as they are explained to him, and which have a completely subjective narrative without any logical justification and rational justification of the principles of faith and without any effort to persuade, cannot cause anyone to believe or strengthen their faith. In this age of reason, science and technology, any statement that is put forward and expected to be accepted must be justified and must be put forward with rational and logical evidence, and only in this way will it find its fulfillment in the mind, heart and conscience. Otherwise, they will remain empty claims and subjective words.

As a result of the examination of the chapters on faith in religion textbooks, it has been determined that the textbook texts overwhelmingly use an information method of dictation, i.e. dictation without evidence, far from persuasion, that the principles of faith are treated in an ordinary and superficial manner, and that the chapters that have the characteristics of evidence or that can constitute a reason and reason to believe are so few and of poor quality that they can be ignored. These course texts can be seen as dysfunctional and useless (in these respects), since they are not capable of enabling the reader to believe without doubt and hesitation, i.e. in an acceptable way, nor of strengthening his/her existing faith, nor of protecting and saving his/her faith.

The 370-page review file, after revealing the importance and priorities of the knowledge about faith, the methodology and the amount of teaching, and the jurisprudential ruling of not knowing the evidences of faith, criticizes the inadequacies of the chapters of religion textbooks that talk about the principles of faith in terms of both volume and quality, and analyzes the methods in faith education and presents sample texts on positive alternative methods. Finally, Journey of Discovery Treatise of Light (Risale-i Nur) Training Program and the content of the education book, in which the principles of faith are taught using the necessary procedures and methodology to be used in faith education, are proposed as an

alternative teaching model/method. What is meant by the model is that the principles of faith are taught with a detailed content, with a sound logic, based on evidence and research (tahkiki). The methodology used in this evidence-based teaching method, the methods of analysis and argumentation, the connections established with current scientific approaches and the responses to opposing approaches, original definitions, methods of approach, conceptualizations and categorical evaluations are the intellectual infrastructure of a philosophy of science and include higher approaches in which the variability of scientific data will not affect the result and are built with a solid logical structure. This teaching style is presented in full detail in the review dossier and paper with sample texts and in the training book.

In this paper, we will present the issues addressed by the dossier and the results of the investigation, and in addition, we will present a "A Practical and Immediate Implementation Plan " on how the necessary positive transformation in education can be realized. The main idea of the plan is that it is more realistic and seems to be a much more effective and quickly achievable alternative to try to determine a work that is capable of fully meeting the main purpose as a point target, to give priority to it, and to try to have it accepted as an education program to be taught as an optional education program, without being subject to any legislation and curriculum change conditions.

Keywords: Faith Education, Criticism of Religious Textbooks, An Alternative Model in Religious Education, Method Analyses in Faith Education, Evidence and Research-Based Expression of the Principles of Faith.

REKREASYONUN ONTOLOJİK TEMELLERİNE SEMAVÎ BİR BAKIŞ

Eminsafa DİLMAÇ

Arş. Gör., Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Rekreasyon Anabilim Dalı, Sakarya, Türkiye

E- Posta: eminsafadilmac@subu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-5136-9217

Orhan BATMAN

Prof.Dr., Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı, Sakarya, Türkiye

E- Posta: obatman@subu.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7186-7064

ÖZET

Rekreasyon, insanların zorunlu ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra sahip olduğu serbest zamanları yaratılış gayesine en uygun biçimde değerlendirdiği aktiviteler olarak tanımlanabilir. Rekreasyonel aktiviteler, insanların gönüllü olarak katılım sağladığı, dinlendiği veya kendini yenilediği aktivitelerdir. İnsanın dünya hayatında karşılaştığı çeşitli olay ve imtihanlar sonucunda fiziksel, psikolojik ve sosyal açıdan kendini yenilemesi ve manevî yönlerini güçlendirmesi açısından, rekreasyon aktivitelerinin berzah alemi öncesi bir dinlenme ve yenilenme durağı olarak değerlendirilmesi mümkündür. Bu açıdan bakıldığında insanın fabrika ayarlarına geri dönebilmesi için yaratılış gayesi ve fitratına uygun iş ve uğraşlarla meşgul olması hem ferdi hem de cemiyet bakımından hususi önem arz etmektedir. Nitekim insanın yanı başında bulunan yaşlanmak ve ölüm hakikati, insanın bu dünyaya sadece kısa bir yaşam sürmek amacıyla gelmediğine ve sahip olduğu zamanı yaratılış gayesine en uygun bir biçimde planlaması gerektiğine işaret etmektedir.

Günümüzde modern hayat dinamikleri rekreasyona olan ihtiyacı daha da ön plana çıkarmıştır. Yoğun çalışma saatleri, kent hayatının getirdiği koşuşturma, teknolojinin olumsuz etkileri, hareketsizlik ve düzensiz beslenme sonucu insanoğlunu adeta maddi ve manevi açıdan tükenmişliğe sevk etmiştir. Sekülerleşme ve kapitalizmle beraber, tüketim biçimlerinde ortaya çıkan hız ve hız ilkesine dayalı olarak tekdüzeleşen serbest/boş zaman değerlendirme alışkanlıkları, insanı tüketirken adeta tükenir duruma düşmüştür. Eğlence mekânları, oyun alanları, televizyon programları, popüler müzikler ve moda trendleri kitlelerin zihinlerine adeta görünmez bir hedonizm prangası vurmuştur. Dolayısıyla serbest/boş zamanı yöneten artık bireyin kendisi değil içinde bulunduğu sistemin dikte ettiği dayatma ve normlardır. Nitekim özünde gönüllülük ve özgür seçim bulunan rekreasyonun yerini egemen kültürün yönlendirmesi almıştır.

Tüm bu anlatılar fenomenolojik nazariyat ile süzgeçten geçirildiğinde, içinde bulunduğumuz durumda rekreasyon endüstrisinin insanı yenileyip dinlendirmekten ziyade ontolojik/varoluş açısından insanı adeta varoluşsal bir boşluğa sürükleyeceği endişesi ortaya çıkmaktadır. Oysa insan bu dünyaya bir yaratılış gayesi üzerine gelmiştir ve yapmış olduğu fiillerin yanında zamanını nasıl değerlendirdiği de hesabını vermesi gereken sualler arasında olacaktır. Nitekim insan her şeyi zamanla telafi edebilirken, zamanı hiçbir şeyle telafi edemez vaziyettedir. Bu kapsamda araştırmanın amacı “rekreasyon” kavramına semavî bir perspektiften yaklaşarak; insanın varoluşu, yaratılış gayesi ve kulluk hayatı çerçevesinde serbest/boş zaman değerlendirme aktivitelerine ontolojik açıdan bir değerlendirme sunmaktır. Bu amaç rekreasyona ilişkin felsefi düzlemde çeşitli eleştiri/yorumlarla konunun semavî ve tevhîdî bir bakış açısıyla tartışılması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon, Ontoloji, Varoluş.

A HEAVENLY LOOK AT THE ONTOLOGICAL FOUNDATIONS OF RECREATION

Eminsafa DİLMAÇ

Ress. Asst., Sakarya University of Applied Sciences, Faculty of Tourism, Department of Recreation, Sakarya, Türkiye

E-Mail: eminsafadilmac@subu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-5136-9217

Orhan BATMAN

Prof. Dr., Sakarya University of Applied Sciences, Faculty of Tourism, Department of Tourism Management, Sakarya, Türkiye

E-Mail: obatman@subu.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7186-7064

ABSTRACT

Recreation can be defined as activities in which individuals utilize their free time—available after fulfilling their essential needs—in a manner that aligns with their purpose of creation. Recreational activities are those that individuals voluntarily participate in, relax through, or use to rejuvenate themselves. In light of the various events and trials that a person encounters in life, it is possible to consider recreation as a pause for rest and renewal before the realm of the hereafter, as it helps individuals to renew themselves physically, psychologically, and socially and to strengthen their spiritual aspects. From this perspective, for a person to return to their original state, engaging in tasks and pursuits that align with their purpose of creation and inherent nature holds particular importance both individually and socially. Indeed, the realities of aging and death that are ever-present beside a person indicate that one does not come to this world merely to live a short life and should plan their time in the most appropriate way to their purpose of creation.

Today, the dynamics of modern life have brought the need for recreation to the forefront. Long working hours, the hustle and bustle of city life, the negative impacts of technology, physical inactivity, and irregular eating habits have almost driven humanity toward both material and spiritual exhaustion. Along with secularization and capitalism, leisure habits that have become uniform, based on the principles of pleasure and speed, have led to a situation where people, while consuming, end up being consumed themselves. Entertainment venues, playgrounds, television programs, popular music, and fashion trends have placed an invisible shackle of hedonism on the minds of the masses. Consequently, it is no longer the individual who manages their free time, but rather the impositions and norms dictated by the system in which they find themselves. Recreation, which inherently involves voluntary participation and free choice, has been replaced by the direction of the dominant culture.

When these narratives are filtered through phenomenological theory, concerns arise that the recreation industry, instead of renewing and refreshing individuals, might push them into an existential void from an ontological standpoint. Yet, human beings have come into this world with a purpose of creation, and along with their actions, how they use their time will also be among the questions they must answer for. Indeed, while a person may be able to compensate for everything with time, they cannot compensate for time itself with anything. In this context, the aim of the study is to approach the concept of "recreation" from a divine perspective; to provide an ontological evaluation of leisure activities within the framework of human existence, purpose of creation, and life of servitude. This goal seeks to discuss the subject from a divine and monotheistic point of view through various criticisms and interpretations in the philosophical realm concerning recreation.

Keywords: Recreation, Ontology, Existence.

KUR'ÂN'IN YARATILIŞ PRENSİPLERİYLE MODERN BİLİM ANLAYIŞININ VAROLUŞA DAİR İLKELERİNE MUKAYESELİ BİR BAKIŞ

Fatih ÇELİKEL

(Uzman Öğrt.) Dr., MEB.

E-Posta: fatihce81@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-5301-3046

ÖZET

Kur'ân'a göre Allah'tan başka her şey yaratılmıştır. Kur'ân bu tezini güçlü aklı ilkelerle temellendirir. Bu ilkeler incelendiğinde bunların doğrudan insanın fitratına hitap ettiği ve selim akılla uyumlu olduğu görülür. Bunlardan biri, “hiçbir şeyin kendi kendine olamayacağı” prensibidir. Tur 52/35. ayette bu prensip açık bir şekilde ifade edilir. Kur'ân'ın bu konudaki kabul ettiği bir başka ilke, sebep-sonuç uygunluğudur. Kur'ân'daki pek çok ayetten anlaşıldığına göre bir şeyin sebebi daima o şeyi ortaya koyabilecek yeterlilikte olmalıdır. Örneğin Fâtır 35/13-14, Meryem 19/42. gibi bazı âyetlerde Allah'a ortak koşulan şeylerin ulûhiyetinin reddedilmesi, onların göremiyor, duyamıyor, cevap veremiyor oluşuyla gerekçelendirilir. Bu tür âyetler bir şeyi yapmak/yaratmak için fâilde belli özelliklerin olması gerektiği dersini vermektedir. Bu yeterliliği taşımayan bir varlık, zahiren sonuçla ne kadar bitişik görünse de aslında gerçek bir sebep/fâil değildir. Kur'ân'ın bu konudaki ilkelerinden bir diğeri “bilmeyenin bir şey yapamayacağı, bir şeyi yapmak için o şeyi bilmek gerektiği” prensibidir. Bakara 2/29. ve En'âm 6/101. ayetler bu ilkenin ifade edildiği ayetlerdendir. *Bunlar* Kur'ân'ın yaratılışla ilgili temel ilkelerinden bazılarıdır. Buna karşın son birkaç yüzyıldır küresel ölçekte kabul görmüş olan modern bilim anlayışının bu konudaki bazı temel kabulleri Kur'ân ile çatışmaktadır. Zira modern (seküler) bilim anlayışı temelde; materyalist, pozitivist ve natüralist bir felsefi zemin üzerine yükselmektedir. Söz gelimi modern bilim anlayışının kabul ettiği prensiplerden biri deney ve gözlemdir. Buna göre herhangi bir şeyin var oluşunu açıklamanın genel geçer yolu ancak deney ve gözlemlerle mümkündür. Şüphesiz bu kabulün bütünüyle yanlış olduğu söylenemez. Bununla birlikte bu ilke sonuna kadar götürüldüğünde hakikate ulaşmanın yegâne kriterini “görme”ye indirgemek kaçınılmaz olmaktadır. Bu ise gözlemlenemeyen ve deneylenemeyen şeylerin olmadığını savunmayı gerektirmektedir. Ne var ki duyuların veya gözlemlerin insanı zaman zaman yanıltabileceği malumdur. Zira insanoğlunun duyuları ve gözlemlerle imkanı sınırlıdır. Üstelik insanoğlu kendi hayatında dahi gözlemi hakikate ulaşmada tek geçer akçe olarak görmemektedir. Söz gelimi sebep ile sonuç arasında uygunluğun olmadığı bir olayı bizzat gözlemlerse dahi gözlemin ötesine geçerek olayın hakiki failini aramaktadır. Seküler bilim anlayışının bir başka varsayımı varlığın maddeden ibaret olduğu dolayısıyla evrendeki bütün “oluş”ların maddî boyutun dışına atıf yapılmadan açıklanması gerektiği şeklindedir. Oysa varlığın sadece maddeden ibaret olduğuyla ilgili elimizde bir kanıt yoktur. Maddenin ötesini tespit edemiyor oluşumuz metafiziğin olmadığı delili sayılamaz.

Bu çalışmada Kur'ân'ın eşyanın var olması için gerekli gördüğü ilkelerle seküler bilim anlayışının bu konudaki kabulleri mukayeseli bir bakış açısıyla incelenmeye çalışılmaktadır. Çalışmanın hedefi, ilkesel açıdan “bir şeyin teşekkülünün” her iki bakış açısında hangi kabuller üzerinden ortaya konduğunu ve hangi kabullerin insanın fitratına daha uygun olduğunu beyan etmektir. Çalışmada analiz, tenkit ve mukayese yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kur'ân, Modern bilim, Yaratılış, İlke.

A COMPARATIVE LOOK AT THE CREATION PRINCIPLES OF THE QURAN AND THE EXISTENTIAL PRINCIPLES OF THE MODERN UNDERSTANDING OF SCIENCE

Fatih ÇELİKEL

(Specialist Teacher) Dr., Ministry of National Education.

E-Mail: fatihce81@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-5301-3046

ABSTRACT

According to the Quran, everything other than Allah is created. The Quran does not leave this thesis as an empty statement, but bases it on strong rational principles. When these principles are examined, it is seen that they directly appeal to the nature of man and are compatible with sound reason. One of these is the principle that “nothing can come into being by itself.” This principle is clearly expressed in verse 52/35 of At-Tur. Another principle that the Quran accepts on this subject is the compatibility of cause and effect. As can be understood from many verses in the Quran, the cause of something must always be sufficient to produce that thing. For example, in some verses such as Fatir 35/13-14 and Maryam 19/42, the rejection of the divinity of the things associated with Allah is justified by the fact that they cannot see, hear or respond. Such verses teach the lesson that in order to do/create something, the agent must have certain characteristics. A being that does not possess this qualification, no matter how seemingly adjacent to the result, is not actually a real cause/agent. Another principle of the Quran on this subject is that “the one who does not know cannot do anything, and in order to do something, it is necessary to know that thing.” The verses Al-Baqarah 2/29 and Al-An’am 6/101 are among the verses in which this principle is expressed. These are some of the basic principles of the Quran regarding creation. On the other hand, some of the basic assumptions of the modern understanding of science, which has been accepted on a global scale for the last few centuries, conflict with the Quran on this subject. Because the modern (secular) understanding of science is fundamentally based on a materialist, positivist and naturalist philosophical foundation. For example, one of the principles accepted by the modern understanding of science is experimentation and observation. Accordingly, the generally accepted way to explain the existence of anything is only possible through experimentation and observation. When this principle is taken to its extreme, it becomes inevitable to reduce the sole criterion for reaching the truth to “seeing.” Moreover, even in their own lives, human beings do not see observation as the only valid currency in reaching the truth. In this study, the principles that the Quran deems necessary for the existence of things and the acceptances of the secular scientific understanding on this subject are examined from a comparative perspective. The aim of the study is to declare which acceptances are put forward in terms of the principle of “the formation of something” in both perspectives and which acceptances are more suitable for human nature. Accordingly, it has been seen that the basic rational principles that the Quran puts forward regarding the formation of anything are much more suitable for human nature and that human beings use these principles in their daily lives. The study uses the methods of analysis, criticism and comparison.

Keywords: Quran, Modern science, Creation, Principle.

ADAÇAYI (*SALVIA SP.*) BİTKİSİNİN İLGİNÇ TOZLAŞMA MEKANİZMASI

Fatih SATIL

Prof. Dr., Balıkesir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Balıkesir, Türkiye

E- Posta: fsatil@balikesir.edu.tr

ORCID: 0000-0002-4938-1161

ÖZET

Böcekler çoğunlukla çeşitli bitki türlerinin döllenmesinde görevlidirler. Bununla birlikte bazı durumlarda; bir böcek türünün yalnızca bir bitki türünün döllenmesinde görev aldığı da bilinmektedir. Bunun en güzel örneklerinden birini doğada bal arıları ile Adaçayı (*Salvia sp.*) çiçekleri arasında görmek mümkündür.

Salvia çiçeklerinde ilginç bir stamen yapısı vardır. Bu cinste stamenler kaldıraç mekanizmasına benzer bir yapıdadır. Çiçeğe gelen bir böcek bu kaldıraç mekanizmasını geriye doğru iterek dip kısımdaki nektara ulaşmak ister. Bu mekanizmanın geriye doğru itilmesi esnasında stamenler de böceğin sırtına temas ederek bu şekilde polen yüklemesi gerçekleşir. Polen yüklenmiş böceğin daha sonra aynı türden bir *Salvia* çiçeğine ziyareti sırasında polenler bu çiçeğin stigmasına bulaşmış olur. *Salvia* çiçeği ile tozlayıcı böceklerin bu uyumu bilim adamlarını hayrete düşürmüş ve bu yapının gelişimi üzerinde çalışmalar yapmaya teşvik etmiştir.

Bu çalışmada; *Salvia* cinsinin stamen yapısı ve tozlaşma stratejisi literatür bilgilerine dayalı olarak ortaya konmaya çalışılmış. Elde edilen veriler, Mantığa Dayalı Akıl Yürütme Yöntemi (*Logical Reasoning*) ve birlikte evrim görüşü kapsamında tartışılmıştır.

Sonuç olarak birlikte evrim görüşünü savunanlar; “Entomofil bitki türleri, kendilerini böceklerle daha çekici kılmak için sık sık mekanizmalar geliştirmişlerdir” şeklinde bir açıklama yaparak bu işin bitkiler tarafından akıl edildiği kabul etmektedirler. Akıl, ilim ve iradesi olmayan bitki ve böcekler kendi kendine bu tozlaşma stratejisini geliştirmiş olamazlar ve bu stratejiyi yeryüzünde akrabaları olan benzer türlerin genlerine aktaramazlar.

Mantığa dayalı bir akıl yürütme (*Logical Reasoning*) yapacak olursak; *Salvia*’larda görülen kaldıraç yapısındaki bu ilginç stamen yapısını tasarlayan, *Salvia* ile arılar arasındaki tozlaşma mekanizmasını tasarlayıp bitki ve böceklerin genlerine yerleştiren ve onların birbiri ile uyumlu bir şekilde tozlaşmasını sağlayan sonsuz ilim ve hikmet sahibi bir Yaratıcının olması gerekir.

O halde bitkilerle böcekler arasındaki yardımlaşma örneklerinden birisi olarak bilinen bu özel tozlaşma şeklinin milyonlarca yıl sürdüğü iddia edilen “**evrimsel süreç**”, “**evrimsel adaptasyon**” ya da “**doğal seçim**” ile kendi kendine oluştuğunu fikri aklı tatmin edemez. O halde Allah, yeryüzündeki canlıları hayatlarını devam ettirebilecek cihazlarla donatmış ve ihtiyaç duyduğu her şeyi de hizmetine sunmuştur. Bilim adamlarının da görevi bu ilginç mekanizmaları keşfedip üzerinde bilimsel çalışmalar yapmak olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Adaçayı, Evrim, *Salvia*, Tozlaşma, Yaratılış

INTERESTING POLLINATION MECHANISM OF SAGE “*SALVIA SP.*” PLANT

Fatih SATIL

*Prof. Dr., Balikesir University, Faculty of Arts-Sciences, Department of Biology, Balikesir,
Türkiye*

E-Mail: *fsatil@balikesir.edu.tr*

ORCID: *0000-0002-4938-1161*

ABSTRACT

Insects are mostly responsible for pollinating of various plant species. However, in some cases; It is also known that an insect species only participates in the fertilization of one plant species. One of the best examples of this is seen in nature between honey bees and Sage (*Salvia* sp.) flowers.

Salvia flowers have an interesting stamen structure. In this genus, stamens have a structure similar to a lever mechanism. An insect coming to the flower wants to reach the nectar at the bottom by pushing this lever mechanism backwards. When this mechanism is pushed backwards, the stamens come into contact with the insect's back, thus pollen loading occurs. When the pollen-loaded insect later visits a *Salvia* flower, the pollen is carried to the stigma of this flower. This harmony between the *Salvia* flower and pollinator insects amazed scientists and encouraged them to study the development of this structure.

In this study; stamen structure and pollination strategy of the genus *Salvia* were revealed based on literature information. The obtained data were discussed within the scope of the Logical Reasoning Method and the co-evolutionary view.

As a result, those who defend the view of co-evolution; they state that "Entomophilous plant species have often developed mechanisms to make themselves more attractive to insects" and accept that this was done by plants. Plants and insects that lack intelligence, knowledge and will cannot develop this pollination strategy on their own and cannot transfer this strategy to the genes of similar species that are their relatives on earth.

If we make a logical reasoning; there must be a Creator with infinite knowledge and wisdom who designed this interesting lever-shaped stamen structure seen in *Salvia*, designed the pollination mechanism between *Salvia* and bees, placed it in the genes of plants and insects, and ensured that they pollinated in harmony with each other.

Therefore, this special form of pollination, known as one of the examples of cooperation between plants and insects; The idea that it formed on its own through an "evolutionary process", "evolutionary adaptation" or "natural selection" that allegedly lasted millions of years cannot satisfy the mind. Therefore, Allah (God) has equipped the living creatures on earth with the devices that enable them to continue their lives and has provided them with everything they need. The duty of scientists should be to discover these interesting mechanisms and conduct scientific studies on them.

Key Words: Creation, Evolution, Pollination, Sage, *Salvia*.

İMAM MÂTÜRÎDÎYE GÖRE KUR'ÂN'DA YARATMAYLA İLGİLİ KELİMELERİN YOKTAN YARATILIŞA DELALETİ

Fehmi SOĞUKOĞLU

Doç. Dr. Gaziantep Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

E-Posta: fehmisogukoglu@hotmail.com

ORCID: 0000-0001-8994-630X

Özet

Kur'ân-ı Kerîm'de “Şüphesiz ki rabbiniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra arşa istivâ eden; geceyi, durmadan kendisini kovalayan gündüze bürüyüp örten; güneşi, ayı ve yıldızları emrine boyun eğmiş durumda yaratan Allah'tır. Bilesiniz ki, halk da emir de (yaratma ve yönetme) yalnız O'na aittir. Âlemlerin rabbi olan Allah yüceler yücesidir.” (el-A'raf 7/54) buyrulurak bütün yaratılışın Allah Teâlâ'ya ait olduğunu vurgulamaktadır. Bazı âyetlerde kevnî oluşumların yaratılışından bahsedilirken, bazılarında insanın yaratılışından bahsedilmektedir. Semâvât ve arzın yaratılmasıyla ilgili âyetlerde herhangi bir yaratılış maddesinin söz konusu edilmemesi kaydedeğer bir husustur. Bununla birlikte evrendeki düzen ve insanın yaratılışından söz edilirken bir nesneden yaratılış vurgulanmaktadır.

İçinde bulunduğumuz evrendeki düzen, inanmayı tercih eden bir insan açısından yaratıcının varlığına yeterli bir delildir. Bu düzen atomların hareketinden galaksilere kadar bütün maddelerde bulunduğu gibi, hücrenin yapısından insana kadar bütün biyolojik varlıklarda da bulunmaktadır. Kur'ân-ı Kerîm'de Allah Teâlâ'nın yaratıcı oluşu daha çok varlıktaki bu düzenle ilişkili olarak vurgulanmaktadır. Dolayısıyla âyetlerdeki yaratma ifadelerinin çoğu bir nesneden yaratılışı ifade etmektedir. Bununla birlikte çeşitli âyetlerde yoktan yaratılış anlamına gelebilecek ifadeler bulunmaktadır.

Kur'ân-ı Kerîm'de خلق, جعل, يرأ, صور, يدع, سوى, فطر, أنشأ, أحيا fiil kökleri veya bunlardan türemiş kelimeler yaratılış anlamında kullanılmaktadır. Ancak bu kelimelerin yoktan yaratılış anlamına gelip gelmediği tartışmalıdır. Çalışmada bu husus bir problem olarak ele alınmış ve İmâm Mâtürîdî'nin bu konudaki görüşleri incelenerek bir çözüm geliştirilmeye çalışılmıştır.

Mâtürîdî, Allah Teâlâ'nın yaratma fiilini kudret sıfatıyla ilişkilendirerek O'nun dilediğini dilediği gibi yaratabileceğini belirtir. Ona göre yukarıda zikredilen kelimelerden bazıları farklı köklerden türemiş olsa da birçoğu yaratma anlamını ifade etmektedir. Bu yaratma sebepli, sebepsiz, bir maddeden veya yoktan olabilir. O, farklı âyetlerin tefsirinde evrenin yoktan yaratıldığının altını çizer. Nitekim Kelâmcıların hudûs delilini bu esasa dayandırmaktadır. Canlıların yaratılışı konusunda ise Âdem'in topraktan, diğer insanların nutfeden, Hz. İsa'nın ne topraktan ne de sudan yaratıldığını belirtir. Bu şekildeki farklı yaratma biçimlerinin, Allah'ın dilediğini yoktan yaratmaya kadir olduğuna, Allah'ın varlığı boşuna yaratmadığına ve yeniden yaratılışın olacağına delalet ettiğini söyler. Sonuç olarak İmâm Mâtürîdî, evrenin yoktan yaratıldığını kesin bir şekilde ortaya koymaya çalışır. Canlıların yaratılışında ise vurguladığı husus yaratmanın Allah'a mahsus olduğu gerçeğidir.

Anahtar Kelimeler: Mâtürîdî, Yaratma, Kudret, Âdem, Yaratma Biçimi

ACCORDING TO IMAM AL-MATURĪDĪ, THE ISSUE OF THE EVIDENCE OF THE WORDS RELATED TO CREATION IN THE QUR'AN TO THE CREATION FROM NOTHING

Fehmi SOĞUKOĞLU

Assoc. Prof. Dr. Gaziantep University Faculty of Theology

E-Mail: fehmisogukoglu@hotmail.com

ORCID: 0000-0001-8994-630X

Abstract

In the Holy Qur'ân, it is written: "Verily, your Lord is Allah, Who created the heavens and the earth in six days, then He ascended to the Throne, and covered the night with the day that pursues it, and made the sun, the moon and the stars subject to His command. Know that to Him alone belongs the people and the command (creation and governance). Allah, the Lord of the worlds, is the Most High" (al-A'raf 7/54), emphasising that all creation belongs to Allah. In some verses, the creation of the universe is mentioned, while in others the creation of human beings is mentioned. It is noteworthy that the verses about the creation of the heavens and the earth do not mention any matter of creation. However, when the order in the universe and the creation of man are mentioned, creation from an object is emphasised.

The order in the universe we are in is a sufficient evidence for the existence of a creator for a person who chooses to believe. This order is found in all substances from the movement of atoms to galaxies, as well as in all biological beings from the structure of the cell to human beings. In the Qur'an, Allah's being the creator is mostly emphasised in relation to this order in existence. Therefore, most of the expressions of creation in the verses refer to creation from an object. However, there are expressions in various verses that can mean creation from nothing.

In the Qur'an, the verb roots خلق, جعل, برأ, صور, يدع, سوى, فطر, أنشأ, أحيا or words derived from them are used in the sense of creation. However, it is controversial whether these words mean creation from nothing. In this study, this issue is addressed as a problem and a solution is tried to be developed by analysing Imām Māturīdī's views on this issue.

Al-Māturīdī associates Allah's act of creation with the attribute of power and states that He can create whatever He wills as He wills. According to him, although some of the words mentioned above are derived from different roots, most of them express the meaning of creation. This creation can be with or without a cause, from a substance or from nothing. In his exegesis of different verses, he emphasizes that the universe was created out of nothing. As a matter of fact, he bases the theologians' proof of al-hudūs on this principle. Regarding the creation of living beings, he states that Adam was created from the earth, other human beings were created from the nutfa, and Jesus was created neither from the earth nor from water. He says that these different forms of creation indicate that God is capable of creating out of nothing whatever He wills, that God did not create existence in vain, and that there will be a re-creation. In conclusion, Imām al-Māturīdī tries to demonstrate with certainty that the universe was created out of nothing. As for the creation of living beings, he emphasizes the fact that creation is unique to God.

Key words: Creation, Power, Adam, Form of Creation

KAFKAS ARISI VE ÇİÇEKLERLE İLİŞKİSİ

Fevzi ÖZGÖKÇE

Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik
Bölümü, 65080, Tuşba/Van Türkiye.

ORCID: 0000-0002-3119-8561, fevziozgokce@yyu.edu.tr

Murat ÜNAL

Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı,
65080, Tuşba/Van Türkiye.

ORCID: 0000-0002-6224-8269, muratunal@yyu.edu.tr

ÖZET

Hemen her canlı türü yaşamsal faaliyetlerinin devamı için, doğrudan veya dolaylı olarak bitkilere bağlı bir şekilde yaratılmışlardır. Bitkiler yeşil aksamalarında fotosentez yolu ile bir taraftan atmosferde sera etkisi oluşturan karbondioksiti stomalarıyla ve suyu topraktan kök emici tüyleriyle alarak, hem atmosfere oksijen hemde tüm canlılar için besin tedarik etmektedirler. Bal arısı ile çiçekli bitkiler arasındaki mükemmel yaratılış mucizesi kazan-kazan prensibine binaen; çiçekler tozlaşma (polinasyon) için arılara, arılar da beslenmek için çiçeklere muhtaçtırlar. Çiçekli bitkilerin temel tozlayıcısı olan arılar polenleri stamenin başçığından alarak, pistilin tepeciğine taşıyarak polinasyonu ve akabinden de döllemeye sebep olmaktadır. Bu ise bitkilerin üremesi ve neslinin devamı için hayati bir öneme sahiptir. Tozlaşma ile bitkilerin döllemesine aracı olan arılar aynı zamanda bitkisel ürün miktarını da belirlemektedir. Arı ve çiçek ilişkisinde arının kazancı ise; insan için temel arı ürünleri (bal, polen, propolis, arı zehiri, vb.) yanında, en uygun arazi kullanımını, çevresel planlamayı, enerji ve su verimliliğinin artırılmasını amaçlayan, biyotik ve abiyotik kaynakların korunumu, çevresel kalitenin iyileştirilmesiyle her bir bitki ve hayvan türünün habitatının korunması, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı, atık yönetimi, su kazanımı gibi kaynak yönetimi ile kazan-kazan ilkesi üzerine arılar ile bitkilerin tozlaştırılması uygulamalarına bağlanmıştır.

Bu çalışmada Ardahan ilinde 6 ilçeye bağlı 266 köy ve mahallede 52 günlük arazi çalışmalarında Ardahan Ballı Bitkiler Florası Araştırmaları kapsamında arılıkların çevresi başta olmak üzere potansiyel arıcılık alanlarında toplanan 1030 bitki örneğinin teşhisi sonucunda Ardahan İli ballı bitkiler ile ilgili toplam 73 Familyaya dahil edilen 270 cins ve bunlar ait 500 Takson ile 1 arı türü kayıt altına alınmıştır. Ardahan ve Artvin illerine özgü olan *Apis mellifera* L. subsp. *caucasica* Gorbachew (Kafkas arı ırkı) ile Ardahan ili ve ilçelerinde Arıcılık açısından ekonomik ve ekolojik değeri olan en önemli bitkiler tespit edilip, bu türlerin herbiri koevrım (birlikte evrim) görüşü ve yaratılış gerçeği açısından morfolojik, anatomik, fizyolojik, ekolojik, palinolojik, genetik ve biyokimyasal verilere dayanılarak ayrı ayrı kritik edilmiştir. Sonuçta Ardahan ilinde, en geniş yayılışa sahip ballı bitkilerin, özellikle nektar ve polen açısından en önemli 10 (on) türün çiçek morfolojileri ile Kafkas arı ırkının koevrım'e göre rastgele, tesadüfen, kendi kendine meydana gelmesi imkansızlığı ortaya konmuştur. Bu ballı bitkilerin nektar ve polen üretme zamanı, süresi, miktarı, üretilme yeri, üretildikleri yerin özellikleri, renkleri, kıvamı, içerdikleri etken maddeleri, şekil ve morfolojileri ile genetik olarak hiçbir ilişkileri olmayan Kafkas arısının birlikte evrildikleri görüşünün tam aksine mükemmel bir sanatı İlâhiye ve bir fiili Rabbâniye bütün yer yüzünde, tüm arılarda ve tüm çiçeklerde aynı anda, aynı hikmetle, aynı dikkatle, aynı mizanda, aynı tarzda meydana gelmesi açık ve net bir şekilde bunların bir yaratıcı tarafından ilim, irade ve hikmetle yaratıldıklarının en güzel ispatıdır. Tüm arı ve çiçeklerin sıralanan özelliklerin ancak nihayet derecede dikkat ve ilimle ve gayet hikmet ve irade ile ve tam bir intizam ve muvazene ile olduğunun bir delili ve göstergeleridir. Tüm bunların

şuursuz, intizamsız, mizansız olan tabiat ve tesadüfin eseri olamayacağı bu çalışma ile ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ballı bitkiler, Koevrım, Tozlaşma, Vahdet, Yaratılış.

CAUCASIAN BEE AND ITS RELATIONSHIP WITH FLOWERS

Fevzi ÖZGÖKÇE

Prof. Dr. Van Yuzuncu Yil University, Faculty of Science, Department of Molecular Biology and Genetics, 65080, Tusba/Van Türkiye.

ORCID: 0000-0002-3119-8561, fevziozgokce@yyu.edu.tr

Murat ÜNAL

Prof. Dr. Van Yuzuncu Yil University, Faculty of Education, Department of Biology Education, 65080, Tusba/Van Türkiye.

ORCID: 0000-0002-6224-8269, muratunal@yyu.edu.tr

Abstract

Almost every living species has been created to depend on plants, directly or indirectly, for the continuation of their vital activities. Plants perform photosynthesis with their green parts. On the one hand, they use carbon dioxide, which creates a greenhouse effect in the atmosphere, by taking it with their stomata. And by taking water from the soil with their root-absorbing hairs, they provide both oxygen to the atmosphere and nutrients for all living things. The perfect miracle of creation between the honey bee and flowering plants is based on the win-win principle; flowers need bees for pollination, and bees need flowers for nutrition. Bees, which are the main pollinators of flowering plants, take pollen from the anther of the stamen and carry it to the stigma of the pistil, causing pollination and then fertilization. This is of vital importance for the reproduction of plants and the continuation of their lineage. Bees, which are the intermediaries in the fertilization of plants through pollination, also determine the amount of plant products. The gain of the bee in the bee-flower relationship is; In addition to basic bee products for humans (honey, pollen, propolis, bee venom, etc.), it is linked to the most appropriate land use, environmental planning, increasing energy and water efficiency, conservation of biotic and abiotic resources, protection of the habitat of each plant and animal species by improving environmental quality, use of renewable energy resources, waste management, water recovery and the pollination of plants by bees on the win-win principle.

In this study, 1030 plant samples collected from potential beekeeping areas, especially the surroundings of apiaries, within the scope of Ardahan Honey Plants Flora Research in 266 villages and neighborhoods affiliated to 6 districts in Ardahan province, during 52-day field studies, as a result of the identification total of 270 genera included in 73 families related to honey plants in Ardahan province and 500 taxa belonging to them and 1 bee species were recorded. *Apis mellifera* L. subsp. *caucasica* Gorbachew (Caucasian bee race), which is specific to Ardahan and Artvin provinces, and the most important plants with economic and ecological value in terms of beekeeping in Ardahan province and its districts were identified, and each of these species was criticized separately in terms of coevolution and the fact of creation based on morphological, anatomical, physiological, ecological, palynological, genetic and biochemical data. As a result, it has been demonstrated that the flower morphologies of the most widely distributed honey plants in Ardahan province, especially the 10 (ten) most important species in terms of nectar and pollen, and the Caucasian bee race, according to coevolution, are impossible to have come into being randomly, coincidentally, and spontaneously. Contrary to the view that the Caucasian bee, which has no genetic relationship with the time, duration, amount, place of production, characteristics of the place where they are produced, colors, consistency, active ingredients they contain, shape and morphology of these honey plants, evolved together, the fact that a perfect Divine art and an actual Lordship occur simultaneously, with the same wisdom, the same attention, the same balance and the same style in all bees and all flowers on the whole earth is clearly and clearly the most beautiful proof that they were created by a creator with knowledge, will and wisdom. It is a

proof and indication that all the listed characteristics of bees and flowers can only be achieved with the utmost care and knowledge, with utmost wisdom and will, and with complete order and balance. This study has shown that all these cannot be the work of unconscious, irregular, and unbalanced nature and coincidence.

Keywords: Honey Plants, Coevolution, Pollination, Oneness, Creation.

HAFIZA T HÜCRELERİNİN ÜRETİMİ, FONKSİYONLARI VE ÖZGÜLLÜKLERİ

Furkan GÜNEŞ

İntörn Dr. Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Bölümü, 6. Sınıf, Erzurum, Türkiye

E- Posta: dr.furkangunes@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-6733-6997

ÖZET

İmmün sistem, insan vücudunun yabancı mikroorganizmalardan korunmasında görev alır. T hücreleri ise immün sistemin antijenlere karşı antikor üretmesinde görev almaktadır. T hücrelerinin birçok farklı çeşidi bulunmaktadır. Bunlardan hafıza T hücreleri; bir antijenin vücutta sebep olduğu enfeksiyon, çözüme kavuşturulduktan sonra uzun süre vücutta kalan T hücreleridir.

Hafıza T hücreleri, edinsel bağışıklığın temel hücreleri olarak kabul edilir. Bu hücreler; antijene spesifiktir ve aralarında anahtar-kilit uyumu olarak adlandırılan bir uyum bulunur. Her bir çeşit antikorun ilgili olduğu antijeni bulması her ikisini de yaratanın aynı olduğunu göstermektedir. Henüz tam olarak sayısı belirlenemeyecek kadar antijene karşı her biri farklı ve özgül olarak üretilen antikorlar bulunmaktadır. Bu antikorlar, “bağışıklık kazanma” olarak bilinen durumun ana belirleyicisidir.

Hafıza T hücreleri, özgül olarak üretildiği antijenin tekrar vücuda girmesi halinde, hızlı bir şekilde efektör T hücrelerine dönüştürülür. Bu sayede enfeksiyon hızlı bir şekilde tekrar çözülür. Bu mekanizma, günlük hayatımızda çokça işlevseldir. Öyle ki yaşadığımız her alanda onlarca antijen bulunmakta ve bunlar primer koruyucu mekanizmalarımızın yanında bahsedilen bu sistem sayesinde hastalık oluşturmamaktadır.

Bu çalışmada hafıza T hücrelerinden ve bu hücrelerin işlevlerinin insan vücudunda ortaya çıkışından bahsedilmiştir. Çalışmanın içeriğinin ise birkaç başlıktan oluştuğu söylenebilir. Bunlardan ilki; timüs bezinde immünolojik hücrelerin olgunlaşması üzerinedir. Bir askeri okul misaliyle bu başlık desteklenmiştir. Diğer bir başlık ise T hücrelerinin genel organizasyonu ve spesifik olarak hafıza T hücrelerinin vücutta işleyiş mekanizmasıdır. Son olarak immün sistem hücrelerini aktif hale getiren patojenlere dair birkaç anekdot paylaşılmıştır. Çalışmada insan vücudunda ortaya çıkan hastalıkların %40’ında aktif rol alan immün sistem, mercek altına alınmıştır. Bu sistem üzerinden yaratılış mucizesi hakikatine hafıza T hücreleri merkezinde değinilmiştir.

Anahtar kelimeler: Hafıza T hücreleri, İmmün sistem, Antijenler, Enfeksiyon, Yaratılış

PRODUCTION, FUNCTIONS AND SPECIFICATIONS OF MEMORY T CELLS

Furkan GÜNEŞ

Intern Dr. Atatürk University Faculty of Medicine, Department of Medicine, 6th Year, Erzurum, Türkiye

E- Mail: dr.furkangunes@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-6733-6997

ABSTRACT

The immune system takes part in protecting the human body from foreign microorganisms. T cells are involved in the immune system producing antibodies against antigens. There are many different types of T cells. Among these, memory T cells; T cells are T cells that remain in the body for a long time after the infection caused by an antigen in the body is resolved.

Memory T cells are considered the key cells of adaptive immunity. These cells; They are specific to the antigen and there is a harmony between them called the key-lock match. The fact that each type of antibody finds the antigen it is related to shows that the creator of both is the same. There are antibodies produced specifically and differently against many antigens, the exact number of which has not yet been determined. These antibodies are the main determinant of what is known as “immunization”.

Memory T cells are quickly converted into effector T cells when the antigen for which they were specifically produced re-enters the body. In this way, the infection resolves quickly again. This mechanism is very functional in our daily life. So much so that there are dozens of antigens in every area we live in, and they cannot cause disease thanks to this system in addition to our primary protective mechanisms.

In this study, memory T cells and the emergence of the functions of these cells in the human body are mentioned. It can be said that the content of the study consists of several headings. The first of these; It is on the maturation of immunological cells in the thymus gland. This title was supported by the example of a military school. Another topic is the general organization of T cells and specifically the mechanism by which memory T cells function in the body. Finally, a few anecdotes about pathogens that activate immune system cells are shared. In the study, the immune system, which plays an active role in 40% of the diseases that occur in the human body, was examined. Through this system, the truth of the miracle of creation is touched upon at the center of memory T cells.

Keywords: Memory T cells, Immune system, Antigens, Infection, Creation

MİKRO VE MAKRO ÂLEMİN UYUMU: AKILLI TASARIMIN BİLİMSEL DELİLLERİ

H. Ahmet KIRKKILIÇ

*Prof. Dr. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Eğitimi Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı,
Ağrı, Türkiye*

E-Posta: akirkkilic@agri.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4543-4964

Abdulah Halim ULAŞ

*Prof. Dr. Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi
Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye*

E-Posta: halimulas@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9457-1554

ÖZET

Bu bildiride evrende ve insan vücudunda gözlemlenen karmaşık dengenin, rastgele süreçler sonucunda oluşma ihtimali sorgulanmaktadır. Bilimsel gözlemler ve teolojik bildirimlerden yola çıkılarak, bu düzenin akıllı bir tasarımcısının varlığının olması gerektiği savunulmaktadır. Konuyla doğrudan ilgili olması sebebiyle Said Nursî'nin yaratılış üzerine düşüncelerini günümüz bilimsel tartışmaları bağlamında ele alınmaktadır.

Özellikle Hubble teleskopu tarafından elde edilen veriler sonucu her birinde milyarlarca yıldız barındıran ve sayıları 200 milyar ile 2 trilyon arası galaksi olma ihtimalinden bahsedilmektedir. (Yıldız, Umut. 2021). Bu da kâinatın muazzam büyüklüğünü göstermektedir. Makro âlemdeki bu büyüklükle mikro âlem olarak nitelendirilebilecek hücresel boyutta cereyan eden metabolik olaylar ve enerji metabolizmasındaki kimyasal reaksiyonlar insanı düşünmeye sevk etmektedir. Her bir insan vücudunda 35 trilyon hücre (<https://humancelltreemap.mis.mpg.de/>) ve her bir hücrede ise yaklaşık 100 trilyon atom bulunmaktadır (Demir, Abdullah 2013).

Kâinatın yapısına bakıldığında milyarlarca yıldızın bulunduğu galaksiler arası düzen dikkat çeker. Galaksiler ve içindeki cisimler birbirlerine çarpmadan ve hızlarında bir değişim olmadan hareket ederler. Bu düzen Newton'un evrensel çekim yasası gibi fiziksel yasalara dayansa da bu yasaların varlığı ve işleyişi sorgulanmalıdır. İnsan hücresinin içindeki atomların ve moleküllerin hareketleri de hayranlık uyandırıcıdır. Her bir atomun çekirdeği etrafında dönen elektronların hızı saniyede 2200 km'yi bulur (Atac, Hamza. 2016). Bu kadar küçük bir ölçekteki böylesi yüksek hızlar ve hassas düzen rastlantılarla açıklanamaz.

Bu bildiride makro ve mikro düzeydeki var oluşun ve düzenin tesadüfi olamayacağından hareketle kâinatdaki küçük, büyük her şeyin bilinçli bir tasarımın ürünü olduğu Said Nursî'nin 3. Şua'daki görüşleri ve akli çıkarımlar doğrultusunda savunulmaktadır.

Nursî, göklerdeki düzenli hareketin, cansız ve şuursuz maddelerin hikmet dolu sonuçlar doğurmasının, canlıların ihtiyaçlarını karşılayan sistemlerin varlığının, yaratılışın bilinçli bir tasarımcı tarafından gerçekleştirildiğinin en büyük delil olduğunu belirtir.

Günümüz bilim dünyası kâinatın ve hayatîyetin başlangıcı hakkında çeşitli teoriler geliştirmiştir. Ancak bu teoriler genellikle rastlantısal süreçlere dayanır. Nursî bilimsel bulgularla teolojik düşünceleri birleştirerek küçük, büyük her bir varlığın bilinçli bir tasarım sonucu ortaya çıktığına işaret eder.

Nursî'nin vurguladığı gibi, göklerdeki düzenli hareket, bulutların yağmur taşıması, bitkilerin ve hayvanların düzenli olarak yenilenmesi, rızıkların zamanında ve yerinde ortaya çıkması gibi fenomenler, rastlantısal süreçlerle açıklanamayacak kadar karmaşıktır.

Sonuç olarak bu bildiride makro ve mikro düzeyde gözlemlenen düzenin, rastlantısal süreçlerin ötesinde, bilinçli bir tasarımcının varlığını gerektirdiğini savunmaktadır. Said Nursî'nin yaratılış üzerine olan teolojik görüşleri, bilimsel bulgularla desteklenerek yeniden ele alınmış ve sunulmuştur. Dolayısıyla öne sürülen deliller doğrultusunda hem makro âlem hem mikro âlemdeki her şeyin bir yaratıcı tarafından bilinçli bir şekilde düzenlendiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı tasarım, Said Nursî, Üçüncü Şua, teolojik görüş, kâinat, yaratılış.

HARMONY OF THE MICRO AND MACRO REALM: SCIENTIFIC EVIDENCE OF INTELLIGENT DESIGN

H. Ahmet KIRKKILIÇ

*Prof. Dr. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Eğitimi Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı,
Ağrı, Türkiye*

E-Mail: akirkkilic@agri.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4543-4964

Abdulhak Halim ULAŞ

*Prof. Dr. Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi
Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye*

E-Mail: halimulas@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9457-1554

ABSTRACT

In this paper, the possibility that the complex equilibrium observed in the universe and the human body is the result of random processes is questioned. Based on scientific observations and theological statements, it is argued that there must be an intelligent designer of this order. Since it is directly related to the subject, Said Nursî's thoughts on creation are discussed in the context of today's scientific debates.

In particular, as a result of the data obtained by the Hubble telescope, the possibility that there are between 200 billion and 2 trillion galaxies, each containing billions of stars, is mentioned. (Yıldız, Hope. 2021). This shows the enormous size of the universe. With this size in the macro world, metabolic events occurring in the cellular dimension, which can be described as the micro world, and chemical reactions in energy metabolism lead people to think. There are 35 trillion cells in each human body (<https://humancelltreemap.mis.mpg.de/>) and approximately 100 trillion atoms in each cell (Demir, Abdullah 2013).

When we look at the structure of the universe, the order between galaxies with billions of stars attracts attention. The galaxies and the circles within them move without colliding with each other and without any change in their speed. Although this order is based on physical laws such as Newton's law of universal gravitation, the existence and functioning of these laws should be questioned. The movements of atoms and molecules inside the human cell are also astonishing. The speed of electrons revolving around the nucleus of each atom reaches 2200 km per second (Atac, Hamza. 2016). Such high speeds and precise order on such a small scale cannot be explained by coincidence.

In this paper, it is argued in line with Said Nursî's views in the 3rd Shua and rational deductions that everything small and large in the universe is the product of a conscious design, based on the fact that existence and order at the macro and micro levels cannot be accidental.

Nursî states that the regular movement in the heavens, the wise results of inanimate and unconscious substances, and the existence of systems that meet the needs of living beings are the greatest evidence that creation is realised by a conscious designer.

Today's scientific world has developed various theories about the beginning of the universe and life. However, these theories are usually based on random processes. By combining scientific findings with theological ideas, Nursî points out that every small and large being is the result of a conscious design.

As Nursî emphasises, phenomena such as the regular movement of the heavens, the clouds carrying rain, the regular renewal of plants and animals, and the timely and appropriate appearance of sustenance are too complex to be explained by random processes.

In conclusion, this paper argues that the order observed at the macro and micro levels requires the existence of a conscious designer beyond random processes. Said Nursî's theological views on creation are reconsidered and presented by supporting them with scientific findings. Therefore, in line with the arguments put forward, it shows that everything in both the macro and micro worlds is consciously organised by a creator.

Keywords: Intelligent design, Said Nursî, Third Shua, theological view, universe, creation.

YARATILIŞ VE SÜREKLİLİĞİN BİLİMSEL VE TEOLOJİK TEMELLERİ

H. Ahmet KIRKKILIÇ

*Prof. Dr. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Eğitimi Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı,
Ağrı, Türkiye*

E-Posta : akirkkilic@agri.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4543-4964

Abdulah Halim ULAŞ

*Prof. Dr. Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi
Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye*

E-Posta: halimulas@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9457-1554

ÖZET

Bu bildiri kâinattaki yaratılış ve süreklilik süreçlerinin hem bilimsel bulgular hem de teolojik yaklaşımlar ışığında nasıl değerlendirilebileceğini tartışmaktadır. İnsan vücudundaki hücrelerin karmaşıklığından kâinatın geniş ölçekli yapısına kadar yapılan gözlemler, bilinçli bir tasarımcının varlığına işaret eder.

İslami literatürde var oluş hususunda genelde tereddüt görülmesi de “Farabi ve İbn Sina gibi Aristocu filozoflar İslam’daki yoktan ve hiçten yaratma ilkesini mantıki açıdan izahta güçlük çektikleri için tanrı-varlık ilişkisini yani kâinatın meydana gelişini on akıl (Albay, Kâzım. 2024) fikrini ortaya atmışlardır. Kındi (öl. 866) bunu şöyle açıklar: Akl-ı evvel (sürekli fiilde bulunan akıl) bir sonraki akıl (nefse ait güç hâlinde bulunan akıl), o da üçüncüyü (nefiste güç hâlinde fiil alanına çıkan akıl) (Sarıtaş, Kamil. 2012). İbn Sina ve dört akıl fikrini savunan Farabi son aklın fa’’al akıl olarak yaratılıştaki etkinliğine dikkat çeker (Yıldırım, Ömer Ali; Kubilay, Beheşti Zehra. 2020). 20. yüzyıl mütefekkeri Said Nursî bu meseleye temas etmezken; Sokrat, Eflatun Aristo ve Farabi’yi silsile-i felsefenin en mükemmel fertleri ve o silsilenin dâhileri olarak görür. Said Nursî; Abdulkadir Geylani, Bayezid Bistami, Gazali, Ebu Hanife Ebu Hanife, İmam Şafii, Rabbani’yi münevver meyveler veriyor diye nitelendirir; Buhari, Müslim, Ebu Hanife, İmam Şafii, İmam Malik, İmam Ahmed bin Hanbel, Abdulkadir Geylani’yi eazım-ı İslamiye olarak görür. Mevlana Celaleddin ve ikinci binin müceddidi İmam Rabbani ile 19. asrın müceddidi olarak Halid Bağdadi’yi üstat olarak kabul eder. Vahdet-i vücut görüşünü sistemleştiren Muhyiddin Arabi’nin de istediği vakit ervah ile görüşen büyük bir veli olduğu inancındadır (Nursî, çeşitli yerler). Nursî vahdet-i vücut anlayışını şimdiki insanlara telkin etmenin onlara ciddi zarar verebileceğini düşünerek bunu vahdet-i şuhut olarak yorumlar. İslami tartışmaları âdeta uzlaştıran Nursî günümüzdeki yaratılış tartışmalarına da yüzyıl öncesinden dâhil olur.

Bu tebliğde Said Nursî’nin Risale-i Nur diye anılan eserlerindeki yaratılışa dair görüşleri bilimsel bulgularla harmanlanarak sunulmaktadır.

Bilimsel gözlemler kâinatın ve yaşamın kökenine dair önemli ipuçları sunar. Ancak gözlem ve algı araçlarımızın sınırları, yanıltıcı sonuçlara yol açabilir. Doyle’un “Hiçbir şey ortada apaçık duran bir gerçek kadar yanıltıcı değildir” sözü, bazı şeylerin görüldüğünden farklı olabileceğini hatırlatır. Bediüzzaman Said Nursî de Allah’ın (cc.) varlığını ve büyüklüğünü kavramanın zorluğunu, "Ey şiddet-i zuhurundan gizlenmiş ve ey azamet-i kibriyasından perdelenmiş olan Zat-ı Akdes (Sınırsız büyüklük ve ululuğunu apaçık ve şiddetli bir şekilde aksettirdiğinden algularımızın dışında kalarak kavranılamayan)!" şeklinde ifade eder. Bu bildiride bilimsel veriler ve Nursî’nin teolojik yaklaşımları birleştirilerek yaratılışın ve sürekliliğin nasıl anlaşılacağı ele alınmaktadır.

Görsel algılarımız çoğu zaman bizi yanılgıya sürükler. Projektöre bakan bir kişinin kısa süreli körlüğü, hızla dönen testere dişlerinin görünmemesi, hızla çevrilen bir çubuğun daire şeklinde algılanması ve renk çarkının hızla döndüğünde beyaz görünmesi gibi örnekler, algılarımızın yanıltıcı olabileceğini gösterir. İnsan vücudundaki 35-40 trilyon hücrenin oluşturduğu kompleks bir sistem oluşturması ve hücrelerin bilinçli bir şekilde organize olup belirli organ ve dokulara dönüşmesi, rastlantılarla açıklanamayacak kadar karmaşıktır. Konuya şu veri açıklık getirebilir: 3 ihtimali 15 rakamın kombinasyonunu bilme ihtimali 14 milyon 348 bin 907'de birdir. Bu bağlamda, trilyonlarca hücrenin tesadüfen organize olup işlevsel bir vücut oluşturması imkânsızdır.

Bir hücreden üreyip değişik işlevler yüklenerek organları ve duyguları oluşturan trilyonlarca hücrenin birbirine benzer (*teşabüh*), ölçülü (*tenasüp*), düzenli (*intizam*), ve uyumlu (*insicam*) çalışmaları, tesadüfen oluşamayacak kadar hassas bir düzeni gerektirir. Bu dört hususa dikkat çeken Nursî, varlıkların birbirine yardım etmesi (*teaviin*), dayanışma içinde olması (*tesaniüt*), ve bir diğerinin ihtiyacını karşılaması (*tecaviip*) gibi fenomenlerin, bilinçli bir yaratıcıya işaret ettiğini savunur. Varoluştaki yanılgılara da dikkat çeken Nursî, herhangi bir varlığın sebepler vasıtasıyla (*Evcedethü-l esbab*) veya kendi kendine (*Teşekkele binefsihi*) yahut tabiat tarafından vücuda getirildiği tezlerinin imkânsız olduğunu belirtir. Bütün varlıkların bir Sâni'-i Vahit tarafından yaratıldığını ve sürdürüldüğünü ifade eder.

Evrim teorisi var olanların (genelde canlılara ait) bir kısmının değişim veya dönüşümünü teorik olarak iddia ederken var oluşun nasıl gerçekleştiği hususunda fikir yürütmez.

Bu bildiri kâinatın ve hayatın başlangıcına dair bilimsel bulgular ve teolojik yaklaşımlar ışığında yaratılışın ve sürekliliğin nasıl anlaşılabilirliğini ele almıştır. Bilimsel gözlemler ve Said Nursî'nin görüşleri, kâinattaki düzenin ve karmaşıklığın bilinçli bir tasarımcının varlığını işaret ettiğini göstermektedir. Bu bakış açısıyla bilimsel ve teolojik yaklaşımlar arasında köprü kurarak, yaratılış gerçeğini her bir aklın anlayabileceği seviyeye indirgemeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yaratılış, teolojik görüş, akıllı tasarım, Said Nursî, evrim teorisi, kâinat.

SCIENTIFIC AND THEOLOGICAL FOUNDATIONS OF CREATION AND PERPETUITY

H. Ahmet KIRKKILIÇ

*Prof. Dr. Ağrı İbrahim Çeçen University, Faculty of Education, Department of Turkish
Education, Ağrı, Türkiye*

E-Mail: akirkkilic@agri.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4543-4964

Abdulah Halim ULAŞ

*Prof. Dr. Atatürk University Kazım Karabekir Faculty of Education, Department of Preschool
Education, Erzurum, Türkiye*

E-Mail: halimulas@gmail.com

ORCID: 0000-0002-9457-1554

ABSTRACT

This paper discusses how the processes of creation and continuity in the universe can be evaluated in the light of both scientific findings and theological approaches. Observations from the complexity of the cells in the human body to the large-scale structure of the universe point to the existence of a conscious designer. In this context, Said Nursî's views in Risale-i Nur are presented by blending them with scientific findings.

Although there is generally no hesitation about existence in Islamic literature, "Aristotelian philosophers such as Farabi and Ibn Sina came up with the idea of ten minds (Albay, Kâzım. 2024) because they had difficulty in logically explaining the principle of creation from nothing and nothing in Islam." they threw it. Kindi (d. 866) explains this as follows: The first mind (the mind that is constantly acting), the next one (the mind that is in the state of power belonging to the soul), and this is the third one (the mind that comes to the field of action from the power state in the soul) (Saritaş, Kamil. 2012). Farabi, who defends the idea of Ibn Sina and the four minds, draws attention to the effectiveness of the final mind in creation as an active mind (Yıldırım, Ömer Ali; Kubilay, Beheşti Zehra. 2020). While the 20th century thinker Said Nursi did not touch on this issue; He sees Socrates, Plato, Aristotle and Farabi as the most perfect members of the line of philosophy and the geniuses of that line. Said Nursi; Abdulkadir Geylani, Bayezid Bistami, Ghazali, Abu Hanife Abu Hanife, Imam Shafii describe Rabbani as giving enlightened fruits; he sees Bukhari, Muslim, Abu Hanife, Imam Shafii, Imam Malik, Imam Ahmed bin Hanbel, Abdulkadir Geylani as the leaders of Islam. He accepts Mevlana Celaleddin and Imam Rabbani, the mujaddid of the second millennium, and Halid Baghdadi, the mujaddid of the 19th century, as his masters. He accepts Mevlana Celaleddin and Imam Rabbani, the mujaddid of the second millennium, and Halid Baghdadi, the mujaddid of the 19th century, as his masters. He also believes that Muhyiddin Arabi, who systematized the unity of body view, was a great saint who met with the saints whenever he wanted (Nursi, various places). Nursi thinks that inculcating the concept of unity of body in today's people could cause serious harm to them and interprets this as unity of unity. Nursî, who virtually reconciled Islamic debates, was also involved in today's creation debates a century ago.

In this paper, Said Nursi's views on creation in his works called Risale-i Nur are presented by blending them with scientific findings.

Scientific observations provide important clues about the origin of the universe and life. However, the limits of our tools of observation and perception can lead to misleading results. Doyle's quote "Nothing is so misleading as a self-evident truth" reminds us that some things may be different than they appear. Bediuzzaman Said Nursî also expresses the difficulty of comprehending the existence and greatness of Allah (swt.) as "O the One who is

concealed by His violent manifestation and veiled by His greatness (that cannot be comprehended by remaining outside our perceptions because He manifests His unlimited greatness and majesty in a clear and violent way)!" This paper discusses how creation and continuity can be understood by combining scientific data and Nursî's theological approaches.

Our visual perceptions often mislead us. Examples such as the short-term blindness of a person looking at a projector, the invisibility of rapidly rotating saw teeth, the perception of a rapidly rotating rod as a circle, and the appearance of white when the colour wheel rotates rapidly show that our perceptions can be misleading. The fact that 35-40 trillion cells in the human body form a complex system and that the cells are consciously organised into specific organs and tissues is too complex to be explained by coincidence. The following data may clarify the subject: The probability of knowing the combination of 15 numbers with 3 probabilities is one in 14,348,907. In this context, it is impossible for trillions of cells to organise and form a functional body by chance.

The similarity (teşabüh), proportionality (tenasüp), regularity (intizam), and harmony (insicam) of trillions of cells that reproduce from one cell and form organs and emotions by assuming different functions requires a very sensitive order that cannot occur by chance. Drawing attention to these four aspects, Nursî argues that phenomena such as beings helping one another (teavün), being in solidarity (tesanüt), and meeting one another's needs (tecavüp) point to a conscious creator. Drawing attention to the misconceptions in existence, Nursî states that it is impossible to argue that any being is brought into existence by means of causes (Evcedethü-l esbab) or by itself (Teşekkele binefsihi) or by nature. It states that all beings are created and sustained by a Sâni'-i Vahit.

While the theory of evolution theoretically asserts the change or transformation of some of the existing things (generally living things), it does not speculate on how this change or transformation took place.

This paper discusses how creation and continuity can be understood in the light of scientific findings and theological approaches to the beginning of the universe and life. Scientific observations and Said Nursî's views show that the order and complexity of the universe point to the existence of a conscious designer. From this point of view, he aims to bridge the gap between scientific and theological approaches and to reduce the reality of creation to a level that every mind can understand.

Keywords: Creation, theological theory, Intelligent design, Said Nursî, evolution theory, universe.

İNSAN VÜCUDUNDAKİ YARDIMLAŞMA TEK BİR YARATICININ VARLIĞINA DELALET EDİYOR

Hamit OKUR

Prof. Dr. İstanbul Medeniyet Üniversitesi Kurucu Rektörü, İstanbul/Türkiye

E-Posta: okurhamit@yahoo.com

ORCID: 0000-0003-3899-8534

ÖZET

Kainatta müşahade ettiğimiz güneşin, ayın ve bulutların dünyaya, bitkilerin hayvanlara, hayvanların insanlara gösterdikleri yardımlaşma ve ihtiyacına cevap verme, hatta elementlerin ve yenilen gıdalardaki maddelerin insanların vücut aza ve hücrelerinin imdadına koşmalarındaki gösterdikleri faaliyet, ancak herşeyi bilen, gören tek bir Yaraticının rahmetiyle vücut bulduğunun açık bir delilidir. Havada bulunan oksijen, hidrojen, azot ve karbon elementleri insan vücudunda bulunan ikiyüzden fazla farklı hücrede ayrı ayrı hayattar vazifeleri görmektedir. Bunun yanısıra dünya üzerinde bulunan milyonlarca hayvan ve bitki türlerinin milyonlarca farklı yaratılıştaki hücrelerine kadar giderek o hücrelerde hayatîyetin devamına vesile olmaktadır. Bu kadar farklı hücrelerde farklı şekilde işlettirilen ve o hücrelerin yaşaması için gerekli ortamı sağlamakla görevli elementlerin yaptığı bu işler ancak bütün mahlukatı bilen, tanıyan bir Yaraticının sevk ve idaresi ile olmaktadır. Bu elementleri havada belli oranda sabit tutan kudret, aynı zamanda insan vücudunda ve diğer canlıların vücudunda da bu elementleri belli oranda sabit tutmaktadır. Bu elementlerin havadaki oranlarının değişmesi nasıl hayatı olumsuz etkiliyorsa, aynı şekilde insan vücudundaki miktarlarının değişmesi de insan sağlığını olumsuz etkilemekte hatta ölüme yol açmaktadır. Bu elementlerin yanısıra sodyum, potasyum, fosfor, klor, çinko, magnezyum, demir gibi diğer elementleri de insan vücudunda ve hücre düzeyinde çok hassas ölçülerle yerleştiren ve bu dengeyi muhafaza eden ancak herşeyi bilen, gören ve tanzim eden bir Yaraticının kudretiyle mümkündür. İnsan vücudunda cereyan eden dolaşım, solunum, sindirim, üreme gibi hayati faaliyetler hücre düzeyinde de gerçekleşmektedir. Hücrenin hayatının idamesi için ribozom, mitokondri, endoplazmik retikulum, golgi aygıtı, lizozom vb hücre içi organellerin bir düzen içinde ve programlandığı şekilde düzgün bir şekilde çalışmaları gerekir. Aksi takdirde insan vücudundaki azalardan biri görevini yapmadığı ya da aksattığı takdirde nasıl insanın düzeni bozulursa aynı şekilde hücre içi organellerin çalışmasında da bir aksama olduğu zaman o hücrenin düzeni bozulur ve o hücre ölür. Hayatın idamesi için bütün sistemlerin bir ahenk içerisinde çalışması gerektiği gibi hayatı tehdit eden hastalıklar, enfeksiyonlar, yaralanmalar gibi durumlarda da hayatın devamını sağlamak için görev alan nötrofiller, lenfositler, trombositler, immunglobulinler, kompleman sistemi, fagositler, growth faktörleri vb hücrenel ve humoral faktörlerin de yerinde ve zamanında devreye girmesi ancak insanı yaratan ve insanın hayatının idamesi için gerekli şartları hazırlayan bir Yaraticının kudretinin tezahürleridir. Yeryüzündeki bütün insanlarda da benzer faaliyetlerin müşahade edilmesi bütün insanların tek bir Yaraticının eseri olduğunun açık bir göstergesidir.

Bu tebliğde insan vücudunda mikroalemden, hücre düzeyinde ve hücreler arasında cereyan eden yardımlaşma, birbirinin ihtiyacına cevap verme, birbirinin imdadına koşma gibi hususlar tıbbi gerçeklerle açıklanarak bütün bu faaliyetlerin ancak ve ancak herşeyi bilen, gören, yaşamaları için gerekli ortamı hazırlayan ve idame ettiren tek bir Yaraticının kudretiyle gerçekleştiği misallerle takdim edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yaraticı, insan vücudu, yardımlaşma, hücre, hayat

THE COOPERATION IN THE HUMAN BODY POINTS TO THE EXISTENCE OF A SINGLE CREATOR

Hamit OKUR

Prof. Dr. Founding Rector of Istanbul Civilization University, Istanbul/Türkiye

E-Mail : okurhamit@yahoo.com

ORCID: 0000-0003-3899-8534

ABSTRACT

The activity and assistance exhibited by the sun, moon, and clouds we observe in the universe towards earth, the responsiveness of plants to animals, and animals to humans, even the elements and nutrients in consumed foods rushing to the aid of human body parts and cells, are clear evidence of coming to life through the mercy of a single Creator who knows and sees everything. The elements found in the air, such as oxygen, hydrogen, nitrogen, and carbon perform vital functions in over two hundred different types of cells within the human body. Additionally, these elements contribute to sustaining life in the millions of different animal and plant species on earth. The fact that these elements are utilized in various ways in different cells and maintain the necessary environment for the survival of those cells is only possible through the guidance and management of a single Creator who knows and recognizes all creatures.

The power that maintains these elements at a stable ratio in the air also regulates their levels in the bodies of humans and other living beings. Just as changes in the proportions of these elements in the air negatively impact life, alterations in their levels within the human body also adversely affect health and can even lead to death. The regulation of other elements, such as sodium, potassium, phosphorus, chlorine, zinc, magnesium, and iron, in the human body and at the cellular level with such precise measurements is also possible only through the power of a Creator who knows, sees, and organizes everything.

Vital processes such as circulation, respiration, digestion, and reproduction occur at the cellular level as well. Cellular life depends on the proper functioning of organelles such as ribosomes, mitochondria, endoplasmic reticulum, Golgi apparatus, and lysosomes in an organized and programmed manner. If any of these organelles fail to perform their functions or experience disruptions, just as a malfunction in any organ or system of the human body disrupts its function, an interruption in the operation of cellular organelles disrupts the cell's order and can lead to cell death.

The harmonious functioning of all systems is essential for the maintenance of life. In situations threatening life such as diseases, infections, and injuries, cellular and humoral factors like neutrophils, lymphocytes, platelets, immunoglobulins, the complement system, phagocytes, and growth factors must act effectively and timely. The involvement of these factors in ensuring the continuation of life demonstrates the power of the Creator who has prepared the necessary conditions for human life.

The observation of similar processes in all humans on Earth further indicates that all humans are the creation of a single Creator. This presentation will explain the cooperation, mutual assistance, and response to needs occurring at the micro level of the human body, at the cellular level, and between cells with medical facts, demonstrating that all these activities are realized only through the power of a single Creator who knows, sees, and provides the necessary environment for life.

Keywords: Creator, human body, cooperation, cell, life

EVİRİMİN BİLİMSEL STATÜSÜ

Hüseyin ALLAHVERDİ

Dr.Öğr. Üyesi, Muş Alparslan Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moloküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Muş, Türkiye

E- Posta: *h.allahverdi@alparslan.edu.tr*

ORCID: *0000- 0001-7192-6669*

ÖZET

Evrimin bilimsel statüsü nasıl belirlenebilir? Evrimle ilgili serdedilen düşüncelerin bir birleriyle çeliştiklerini hatta aynı eser içerisinde görmek mümkündür. Bu çelişkileri ortadan kaldıracak bir yol yok mudur? 1.ve 3. Baskısı Türkçeye çevrilmiş Futuyma'nın evrim kitaplarında evrime bir taraftan “dünyanın güneş etrafında dönmesi” veya “maddenin atomdan yapılmış olması” kesinliğinde, yani bir yönüyle kanun veya yasa diye nitelendirilmektedir. Ancak yine kendisi evrimin temel olarak iki hipoteze dayandığını ifade etmektedir. Hatta kitaplarının her iki baskısında da evrim için sonuç olarak hem olgu hem teori hem de hipotez veya hipotezler bütünü ifadelerini kullanmaktadır.

Bilimde bilimsel yöntem kullanılmaktadır. Bu yöneme göre bir durum ya hipotezdir ki bir konuda çözüm önerisi anlamına gelir. Şayet bu öneri kontrollü deney veya onun yerine geçebilecek bir durumdan sınanarak geçmişse bu geçerli çözüm olan Teori halini alır. Eğer hiçbir şekilde bu durumun istisnası yoksa o zamanda yasa veya kanun halini alır.

Evrimde birisi diğerine zorunlu olarak bağlı olan temelde iki var sayım bulunmaktadır. Bunlardan birincisi ilk canlı veya canlıların bir şekilde ilkin atmosfer koşullarında kendiliğinden tesadüfen ve var olan sebeplerle meydana gelmesidir. Böyle bir var oluşu “maddenin atomdan yapılmış olması” kesinliğinde ele almak bilimsel olarak mümkün değildir. Evrimin diğer varsayımı olan türleşme ise bir şekilde var olan bu canlının ya da canlıların evrilmesiyle olmuştur. Üstelik türleşmenin kanıtları da yoktur ve bu konudaki bilgiler bazı savlara dayanmaktadır.

Biz bu çalışmada öncelikle bilimsel yöntemi ele alacağız. Ondan sonra evrimcilerin karıştırdıkları evrim tanımlarından çok yine kendilerinin çizdiği evrim şemalarını esas alacağız. Zira evrimcilerin aynı eser içerisinde yaptıkları tanım ile şema hiçbir şekilde uyuşmamaktadır. Öteden beri yapılan evrim tanımları, evrimcilerin birbirleriyle çelişen evrim tanımları ile değil yapmış oldukları evrim şemalarıyla uyuşmaktadır. Dolayısı ile geleneksel evrim tanımlarına da uygun olan bu yapılmış evrim şemalarının hangi kısımlarının hangi nedenlerle bilimsel yöntemin hangi basamağında kaldığı açık bir şekilde ifade edilmeye çalışılacaktır. Bunlar yapılırken yine aynı eserler içerisinde pek çok tutarsızlık ta görünür hale gelecektir.

Anahtar Kelimeler: Evrim, Bilimsel Yöntem, Evrimin Statüsü

SCIENTIFIC STATUS OF EVOLUTION

Hüseyin ALLAHVERDİ

*Assist.Professor, Muş Alparslan University, Faculty of Arts and Sciences, Department of
Molecular Biology and Genetics, Muş, Türkiye*

E-Mail: h.allahverdi@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000- 0001-7192-6669

ABSTRACT

How can the scientific status of evolution be determined? It is possible to see that the ideas put forward about evolution contradict each other, even within the same work. Isn't there a way to eliminate these contradictions? In Futuyma's evolution books, the 1st and 3rd editions of which have been translated into Turkish, evolution is characterized as a rule that it is as certain as "the earth revolves around the sun" or "matter is made of atoms". However, he also states that evolution is basically based on two hypotheses. In fact, in both editions of his books, he concludes that evolution is both a fact, a theory and a hypothesis or set of hypotheses.

Scientific method is used in science. According to this method, a situation is either a hypothesis, which means a proposed solution to an issue. If this proposal is tested in a controlled experiment, it becomes a Theory, a valid solution. If there are no exceptions to this in any way, then it becomes a rule.

There are basically two assumptions in evolution, one of which is necessarily dependent on the other. The first of these is that the first living creature or creatures somehow came into existence spontaneously in the primordial atmospheric conditions by chance and by existing causes. It is not scientifically possible to treat such an existence with the certainty that "matter is made of atoms". The other hypothesis of evolution, speciation, is that somehow this existing creature or creatures evolved. Moreover, there is no evidence of speciation, and knowledge about it is based on some assumptions.

In this study, we will first discuss the scientific method. After that, we will rely on the evolutionary schemes drawn by evolutionists themselves rather than their confused definitions of evolution. Because the definition given by evolutionists in the same work and the diagram do not match in any way. The definitions of evolution that have been made since time immemorial are consistent with the evolutionary schemes that evolutionists have made, not with their conflicting definitions of evolution. Therefore, it will be tried to express clearly which parts of these evolutionary schemes, which are also in accordance with traditional definitions of evolution, are at which step of the scientific method for which reasons. In doing so, many inconsistencies within the same works will become visible.

Keywords: Evolution, Scientific Method, Status of Evolution.

MORAVEC PARADOKSU

İbrahim BALCIOĞLU

Prof. Dr., Psikiyatrist, Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü

E-Posta: ibrahim.balcioğlu@yeniyuzyl.edu.tr

Sefa SAYGILI

*Prof. Dr., Psikiyatrist, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, İTBF, Psikoloji Bölümü,
İstanbul*

E-Posta: sefasaygili@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-2993-5825

ÖZET

Hans Moravec tarafından ortaya atılan Moravec paradoksu; bilgisayarların matematik ve mantık gibi insanlara zor gelen şeyleri yapmayı öğrenmesi kolayken; yürüme ve görüntü tanıma gibi, bahçıvanlık gibi insanların kolay bulduğu soyut şeyleri yapmayı öğrenmesi zor anlamına gelmektedir.

Moravec 1988'de şöyle yazmıştı: "*Bilgisayarların zekâ testlerinde veya dama oynarken yetişkin seviyesinde performans göstermesini sağlamak nispeten kolaydır; ancak algılama ve hareket kabiliyeti söz konusu olduğunda onlara bir yaşındaki bir çocuğun becerilerini kazandırmak zor veya imkânsızdır*". Benzer şekilde, Martin Minsky tersine mühendislik için en zor insan becerilerinin bilinçli farkındalık seviyesinin altında olanlar olduğunu vurguladı. "*Genel olarak, zihnimizin en iyi yaptığı şeyin en az farkındayız*" diye yazdı ve "*kusursuz çalışan karmaşık süreçlerden çok, iyi çalışmayan basit süreçlerin daha fazla farkındayız*" diye ekledi. Benzer şekilde, Steven Pinker 1994'te "*otuz beş yıllık Yapay Zekâ araştırmasının ana dersi, zor problemlerin kolay ve kolay problemlerin zor olduğudur*" diye yazdı.

Moravec; "*Mind Children: The Future of Robot and Human Intelligence (Zihin Çocukları: Robot ve İnsan Zekâsının Geleceği)*" kitabında, bizim kolay bulduğumuz doğal yaşamımızı sürdürmemizi sağlayan bilgilerimizin milyonlarca yıllık bir deneyim sonucunda beynimize yerleşmiş olduğunu savunuyor. Bu nedenle günlük yaşamsal davranışlarımız bize kolay gelirken, bir makine yapmak ya da matematik öğrenmek zor geliyor. Çünkü bunlar, yaratılıştan programlanmış beynimiz için çok yeni sayılabilecek bilgiler.

Bu paradoksun nedenleri ise bilgisayarların işlem gücü, duyuşsal bilgi işleme, beynin biyolojik yapısı, veri eksikliği ve algoritmaların yetersizliğidir. Şimdi bunları detaylı bir şekilde açıklayalım:

*Bilgisayarlar, soyut ve sembolik bilgileri işlemekte başarılıdır. Bu da matematik ve mantık gibi alanlarda yetenekli olmalarını sağlar.

*Yürüme ve görüntü tanıma gibi görevler, karmaşık ve sürekli değişen duyuşsal girdileri işlemeyi gerektirir. Bilgisayarlar bu tür girdileri insanlarla aynı şekilde işlemekte zorlanmaktadır. Bunlara ek olarak, yapay zekânın gelişmesi için, bilgisayarların duyuşsal bilgi işleme yeteneğinin geliştirilmesi gerekmektedir.

*Yapay zekâ sistemleri, insan beyninin sahip olduğu kadar veriye sahip olmadığı için karmaşık zihinsel faaliyetleri ve paralel işleme yeteneğini öğrenmeleri ve taklit etmeleri zordur. Örneğin, insan beyni aynı anda birçok işlemi yapabilmektedir.

*Yapay zekâ algoritmaları, insan beyninin öğrenme ve problem çözme yeteneğini tam olarak taklit edebilecek kadar gelişmiş değil.

*Beynin alt seviyelerinde gerçekleşen basit bedensel görevler sezgisel ve otomatiktir. Bilinçli düşünme yoluyla çözülen karmaşık, soyut problemler ise beynin üst seviyelerinde gerçekleşir. Bu yüzden sezgisel görevleri makineler yapmakta zorlanırken matematik ve mantık gibi alanlarda başarılıdır.

Bu paradoksu örneklendirerek açıklayacak olursak, bir robot satrançta dünya şampiyonunu yenebilir, ancak merdivenlerden düşmeden yürüyemez. Ayrıca, bir robot karmaşık matematiksel problemleri çözebilir, ancak bir insan yüzünü kalabalık bir ortamda tanıyamaz. Veya ortalama 4 yaşındaki bir çocuğun hiç zorlanmadan gerçekleştirebildiği eylemler (bir yüzü tanıma, sesleri tanıma, odayı boydan boya yürüyerek geçme...) aslında yapay zekâ için en karmaşık mühendislik problemlerini karşılamaktadır. İnsanoğlu mükemmel bir varlıktır ve insan beyni tüm bedenimizle bütünleşmiş durumdadır. Sayısız fonksiyonları problem olmadan ve farkına varmadan yerine getiririz. Üstelik çok düşük enerji harcayarak yaparız. Bu da sonsuz kudrette Yaratıcının eseri olduğumuzu gösterir.

Anahtar Kelimeler: Morevac'ın Paradoksu, yapay zekâ, insan beyni

MORAVEC PARADOX

İbrahim BALCIOĞLU

Prof. Dr., Psychiatrist, Yeni Yüzyıl University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Psychology

E-Mail: ibrhim.balcioglu@yeniuyuzuil.edu.tr

Sefa SAYGILI

Prof. Dr., Psychiatrist, Fatih Sultan Mehmet Foundation University, FEAS, Department of Psychology

E-Mail: sefasaygili@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-2993-5825

ABSTRACT:

The Moravec paradox, coined by Hans Moravec, means that it is easy for computers to learn to do physical things that humans find difficult, such as math and logic, but difficult for them to learn to do abstract things that humans find easy, such as walking and image recognition.

Moravec wrote in 1988: "It is relatively easy to get computers to perform at an adult level on intelligence tests or playing checkers; but when it comes to perception and locomotion, it is difficult or impossible to give them the skills of a one-year-old". Similarly, Martin Minsky emphasized that the most difficult human skills to reverse engineer are those below the level of conscious awareness. "In general, we are least aware of what our minds do best," he wrote, adding that "we are more aware of simple processes that do not work well than of complex processes that work perfectly." Similarly, Steven Pinker wrote in 1994 that "the main lesson of thirty-five years of Artificial Intelligence research is that hard problems are easy and easy problems are hard".

Moravec; "Mind Children: The Future of Robot and Human Intelligence", Moravec argues that the knowledge that enables us to live our natural lives, which we find easy, is built into our brains over millions of years of experience. We find it easy to perform our vital behaviors, but we find it difficult to build a machine or learn mathematics. This is because these are very new knowledge for our programmed brains. The reasons for this paradox are the processing power of computers, sensory information processing, the biological structure of the brain, lack of data and inadequacy of algorithms. Let us now explain these in detail:

*Computers are good at processing abstract and symbolic information. This makes them skilled in areas such as math and logic.

*Tasks such as walking and image recognition require processing complex and constantly changing sensory inputs. Computers struggle to process such inputs in the same way as humans. In addition, for the development of artificial intelligence, the ability of computers to process sensory information needs to be improved.

*Since AI systems do not have as much data as the human brain, it is difficult for them to learn and imitate complex mental activities and parallel processing. For example, the human brain can perform many operations at the same time.

*Artificial intelligence algorithms are not advanced enough to fully mimic the human brain's ability to learn and solve problems.

*Simple bodily tasks that take place at lower levels of the brain are intuitive and automatic. Complex, abstract problems solved through conscious thinking take place at higher levels of the brain. This is why machines struggle to perform intuitive tasks but excel in areas such as math and logic.

To illustrate this paradox, a robot can beat the world champion at chess, but it cannot walk down the stairs without falling. Also, a robot can solve complex mathematical problems, but cannot recognize a human face in a crowded environment.

Or actions that an average 4-year-old child can perform without any difficulty (recognizing a face, recognizing voices, walking across the room...) actually meet the most complex engineering problems for artificial intelligence.

The human being is a perfect being and the human brain is integrated with our whole body. We perform countless functions without problems and without realizing it. Moreover, we do it with very low energy expenditure. This shows that we are the work of an infinitely powerful Creator.

Keywords: Morevac's Paradox, artificial intelligence, human brain

TOPLUMSAL SORUNLARIN KAYNAĞI OLARAK SOSYAL DARVİNİZM

İbrahim ÖZDEMİR

Prof. Dr. Üsküdar Üniversitesi, İTBF, Felsefe Bölümü

E-Posta: ibrahim.ozdemir@uskudar.edu.tr

ORCID. 0000-0002-3839-9606

ÖZET

Sosyal Darwinizm, doğal seleksiyonun toplum ve insan ilişkilerine uygulanması teorisine dayanır. Temel kavramları arasında *güçlünün hayatta kalması, zayıfların elenmesi ve toplumların rekabet içinde olması* yer alır. On dokuzuncu yüzyılda ortaya çıkan bu ideoloji, Charles Darwin'in evrim teorisinden etkilenmiştir. İnsan toplumlarını biyolojik organizmalar gibi ele alır ve en uygun olanın, yani güçlü ve uyumlu olanın hayatta kalacağını savunur. Bu düşünceye göre, toplumlar da sürekli bir gelişim ve değişim sürecindedir ve en uygun olanlar diğerlerini egemenliği altına alır.

Bu çalışma, Sosyal Darwinizm'in çağdaş sosyal sorunlar üzerindeki derin etkisini araştırmakta ve bu sözde bilimsel ideolojinin sistemik sömürünün, eşitsizliklerin, ırk temelli etnik çatışmaların ve sosyo-ekonomik eşitsizliklerin temel nedeni olduğunu savunmaktadır. Sözde bilimsel bir ideoloji olan Sosyal Darwinizm, sistemik eşitsizliklerin, ırk temelli etnik çatışmaların ve sosyo-ekonomik adaletsizliklerin temel nedeni olduğunu vurgulanmaktadır. Bu ideoloji, Darwinist prensipleri insan toplumlarına uygulayarak, belirli ırkların doğal üstünlüğüne inancı yayarak, Türkiye dahil dünyada gördüğümüz birçok siyasi, ekonomik, çevre ve kültürel sorunun kökenine ve sürekliliğine katkıda bulunmaya devam ediyor. Bu sorunlar arasında sömürgecilik, çevrenin ve doğal kaynakların canavarcasına yağmalanması, kölelik ve marjinal grupların baskılanması gibi örnekler bulunuyor. Bu tarihsel köken, küresel güç dengelerini ve sosyal hiyerarşileri şekillendirerek, ayrımcı uygulamaları meşrulaştırarak ve klişeleri sürdürerek kalıcı izler bırakıyor.

Bundan hareketle, bu çalışma, Sosyal Darwinizm'in ideolojik tanımını, felsefi temellerini, sömürgecilik ve sanayi dönemlerindeki uygulanışını ve modern toplum üzerindeki kalıcı etkisini ele tartışacak. Dünyadan ve Türkiye'den tarihsel ve güncel örneklerin eleştirel bir incelemesiyle, bu ideolojinin toplumsal yapılar ve bireysel hayatlar üzerindeki yaygın etkilerini vurgulayacak.

Sosyal Darwinizm'in kökenlerini ve sonuçlarını anlayarak, "güçlünün haklı olduğu" anlayışını ekleştirerek, sosyal adaletin inşasını, insanların eşitliğini ve temel hak ve özgürlüklerin inşasını engelleyen ırkçı ve ayrımcı yapıların ortadan kaldırılmasına katkıda bulunmayı hedefliyor. Son olarak, "kuvvetin hakta ve hukukta" olması gerektiğini vurgulayarak, tüm insanların eşitliğini teşvik eden, daha kapsayıcı ve adil bir toplumu desteklemek için medeniyetimizi şekillendiren değerleri ve uygulamaları yeniden değerlendirmeye çağırıyor.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Darwinizm, insan hakları, hukuk, sistemik eşitsizlik, ırkçılık, yabancı düşmanlığı, sömürgecilik

SOCIAL DARWINISM AS A SOURCE OF SOCIAL PROBLEMS

İbrahim ÖZDEMİR

Prof. Dr., Üsküdar University, ITBF, Department of Philosophy

E-Mail: ibrahim.ozdemir@uskudar.edu.tr

ORCID. 0000-0002-3839-9606

ABSTRACT

Social Darwinism is based on the theory of natural selection applied to society and human relationships. Its basic concepts include the survival of the fittest, the elimination of the weak, and the competition between societies. This ideology, which emerged in the nineteenth century, was influenced by Charles Darwin's theory of evolution. It treats human societies like biological organisms and argues that the fittest, the strong and adaptable, will survive. According to this idea, societies constantly develop and change, and the fittest will dominate others.

This paper explores the profound impact of Social Darwinism on contemporary social problems and argues that this pseudo-scientific ideology is the root cause of systemic exploitation, inequalities, racialized ethnic conflicts, and socio-economic inequalities. Social Darwinism, a pseudo-scientific ideology, is emphasized as the root cause of systemic inequalities, racialized ethnic conflicts, and socio-economic injustices. By applying Darwinian principles to human societies and spreading the belief in the natural superiority of certain races, this ideology continues to contribute to the origin and perpetuation of many of the political, economic, environmental, and cultural problems we see around the world, including in Turkey. These problems include colonialism, the monstrous plunder of the environment and natural resources, slavery, and the oppression of marginalized groups. These historical roots leave lasting traces, shaping global power balances and social hierarchies, legitimizing discriminatory practices, and perpetuating stereotypes.

From this perspective, this study will discuss the ideological definition of Social Darwinism, its philosophical foundations, its application in the colonial and industrial eras, and its lasting impact on modern society. A critical examination of historical and contemporary examples from the world and Turkey will highlight this ideology's pervasive effects on social structures and individual lives.

Aiming to dismantle racist and discriminatory frameworks hindering the pursuit of social justice and equality, this research seeks to understand the origins and ramifications of Social Darwinism. It advocates for reevaluating societal values to foster a more inclusive and just civilization, emphasizing that true strength lies in righteousness rather than sheer power.

Keywords: Social Darwinism, human rights, law, systemic inequality, racism, xenophobia, colonialism

ZERRELERİN DİLİNDEN YARATICI VE YARATILIŞ

İdris GÖRMEZ

*Dr. Gazi Üniversitesi
E-Posta: agormez@gmail.com*

ÖZET

Canlı veya cansız varlıkların temel maddesi atomdur. Bütün kitaplar alfabe­deki harflerle yazıldığı gibi bütün varlıklar da bir çeşit atomdan oluşan elementlerden yaratıcının kudret kalemiyle dünya sahifesinde yazılmaktadır. **Kitap kâtibini gösterdiği gibi atomdan galaksilere kadar bütün varlıklar da yaratıcılarını göstermektedir.**

Atomlardan galaksilere kadar canlı cansız bütün varlıklar kendilerine mahsus hususi dilleriyle yaratıcılarının varlığını ve birliğini okumakta ve okutmaktadırlar. Çünkü kâinatın her zerresinde san‘at, kast ve nizam bulunmaktadır. Sanat, sanatkârı; Kast: bilerek, isteyerek yapan birisini; Nizam: düzenleyici, kanun koyucu birisini gösterir. Meselâ, her bir hava zerresi yaratıcının “Adil” ve “Mukaddir” isimlerini yansıtmaktadır. Çünkü Atmosferde hiçbir şey rastgele, gelişigüzel değildir. Her şey belli bir ölçü ve sayı ile yaratılmıştır. Meselâ, atmosferde bulunan ve oranı değişmeyen elementlerden; %78 ile azot ilk sırada, %21 ile oksijen ikinci sırada bulunmaktadır. Geriye kalan %1’lik kısımda ise asal yani serbest halde bulunan gazlardır. İşte, bu cansız, ne yaptığını bilmeyen hava zerrelerinin, ölçülü ve miktarlı, terkipleri ve yaratılışları, girdiği yerlerde yaptığı harika işler, ilim, irade, kudret sahibi, her işi düzgün, yerli yerince yapan bir yaratıcının memuru olduklarının delilidir.

Meselâ, akyuvar ve alyuvar gibi ilimsiz, akılsız, şuarsuz zerrelerin insan bedeninde yaptıkları harika işler, ilim, irade, hikmet ve şuuru gerektirmektedir. Bu özellikler zerrelerde olmadığına göre, bu harika işler arkalarında şuur­lu birinin varlığını ve onun emriyle yapıldığını gösterir. Üstelik bu yardımlaşma işi insan bedeninde olduğu gibi, yer ile gök arasında; bitkiler, hayvanlar ve insanlar arasında da görülmektedir. Bu da kâinatta bir yardımlaşma kanununun varlığını ve zerrelerin de o kanuna göre hareket eden memurlar olduğunu bildirir. Bir yerde kanun varsa kudret sahibi bir kanun koyucuyu gösterir.

Meselâ, akyuvarların vücuda giren düşmanları bilip imha etmeleri; alyuvarların gıdaları vücuda lâzım olan yerlere şaşır­madan taşınmaları arkalarında bir kudret sahibinin varlığına işaret eder. Meselâ, bulutların toprağın imdadına, toprağın bitkilerin imdadına bitkilerin hayvanların yardımına, bitkilerin ve hayvanların insanların yardımına koşturulmaları gibi şuur­lu iş yapmaları, hedefine varmak için yaptığı bu mükemmel hareketleri, kör tesadüfe, akılsız, şuarsuz tabiata ve sebeplere verilemeyeceği mantıklı düşüncenin gereğidir.

Biz bu çalışmamızda zerrelerin dilinden yaratıcıyı ve yaratılışı anlamaya çalışacağız. Önce zerre nedir? Zerre, atom ve elementler arasında fark var mıdır? Sorularına cevap arayacağız. Ayrıca, hava, su, toprak ve güneş zerrelerinin dilinden yaratıcının “Adil”, “Mukaddir” ve “Musavvir” gibi isimlerinin tecellilerini ve yansımalarını örnekleriyle açıklayacağız.

Anahtar kelimeler: yaratıcı, zerre, nizam, adil, atom

CREATOR AND CREATION WITH THE LANGUAGE OF PARTICLES

İdris GÖRMEZ

Dr. Gazi University

E-Mail: agormez@gmail.com

ABSTRACT

The basic substances of living or non-living things are atoms. Just as all books are written with the letters of the alphabet, all beings are written on the page of the world with the powerful pen of the Creator from these elements that are made up of one sort of atoms. Just as the book shows its scribe, all beings, from atoms to galaxies, show their creators.

All living and non-living beings, from atoms to galaxies, read and make others read the existence and unity of their creators with their own special languages. Because there is art, intention and order in every particle of the universe. Art, artist; Caste: someone who does something knowingly and willingly; Nizam: indicates someone who regulates and legislates. For example, every particle of air reflects the Creator's names "Just" and "Sacred". Because nothing is random or haphazard in the atmosphere. Everything is created with a certain measure and number. For example, the proportions of the the elements found in the atmosphere do not change; The measured and balanced composition and creation of these lifeless air particles, which do not know what they are doing, are evidence that they are the servants of a Creator who has knowledge, will and power, and who does everything properly and appropriately.

For example, the wonderful works performed by unknowing, mindless and unconscious particles in the human body, such as white blood cells and red blood cells, require knowledge, will, wisdom and consciousness. Since these properties do not exist in particles, these wonderful works show that there is a conscious person behind them and that they are done by his command. Moreover, this act of cooperation is between the earth and the sky, just like in the human body; It is also seen among plants, animals and humans. This indicates that there is a law of cooperation in the universe and that particles are officials who act in accordance with that law. If there is a law somewhere, it indicates a powerful legislator.

For example, white blood cells recognize and destroy enemies that enter the body; The fact that red blood cells carry food to the places needed by the body without being confused indicates the presence of a powerful person behind them. For example, it is a requirement of logical thought that the conscious work of clouds to help the soil, the soil to the aid of plants, plants to the aid of animals, and plants and animals to the aid of humans cannot be attributed to blind chance, mindless, unconscious nature and causes for these perfect movements to reach their goal.

In this study, we will try to understand the creator and creation through the language of particles. First of all, what is a particle? Is there a difference between particles, atoms and elements? We will seek answers to your questions. In addition, we will explain with examples the manifestations and reflections of the Creator's names such as "Adil", "Mukaddir" and "Musavvir" from the language of particles of air, water, soil and sun.

Key words: creator, particle, order, fair, atom

FEN BİLİMLERİ VE DİN İLİMLERİNİN BÜTÜNLEŞTİRİLMESİNDE AKL-I SELİM PRENSİPLERİ

İlham MİRAC

*Prof. Dr., Üsküdar Üniversitesi, RİNAP (Risale-i Nur Araştırmaları Platformu), Yabancı
Diller Departmanı, İstanbul, Türkiye*

E- Posta: ilham.mirac@uskudar.edu.tr

ORCID: 0009-0001-3933-7490

ÖZET

Bu makale, fen bilimleri ile din ilimlerinin uyumlu bir şekilde bütünleşmesi ve bu iki alanın ortak bir hakikat arayışında buluşturulması gerekliliğini ele almaktadır. Bu bütünleşmenin sağlanması için gerekli olan "Akl-ı Selim" prensiplerini tartışmaktadır. Fen bilimleri ve din ilimleri arasında sağlıklı bir diyalog ve işbirliği ortamı kurulabilmesi için Akl-ı Selim ilkelerinin önemine vurgu yapmaktadır. Bu prensipler arasında açık fikirlilik, eleştirel düşünme, dürüstlük, tarafsızlık, bütüncül bakış açısı, mantıklı yaklaşım, saygılı diyalog ve sağlıklı işbirliği bulunmaktadır. Bu prensipler, her iki alanın da fikirlerini özgürce ifade edebilmesini sağlayarak adalet ve hakikatin tecellisine katkı sağlar.

Akl-ı Selim, statik bir kavram değil, sürekli gelişen ve değişen bir süreçtir. Bu prensipler, bu sürecin temelini oluşturur ve zaman içinde yeni bilgilere ve anlayışlara göre güncellenmeye açık olmasını gerektirir. Araştırma metotları açısından, genel bilimsel yöntemlerin (gözlem, veri toplama, analiz, hipotez kurma ve test etme, sonuç çıkarma) yanı sıra tabiat kanunlarının amacı, hikmeti, yaratıcısı ve düzeni hakkında sorular da ele alınmalıdır. Bu yaklaşım, bilimsel araştırmaların hakikate dayalı ve hüccet ve delile dayanan bir zeminde ilerlemesini sağlamayı amaçlamaktadır.

Bediüzzaman Said Nursi'nin görüşleri, fen bilimleri ile din ilimlerinin entegrasyonunu destekleyen önemli prensipler sunmaktadır. Nursi'nin eserlerinde fen bilimlerinin Allah'ın varlığına ve yaratılış düzenine işaret etmesi, İslamiyet'in akıl ve mantık üzerine kurulu olduğunu vurgulaması önemlidir. Ayrıca, aklın nakil ile uyumlu olması gerektiği ve herhangi bir çelişki durumunda aklın önceliğine dikkat çekmesi, fen bilimleri ve din ilimlerinin karşılıklı olarak birbirini tamamlayabileceğini göstermektedir.

Makalede ayrıca, İslam düşünürlerinin akıl ve nakil arasındaki ilişkiyi nasıl kurdukları, Kur'an'daki ayetlerin bilimsel tefekkürü teşvik etme rolü ve İlmi Kelam'ın akli delilleriyle Allah'ın varlığı gibi konular ele alınmıştır. Bu bağlamda, fen bilimleri ile İlmi Kelam arasındaki ilişki de incelenmiş ve bu disiplinlerin birbirini nasıl desteklediği ortaya konmuştur.

Sonuç olarak, bu makale, Akl-ı Selim prensipleri çerçevesinde fen bilimleri ve din ilimlerinin sağlam bir platformda birleştirilmesini ve her iki alandan da beslenerek daha derin bir bilgi ve hikmet anlayışına ulaşılmasını amaçlamaktadır. Bu entegrasyon, yeni ufuklar açarak bilimsel araştırma, Yapay Zeka ve eğitim alanında önemli bir ilerleme sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Akıl-ı Selim, Fen Bilimleri, Din İlimleri, Bediüzzaman Said Nursi, Saygılı Diyalog, Yapay Zeka.

INTEGRATING SCIENCE AND RELIGION: PRINCIPLES OF RATIONALITY

İlham MİRAC

Prof. Dr., Uskudar University, RİNAP (Risale-i Nur Research Platform), Department of Foreign Languages, Istanbul, Türkiye

E-Mail: ilham.mirac@uskudar.edu.tr

ORCID: 0009-0001-3933-7490

ABSTRACT

This article explores the necessity of harmoniously integrating science and religious studies, bringing these two fields together in a shared pursuit of truth. The article emphasizes the importance of Akl-ı Selim (Sound Reasoning or Common Sense) principles in establishing a healthy dialogue and collaboration between natural science and religious studies. These principles include open-mindedness, critical thinking, honesty, impartiality, a holistic perspective, a rational approach, respectful dialogue, and healthy cooperation. These principles allow both fields to freely express their ideas, contributing to the manifestation of justice and truth. Akl-ı Selim is not a static concept but an ongoing and evolving process. The principles of Akl-ı Selim serve as the foundation for this process and should continuously adapt to new knowledge and insights. In terms of research methods, the article suggests that in addition to general scientific methods (observation, data collection, analysis, hypothesis generation and testing, conclusion drawing), questions about the purpose, wisdom, creator, and order of natural laws should also be addressed. This approach aims to ensure that scientific research remains grounded in truth, evidence, and reasoning.

The views of Bediüzzaman Said Nursi offer significant principles that support the integration of science and religious studies. His works illustrate how natural sciences point towards the existence of Allah and the order of creation, while emphasizing that Islam is built upon reason and logic. Moreover, Nursi highlights the compatibility of reason with revelation, advocating for the priority of reason in cases of conflict and demonstrating how natural sciences and religious studies can complement each other. The article further delves into how Islamic thinkers have established the relationship between reason and revelation, the role of Quranic verses in encouraging scientific reflection, and the use of rational arguments in Islamic theology to prove the existence of Allah.

In conclusion, this article aims to unite science and religious studies on a solid platform within the framework of Akl-ı Selim principles, drawing from both fields to achieve a deeper understanding of knowledge and wisdom. This integration can open up new horizons and lead to significant progress in scientific research, Artificial Intelligence and education.

Keywords: Sound Reasoning, Natural Sciences, Religious Studies, Bediüzzaman Said Nursi, Logical Approach, Respectful Dialogue, Artificial Intelligence.

ANTİK MISIR PAGANİZMİNİN MATERYALİST İLKELERİ İLE GÜNCEL KÜRESEL EKONOMİK SORUNLARIN TEMELLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

İpek MADİ ERKEKOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi, Marmara Üniversitesi, İslâm Ekonomisi ve Finansı Enstitüsü, İstanbul

E- Posta: ipek.madi@marmara.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7836-9885

ÖZET

Güncel küresel meselelerde, maruz kaldıkları haksızlıklara sabırla katlanan toplumların sosyo-ekonomik durumları, küreselleşmeye uyum sağlayamamak, rekabet gücünü kaybetmek, sosyo-kültürel sorunlarını çözebilecek kapasitesi olmamak gibi tartışılır tanımlamalarla ilişkilendirilmiştir. Ekonomik, sosyal ya da siyasi yönden yetersiz kalmış olmaları sömürülmelerini meşrulaştırmamasına rağmen, sömüren ülkeler/kurumlar/zihniyetler bu toplumların ekonomik ve sosyal bakımdan ilerlemelerine çeşitli yollarla engel olmuşlardır. Ülkelerin “hakikî bir adalet” ilkesine bağlı olmaksızın aldıkları iktisadî ve siyasî kararlar neticesinde insanlığın ortak sorunları giderek büyümektedir.

Güncel küresel sorunlarda insan hak ve özgürlüklerini etkileyen Materyalist ilkeler olduğu gibi, Antik Mısır’da Antik Mısır paganizminin devlet ve ekonomi yönetimindeki etkisi nedeniyle, “mütecebbir zâlimlerin liderleri” olan firavunların “güç ve zenginliğin en gelişmiş biçimlerinin” kontrolü için vatandaşlarını sadece iş gücü kabul ederek köle gibi/olarak çalıştırması ve hatta ölümlerine sebep olması, servetin tapınaklarda ve rahiplerde temerküzü, toplumun sosyal yapısındaki adaletsizlik nedeniyle artan istikrarsızlık gibi sorunların temeli de Materyalist ilkelerdir. Materyalist temelli Antik Mısır paganizminin, Antik Babil paganizmini, Antik Roma paganizmini ve Batı’yı etkilediği ve hatta günümüze ulaştığı ifade edilmiştir. Kainattan evvel kaosun var olduğu düşüncesi, ölüm ve yeniden doğuş döngüsü, insan-tanrı kabulüne göre ölümden sonra madde üzerinde her şeye kadir olma inancı, doğayı ilahlaştırma ve ekonominin politeizm üzerine kurulu olması gibi bazı esasları içeren Antik Mısır paganizmini de, “maddeyi ve kuvveti ezeli tevehhüm eden” Materyalizmden türeyen Naturalist felsefe etkilemiştir. Risale-i Nur’da, “esîr ve zerratı ezeli tasavvur etmenin ve kısmen âsâr-ı İlahiyenin onlardan neş’et ettiğini tevehhüm etmenin hakikate aykırı, vakıa muhalif ve akıldan uzak ve bâtil bir fikir olduğundan”; “bir şeyi kemal-i sühulet ve intizamla herşey yapan ve herşeyi kemal-i mizan ve intizamla san’atkârane bir tek şey yapan, herşeyin Sâni’ine has ve Hâlık-ı Küll-i Şey’e mahsus bir sikke olduğundan”; “mümkünlüğün birbirini îcad edip teselsül edemeyeceğinden” bahsedilmiş ve delilleri verilmiştir. “Büyük bir sebep zannedilen ancak bir sineğin kanadının îcadında dahi iktidarı olmayan Güneş” gibi memurlara ilahlık veren antik Mısır paganizmi ve isnad ettiği materyalist ilkelerin “düstur-u cidal” kaidesi, “güç hakkı doğurur” gibi felsefî cereyanlarla iktisadî hayatta acımasız rekabet, çatışmacı yapı gibi hasiyetler ortaya çıkarmıştır. İsevîlik ve İslâm hakikatlerinde ise “büyüğün küçüğe tekebbür etmeye hakkı yoktur.” İncil’de: “Akıllı olduklarını ileri sürerken akılsız olup çıktılar. Ölümsüz Tanrı’nın yüceliği yerine ölümlü insana, kuşlara, dört ayaklılara, sürüngenlere benzeyen putları yeğlediler.”; “Tanrı’yla ilgili gerçeğin yerine yalanı koydular. Yaradan’ın yerine yaratığa tapıp kulluk ettiler. Oysa Tanrı sonsuza dek övülmeye layıktır!”; Kur’an’da: “Yoksa bunu onlara akılları mı söylüyor?”; “Yoksa onlar sırf bir azgınlar gürûhu mudur?”; “Veya kendi kendilerini mi yaratıyorlar?”; “Yoksa Rabbinin hazineleri onların yanında mı? Veya kainatın tedbir ve idaresini onlar mı ele geçirdi?” “Yoksa onların Allah’tan başka bir ilahı mı var? Allah onların ortak koştuıkları şeylerden münezzehtir.”

Anahtar Kelimeler: Antik Mısır Paganizmi, Materyalizm, Küresel Ekonomi Politik, İsevîlik, İslâm Ekonomisi.

AN EVALUATION ON THE MATERIALISTIC PRINCIPLES OF ANCIENT EGYPTIAN PAGANISM AND THE FOUNDATIONS OF CURRENT GLOBAL ECONOMIC ISSUES

İpek MADİ ERKEKOĞLU

Assistant Professor, Marmara University, Institute of Islamic Economics and Finance,
Istanbul

E-Mail: ipek.madi@marmara.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7836-9885

ABSTRACT

In current global issues, the socio-economic conditions of societies that patiently endure the injustices they have been subjected to, have been associated with questionable identifications such as being unable to adapt to globalization, losing their competitiveness, not having the capacity to solve their socio-cultural problems. Although their economic, social or political inadequacy does not legitimize their exploitation, exploiting countries/institutions/mentalities have prevented the economic and social progress of these societies in various ways. The common problems of humanity are increasingly growing as a result of the economic and political decisions taken by countries without adherence to the principle of “true justice”.

Just as the principles affecting human rights and freedoms in current global issues have been materialistic, due to the impact of Ancient Egyptian paganism in state and economy in Ancient Egypt, materialistic principles were the basis for issues such as concentration of wealth in temples and among priests, increasing instability due to injustice in social structure of the society. It was the same mentality of pharaohs, who were the “leaders of arrogant tyrants” forcing their citizens to become slaves even causing their death by treating them only as labor force in order to control the “most advanced forms of power and wealth”. It has been stated that materialistically based Ancient Egyptian paganism influenced Ancient Babylonian paganism, Ancient Roman paganism and the West, and has even survived to the present day. Naturalist philosophy, product of Materialism which assumes that force and matter are pre-eternal, produced also Ancient Egyptian paganism including principles as follows; the idea that chaos existed before the universe, the cycle of death and rebirth, the belief in power over matter after death due to the assumption of human-god, the deification of nature and the economy being based on polytheism. In the Collection of Risale-i Nur it is proved: “how the idea of ascribing pre-eternity to ether and particles, and supposing that it is out of them that the divine works arise are contrary to truth and reality, unreasonable and absurd”; “what makes one thing everything with perfect ease and order, and makes everything one thing skilfully with perfect balance and order, is a stamp particular to the Maker of everything and a seal special to the Creator of All Things”; “contingent beings cannot create one another in uninterrupted and never-ending chains of cause and effect”. Ancient Egyptian paganism, which deified officials such as “the Sun, which was imagined to be a large cause but has no power even in the creation of a fly’s wing” and the principle of “conflict” of materialist foundations with philosophical currents such as “might is right” have revealed characteristics such as ruthless competition and conflictual structure in economic life. However, according to Christian and Islamic truths: “The big has no right to conceit the small”. From Gospel: ““Although they claimed to be wise, they became fools and exchanged the glory of the immortal God for images made to look like a mortal human being and birds and animals and reptiles.”; “They exchanged the truth about God for a lie, and worshiped and served created things rather than the Creator-who is forever praised”; from Qur’an: “Or is it that their faculties of understanding urge them to this?”; “Or are they but a people transgressing all

bounds?” “Or were they themselves the creators?”; “Or are the treasuries of your Sustainer with them? Or are they the managers [of affairs]?”; “Or have they a god other than God? Exalted is God far above the things they associate with Him!”

Key Words: Ancient Egyptian Paganism, Materialism, Global Political Economy, Christianity, Islamic Economics.

HOLLYWOOD SİNEMASINDA YARATILIŞ OLGUSU: NUH BÜYÜK TUFAN FİLMİ İNCELEMESİ

İsa ÇELİKDÖNMEZ

Bağımsız Araştırmacı, Fırat Üniversitesi İletişim Fakültesi Mezunu, Elâzığ, Türkiye

E-Posta: isacelikdonmez34@gmail.com

ORCID: 0009-0009-4930-6688

ÖZET

Sinema, bir asırdan fazla tarihiyle tüm dünyada hâkim olan ve yedinci sanat olarak da adlandırılan evrensel bir sanat ve bilim dalıdır. Sinema sanatının geliştiği ve sinemanın tüm dünyada bilinirliğinin başladığı yer, Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan Hollywood'dur. Kaliforniya'daki bu bölge, aynı zamanda Amerikan Sinemasına da ismini vermiş ve tüm dünyada film sektörünün merkezi haline gelmiştir. Hollywood sineması sahip olduğu devasa bütçelerle, elde ettiği milyarlarca dolarlık hasılatlarla ve oluşturduğu sinema evreninin milyarlarca hayranıyla bir sinema sektörü ve Batı dünyasının etkili bir iletişim aracı olmaktan çıkmış; dinden kültüre, sosyal hayattan akademiye kadar kendi ideolojisini ve bakış açısını oluşturan ve zaman zaman da dayatan, alt metinleri ve farklı ajandaları olan çok katmanlı bir yapıya dönüşmüştür. Bunun yanı sıra oluşturduğu sinema evreninde hayali gerçeklikler ve varsayımlar ortaya atarak, gerçeği kendi ideolojisi çerçevesinde yeniden yorumlama ve hatta inşa etme yoluna da gitmiştir.

Dini bir kavram olarak yaratılış olgusu, ilahi dinlere dayanmakta ve evrimci bakış açısının tam zıttı bir yönde yer almaktadır. Musevilik, Hıristiyanlık ve İslam dininin kutsal kitaplarına göre evrenin ve insanın yaratılışı, tek ve yüce bir ilaha dayanmakta ve yaratılış süreci çok büyük ölçüde aynı ifade ve bakış açısıyla anlatılmaktadır.

Hollywood sinemasında yaratılış olgusunun işlenişinin ele alındığı bu çalışmada, 2014 yılında vizyona girmiş ve tüm dünyada büyük ses getiren “Noah (Nuh: Büyük Tufan)” isimli filmin incelemesi yapılmıştır. İsmi geçen filmde yaratılış olgusu; evrenin ve insanın yaratılışı bağlamında Musevi ve Hıristiyan bakış açısıyla ele alınmış ve Kitab-ı Mukaddes'i oluşturan; Eski Ahit (Tevrat) ve Yeni Ahit (İncil) referans alınarak film evreni oluşturulmuştur. Dolayısıyla “Nuh: Büyük Tufan” filminin tarihsel ve ideolojik temelleri büyük ölçüde Tevrat ve İncil'e dayanmakta olup yaratılışçı bir bakış açısıyla sinemaya yansıtılmıştır. Hollywood sinemasında yaratılış olgusunun incelendiği ve örneklem olarak seçilen “Nuh: Büyük Tufan” filmi; söylem analizi, tarihsel analiz ve ideolojik analiz yöntemleri kullanılarak incelenmiş ve multidisipliner bir bakış açısıyla yaratılış kavramı, iletişim bilimleri açısından ele alınıp sinemada yaratılış olgusunun aktarımı ve işlenmesi örnek film bağlamında değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Film analizi, Hollywood, sinema, yaratılış.

CREATION PHENOMENON IN HOLLYWOOD CINEMA: NOAH MOVIE REVIEW

İsa ÇELİKDÖNMEZ

*Independent Researcher, Firat University Faculty of Communication Graduate, Elâzığ,
Türkiye*

E-Mail: isacelikdonmez34@gmail.com

ORCID: 0009-0009-4930-6688

ABSTRACT

Cinema is a universal branch of art and science that is dominant all over the world with its history of more than a century and is also called the seventh art. The place where the art of cinema developed and cinema began to be known all over the world is Hollywood in the United States. This region in California also gave its name to American Cinema and became the center of the film industry all over the world. Hollywood cinema, with its huge budgets, billions of dollars in revenues and billions of fans of the cinema universe it creates, has ceased to be a cinema industry and an effective means of communication for the Western world; It has turned into a multi-layered structure with subtexts and different agendas, from religion to culture, from social life to academia, which creates and sometimes imposes its own ideology and perspective. In addition, by putting forward imaginary realities and assumptions in the cinema universe he created, he also tried to reinterpret and even construct reality within the framework of his own ideology.

The phenomenon of creation, as a religious concept, is based on divine religions and is completely opposite to the evolutionist perspective. According to the holy books of Judaism, Christianity and Islam, the creation of the universe and human beings is based on a single and supreme God, and the creation process is largely described with the same expression and perspective.

In this study, which deals with the treatment of the phenomenon of creation in Hollywood cinema, the movie "Noah", which was released in 2014 and made a big impact all over the world, was examined. The phenomenon of creation in the aforementioned movie; It is discussed from a Jewish and Christian perspective in the context of the creation of the universe and human beings and constitutes the Bible; The movie universe was created with reference to the Old Testament (Torah) and the New Testament (Bible). Therefore, the historical and ideological foundations of the movie "Noah" are largely based on the Torah and the Bible and are reflected in the cinema from a creationist perspective. The movie "Noah", which examines the phenomenon of creation in Hollywood cinema and was chosen as an example; It has been examined using discourse analysis, historical analysis and ideological analysis methods and from a multidisciplinary perspective, the concept of creation has been discussed in terms of communication sciences, and the transfer and treatment of the phenomenon of creation in cinema has been evaluated in the context of a sample film.

Key Words: Cinema, Creation, Film analysis, Hollywood.

ALLELOPATİ (BİTKİLERDE KOMŞULUK) OLAYINDA YARATILIŞ SIRLARI

İsmail KOCAÇALIŞKAN

Prof. Dr., Biruni Üniversitesi, Moleküler, Biyoloji ve Genetik Bölümü

E-Posta: ikocacaliskan@biruni.edu.tr

ORCID: 0000-0002-7892-206X

ÖZET

Allelopati, bitkiler arasındaki komşuluk ilişkilerini inceleyen bir araştırma alanıdır. Bitkilerin ağzı ve dili olmadığı için bizim gibi konuşamazlar. Ama Rabbimizin onlara vermiş olduğu bir dille konuşup anlaşırlar. Bu dil kimyasal dildir. Bitkilerin konuşmasında kullandığı kelimeler sentezledikleri allelokimyasal denilen çeşitli organik maddelerdir. Yapılan araştırmalarda bazı bitkilerin bazılarıyla iyi geçinemezken bazılarıyla çok iyi dost oldukları anlaşılmıştır. Bunun en iyi bilinen örneği ceviz allelopatisidir. Ceviz ağacının altında pek ot bitmediği herkesce bilinir. Ceviz ağacı domates, tere ve hıyar bitkileri ile komşuluk yapmak istemezken kavunla çok iyi dost olduğu yaptığımız araştırmada tespit edilmiştir. Bu ilişkilerde cevizin kullandığı allelokimyasal madde cevizin botanik ismine atfen “juglon” dur. Juglon maddesi aynı dozda aynı şartlarda domatesi zehirlerken kavunun büyümesini artırmaktadır. Bu ilginç sır halen araştırılmaktadır. Tabiatla cevizden başka binlerce bitkide buna benzer allelopatik potansiyel bulunmaktadır. Bu ilginç hadisenin tesadüfen ve evrimsel süreç denilen şeylerle olması mümkün değildir. Bitkilerin kader programı veya yazılımı da denilen genlerinde ilk yaratılışlarında bu allelopati özelliği kodlanmıştır ki, bu sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Bir ormanda veya bir çayırdaki hangi bitki türlerinin birlikte yaşayacaklarında iklim, toprak, rekabet gibi birçok faktör rol oynamakla birlikte bunlardan birisi de hiç şüphesiz allelopatidir. Bu bildiride çeşitli örnekler üzerinden allelopatideki yaratılış sırları açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Allelopati, Bitki, Komşuluk, Yaratılış

CREATION SECRETS IN ALLELOPATHY EVENT (NEIGHBORHOOD BETWEEN PLANTS)

İsmail KOCAÇALIŞKAN

Prof. Dr., Biruni University, Department of Molecular Biology and Genetics

E-Mail: ikocacaliskan@biruni.edu.tr

ORCID: 0000-0002-7892-206X

ABSTRACT

Allelopathy is a field of research that studies neighborhood relationships between plants. Since plants do not have mouths or tongues, they cannot speak like us. But they speak and understand in a language that God (Allah) gave them. This language is the chemical language. The words that plants use in their speech are the various organic substances called allelochemical they synthesize. Research has shown that while some plants do not get along well with others, they are very good friends with others. The best-known example of this is walnut allelopathy. Everyone knows that there is not much grass growing under the walnut tree. While the walnut tree does not want to be neighbors with tomato, cress and cucumber plants, it has been determined in our research that it is very good friends with melon. The allelochemical substance used by walnuts in these relationships is "juglone", referring to the botanical name of walnuts. While juglone poisons tomatoes at the same dose and under the same conditions, it increases the growth of melon. This interesting secret is still being investigated. In nature, thousands of plants other than walnuts have similar allelopathic potential. It is not possible for this interesting event to happen by chance or through the so-called evolutionary process. This allelopathy feature was encoded in the genes of plants, also called their fate program or software, when they were first created, and these results emerge. Although many factors such as climate, soil and competition play a role in which plant species will live together in a forest or a meadow, one of them is undoubtedly allelopathy. In this paper, it will be tried to explain creation secrets in allelopathy through various examples.

Key Words: Allelopathy, Plant, Neighborhood, Creation

ERV'LER İNSAN VE ŞEMPANZENİN AYNI KÖKENDEN GELDİĞİNE Mİ İŞARET EDİYOR?

Kasım TAKIM

Harran Üniversitesi, Temel Bilimler Bölümü/ Biyokimya A.B.D,

E-Posta: kasimtakim@harran.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4631-1982

ÖZET

ERV'ler (Endojen Retrovirüsler) insan ve şempanze genomlarının bazı bölgelerinde ortak noktalarda yoğunlaşmış şekilde bulunur ve bu durum evrimci paradigma tarafından ortak ata hipotezini destekleyen bir kanıt olarak gösterilmektedir. Ancak bu iddia bilimsel olarak birçok açıdan yetersizdir. Öncelikle ERV'lerin rastgele lokalizasyon iddiasının yani retrovirüslerin DNA içinde rastgele dağılımının doğru olduğunun gösterilmesi gerekmektedir. Başka bir deyişle, iki organizma arasında paylaşılan ERV'leri tartıştığımızda, evrimsel biyologlar bu ortak noktaların seçimini etkileyen ek bir faktör olmadığını göstermelidir. Tatmin edici bir açıklama olmaksızın, retrovirüsleri evrim için kanıt olarak sunmak mümkün değildir. Halbuki ERV'lerin yatay gen transferi (HGT) yoluyla da aktarılabilceği bilinmektedir. HGT, bir organizmanın ikinci bir organizmadan türemeden, o ikinci organizmaya ait genetik malzeme edinmesini sağlayan herhangi bir süreçtir. Dolayısıyla ERV ortaklığı HGT ile açıklanabilir. Yani iki farklı tür, farklı zamanlarda aynı endojen retrovirüs tarafından enfekte edilmiş ve bu ERV genleri aynı noktalara yerleştirilmiş olabilir.

Bu ihtimali güçlendiren bilimsel bulgular gün geçtikçe artmaktadır. Bunlardan ilki insanlarda bulunan ERV'lerin şempanzelerden yaklaşık 6.500.000 yıl daha sonra ortaya çıkması ile ilgilidir. Retrovirüslerin uç kısımlarında tekrarlayan gen dizileri olan ve LTR olarak adlandırılan gen parçaları bulunur. Bu parçalardaki mutasyon miktarı dikkate alınarak ilgili canlıda bu retrovirüs enfeksiyonunun ilk ne zaman gerçekleştiği anlaşılabilir. Macfarlane ve Badge (2015) İnsan ve şempanze LTR'lerindeki mutasyon miktarını karşılaştırdılar. İnsan LTR'lerinin şempanze LTR'lerinden daha genç olduğunu buldular. Bu bulgular, insanlardaki retrovirüs enfeksiyonlarının şempanzedekilerden daha yeni olduğunu gösteriyor. Bu durum ise; bulaşın her iki türe de ayrı ayrı olduğunu gösterip, retro virüs benzerliğine dayanarak ortaya atılan ortak ata fikrinin bilimsel olarak geçersiz olduğuna işaret ediyor. Ayrıca araştırmalar, insan genomunda transpozon elementlerin (TE'ler) belirli bölgelerde yoğunlaştığını göstermektedir. Bu yoğunlaşma bölgeleri, 'sıcak noktalar' olarak adlandırılır ve özellikle retrotranspozonlar için geçerlidir. Dolayısıyla ERV ortaklığının nedeni ortak atadan daha çok belirli ve ortak bağlanma bölgeleri taşıması ile izah edilmelidir.

Ayrıca insanda olup şempanzede olmayan veya tam tersine şempanzede olup insanda olmayan ERV'ler ortak ata hipotezini sorgulatacak bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada, filogenetik ağaçlarda ERV bulunuşu ve ortak ata hipotezi arasındaki çelişkileri incelenmiştir. Literatürde, goril ve şempanzede bulunan fakat insanda bulunmayan HERV-K provirüsünü tanımlamıştır. Ayrıca şempanze genomunda bulunan ama insan ve Asya maymunlarında bulunmayan (Pan troglodytes endojen retrovirüs 1) [PTERV1] elementi belirlenmiştir. Bu durum, ortak ata hipotezine karşı bir argüman olarak sunulmuştur. Sonuç olarak tatmin edici bir açıklama olmaksızın, retrovirüsleri evrim için kanıt olarak sunmak mümkün değildir.

Anahtar Kelimeler: Endojen Retrovirüsler, İnsan, Şempanze, Evrim, Ortak ata

DOES THE EVIDENCE FROM ERVS SUGGEST THAT HUMANS AND CHIMPANZEES SHARE A COMMON EVOLUTIONARY HISTORY?

Kasım TAKIM

Harran University, Department of Basic Sciences/Biochemistry Department,

E-Mail: kasimtakim@harran.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4631-1982

ABSTRACT

ERVs (endogenous retroviruses) are found in high concentrations in certain regions of the human and chimpanzee genomes, a fact that is cited by the evolutionist paradigm as evidence supporting the common ancestor hypothesis. However, this claim is scientifically inadequate in many respects. Firstly, the claim of random localisation of ERVs, namely the random distribution of retroviruses in DNA, needs to be demonstrated to be true. In other words, when discussing ERVs shared between two organisms, evolutionary biologists must demonstrate that no additional factor influences the selection of these commonalities. Without a satisfactory explanation, it is not possible to present retroviruses as evidence for evolution. However, it is known that ERVs can also be transmitted by horizontal gene transfer (HGT). HGT is any process by which an organism acquires the genetic material of a second organism without deriving from it. Consequently, the observed ERV commonality can be explained by horizontal gene transfer (HGT). This implies that two distinct species may have been infected at different times by the same endogenous retrovirus, with these ERV genes subsequently inserted at the same sites.

The number of scientific findings that support this hypothesis is growing daily. The first of these is related to the fact that ERVs in humans emerged approximately 6,500,000 years later than in chimpanzees. Retroviruses possess gene fragments designated LTRs, which are repetitive gene sequences situated at their termini. By considering the number of mutations in these fragments, it is possible to determine the point at which the retrovirus infection first occurred in the organism in question. In their 2015 study, Macfarlane and Badge compared the number of mutations in human and chimpanzee LTRs. The researchers discovered that the human LTRs are more recent than the chimpanzee LTRs. These findings indicate that retrovirus infections in humans are more recent than those in chimpanzees. This indicates that the transmission was separate to both species and that the idea of common ancestry based on retrovirus similarity is scientifically invalid. Furthermore, research indicates that transposon elements (TEs) are concentrated in specific regions of the human genome. These regions of concentration are designated as "hotspots" and are particularly evident in the case of retrotransposons. Consequently, the observed ERV commonality can be attributed to the presence of specific and common binding sites rather than a common ancestor.

Furthermore, the presence of ERVs in humans but not in chimpanzees, or conversely in chimpanzees but not in humans, calls into question the common ancestry hypothesis. In this study, we examined the contradictions between the presence of ERVs in phylogenetic trees and the common ancestor hypothesis. In the literature, the HERV-K provirus, which is found in gorilla and chimpanzee but not in human, was identified. Furthermore, the element (Pan troglodytes endogenous retrovirus 1) [PTERV1], which is present in the chimpanzee genome but not in humans and Asian monkeys, was identified. This was presented as an argument against the common ancestor hypothesis. In conclusion, without a satisfactory explanation, it is not possible to present retroviruses as evidence for evolution.

Keywords: Endogenous Retroviruses, Human, Chimpanzee, Evolution, Common ancestor

BİOSFER-2 DENEY TECRÜBESİ İLE BİYOSFER-1'İ KURAN VE SÜRDÜREN YARATICIYI TANIMA

Kâzım UYSAL

Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü

E- Posta kazim.uyisal@dpu.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6399-6616

ÖZET

Biyosfer, içinde çok farklı ekosistemleri ve türleri barındıran, kendine yeten, kendini yenileyen (bioregenerative) ve milyarlarca yıldır devam eden dünya ekosistemidir. İnsanoğlu içinde yaşadığı biyosferin nasıl işletildiğini hep merak etmiştir. Özellikle son yarım asırdır uzayda uzun süre kalabilmek, Ay ve Mars'ta insanlı koloniler kurabilmek için ciddi bir arayış içine girmiştir. Bu amaç için tıpkı biyosfer gibi kendine yeten ve kendini yenileyen sürdürülebilir yaşam alanları kurma çalışmaları yapmıştır. Uzay teknolojilerinin öncüleri olan Rusya ve ABD bu konuda adeta bir yarışa girmiştir. Günümüzde ise Çin ve Japonya başta olmak üzere birçok ülke de uzay teknolojisi geliştirme yarışına dahil olmuştur.

Biyosfer-2, Ay veya Mars'ta kendine yeten, kendini yenileyebilir (biyorejeneratif) ve sürdürülebilir bir yaşam destek sistemi (BLSS) kurma çalışmasıdır. Bilim tarihinde şimdiye kadar yapılan en büyük, en masraflı ve biyoçeşitliliği en yüksek BLSS deneyidir. Tesis, 12700 m² iç alana sahip olup çelik, cam ve silikon malzemeden inşa edilmiştir. Biyosfer-2, insan ve evcil çiftlik hayvanlarını bulundurması, insan besini için toprak bazlı yoğun bir tarım sistemi kullanması ve Dünya'daki farklı biyomları içermesi açısından önceki BLSS çalışmalarından çok farklıdır ve kapalı bir Dünya ekosistemleri laboratuvarıdır. Biyosfer-2 ismi verilmesinin nedeni, mevcut biyosferin '1' olarak kabul edilmesinden dolayıdır.

Biyosfer 2, Arizona'da (ABD) yüksek bütçe, teknoloji ve danışman desteği ile inşa edilmiş ve 100 yıl devam etmesi planlanmıştır. Oysa iki ay geçmeden başta Biyosfer 2 atmosferindeki CO₂ ve O₂ oranlarındaki istenmeyen değişimler olmak üzere birçok olumsuzlukla karşılaşmıştır. Biyosfer 2 içindeki 8 kişiye yetecek kadar besin üretilmemiş ve iç dengeler korunamamıştır. Planlandığı gibi sürdürülemeyeceği anlaşılan Biyosfer 2, Arizona Üniversitesine hibe edilmiştir. Günümüzde ise araştırma ve eğitim amacıyla kullanılan bir müze konumundadır.

Bu çalışmada Biyosfer 2 projesinde karşılaşılan olumsuzluklar değerlendirilmiş ve Biyosfer 1 şartları ile karşılaştırılmıştır. Biyosfer 2 tecrübelerinden yola çıkarak Biyosfer 1'in kurulmasının ve sürdürülmesinin ilahi bir ilmi ve kudreti gerektirdiği nazara verilmiştir. Eşsiz bir eser olan Biyosfer 1'e bakarak yaratıcının isim ve sıfatlarına dair çıkarımlar yapılmıştır.

Anahtar kelimeler: Biyosfer 1, Biyosfer 2, Yaratıcı

KNOWING THE CREATOR WHO FOUNDED AND SUSTAINED THE BIOSPHERE-1 WITH THE EXPERIENCE OF THE BIOSPHERE-2

Kâzım UYSAL

Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology

E-Mail: kazim.uysal@dpu.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6399-6616

ABSTRACT

The biosphere is the world ecosystem that includes many different ecosystems and species, is self-sufficient, bioregenerative, and has been going on for billions of years. Human beings have always wondered how the biosphere they live in is operated. Especially in the last half century, it has embarked on a serious search to stay in space for a long time and to establish human colonies on the Moon and Mars. For this purpose, it has worked to establish sustainable living spaces that are self-sufficient and bioregenerative, just like the biosphere. Russia and the USA, the pioneers of space technologies, have entered a race in this regard. Nowadays, many countries, especially China and Japan, have joined the race to develop space technology.

Biosphere-2 is a study to establish a bioregenerative life support system (BLSS) on the Moon or Mars. It is the largest, most expensive and most biodiverse BLSS experiment ever conducted in the history of science. The facility has an internal area of 12700 m² and is constructed of steel, glass and silicone materials. Biosphere-2 is very different from previous BLSS studies in that it contains humans and domestic livestock, uses a soil-based intensive farming system for human food, and includes different biomes on Earth and is a closed laboratory of Earth ecosystems. The reason why it was named Biosphere-2 is because the current biosphere is considered as '1'.

Biosphere 2 was built in Arizona (USA) with a high budget, technology and consultant support and is planned to continue for 100 years. However, within two months, many negativities were encountered, especially undesirable changes in the CO₂ and O₂ rates in the Biosphere 2 atmosphere. Enough food for 8 people in Biosphere 2 could not be produced and internal balances could not be maintained. Biosphere 2, which was understood to not be sustainable as planned, was donated to the University of Arizona. Today, it is a museum used for research and education purposes.

In this study, the negativities encountered in the Biosphere 2 project were evaluated and compared with the conditions of Biosphere 1. Based on the experiences of Biosphere 2, it has been taken into consideration that the establishment and maintenance of Biosphere 1 requires divine knowledge and power. By looking at Biosphere 1, a unique work, inferences were made about the names and attributes of the creator.

Key words: Biosphere 1, Biosphere 2, Creator

DOĞAL SEÇİLİMİN SEÇEMEDİĞİ CANLI: *AMPHIOXUS* (LANCELET)

Kâzım UYSAL

Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü

E- Posta: *kazim.uyisal@dpu.edu.tr*

ORCID: *0000-0001-6399-6616*

ÖZET

Kordalılar şubesi içinde sınıflandırılan *Amphioxus* (*Lancelet*) adı verilen canlılar dünya üzerinde yaklaşık 30 kadar türle temsil edilirler. Sahil sularında yaşarlar ve türler arasında değişmekle birlikte en fazla 8 cm kadar büyürler. Dış döllenme ile üreyen ve genelde gonokorik olan *Amphioxus*'lar, yumurta tipi ve ilk embriyonal gelişimi bakımından memeli hayvanlara benzerler. Pelajik larval safhadan sonra metamorfoz geçirirler ve bentik bölgede kum ve çakıl içindeki oyuklarda yaşarlar. Suyu süzerek beslenen *Amphioxus*'lar gıda olarak tüketilmekle birlikte önemli ekosistem hizmetleri de yaparlar.

Materyalist evrim görüşüne göre *Amphioxus*, omurgalı canlılara en yakın omurgasız canlı grubudur. Omurgasız canlılar ile omurgalı canlılar arasındaki kayıp halka veya geçiş formu olabilirler. Bunun temel nedeni *Amphioxus*'ta omurgaya benzeyen notokord adı verilen bir yapının bulunmasıdır. Yapılan anatomik, fizyolojik, embriyolojik ve genetik güncel birçok çalışmada *Amphioxus* ve omurgalı canlılar arasında notokord harici başka benzerlikler de tespit edilmiştir. Bununla birlikte yaklaşık 500 milyon yıl önce de *Amphioxus* benzeri anatomiye sahip canlıların var olduğu ve *Amphioxus*'ların doğal seçilime meydan okurcasına mevcut anatomik yapılarını koruduğu tespit edilmiştir. Bundan dolayı *Amphioxus*'a 'doğal seçilimin seçemediği canlı veya yaşayan fosil' unvanı verilmiştir. Ayrıca *Amphioxus*'un simetri, baş, uzuv, sinir tepe hücresi, eşleşmiş duyu organı ve ön beyin gibi omurgalılara özel morfolojik ve fizyolojik özelliklerin çoğundan mahrum olduğu da ifade edilmiştir. *Amphioxus*'un ilahi ilim ve kudreti gösteren embriyonal gelişimi, garip metamorfozu ve çok esrarengiz davranışları ve hikmetli anatomik tasarımı materyalist evrim görüşünün ileri sürdüğü tesadüflere dayalı evrimsel süreçlerle izah edilemez. *Amphioxus*'ta bazı özelliklerin yüz milyonlarca yıl sabit kalmakla birlikte bazı özelliklerin çok hızlı değişerek omurgalı canlılardaki yapılara dönüşmesi hususu materyalist evrim mantığı ile izah edilemez.

Bu çalışmada *Amphioxus* ile ilgili yapılan çalışmalar incelenmiş ve materyalist evrim görüşünün ileri sürdüğü '*Amphioxus*'un omurgasız ve omurgalılar arasındaki kayıp halka olabileceği iddiaları değerlendirilmiştir. İlahi ilim ve kudretin bir mu'cizesi olan *Amphioxus*'un omurgalı canlılarla olan benzerliklerinin hiçbir zaman ara form veya kayıp halka iddialarını ispat etmediği ve *Amphioxus*'un embriyonal, larval ve yetişkin hayat safhaları ile ilgili anatomik, fizyolojik ve davranışsal tüm özelliklerin yaratılış gerçeğine ışık tuttuğu vurgulanmıştır. Materyalist evrim felsefesinin yaptığı gibi yaratıcıyı devre dışı bırakarak sadece maddeye odaklanan indirgemeci bir bakışla canlılık ile ilgili olayların açıklanamayacağı anlatılmıştır.

Anahtar kelimeler: *Amphioxus*, yaratılış, evrim, doğal seçilim, notokord, embriyo

CREATURE THAT NATURAL SELECTION COULD NOT SELECT: AMPHIOXUS (LANCELET)

Kâzım UYSAL

*Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar University, Faculty of Arts and Sciences, Department of
Biology*

E-Mail: kazim.uysal@dpu.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6399-6616

ABSTRACT

Creatures called Amphioxus (Lancelet), classified within the Chordate branch, are represented by approximately 30 species in the world. They live in coastal waters and grow up to 8 cm, although it varies between species. *Amphioxus*, which reproduce by external fertilization and are generally gonochoric, are like mammals in terms of egg type and initial embryonal development. They undergo metamorphosis after the pelagic larval stage and live in burrows in sand and gravel in the benthic zone. Amphioxus, which feed by filtering water, are consumed as food and provide important ecosystem.

According to the materialist view of evolution, Amphioxus is the group of invertebrates closest to vertebrates. They may be the missing link or intermediate form between invertebrates and vertebrates. The main reason for this is that Amphioxus has a structure called notochord, which resembles a spine. In many current anatomical, physiological, embryological and genetic studies, other similarities other than the notochord have been identified between Amphioxus and vertebrates. However, it has been determined that creatures with Amphioxus-like anatomy existed approximately 500 million years ago, and Amphioxus preserved their existing anatomical structures as if they defied natural selection. For this reason, Amphioxus was given the title of 'living creature or living fossil that natural selection could not select'. It has also been stated that Amphioxus lacks most of the morphological and physiological features specific to vertebrates, such as symmetry, head, limbs, neural crest cells, paired sensory organs and forebrain. The embryonal development of Amphioxus, its strange metamorphosis, its very mysterious behaviors and its wise anatomical design, which show divine knowledge and power, cannot be explained by evolutionary processes based on coincidences put forward by the materialist view of evolution. Although some features in Amphioxus remain constant for hundreds of millions of years, the fact that some features change very quickly and transform into structures in vertebrate creatures cannot be explained by the logic of materialist evolution.

In this study, studies on Amphioxus were examined and the claims put forward by the materialist view of evolution that 'Amphioxus' may be the missing link between invertebrates and vertebrates were evaluated. The similarities of Amphioxus, a miracle of divine knowledge and power, with vertebrate creatures have never proven the claims of an intermediate form or missing link, and all anatomical, physiological and behavioral features related to the embryonal, larval and adult life stages of Amphioxus shed light on the fact of creation. highlighted. It has been explained that the events related to living things cannot be explained with a reductionist view that excludes the creator and focuses only on matter, as does the materialist philosophy of evolution.

Key words: Amphioxus, creation, evolution, natural selection, notochord, embryo

STROMATOLİTLERDEKİ ALGLER

Köksal PABUÇCU

Prof. Dr., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmakognози ABD

E-Posta: koksal.pabuccu@erzincan.edu.tr

ORCID:0000-0002-4473-8002

ÖZET

Algler, bütün sucul ve nemli ortamlarda yaşayan mikro ve makro düzeydeki fotosentetik organizmalardır. Yeryüzünde hayatın oluşumuna dair ilk ve en eski deliller, Prekambriyen dönemine ait stromatolitlerde bulunmuştur. Stromatolitler yaklaşık 3,5-3,8 milyar yıl öncesine ait fosil yapılardır. Stromatolitlerin oluşum süreci uzun yıllar almaktadır. Bu süreçte öncelikle mikrobiyal matların oluşumu daha sonra tortul parçacıkların yakalanması, katmanların birikimi ve mineralizasyon gerçekleşir. İlk aşamada alglerin yüzeyde koloniler oluşturması söz konusu olur. Bunların fotosentezi sonucunda yapışkan maddeler salgılanır ve sudaki tortul parçacıklar yakalanmaya başlar. Tortul parçacıkların birikmesiyle katmanlar meydana gelir ve algler tarafından salgılanan maddeler, çeşitli minerallerin çökmesine ve bu yapının sertleşmesine neden olur. Bu şekilde içindeki organizmalarla birlikte fosiller halinde günümüze kadar gelmesi mümkün olur. Dünyada çeşitli akuatik ortamlarda stromatolitlere rastlanılmakta ve içeriğindeki fosil algler bilim adamları tarafından incelenmektedir. Tespit edilen algler, genellikle siyanobakteriler, diyatomeler ve diğer gruplara mensup alglerden oluşmaktadır.

Siyanobakteriler yeryüzündeki tüm sucul ve nemli ortamlarla birlikte, ekstrem şartlarda da yaşayabilen organizmalardır. Denizlerin binlerce metre derinliklerinde, termal ve soğuk sularda, kar ve buzlar üzerinde yaşayabilecek özellikte yaratılmışlardır. Bazı Siyanobakteri türlerinde olumsuz şartlara dayanıklı olabilecek heterosist ve akinet gibi yapılar da mevcuttur. Olumsuz şartlarda kistik yapıda yüzlerce yıl kalabilir, şartlar düzeldiğinde tekrar çoğalabilirler. Siyanobakteriler prokaryotik organizmalardır ve bunların üremeleri eşeysiz olarak gerçekleşmektedir.

Diyatomeler ise, son derece süslü ve göz alıcı desenlere sahip silisli alglerdir. Bunlar da bünyelerinde yaklaşık %95 oranında silis birikebilmektedir. İç içe geçmiş iki kapaktan oluşan bir yapıya sahiptir. Üst kapak epiteka, alt kapak ise hipotekadır. Her iki kapakta da por ve strialar bulunur. Bazı pennat türlerde rafe denilen yarık görülmektedir. Genellikle simetrik bir yapı görülmektedir. Yeryüzündeki tüm sucul ortamlarda, nemli toprakların, kayaların, ağaçların üzerinde de bulunabilirler. Denizler, göller, ırmakların bentik ve planktonik habitatlarında bulunabilen kozmopolit alg gruplarından. Bitkiler, taşlar, kum ve çamurlar üzerinde müsilaajla tutunabilirler. Eşeyli ve eşeysiz olarak üreme özelliğine sahiptirler.

Bu çalışmada, dünyanın çeşitli yerlerinde farklı zamanlarda incelenmiş stromatolitlerdeki alg taksonları, literatür ışığında derlenmiştir. Yeryüzünde milyarlarca yıl önce yaratılan ve ilk yaşam formlarından olan alglerin günümüzdeki örnekleriyle olan son derece morfolojik benzerlikleri ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Stromatolitler, Stromatolit algleri, Cyanobacteria, Diatoms, Chlorophyta

ALGAE IN STROMATOLITES

Köksal PABUÇCU

Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Pharmacy, Department of Pharmacognosy

E.mail: koksals.pabuccu@erzincan.edu.tr

ORCID:0000-0002-4473-8002

ABSTRACT

Algae are photosynthetic organisms at micro and macro levels that live in all aquatic and humid environments. The first and oldest evidence of the formation of life on earth was found in stromatolites from the Precambrian period. Stromatolites are fossil structures dating back approximately 3.5-3.8 billion years. The formation process of stromatolites takes many years. In this process, first the formation of microbial mats, then the capture of sedimentary particles, the accumulation of layers and mineralization occur. In the first stage, algae form colonies on the surface. As a result of their photosynthesis, sticky substances are secreted and sedimentary particles in the water begin to be captured. Layers are formed by the accumulation of sedimentary particles, and the substances secreted by algae cause various minerals to precipitate and harden this structure. In this way, it is possible for it to survive as fossils together with the organisms inside it. Stromatolites are encountered in various aquatic environments around the world, and the fossil algae they contain are studied by scientists. The algae detected generally consist of cyanobacteria, diatoms and algae belonging to other groups.

Cyanobacteria are organisms that can live in all aquatic and humid environments on earth, as well as in extreme conditions. They were created with the ability to live thousands of meters deep in the sea, in thermal and cold waters, and on snow and ice.

Some Cyanobacteria species also have structures such as heterocysts and akinetes that can be resistant to adverse conditions. They can remain in the cystic structure for hundreds of years under adverse conditions and reproduce again when conditions improve. Cyanobacteria are prokaryotic organisms and their reproduction occurs asexually.

Diatoms are siliceous algae with extremely ornamental and eye-catching patterns. These can accumulate approximately 95% silica in their bodies. It has a structure consisting of two interlocking covers. The upper lid is the epitheca and the lower lid is the hypotheca. Both valves have pores and striae. In some pennate species, a cleft called raphe is seen. A symmetrical structure is generally seen. They can be found in all aquatic environments on earth, including on moist soils, rocks and trees. It is a cosmopolitan algae group that can be found in benthic and planktonic habitats of seas, lakes and rivers. They can hold on to plants, stones, sand and mud with mucilage. They have the ability to reproduce sexually and asexually.

In this study, algal taxa in stromatolites examined at different times in various parts of the world were compiled in the light of the literature. The extreme morphological similarities of algae, one of the first life forms on Earth, created billions of years ago, with today's samples are discussed.

Key Words: Stromatolites, Stromatolite algae, Cyanobacteria, Diatoms, Chlorophyta

ESKİ DOĞU AKDENİZ VE MEZOPOTAMYA MİTOLOJİSİNDE İNSANOĞLUNUN YARATILIŞI

Kübra KARAKÖZ

Dr., İstanbul, Türkiye

E- Posta: karakozkubraa@gmail.com

ORCID: 0000-0003-3624-0332

ÖZET

Tarih boyunca insanoğlu, varlığını ve yaratılış gayesini merak etmiştir. Bu varoluşsal sorulara, tarih boyunca bir çözüm aramıştır. Zamanla hayattaki amacı ve yaşamının kaynağının ne olduğu üzerine bir takım inançlar gelişmiştir. İnsanın yaratılışı, dünyanın her yerinde, her döneminde neredeyse tüm toplumların ilgilendiği bir konu olmuştur. Bu nedenle insanoğlunun yaratılışı üzerine dünyada birçok mitos ve efsane yer almaktadır. Mitoslar, insanın yeryüzündeki varlığını anlamlandırma, insanların nereden geldiği ve nereye gideceği gibi varoluşsal problemlere birer yanıt sunmaktadır. Mitoslarda insanın yaratılışı, toplumun yaşadığı sosyo-kültürel çevre, dönem, sosyal olgu ve siyasi durumla doğrudan alakalıdır. Çünkü mitoslar, ortaya çıktığı kültür, coğrafi koşullar, sosyal ve siyasi olaylarla bağlantılıdır. Bu açıdan mitoslarda yer alan bilgiler, kültürden kültüre değişmekte ve her kültürün dünyayı algılama biçimiyle ilgili bilgi sağlamaktadır.

İnsanın yaratılışına dair en erken bilgiler Doğu Akdeniz ve Mezopotamya'dan gelmektedir. Eski Mezopotamya'da insanın yaratılışına dair birçok anlatı yer almaktadır. Sumer, Akad ve Asur mitoslarında insan, evrendeki her şeyin ve her duygunun var edilmesinin ardından yaratılmıştır. İnsanlar, tanrıların angarya işlerini yapması, tanrılara ibadet etmesi, onların bakımıyla ilgilenmeleri ve tanrıların kurduğu düzeni devam ettirmesi için toprak ve kanın karışımından; bir beden ve ruh olarak yaratılmıştır. İnanca göre, ölümün ardından beden yok olsa da ruh, öte dünyada sonsuza kadar yaşayacaktı. Eski Pers Mitolojisine göre, dünyanın yaratılması sırasında kesilen kurbanın kanının, toprakla bütünleşmesinden insanoğlu yaratılmıştır. İnsanlar, iyi ve kötü arasındaki mücadeleden iyiliğin yanında yer almak, düzeni korumak ve sürdürmek için var edilmiştir.

Kültür ve inanç açısından kendine has kapalı bir coğrafya olan Eski Mısır'da ise insanın yaratılışı, Hermopolis ve Heliopolis mitoslarında yer almaktadır. Mitoslara göre, tanrılar evreni yarattıktan sonra ilksel tepeyi yaratmış ardından bu tepede hükümlan olmuştur. Yaratıcı tanrının bu tepe üzerindeyken akan gözyaşından ise kendilerine hizmet edecek, bakımlarıyla ilgilenecek ve tanrıların kurduğu düzeni devam ettirecek olan insanlar yaratılmıştır. İnsanın yaratılışı bir de Ugarit Mitolojisinde yer almaktadır. Ugarit mitolojisine göre, tıpkı Mezopotamya'da olduğu gibi insanlar tanrılara hizmet etmek, onların angarya işlerini yapmak ve düzenlerini devam ettirmek için yaratılmıştır.

Eskiçağ insanı evreni kendi dünyası gibi algılamıştır. Kentleşme, sosyal tabakalanma, ekonomik açıdan toplumdaki sınıflar ve hiyerarşi insanların kendi yaratılış konusunu anlamasını etkilemiştir. Bu açıdan Eskiçağ'da bir krallık, kent bünyesinde yaşayan insanlara verilen görev ve sorumluluklar ilahi açıdan da benzer biçimde anlaşılmıştır. Bu durum insanın en temel anlam arayışını dahi etkilemiştir. Çalışma, eski çivi yazılı kaynaklar ve eskiçağ filologlarının çalışmaları başta olmak üzere eskiçağ kaynaklarında yer alan insanın yaratılışına dair mitosları inceleyerek, mitoslarda yer alan anlatının dönemin sosyal ve siyasi gerçekliği ile olan ilgisine değinecektir.

Anahtar Kelimeler: Eski Mezopotamya, Ugarit, Eski Mısır, Zerdüşlük, Yaratılış.

THE CREATION OF HUMANKIND IN ANCIENT EASTERN MEDITERRANEAN AND MESOPOTAMIA MYTHOLOGY

Kübra KARAKÖZ

Dr., İstanbul, Türkiye

E-Mail: karakozkubraa@gmail.com

ORCID: 0000-0003-3624-0332

ABSTRACT

Throughout history, human beings have wondered about their existence and the purpose of creation. Throughout history, he has sought a solution to these existential questions. Over time, a number of beliefs have developed about the purpose of life and the source of life. The creation of human beings has been a subject of interest to almost all societies in every part of the world and in every period. For this reason, there are many myths and legends about the creation of humankind. Myths offer answers to existential problems such as making sense of human existence on earth, where people come from and where they are going. In myths, the creation of man was directly related to the socio-cultural environment, period, social phenomenon and political situation in which the society lived. This is because myths are linked to the culture, geographical conditions, social and political events from which they emerged. In this respect, the information contained in myths varies from culture to culture and provides information about the way each culture perceives the world.

The earliest knowledge of the creation of man comes from the Eastern Mediterranean and Mesopotamia. In ancient Mesopotamia, there are many narratives about the creation of man. In Sumerian, Akkadian and Assyrian myths, man was created after everything and every emotion in the universe came into existence. Humans were created from a mixture of earth and blood, a body and a soul, to do the drudgery of the gods, worship the gods, care for them and maintain the order established by the gods. According to the belief, even though the body disappeared after death, the soul would live forever in the afterlife. According to ancient Persian Mythology, mankind was created from the blood of the sacrifice made during the creation of the world, which merged with the earth. Humans were created to stand on the side of good in the struggle between good and evil, to protect and maintain order.

In ancient Egypt, a culture and belief system with its own distinct closed geography, the creation of humans is reflected in the myths of Hermopolis and Heliopolis. According to these myths, after the gods created the universe, they established a primordial mound upon which they reigned. It was on this mound that the creative god shed tears, from which humans were created to serve, care for, and perpetuate the order established by the gods. The creation of man is also found in Ugaritic mythology. According to Ugaritic mythology, as in Mesopotamia, humans were created to serve the gods, to do their drudgery and to maintain their order.

Ancient people perceived the universe as their own world. Urbanization, social stratification, economic classes, and hierarchy influenced how people understood their own creation. In this regard, in ancient times, the responsibilities and duties given to people living within a kingdom or city were understood in a divine context as well. This situation even influenced humanity's most fundamental search for meaning. The study will examine the myths of the creation of man in ancient sources, especially ancient cuneiform sources and the works of ancient philologists, and will address the relevance of the narrative in the myths to the social and political reality of the period.

Keywords: Mythology, Ancient Mesopotamia, Ancient Egypt, Ugarit, Zoroastrianism, Creation.

DARVİNİZMİN SOSYAL BİLİMLER YOLCULUĞU

Mahmut BOZAN

Prof. Dr., Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, Bartın, Türkiye.

E- Posta: mbozan@bartin.edu.tr

ORCID: 0000-0002-5936-7021

ÖZET

Varlık âlemini ve varoluşu açıklamada akli esas alan filozoflar farklı görüşler ortaya koymuşlardır. Bu görüşler bazen teori seviyesinde kalmış, bazen de varoluşu açıklamaya bile kısmi olarak varlık âleminde sebep-sonuç münasebetleri üzerinden hükümferma olan kanunların farkedilmesini sağlayabilmiştir. Newton ve Einstein gibi fizikçiler kâinatta geçerli olan kanunları anlamaya ve açıklamaya çalışırken, Darwin ve Mendel gibi biyologlar da canlılar üzerine araştırmalar yaparak canlıların menşei ve varlıklarını idamesi hususunu tavzihe çalışmışlardır. Gregor Mendel'in genetikle ilgili araştırmaları biyolojide bir bilim dalının temelini atarken, Charles Darwin'in sadece gözleme dayalı olarak ortaya attığı, "canlıların menşeinin tek bir kökten evrimleşerek ortaya çıktığına dair görüşleri" bu güne kadar teoriden öteye geçememiştir. Ancak Batı'da kilisenin bilimi baskılamasının doğurduğu münaferetin de katkısıyla ortaya çıkan materyalizm, Darwin'in görüşlerini sahiplenerek kendi ideolojisine "bilimsel" bir kılıf uydurmasını sağlamıştır. Böylece Darwinizm veya evrim teorisinin bilim kisvesi altında sosyal bilimler yolculuğu da başlamıştır.

Darwin'in biyolojik evrim teorisinin sosyoloji ve antropolojiye uygulanmasıyla ortaya çıkan ve "sosyal Darwinizm" olarak da tanımlanan bu hareket faşizm ve nazizim gibi ırkçı akımlara ilham kaynağı olmuştur. Zira evrim teorisinin "en güçlü olanın hayatta kalacağı" kuralı, zayıfları "doğal seleksiyon makinesinde" öğütmekte ve onlara hayat hakkı tanımamaktadır. Konu milletler zaviyesinden ele alındığında "beyaz ırk" gelişmiş ve üstün ırk olarak kabul edilmekte, sarı ve siyah ırklar ise "gelişmemiş" ara formlar olarak görülmekte, bu sebeple de üstün ırkın tasarrufuna maruz hale getirilmektedir. Nazi ırkçılığının en uç noktalarından birisi olan öjeni akımı, sadece diğer ırkları ortadan kaldırmakla iktifa etmemekte, kendi içinde bile bir ayıklamaya giderek üstün ırkın zayıf, hasta ve sakat olanlarının da "bilimsel olanın ahlâki olarak yanlış olamayacağı" iddiası ile öldürülmesini savunmaktadır. Nazilerin 1933 yılında çıkardıkları bir kanunla hekimleri *irsi hastalığı olan çocukları öldürülmeleri için ihbar etmeye zorlamaları* sosyal Darwinizmin insanlık için nasıl bir tehdit oluşturduğunu ortaya koymasından mânidardır.

Sosyal Darwinizm veya ırkçılık ilk etkilerini Batı ile temasta olan Osmanlı aydınları üzerinde göstermiş, ortaya çıkan milliyetçilik akımları sonucu Osmanlı Devleti dağılmıştır. Osmanlı'nın dağılmasından sonra kurulan devletlerde ırk temelli milliyetçilik akımları kuvvet bulmuş, İslâm'ın birleştiriciliği yerine ırkçılığın ayrıştırıcı etkileri kısmen ülkemizde de görüldüğü üzere yabancı düşmanlığı şeklinde tezahür etmeye başlamıştır.

Varlık âlemini ve insanı anlamada yaratılışı esas alan anlayış, insanlığa huzurlu bir medeniyet ikram ederken, 'canlıların tek bir kökten evrimleşerek ortaya çıktığını iddia eden, var olmak için sadece tabiatla değil kendi cinsiyle de savaşması gerektiğini, esasında hayatın bir savaş olduğunu, güçlü olanın yaşama hakkına sahip olacağını, zayıfların ise doğal seleksiyona uğrayacağını' savunan Darwinizm ve onun sosyal hayata uygulanan formu olan sosyal Darwinizmin insanlık için ne tür tehlikeler barındırdığını ve nasıl bir medeniyet dayattığını mukayese etmek kabildir.

Bu makalede yaradılışı kabul etmeyen Darwinizm ve onun cemiyete uyarlanmış şekli olan sosyal Darwinizmin Avrupa'da tekrar yükselişe geçen ırkçılık, İslâm nefreti ve yabancı düşmanlığına etkileri üzerinden bir medeniyet analizi yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Darwinizm, Sosyal Darwinizm, Yaratılış, Evrim Teorisi, Irkçılık.

DARWINISM'S JOURNEY IN SOCIAL SCIENCES

Mahmut BOZAN

Prof. Dr., Bartın University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Political Science and Public Administration, Bartın, Türkiye.

E-Mail: mbozan@bartin.edu.tr

ORCID: 0000-0002-5936-7021

ABSTRACT

Philosophers who prioritize reason in explaining existence and the universe have put forward different views. These views have sometimes remained at the theoretical level, and at other times, even if they did not fully explain existence, they have led to the discovery of the laws governing the universe through cause-and-effect relationships. While physicists like Newton and Einstein attempted to understand and explain the laws that govern the universe, biologists like Darwin and Mendel conducted research on living beings to elucidate the origins and sustenance of life. Gregor Mendel's research on genetics laid the foundation for a scientific branch in biology, while Charles Darwin's observation-based theory that "all living beings evolved from a single origin" has remained a theory to this day. However, materialism, which emerged partly due to the Church's suppression of science in the West, adopted Darwin's views, giving a "scientific" veneer to its ideology. Thus, Darwinism, or the theory of evolution, began its journey into the social sciences under the guise of science.

The application of Darwin's biological theory of evolution to sociology and anthropology gave rise to a movement known as "Social Darwinism," which inspired racist ideologies like fascism and Nazism. The rule of "survival of the fittest" in the theory of evolution effectively denies the weak the right to live, grinding them down in the "machine of natural selection." From the perspective of nations, the "white race" is seen as the superior and developed race, while yellow and black races are considered "undeveloped" intermediate forms, thus subject to the control of the superior race. The eugenics movement, one of the most extreme manifestations of Nazi racism, not only sought to eliminate other races but also advocated for the extermination of the weak, sick, and disabled within the superior race itself, under the claim that "what is scientifically correct cannot be morally wrong." The Nazis' 1933 law forcing doctors to report children with hereditary diseases for execution is significant in demonstrating the threat Social Darwinism poses to humanity.

Social Darwinism and racism first impacted Ottoman intellectuals in contact with the West, leading to the rise of nationalist movements and the eventual dissolution of the Ottoman Empire. In the states established after the Ottoman collapse, race-based nationalism gained strength, and the divisive effects of racism, as opposed to the unifying force of Islam, began to manifest in the form of xenophobia, as observed in our own country.

While a worldview based on creation offers humanity a peaceful civilization, Darwinism, which claims that living beings evolved from a single origin and that life is a struggle for survival not only against nature but also against one's own kind, presents life as a battle where only the strong have the right to live and the weak are subject to natural selection. It is worth comparing the dangers that Darwinism and its application in social life, Social Darwinism, pose to humanity and the kind of civilization they impose.

This article will analyze the effects of Darwinism, which rejects creation, and its societal application, Social Darwinism, on the resurgence of racism, Islamophobia, and xenophobia in Europe.

Key Words: Darwinism, Social Darwinism, Creation, Theory of Evolution, Racism.

BESİN ELEMENTLERİNİN BİTKİ ORGANLARINDA ADİL PAYLAŞIMI BİR YARATICIYI NASIL GÖSTERİR?

Mehmet Ali BOZKURT

*Prof. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme
Bölümü*

E-Posta: malibozkurt@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-3923-857X

ÖZET

Bitkilerde bulunan besin elementleri farklı bitki organları arasında Yaratıcı'nın sonsuz ilim ve hikmetiyle ekonomik, fonksiyonel ve adil bir şekilde paylaştırılmaktadır. Bu paylaşımda en önemli üç bitki organı yaprak, dal ve köklerdir. Bu durum bitkinin sağlıklı bir şekilde gelişmesi ve neslini devam ettirmesi bakımından önemli olduğu gibi noksanlık durumunda besin elementlerinin etkin kullanımı bakımından da önemlidir. Bitkide bulunan besin elementleri bitki türü, toprakta bulunan su ve besin elementi miktarı, bitki organının büyüklüğü, ışıklandırma, sıcaklık ve diğer bitkilerle rekabet durumu gibi pek çok faktör dikkate alınarak paylaştırılmaktadır. Yani şuursuz ve toprakta hareketsiz gibi duran varlıklar olarak gördüğümüz bitkiler değişen çevre şartlarına göre çok hızlı reaksiyon göstermekte ve alınan besin elementleri israfa ve noksanlığa meydan vermeyecek şekilde kullanılmaktadır.

Bitkiler farklı stres şartlarına maruz kaldıklarında bitki gelişmesini artırmak ve metabolik faaliyetleri optimum düzeyde sürdürmek için besin elementlerinin farklı bitki organları arasında dengeli bir şekilde paylaşılması oldukça önemlidir. Bitkiler su ve besin elementi noksanlığı çekmeye başladığında köklere daha fazla besin elementi gönderilerek kök gelişimi artırılırken, ışık ve CO₂ gibi toprak üstü organların ihtiyacı olan gelişim faktörleri yetersiz olduğunda, bitkinin sürgün ve yapraklarına daha fazla besin elementi gönderilerek bitki gelişimi artırılmaktadır. Azot ve fosfora hem bitki gelişmesinde hem de biyokimyasal reaksiyonlarda önemli görevler verilmiştir. Bu nedenle azot ve fosforun bitki gelişmesini en fazla sınırlayan elementler olduğu kabul edilmektedir. Yapılan araştırmalarda bitkinin genç organlarında protein sentezi ve hızlı bitki gelişmesi için Yaratıcı'nın mükemmel planlamasıyla yüksek oranda azot ve fosfor gönderildiği belirlenmiştir.

Besin elementleri bitkide gelişigüzel veya tesadüfen dağılsaydı, bazı bitki organlarında gereğinden fazla bulunurken bazı organlarda gereğinden az bulunabilirdi. Ancak yapılan araştırmalarda azot ve fosfor gibi makro besin elementlerinin yeni oluşan genç organlarda daha yüksek, yaşlı organlarda daha düşük seviyede bulunduğu belirlenmiştir. Bitki besin elementi noksanlığı çekmeye başladığında, gelişimini tamamlamış yaşlı bitki dokularında bulunan besin elementlerinin bir bölümü Yaratıcı'nın mükemmel planlaması ve kudretiyle genç organlara taşınarak noksanlık bir süre için giderilmiş olmaktadır. Bu taşınma, noksanlığın şiddetine bağlı olarak, çok yıllık ağaçlarda bitkinin 3-4 ay ihtiyacının karşılanmasına yardımcı olabilmektedir. Azot ve fosfor başta olmak üzere bitkide tüm besin elementlerinde görülen bu çok hassas ve planlı paylaşım düşünen akıllara ve bilim insanlarına ilmi ve kudreti sonsuz bir Yaratıcı'nın bütün planlamaları kasd ve irade ile yaptığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Bitki organları, besin elementi paylaşımı, çevre şartları, Besin Elementi Noksanlığı

HOW DOES THE FAIR ALLOCATION OF NUTRIENTS IN PLANT ORGANS SHOW A CREATOR?

Mehmet Ali BOZKURT

*Prof. Dr., Van Yuzuncu Yil University, Faculty of Agriculture, Department of Soil Science
Plant Nutrition*

E-Mail: malibozkurt@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-3923-857X ABSTRACT

ABSTRACT

Nutrient elements found in plants are distributed among different plants organs in an economical, functional and fair allocation, with the infinite knowledge and wisdom of the Creator. In this post, the three most important plant organs are leaves, stems and roots. This is important for the healthy development and survival of the plant, as well as for the effective use of nutritional elements in case of deficiency. Nutrient elements found in the plant are distributed by taking into account many factors such as the plant type, the amount of water and nutrients in the soil, the size of the plant organ, lighting, temperature and competition with other plants. In other words, plants, which we see as unconscious beings that seem to remain motionless in the soil, react very quickly according to changing environmental conditions and the nutrients taken are used in a way that does not cause waste and deficiency.

When plants are exposed to different stress conditions, it is very important to distribute nutritional elements in a balanced manner among different plant organs in order to increase plant development and maintain metabolic activities at an optimum level. When plants begin to suffer from water and nutrient deficiency, root development is increased by sending more nutrients to the roots. When the development factors needed by above-ground organs such as light and CO₂ are insufficient, plant development is increased by sending more nutrients to the shoots and leaves of the plant. Nitrogen and phosphorus have important roles in both plant development and biochemical reactions. Therefore, it is accepted that nitrogen and phosphorus are the elements that most limit plant development. Research has shown that, with the perfect planning of the Creator, high amounts of nitrogen and phosphorus are sent to the young organs of the plant for protein synthesis and rapid plant development.

If nutrient elements were distributed randomly or by chance in the plant, they would be present in some plant organs in excess, while in others they would be insufficient. However, research has shown that macronutrients such as nitrogen and phosphorus are found at higher levels in newly formed young organs and at lower levels in older organs. When the plant begins to suffer from nutritional element deficiency, some of the nutritional elements in the old plant tissues that have completed its development are transferred to the young organs with the perfect planning and power of the Creator, and the deficiency is eliminated for a while. This transport can help meet the plant's needs for 3-4 months in perennial trees, depending on the severity of the deficiency. This very sensitive and planned sharing of all nutrient elements in the plant, especially nitrogen and phosphorus, shows thinking minds and scientists that a Creator with infinite knowledge and power makes all plans with intention and will.

Key Words: Plants Organs, Nutrient Allocation, Environment Conditions, Nutrient Deficiency

İLK VE ORTAÖĞRETİM MÜFREDATLARINDA YARATILIŞ EKSENİ İÇERİKLERE ÇOK DİSİPLİNLİ YAKLAŞIM

Mehmet Baki ÖZTÜRK

Dr., Talim ve Terbiye Kurulu Üyesi, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara, Türkiye

E- Posta: mehmetbakiozturk@gmail.com

ORCID: 0000-0002-8398-4695

İlyas KARA

Doç.Dr., Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Amasya, Türkiye

E- Posta: ilyas.kara@amasya.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4755-0037

Pınar UÇKAN

Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi, Amasya, Türkiye

E- Posta: pinar.uçkan16@gmail.com

ORCID: 0009-0000-8987-3120

ÖZET

Evrim ve yaratılış; uzun dönemlerden beri haklarında argüman üretilen ve anlam kargaşaları içinde felsefik açıklamalara ihtiyaç duyan kavramlardır. Esasen, değişiklik, farklılaşma ve başkalaşma olarak tabir edilebilecek evrimin manası bir türün başka bir hale geçişidir. Evrime yüklenen evolüsyon özelliği ispat edilememiş felsefik bir görüşten ibarettir. Türlerin çeşitli mutasyonlar geçirmesi kanıtlanabilir bilimsel kanunlara dayanırken, bir türün başka bir türe dönüşümü ise delilleri olmayan felsefi bir görüşten öteye geçememiştir. Yaratılış ise evrimden farklı olarak bütün varlıkların oluşumunu kapsayan külli bir durumdur. Akıl ve irade sahibi, yaratma sıfatına sahip bir yaratıcıyı ifade eder. Bu nedenle eğitim ve öğretim içeriklerinde evrim konusu teoriden ziyade görüş olarak ele alınmıştır. Yaratılış konulu içerikler ve öğrenme çıktıları ise çeşitli ders programlarında doğrudan ya da dolaylı olarak yer almaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilk ve orta dereceli okullarda okutulan zorunlu ve seçmeli derslerin müfredatları tarihsel süreç içerisinde incelendiğinde evrim ve yaratılış içeriklerinin zaman içerisinde değişiklik gösterdiği görülmektedir. Bu çalışmada doküman incelemesi yöntemi kullanılarak 2005, 2018 ve 2024 yıllarında uygulamaya konulan çeşitli derslere ait öğretim programlarındaki evrim ve yaratılış temalı içerikler analiz edilecektir. Bu kapsamda bahsi geçen yıllara ait öğretim programları içerisinde ilköğretim seviyesinde okutulan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi ve Fen Bilimleri; ortaöğretim seviyesinde okutulan Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Biyoloji, Felsefe, Astronomi ve Uzay Bilimleri, Fizik, Kuran-ı Kerim, Genetik, derslerinin öğrenme alanları ve içerikleri yaratılış ve evrim ekseninde incelenecektir. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile yorumlanacaktır.

Araştırma sürecinde yıllar içerisinde değişen öğretim programlarındaki mevcut öğrenme çıktılarının ve içerik çerçevelerinin yaratılış ve evrim açısından değerlendirilmesi yapılacak, yaratılış ile bağlantı kurulan ve kurulmayan ders içerikleri tespit edilecektir. Çok disiplinli olarak yürütülecek çalışma; öğretim programında yaratılış kavramı ile bağlantısı kurulan ve herhangi bir bağlantısı kurulmamış ders müfredatları incelemeleri olarak iki ayrı bölümde ele alınacaktır.

Çalışma bulguları neticesinde ders müfredatlarının yaratılış ilkesi ile bağlantısı ortaya konulmuş olacak ve yeni programların geri dönüş ve düzeltmelerine ışık tutulacaktır. Araştırma sonuçlarına dayanarak, yaratılış gayesi ve evrenin var oluşu ile eğitim arasında köprü kurulması, bilimin nesnel ve bütüncül olarak eğitim müfredatlarında yer alması, ders programlarında yaratılış temelli bir yaklaşımın benimsenmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Müfredat, Evrim, Yaratılış.

MULTIDISCIPLINARY APPROACH TO CREATION-BASED CONTENT IN PRIMARY AND SECONDARY EDUCATION CURRICULUM

Mehmet Baki ÖZTÜRK

Dr., Chairman of the Board of Education and Discipline, Ankara, Türkiye

E-Mail: mehmetbakiozturk@gmail.com

ORCID: 0000-0002-8398-4695

İlyas KARA

*Associate Professor, Amasya University, Faculty of Education, Social Studies Education,
Amasya, Türkiye*

E-Mail: ilyas.kara@amasya.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4755-0037

Pınar UÇKAN

Amasya University, Institute of Social Sciences, Master's Student, Amasya, Türkiye

E-Mail: pinar.uçkan16@gmail.com

ORCID: 0009-0000-8987-3120

ABSTRACT

Evolution and Creation have been concepts debated for a long time, requiring philosophical explanations due to their inherent ambiguities. Essentially, the meaning of evolution, which can be described as change, differentiation, and transformation, is the transition of one species into another. The evolutionary characteristic attributed to evolution is merely an unproven philosophical view. While the occurrence of various mutations in species is based on provable scientific laws, the transformation of one species into another has not gone beyond a philosophical view without evidence. On the other hand, creation, unlike evolution, is a universal situation that encompasses the formation of all entities. It refers to a creator who possesses intellect and will, and the attribute of creation. Therefore, in educational and instructional content, evolution is considered as an opinion rather than a theory. Creation-related content and learning outcomes are directly or indirectly included in various curricula.

When examining the curricula of compulsory and elective courses taught in primary and secondary schools under the Ministry of National Education over historical periods, it is observed that the content related to evolution and creation has changed over time. This study will use document analysis to examine the evolution and creation-themed content in curricula of various courses implemented in 2005, 2018, and 2024. In this context, the learning areas and content of courses taught at the primary education level, such as Religion and Ethics and Science; and at the secondary education level, such as Religion and Ethics, Biology, Philosophy, Astronomy and Space Sciences, Physics, Quran, and Genetics will be analyzed in terms of creation and evolution. The obtained data will be interpreted using content analysis.

The research process will involve evaluating the existing learning outcomes and content frameworks in the changing curricula over the years in terms of creation and evolution, and identifying course contents that are related to or not related to creation. The multidisciplinary study will be divided into two sections: examining course curricula related to the concept of creation and those with no such connection. As a result of the study, the connection between course curricula and the principle of creation will be revealed, and insights will be provided for feedback and revisions of new programs. Based on the research findings, it is suggested to bridge the gap between the purpose of creation and the existence of the universe with education, to include science objectively and integrally in educational curricula, and to adopt a creation-based approach in course programs.

Keywords: Education, Curriculum, Evolution, Creation.

PIHTILAŞMA MUCİZESİ VE YARATILIŞ GERÇEĞİ

Mehmet CESUR

Prof. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, Gaziantep, Türkiye

E-Mail: mcesur68@gmail.com

ORCID: 0000-0002-7482-6353

ÖZET

Biyolojik hayatımız kan dolaşımının sürekliliğine bağlıdır. Travma zamanlarında ise pıhtılaşma hayati önem arz etmektedir. Kan akışkanlığı ve pıhtılaşması arasında çok hassas ve ince ayarlı bir dengenin kurulması ve sürdürülmesi de aynı kritik önemdedir. Tıp dünyası kanama ve pıhtılaşma hastalıklarının çeşitliliğini ortaya koydukça bu hassas dengenin ne kadar bıçak sırtı olduğu daha görülebilir hale gelmektedir. Bu çalışmamızda kanama-pıhtılaşma hassas dengesinin tesadüfe dayalı mutasyon ve doğal denilebilecek kör bir seçimle yavaş yavaş, kademeli oluşamayacağını, bunun da materyalist, naturalist yaklaşımlara meydan okuma anlamına geldiğini göstermeyi amaçladık.

Organizmanın yaralanması durumunda kanama kaynaklı ölümü engellemek için çok hassas ve kompleks bir pıhtılaşma operasyonu gerçekleştirilmektedir. Bunun için birbirinden bağımsız çok sayıda faktör beraber çalışmaktadır. Çok dakik bir zamanlama ile peş peşe ortaya çıkarak birbirini aktive ya da inaktive eden faktörlerin gereken yerde, gerektiği zamanda, gerektiği kadar bulunmasıyla gerektiği kadar pıhtılaşma olmaktadır. Aynı şekilde pıhtılaşma mekanizmasının tam zamanında ortadan kalkmasıyla kanın ve dolayısı ile hayatın akışı devam etmektedir. Bu sürecin tüm aşamalarının sıkı bir kontrol altında yapılması gerekmektedir. Kontrol mekanizmasındaki ince ayarın azıcık bozulması durumunda gereğinden fazla yerde ve miktarda pıhtılaşma oluşarak damarlarda tıkanıklık söz konusu olarak ölüme varan ciddi problemler ortaya çıkmaktadır.

Kanama ve pıhtılaşma gibi iki zıt sistemin arasındaki bu muhteşem dengeyi *olması gerektiği* gibi sürdürebilmek için 50'den fazla bağımsız faktörün çok uyumlu bir işbirliğine ihtiyaç vardır. Bu uyumlu işbirliği olmazsa olmaz türünden bir gerekliliktir. Faktörler arasında kemik iliğinde yapılan trombosit denilen kan hücrelerinden, bağırsaklarımızdaki bakteriler tarafından yapılan K vitamini ve karaciğerde üretilen çok sayıda faktörlere kadar çok sayıda katılımcı unsur vardır. Ayrıca tüm bu faktörlerin beraberce bulunmasının yanında, gerekli sırayla, gerektiği yerde, gerektiği kadar bulunmaları gerekmektedir. Bu faktörlerden birinin bile yokluğu tüm sistemi işlevsiz kılmaktadır. Mesela sadece bir tek faktörün yetersizliği durumu olan hemofili hastalarında bir diş çekimi bile hayatî bir tehdit oluşturabilmektedir. Aynı tehdit bir tek ağrı kesicinin pıhtılaşma sistemindeki bozucu etkisiyle de oluşabilmektedir. Diğer yandan uygunsuz bir pıhtılaşma beyin ve kalp enfarktüsleri gibi önemli durumlara yol açabilmektedir.

Kısacası tüm bu faktörler adeta çok uyumlu ve dikkatli bir organize ekip gibi çalışmaktadır. Aslında birçoğu protein, yani aminoasit zincirleri olan bu faktörlerin genlerce kodlandığı düşünülürse asıl organize ekibin genlerde olması gerektiği anlaşılır. Bir özelliğin birden gazla gen tarafından belirlendiği; bir genin de birden fazla özelliği etkileyebildiği düşünüldüğünde her mutasyonun ne kadar kontrolsüz sonuçlar üretebileceği çok açıktır. Bir tek proteinin, ya da onu kodlayan genetik materyalin tesadüfi oluşumu için ihtimal hesaplarına bakıldığında, bu kadar spesifik ve birbirine muhtaç proteinin aynı anda, beraber bulunması hesaba ve mantığa sığmayan bir iddiadır. Özellikle de hassas bir zamanlama ile kusursuz bir uyum içindeki böyle bir işbirliğinin nasıl ortaya çıktığına dair bir açıklama denemesi bile söz konusu değildir.

Sonuç olarak; uygun pıhtılaşma olmadan hayatımızın devamı mümkün değildir ve pıhtılaşma için tüm bu faktörlerin beraberce ortaya çıkması zorunludur. Bu zorunluluk ise

rastgele mutasyon ve kör doğal seleksiyona dayanan materyalist naturalist iddiaların tüm temellerini çürütmektedir.

Anahtar kelimeler: Pıhtılaşma, Kanama, Doğal Seleksiyon

THE MIRACLE OF COAGULATION AND THE TRUTH OF CREATION

Mehmet CESUR

Prof. Dr., Gaziantep University, Faculty of Medicine, Department of Anesthesiology and Reanimation, Gaziantep, Türkiye

E-mail: mcesur68@gmail.com

ORCID: 0000-0002-7482-6353

ABSTRACT

Our biological life depends on the continuity of blood circulation. In times of trauma, coagulation is vital. Establishing and maintaining a very delicate and fine-tuned balance between blood fluidity and coagulation is equally critical. As the medical world reveals the diversity of bleeding and coagulation diseases, it becomes more apparent how knife edge this delicate balance is. In this study, we aimed to show that the delicate balance of bleeding and coagulation cannot occur slowly and gradually through random mutation and blind selection, which can be called natural, and this means a challenge to materialist naturalist approaches.

A very delicate and complex clotting operation is performed to prevent the organism from bleeding to death in case of injury. For this, many independent factors work together. Clotting occurs when the factors that activate or inactivate each other, appearing one after the other with a very precise timing, are present at the required place, at the required time, and in the required quantity. Likewise, with the timely elimination of the clotting mechanism, the flow of blood and therefore life continues. All stages of this process must be carried out under strict control. If the fine adjustment in the control mechanism is slightly disrupted, clotting occurs in more places and amounts than necessary, causing serious problems such as occlusion in the vessels and even death.

In order to maintain this magnificent balance between two opposing systems such as bleeding and clotting, a harmonious cooperation of more than 50 independent factors is needed. This harmonious cooperation is an indispensable requirement. There are many contributing factors, from blood cells called platelets made in the bone marrow to vitamin K made by bacteria in our intestines and many factors produced in the liver. In addition to all these factors being present together at the same time, they must be present in the required order, in the required place, and in the required quantity. The absence of even one of these factors renders the entire system dysfunctional. For example, even a tooth extraction can be life-threatening in hemophilia patients who have a deficiency of only one factor. The same threat can also occur due to the disruptive effect of a single painkiller on the coagulation system. On the other hand, improper clotting can lead to serious conditions such as brain and heart infarctions.

In short, all these factors work like a very harmonious and careful organized team. Considering that these factors, most of which are proteins, that is, amino acid chains, are encoded by genes, it becomes clear that the main organized team must be in the genes. A trait is determined by genes at once; considering that a gene can affect more than one feature, it is clear how uncontrolled results each mutation can produce. Considering the probability of the coincidental formation of a single protein, or the genetic material that encodes it, the existence of so many specific and interdependent proteins at the same time is a claim that does not fit into calculation and logic. There is no attempt to explain how such collaboration, especially in perfect harmony with precise timing, came about.

In conclusion; It is not possible to continue our lives without proper clotting, and all these factors must occur together for clotting. This necessity refutes all the foundations of materialist naturalist claims based on random mutation and blind natural selection.

Key words: Coagulation, Bleeding, Natural Selection

BİTKİLERDE SU BORULARINDAKİ TASARIMIN YENİ BORU ARAYIŞLARINA İLHAM KAYNAĞI OLMASI

Murat ÜNAL

Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bölümü, Anabilim Dalı, Bilim Dalı:

Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı.

E-Posta: muratunal@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-6224-8269

Fevzi ÖZGÖKÇE

Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Bölümü, Anabilim Dalı, Bilim Dalı:

Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, 65080, Tuşba/Van- Türkiye

E-Posta: fevziozgokce@yyu.edu.tr

ORCID ID: 0000-0002-3119-8561

ÖZET

Bitkiler aleminde su ve suda çözünmüş minerallere ihtiyaç ilk yaratılıştan günümüze kadar devam edip gelmektedir. Canlılığın varlığı için ilk sorgulanan ortamda suyun var olup olmamasıdır. Çünkü bilimsel olarak canlılığın varlığı ve sürdürülebilirliği için su anahtar bir mahiyette var edilmiştir. Suyu verilen bu mahiyet tüm canlı çeşitlerinde farklı farklı tezahür ettirilmiştir. Kimisi doğrudan canlı içine hücre zarı ve özelleştirilmiş hücrelerle alışveriş ve dağılım yaparken (su yosunları, su bitkileri, kara yosunları) bir diğer bir grupta suyu kök denilen özelleştirilmiş organlarla bitki içine alıp damar dediğimiz kanallarla suyun taşınmasını ve dağıtımını gerçekleştirmektedirler. Bu farklılıklar bitkiden bitkiye suyun taşınımında tasarım çeşitliliğini göz önüne sermektedir. Dolayısı ile insanoğlu için her zaman ilham ve yaşam kaynağı olarak yaratılan kâinatta suyun iletim modelleri sınıflandırılıp kullanılan yapılar üzerinde çalışılarak özellikle son yıllarda küresel iklim değişikliği ile ani ve aşırı yağış alma ve bu yağışın şehirlerde ve doğadaki yıkıcı etkisini ortadan kaldırmak için alternatif su tahliye boruları üzerinde durulacaktır. Karadeniz bölgesinde olduğu gibi yüksek yağış gönderilen sahil bandından Türkiye de en az yağış gönderilen Güneydoğu bölgesine suyun ekonomik yönetimi tahliyesinde hangi tahliye veya birikim boruları kullanılabilir bunun üzerinde durulacaktır.

Ayrıca bu çalışmamızda, damarlı bitkiler olarak adlandırılan ve su boruları içeren bitki gruplarına özelleştirilmiş su boruları ve bu boruların içerisinde yer alan ve suyun akışının kontrolünde görevlendirilen tasarımlar üzerinde durulacaktır. Güncel hayatta kullanılan boru çeşitleri ve amaçları sadece borunun çapı üzerinde durularak izah edilmektedir. Bu bakış açısına farklı tasarlanan iç yüzeylerle boruya neler katılabilir sorusu çözülmeye çalışılacaktır. Bir biyomimikri arayışı gerçekleştirilecektir. Terminolojik olarak trake ve trakeid olarak adlandırılan, şekil olarak da halkalı, spiral, skalariform, ağsı ve gözenekli şekilde tasarlanan formlar üzerinde durularak bu formların tohumlu tohumuz, monokotiledon ve dikotiledon gruplardaki farklılıklarına değinilecektir. Canlılar içerisindeki üstün ilim ve mükemmeliyeti ortaya koyan yaratılış mucizelerinin farklı tasarım modelleri, insanoğlu için ilham kaynağı olabileme potansiyeli üzerinde de durulacaktır.

Anahtar kelimeler: Bitki su boruları, trake, mükemmel tasarım, biyomimikri

THE DESIGN OF WATER PIPES IN PLANTS IS A SOURCE OF INSPIRATION FOR NEW PIPE SEARCHES

Murat ÜNAL

*Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bölümü, Anabilim Dalı, Bilim Dalı:
Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı. 65080, Tuşba/Van- Türkiye*

E-Mail: muratunal@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-6224-8269

Fevzi ÖZGÖKÇE

*Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Bölümü, Anabilim Dalı, Bilim Dalı:
Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, 65080, Tuşba/Van- Türkiye*

E-Mail: fevziozgokce@yyu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3119-8561

ABSTRACT

The need for water and minerals dissolved in water in the plant kingdom has continued from the first creation to the present day. The first question for the existence of life is whether there is water in the environment. Because scientifically, water has been created as a key for the existence and sustainability of life. This nature given to water has been manifested differently in all living species. While some directly exchange and distribute with cell membranes and specialized cells into the living being (water algae, water plants, mosses), another group takes water into the plant with specialized organs called roots and carries and distributes water through channels called veins. These differences reveal the design diversity in the transportation of water from plant to plant. Therefore, the transmission models of water in the universe, which has always been created as a source of inspiration and life for mankind, will be classified and the structures used will be studied, and especially in recent years, alternative water drainage pipes will be focused on to eliminate sudden and excessive rainfall due to global climate change and the destructive effects of this rainfall on cities and nature. As in the Black Sea region, which discharge or accumulation pipes can be used in the economic management of water discharge from the coastal strip where high rainfall is sent to the Southeastern region of Turkey where the least rainfall is sent will be emphasized.

In addition, in this study, water pipes that are specialized for plant groups called vascular plants and containing water pipes and the designs that are assigned to control the flow of water inside these pipes will be emphasized. The types of pipes used in daily life and their purposes are explained by focusing only on the diameter of the pipe. From this perspective, the question of what can be added to the pipe with differently designed inner surfaces will be tried to be solved. A biomimicry search will be carried out. Terminologically called trachea and tracheid, and the forms designed as ringed, spiral, scalariform, reticulated and porous will be emphasized and the differences of these forms in seeded and seedless, monocotyledonous and dicotyledonous groups will be mentioned. Different design models of the miracles of creation that reveal the superior knowledge and perfection in living things will also be emphasized on their potential to be a source of inspiration for humanity.

Key words: Plant water pipes, trachea, perfect design, biomimicry

TEVHİD NAZARIYLA JEOLJİK ZAMANLAR CETVELİ DENEMESİ

Mustafa DEDE

Başöğretmen, Afyonkarahisar Anadolu İmam-Hatip Lisesi Coğrafya

E-Posta: mdedem73@gmail.com

ÖZET

Bir medeniyette belli bilim adamları topluluğu tarafından icra edilen davranışlarının nesiller boyu devam etmesi ile bilim adamlarının zihniyetinde teşekkül eden öğretim yapısının o topluma atfedilen örf adet ve alışkanlıklarının bütünlüğüne bilim geleneği denir. Bilim gelenekleri genellikle kendilerine ait dünya görüşünün dilini kullanırlar. İslam bilim geleneğinde ise bilginin maksadı hidayettir. Bilgiyi aktarırken kalbin nurunu kullanır. Bu bakış açısından hareket eden Müslüman bilim adamları bilimsel seviyenin en üstü olan akılcı düşünme şeklini aşmakta kalp ruh ile düşünme seviyesine ulaşmaktadır. Theo Koupelis gibi bazı bilim adamları; “Bilimin gayesi tabii sonuçları açıklamak için tabii sebepleri kullanmaktır” demektedir. Kâinat kitabını zaman ve mekan olarak oku emrine uygun anlamak yaratılıştaki gayesine daha uygundur.

Dünyanın yaratılış safhaları, jeolojik devir, zaman, dönem ve bölümlerle açıklanmaktadır. Bu kapsamda çalışmamızda, jeolojik zamanlar cetveli, yerkürenin hayata hazırlanması bakımından materyalist felsefe ile kıyaslanmıştır. Bununla birlikte Uluslararası Stratigrafi Komisyonu tarafından hazırlanan jeolojik zaman tablosu doğru kabul edilerek, yaratılış penceresinden yorumlanması yapılmış, bu yorumlar ile tevhid nazarıyla jeolojik zaman cetveli denemesi hazırlanmıştır. Başlangıçta bir çekirdek olarak yaratılan kâinat milyarlarca yıl boyunca kudret ve hikmet ile son derece hassas plan ile safhalardan geçerek hazırlanmıştır. Dünyanın yaratılış safhalarını tevhid nazarıyla okuyabilmek insan, eşya ve hadisatı doğru anlayabilmek için önem arz etmektedir. İnsanların temel ihtiyaçları yerin içinde ve üzerinde ilk insan dünyaya gönderilmeden çok önce hikmetli yaratıcı tarafından depolanmıştır. Evimiz dünya ilk yaratıldığında hayata hazır değildi. İklim yeryüzü ve bitki örtüsü milyonlarca yıllık zaman dilimi içerisinde insan hayatına hizmet edecek hale getirilmiştir. Yaratılan en mükemmel varlık eşrefi mahlûkat olan insandır. Yeryüzündeki her şey insana hizmet edecek şekilde tasarlanmış ve döşenmiştir. Materyalist görüşe göre jeolojik zaman tablosunda açılışı yapılan dünyanın kapanışına yer verilmemesi dünyanın ebediyeti anlamında yorumlanmıştır.

Sahibi ve kuruluş hikmeti bilinmeyen bir gezegende insan kendini misafir değil, mülkün sahibi olarak görece ve emanet şuurunu yerine, hikmetsiz ve anlamsız bir şekilde yaşayacaktır.

Dünyayı ve içindeki mahlûkatı, insan için rahmet ve hikmetle hazırlayan bir yaratıcı kabul edildiğinde jeolojik zamanlar konusu, emanet şuurunu destekleyecektir.

Anahtar Kelimeler: Dünya Yaratılış Cetvel Jeolojik Zamanlar

GEOLOGICAL TIME TABLE FROM THE PERSPECTIVE OF TAWHID

Mustafa DEDE

Head Teacher, Afyonkarahisar Anatolian Imam-Hatip High School Geography

E-Mail: mdedem73@gmail.com

ABSTRACT

The integrity of the customs and habits attributed to that society by the teaching structure formed in the mentality of scientists with the continuation of the behaviors performed by a certain group of scientists in a civilization for generations is called the scientific tradition. The traditions of science often use the language of their own worldview. In the Islamic scientific tradition, the purpose of knowledge is guidance. It uses the light of the heart while conveying information. Acting from this point of view, Muslim scientists transcend the rational way of thinking, which is the highest level of science, and reach the level of thinking with the heart and soul. Some scientists, such as Theo Koupelis; "The purpose of science is to use natural causes to explain natural effects," he says. Understanding the Book of the Universe in terms of time and space in accordance with the command to read it is more in accordance with its purpose in creation.

The stages of the creation of the Earth are explained by geological epochs, time, periods and divisions. In this context, in our study, the geological time scale was compared with materialist philosophy in terms of preparing the earth for life. In addition, the geological time table prepared by the International Stratigraphy Commission was accepted as correct and interpreted from the window of creation, and with these interpretations, a geological time scale experiment was prepared with the perspective of monotheism. The universe, which was created as a nucleus at the beginning, has been prepared for billions of years with power and wisdom by going through stages with an extremely sensitive plan. It is important to be able to read the stages of the creation of the world from the perspective of tawhid in order to understand people, things and events correctly. The basic needs of human beings were stored in and on the earth by the wise creator long before the first man was sent into the world. Our home was not ready for life when the world was first created. Climate, earth and vegetation have been made to serve human life over a period of millions of years. The most perfect being created is man, whose noble creature is the creature. Everything on earth is designed and furnished to serve man. According to the materialist view, the fact that the closing of the world, which was opened in the geological time table, was not included was interpreted as the eternity of the world.

On a planet whose owner and founding wisdom are unknown, man will see himself not as a guest, but as the owner of the property, and instead of the consciousness of trust, he will live in an unwise and meaningless way.

When a creator who prepares the world and the creatures in it with mercy and wisdom for man is accepted, the subject of geological times will support the consciousness of trust.

Keywords: Earth Creation Ruler Geologic Times

YUNUS EMRE’NİN *RİSÂLETÜ’N-NUSHİYYE* ADLI ESERİNDE YARATILIŞ DÜŞÜNCESİ

Mustafa GÜNEŞ

Prof. Dr. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Eski Türk Edebiyatı ABD

E- Posta: mgunes74@gmail.com

ORCID: 0000-0002-8472-8570

ÖZET

Mutasavvıf bir şair olarak Yunus Emre (1241-1321), Klasik Türk edebiyatının en önemli nazım biçimlerinin birisi olan mesnevi nazım şekli ile kaleme almış olduğu *Risaletü'n-Nushiyye* (*Nasihatler Kitabı*) adlı eserinde, yaratılışla ilgili görüş ve fikirlerini beyan etmiştir. Bütün varlık âleminin Allah'ın bir tecellisi ile vücut bulduğunu kabul eden Yunus Emre'nin, adı geçen eserin ilk kısmının ilk on üç beytinde, ilk insanın yaratılışı ile ilgili düşünce ve görüşlerini dile getirdiği görülür.

Tasavvufî Türk edebiyatının en başta gelen şairlerin birisi olan Yunus Emre, söz konusu beyitlerinden anlayabildiğimiz kadarı ile insanın yaratılışını anasır-ı erbaa (dört unsur) şeklinde isimlendirilen toprak, su, ateş ve hava unsurları çerçevesinde ele almıştır. Şaire göre ilk yaratılış; toprak başta gelmek üzere sözü edilen dört unsurun Allah tarafından bir araya getirilerek eşref-i mahlukat olan insan şeklinde yaratılması şeklinde gerçekleştirilmiş ve ardından da ona ruh bahşedilmiştir.

Bismillahirrahmanirrahim ayeti ile başlanılan söz konusu eserinin aşağıda örnek olarak verilen ilk iki beytinden de anlaşılacağı üzere Türk tasavvuf edebiyatının usta bir şairi olarak Yunus Emre'nin insanın yaratılışı ile ilgili olarak ileri sürdüğü düşünceler, İslam dini ve daha çok ondan mülhem olan İslam tasavvufu ile uygunluk arz eder:

Pâdişâhun hikmeti gör neyledi / Od u su toprak u yile söyledi (Bunu çok iyi bir şekilde anla ki Allah hikmeti (ilâhî sır ve bilgi) ile ne yaptı! Ateş su toprak ve havaya söyledi). Eserinin verilen bu ilk beytinde Allah'ın sonsuz hikmetinden söz eden Yunus, ilâhî bir terkip çerçevesinde yoğrulmuş söz konusu dört unsurun imtizacıyla da Hz. Âdem'in yaratıldığını dile getirir.

Bismillâh diyüp götürdi toprağı / Ol arada hâzır oldu ol dağı (Hz. Allah, Bismillah diyerek toprağı aldı; o arada hemen onu -suyu- hazırladı. Görüldüğü gibi eserinin ikinci beytinde Yunus, Hz. Allah'ın Bismillah diyerek toprak ve suyu, insanı yaratmak için hazır hâle getirdiğini belirtir.

Türk tasavvuf şiirinin güzide örneklerinden birisi olan *Risâletü'n-Nushiyye*'nin 11 ve 13. beyitlerinde de belirtildiği gibi insanoğlu, ruhun (can) bedene girmesi ile insanlık mertebesine yükselmiştir. İnsanoğlu, Yüce Yaratıcı tarafından gerçekleştirilen bu icra (ruhun beden kafesine girmesi) sonucunda hayvani ve insani olmak üzere iki türlü cana sahip olmuş ve özellikle kendisine bahşedilen cevher (ruh) sayesinde de diğer bütün varlıklardan üstün hâle getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yunus Emre, Yaratılış, *Risaletü'n-Nushiyye* (*Nasihatler Kitabı*).

THE THOUGHT OF CREATION IN YUNUS EMRE'S WORK NAMED *RISÂLETÜ'N-NUSHIYYE*

Mustafa GÜNEŞ

*Prof. Dr. Kütahya Dumlupınar University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Old
Turkish Literature*

E-Mail: mgunes74@gmail.com

ORCID: 0000-0002-8472-8570

ABSTRACT

As a Sufi poet, Yunus Emre (1241-1321) expressed his views and ideas about creation in his work *Risaletü'n-Nushiyye* (Book of Advice), which he wrote in the mesnevi verse form, one of the most important verse forms of Classical Turkish literature. It is seen that Yunus Emre, who accepted that the entire world of existence came into being with a manifestation of God, expressed his thoughts and views regarding the creation of the first human being in the first thirteen couplets of the first part of the aforementioned work.

As far as we can understand from his couplets, Yunus Emre, one of the foremost poets of Turkish Sufi literature, addressed the creation of man within the framework of the elements called *anasır-ı erbaa* (four elements), namely earth, water, fire and air. According to the poet, the first creation was realized by bringing the aforementioned four elements, primarily earth, together by God and creating him in the form of man, the most honorable of creatures, and then granting him a soul.

As can be understood from the first two couplets of the work in question, which begins with the verse *Bismillahirrahmanirrahim*, given as an example below, the thoughts put forward by Yunus Emre, a master poet of Turkish Sufi literature, regarding the creation of man are in accordance with the religion of Islam and, more importantly, with Islamic Sufism, which is inspired by it:

The Sultan's wisdom saw what he did / Fire, water, soil, and air said (Understand this very well, what did Allah do with His wisdom (divine secret and knowledge)! He said to fire, water, soil, and air). In this first couplet of his work, Yunus, who speaks of the infinite wisdom of Allah, also expresses that Hz. Adam was created with the combination of the four elements in question, which were kneaded within the framework of a divine composition.

He said Bismillah and took the soil / In the meantime, the mountain was ready (Hz. Allah took the soil saying Bismillah; in the meantime, he immediately prepared it -water-. As can be seen, in the second couplet of his work, Yunus states that Hz. Allah made the soil and water ready to create man by saying Bismillah.

As stated in the 11th and 13th couplets of *Risaletü'n-Nushiyye*, one of the distinguished examples of Turkish Sufi poetry, mankind has risen to the level of humanity with the spirit (soul) entering the body. As a result of this performance (soul entering the body cage) performed by the Almighty Creator, mankind has acquired two types of souls, animal and human, and has been made superior to all other beings, especially thanks to the essence (soul) bestowed upon it.

Keywords: Yunus Emre, Creation, *Risaletü'n-Nushiyye* (Book of Advice).

YUNUSLARDA EKOLOKASYON

Mustafa KAVASOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Gediz Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü

E- Posta: mustafa.kavasoglu@harran.edu.tr

ORCID:0000-0002-4136-6397

Kâzım UYSAL

Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü

E- Posta: kazim.uysal@dpu.edu.tr

ORCID:0000-0001-6399-6616

ÖZET

Ekolokasyon, hayvanların ses dalgalarını kullanarak çevrelerindeki nesnelere yerlerini, büyüklüklerini ve uzaklıklarını belirleme yöntemidir. Sucul memeli canlılardan yunuslar, avlanma, navigasyon ve iletişim gibi amaçlarla ekolokasyon olayını kullanmaktadır.

Yunuslar ekolokasyon için klik adı verilen kısa ve yoğun ses dalgaları üretir. Bu sesler, genellikle burunlarının üzerindeki melon adı verilen yağ dokudan oluşmuş organlarından kaynaklanır. Yunusların çıkardıkları kliklerin frekansı genellikle 40 kHz ile 150 kHz arasındadır. Bu da insan duyma aralığının çok üzerindedir. Yunusların çıkardıkları ses dalgaları buldukları ortamda nesnelere ve diğer canlılara çarpar ve yansır. Yansıyan ses dalgaları yunusun alt çenesine gelir ve buradan iç kulağa iletilir. Yansıyan ses dalgaları iç kulaktan beyne iletilir. Beyin, gelen sinyalleri analiz ederek nesnenin ya da canlının boyutu, şekli, mesafesi ve hareketi hakkında bilgi edinmiş olur. Yunuslar ekolokasyon sayesinde karanlık ve bulanık sularda bile avlarını kolaylıkla bulabilirler, karmaşık su altı ortamlarında yönlerini bulabilirler, tehlikelerden korunabilirler ve kendi aralarında bir sosyal etkileşim oluşturabilirler. Ekolokasyon gibi oldukça karmaşık ve sofistike bir biyolojik özellik rastgele mutasyonlar veya tesadüfi evrimleşme ile açıklanabilecek bir olay değildir. Böyle bir özellik ancak Dünya üzerindeki bütün dinamiklerin kontrol sahibi olan bir yaratıcı tarafından tasarlanmış olmalıdır. Yunuslar için hayati öneme sahip böyle karmaşık bir özellik ancak bilinçli bir planla ortaya çıkmış olabilir. Bu özellik, biyolojik organizasyon ve fonksiyon açısından büyük bir düzen ve amaçlılık göstermektedir.

Dünya üzerinde farklı tuzluluk seviyelerinde yaşayan çok sayıda yunus bulunur. Genel itibarıyla bütün yunuslar ultrasonik sesler çıkararak ekolokasyon yapma özelliğiyle yaratılmışlardır. Ancak bulunduğu ekosistemin şartlarına göre farklı adaptasyonlar gösterebilir. Örneğin derin denizlerde yaşayan yassı yunus (*Pseudorca crassidens*) diğer türlere göre daha yüksek basınç altında bile etkili bir ekolokasyon yapabilme özelliğine sahiptir, şişe burunlu yunus (*Tursiops truncatus*) hem yüksek frekanslı klikler hem de geniş bantlı sesler üretebilir, Amazon nehri yunusu (*Inia geoffrensis*) tatlı sularda yaşar ve bulanık ortamlarda bile ekolokasyon yapabilir. Yine buldukları ekosistemin farklılığına göre yunuslar farklı frekanslarda ses dalgaları üretebilir, bazı türler daha detaylı bir tarama kullanırken bazı türler daha genel taramalar yapabilir. Farklı türlerdeki farklı şekillerde gerçekleşen ekolokasyon olayı bu türlerin bütün ihtiyaçlarını bilen ve bulunduğu ortama göre farklı özellikler bahşeden bir Yaratıcının varlığı ile açıklanabilir.

Sonuç olarak bu çalışmada yunuslarda bulunan oldukça karmaşık bir biyolojik hadise olan ekolokasyon olayı irdelenecek ve böyle bir olayın ancak hikmet sahibi bir tasarımcı tarafından canlıya bahşedilmiş olacağı ortaya konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ekolokasyon, Yunus, Evrim, Yaratılış.

ECHOLOCATION IN DOLPHINS

Mustafa KAVASOĞLU

Assist. Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar University, Gediz Vocational School, Department of Medical Services and Techniques

E-Mail: *mustafa.kavasoglu@harran.edu.tr*

ORCID: *¹0000-0002-4136-6397*

Kâzım UYSAL

Prof. Dr., Kütahya Dumlupınar University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Biology

E-Mail: *kazim.uyosal@dpu.edu.tr*

ORCID: *0000-0001-6399-6616*

ABSTRACT

Echolocation is a sonar (Sound Navigation and Ranging) method that allows animals to determine the location, size and distance of objects in their environment using sound waves. Dolphins, an aquatic mammal, use the biosonar method, a marvel of divine design, for purposes such as hunting, navigation and communication.

Dolphins produce short and intense sound waves called clicks for echolocation. They usually use the organs made of fatty tissue called melons on their noses for these sounds. The frequency of the clicks produced by dolphins is usually between 40 kHz and 150 kHz. This is well above the range of human hearing. The sound waves produced by dolphins hit and reflect objects and other living things in their environment. The reflected sound waves reach the dolphin's lower jaw and are transmitted to the inner ear from here. The reflected sound waves are transmitted to the brain from the inner ear. The signals coming to the brain are analyzed to produce information about the size, shape, distance and movement of the object or living thing. With the biosonar, a marvel of design given to dolphins, objects and living beings are recognized even in dark and murky waters, directions are found even in complex underwater environments and they are protected from dangers. Biosonars are also used in social interactions among dolphins. Even with today's technology, an extremely wise biosonar system that facilitates the life of a living being cannot be explained by events such as mutation or natural selection as put forward by the materialist philosophy of evolution. The biosonar system, which is one of the most astonishing biomechanisms in today's bioengineering science, can only be designed and made by a divine knowledge and power owner. Because wise works cannot be left to random mutations and designs that require knowledge cannot be left to mindless causes and nature.

A great number of dolphins living in different salinity levels have been created on Earth. In general, all dolphins have the ability to echolocate by emitting ultrasonic sounds. However, dolphins living in different ecosystems have biosonar systems suitable for the conditions they live in. For example, the flathead dolphin (*Pseudorca crassidens*), which lives in the deep sea, has the ability to echolocate effectively even under higher pressure than other species. The bottlenose dolphin (*Tursiops truncatus*) can produce both high-frequency clicks and broad-band sounds, and the Amazon River dolphin (*Inia geoffrensis*) lives in freshwater and can echolocate even in turbid environments. Again, depending on the differences in the ecosystem they are in, dolphins can produce sound waves at different frequencies, some species use more detailed scanning, while others can perform more general scanning. Echolocation, which occurs in different ways in different species, shows that the biosonar systems of these species are species-specific. This necessitates the existence of a wise creator who knows all the needs of the creature and creates it with equipment suitable for its environment.

As a result, this study will examine the echolocation phenomenon, which is a very complex biological event found in dolphins, and will attempt to demonstrate that such an event could only have been granted to a living being by a wise designer.

Key Words: Biosonar, Dolphin, Evolution, Creation.

ARAP ŞİİRİNDE KOZMOGONİ: YARATILIŞIN ŞİİRSEL TASVİRLERİ VE ARAPÇA'NIN METAFİZİK BOYUTLARI

Naci ÖZSOY

Dr. Öğr. Üyesi, Bitlis Eren Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Arap Dili ve Edebiyatı ABD

E- Posta: nozsoy@beu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-7458-6935

ÖZET

Arap şiirinde yaratılış temalarının incelenmesi, dilin metafizik boyutlarıyla birleşerek derinlemesine bir kozmogoni anlayışını ortaya koymaktadır. Bu çalışma, Arap şiirinde yer alan yaratılış anlatılarının şiirsel tasvirlerini ve bu tasvirlerin Arapça'nın dilsel yapısı aracılığıyla nasıl bir metafizik boyut kazandığını incelemeyi amaçlamaktadır.

Öncelikle, Arap şiirinde yaratılışın nasıl tasvir edildiği ele alınacaktır. Bu bağlamda, Câhiliye döneminden başlayarak İslamî döneme kadar uzanan süreçte, kozmogoni temalarının şiirlerdeki yeri ve önemi değerlendirilecektir. Bu süreçte, özellikle İslam öncesi Arap şiirinde doğanın, göklerin ve yeryüzünün yaratılışıyla ilgili metaforlar ve imgeler üzerinde durulacaktır. Bu imgelerin, Arap toplumunun kozmolojik anlayışını ve evrenin düzenine dair inançlarını nasıl yansıttığı incelenecektir.

Ayrıca, Kur'an'daki yaratılış anlatılarının Arap şiirine olan etkisi tartışılacaktır. Kur'an'da yer alan yaratılış hikâyelerinin, Arap şiirinde nasıl yankı bulduğu ve bu hikâyelerin şiirsel ifade biçimlerini nasıl zenginleştirdiği analiz edilecektir. Kur'an'ın dilsel ve edebi özelliklerinin, Arap şiirinde yaratılış temalarının işlenişine katkıları irdelenecektir.

Çalışmanın ikinci kısmında, Arapça'nın dilsel yapısının metafizik boyutları ele alınacaktır. Arapça'nın kök bazlı morfolojik yapısı, kelimelerin anlam derinliklerini ve yaratılış temalarının ifade edilmiş biçimlerini nasıl etkilediği üzerinde durulacaktır. Özellikle, yaratılış kavramının Arapça'daki karşılıkları ve bu kelimelerin etimolojik analizleri yapılacaktır. Arapça'nın dilsel özelliklerinin, yaratılışın ontolojik ve kozmolojik boyutlarını nasıl yansıttığı tartışılacaktır.

Sonuç olarak, bu çalışma, Arap şiirinde yaratılış temalarının şiirsel ve dilsel inceliklerini ortaya koyarken, Arapça'nın metafizik boyutlarına da ışık tutmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda, Arap edebiyatının ve dilinin yaratılış anlayışına katkıları ve bu anlayışın kültürel ve teolojik etkileri değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Arap Dili ve Edebiyatı, Kozmogoni, Yaratılış, Arap Şiiri, Metafizik Boyut.

COSMOGONY IN ARABIC POETRY: POETIC DEPICTIONS OF CREATION AND THE METAPHYSICAL DIMENSIONS OF THE ARABIC LANGUAGE

Naci ÖZSOY

Asst. Prof. Dr., Bitlis Eren University, Faculty of Arts and Sciences, Department of Arabic Language and Literature

E-Mail: nozsoy@beu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-7458-6935

ABSTRACT

The examination of creation themes in Arabic poetry intertwines with the metaphysical dimensions of language, presenting a profound cosmogonic understanding. This study aims to explore the poetic depictions of creation narratives in Arabic poetry and how these depictions acquire a metaphysical dimension through the linguistic structure of Arabic.

Firstly, the portrayal of creation in Arabic poetry will be addressed. This entails evaluating the significance and placement of cosmogonic themes in poems spanning from the Pre-Islamic Jahiliyyah period to the Islamic era. Emphasis will be placed on metaphors and imagery concerning the creation of nature, heavens, and earth in Pre-Islamic Arabic poetry and how these images reflect the cosmological understanding of the Arab society and their beliefs about the universe's order.

Furthermore, the influence of creation narratives in the Quran on Arabic poetry will be discussed. This analysis will delve into how creation stories from the Quran resonate in Arabic poetry and enrich its poetic expressions, alongside the contributions of the linguistic and literary features of the Quran to the portrayal of creation themes in Arabic poetry.

The second part of the study will explore the metaphysical dimensions of the linguistic structure of Arabic. This will focus on how Arabic's root-based morphological structure influences the depth of meaning and expression of creation themes, especially through the etymological analysis of terms related to creation. The discussion will center on how the linguistic features of Arabic reflect the ontological and cosmological dimensions of creation.

In conclusion, this study aims to elucidate the poetic and linguistic intricacies of creation themes in Arabic poetry while shedding light on the metaphysical dimensions of the Arabic language. It will also assess the contributions of Arabic literature and language to the understanding of creation and their cultural and theological impacts.

Keywords: Arabic Language and Literature, Cosmogony, Creation, Arabic Poetry, Metaphysical Dimensions

DİL VE BİLİMDE SÜREKLİ YARATMANIN TALİM-İ ESMA İLE GERÇEKLEŞMESİ

Nafi YALÇIN

*Dr. Öğr. Üyesi, Üsküdar Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, İngilizce
Mütercim ve Tercümanlık Bölümü*

E- Posta: nafi.yalcin@uskudar.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6586-8546

ÖZET

Allah 'ın (cc) Âdem'e (as) isimleri öğretmesi, Kur'an'da " Allah, Âdem'e bütün varlıkların isimlerini öğretti." (2:31) ayetiyle anlatılan önemli bir olaydır.

Allah (cc) Âdem'i yarattığında, melekler onun yeryüzü halifeliğini sorguladılar ve Âdem'in bu atamayı hak ettiğinin bir kanıtı olarak, Allah Âdem'le meleklerle isimleri sorarak imtihan etti ve sadece Âdem cevap verebildi. Allah'ın emri üzerine, itaat etmeyi reddeden Şeytan hariç, melekler Âdem'e secde ettiler.

Bu "isimlerin öğretilmesi" olayı, çağdaş bir yaklaşımla birkaç açıdan önemli bir sembol olarak düşünülebilir. Birincisi, Âdem'in (as) yeryüzünün halifesi olma yeteneği sebebiyle melekler açısından bir mucizesiydi ve bu, insanlığın yeryüzündeki türleri denetleme ve yönetme konusundaki kapsamlı yeteneğini temsil ediyordu. İkinci olarak, isimlerin öğretilmesi kapsamlı insan yeteneklerini, sayısız bilimleri ve evren hakkında sayısız bilgi dallarını ifade eder. Üçüncü olarak, isimlerin öğretilmesi, bilginin mahiyetine, öğrenme kaynağına, yapısına ve doğruluğuna ve Allah'ın güzel isimleriyle yakın ilişkisine ince bir şekilde atıfta bulunur. Kur'an'da bahsedilen bir diğer hadiseler zinciri ise Allah tarafından peygamberlere bahşedilen mucizeler, insanlara sanat, bilim, teknoloji ve gelişme biçiminde öğretmenin pratik sonuçlarını gösterir. Bu mucizeler yoluyla ilmin, gelişimin, teknolojinin ve ince sanatların nihai sınırları, yolları ve biçimleri ifade edilmektedir.

Yine Cenab-ı Hakk Kur'an'da (55:1-4) "Rahmân, Kur'an'ı öğretti. İnsanı yarattı. Ona beyanı (düşünüp ifade etmeyi) öğretti." ayetleri ile insanoğluna düşünme kabiliyetini ve düşündüklerini ifade etme yeteneğini diğer canlılardan ve türlerden farklı bir biçimde ve üstünlüğünün bir delili olarak doğuştan verdiğini ve bunun Allah'ın rahmetinin bir eseri olarak insanı muhatap seçtiğini ve bu muhatabiyete liyakatin, insanoğlunun lisanı kullanma; düşünce ve duygularını ifade etme sayesinde gerçekleştiğini belağatla ifade etmektedir.

Allah'ın sıfatlarının ve güzel isimlerinin ezeli ve ebedi olması ve bu sıfat ve esmanın kainattaki hadiselerde ve tasarruflarda tecellilerinin de daimî olması İslam akaidinin temel bir varsayımı olduğundan yola çıkarak, lisanın öğretilmesi hadisesinin de devam ettiği ve ilmi gelişmelerin insanlık var oldukça devam edeceği çıkarımı yapılabilir. Nitekim Kur'an-ı Kerim'in "zeminde ve gökte gizli Esmâ-i İlâhiye'nin manevî hazinelerinin keşşâfi" olmasının ifadesi bunu akla getirmektedir. Hem Kur'an'ın ezeli bir hutbe olması, bütün asırlardaki bütün insanlık tabakalarına birden hitap etmesi ve yol göstermesi ve sözlerinin tazeliğini koruması bu daimî tecellinin bir tezahürüdür. Demek ki Allah'ın Kelâm sıfatından gelen Kur'an insanlığa yol göstermeye devam ediyor. Allah Âlim sıfatıyla hakkeden kullarına ilim öğretmeye, ilham vermeye devam ediyor. Nitekim insanlığın konuştuğu lisanlar yeni kavramlar ve ifadelerle gelişmeye devam ederken yeni lisanların doğuşuna da şahitlik edilmektedir.

Bu çalışmada, Talim-i Esmâ hadisesiyle insanlık nevine lisanın, beyanın, öğrenmenin ve gelişmenin Yaratıcı tarafından farklı biçimlerde nasıl öğretildiğini ve daimî ve baki olan ilahi sıfat ve isimlerin tecelli etmeye devam etmesiyle bilimlerin, teknolojinin, sanatların mevcut seviyelerinden devam eden bu ilahi kaynaklı öğretiyi nasıl geliştiğini ve daha ileri seviyelere vardığını farklı örneklerle ele alıp inceleyeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Yaratmanın devamı, dillerin gelişimi, bilimin gelişmesi, Talim-i Esmâ, Tecelli-i Esmâ

CREATION CONTINUES IN LANGUAGES AND SCIENCE THROUGH TEACHING AND MANIFESTATION OF DIVINE NAMES

Nafi YALÇIN

Assist. Prof. Dr, Üsküdar University, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of English Translation and Interpreting

E-Mail: nafi.yalcin@uskudar.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6586-8546

ABSTRACT

The teaching of the names to Adam (pbuh) by Allah (swt) is a significant event narrated in the Qur'an with the verse "He taught Adam the names of all things." (2:31)

When Allah (swt) created Adam, angels questioned his vicegerency of the earth and as a proof Adam's deserving that appointment, Allah tested Adam and angels by asking the names and only Adam was able to answer. Upon Allah' order angels prostrated before Adam except Satan who refused to obey.

This "teaching of the names" event can be considered an important symbol in several ways from a contemporary perspective. First, it was a miracle for the angels due to Adam's (pbuh) ability to be the caliph of the earth, and it represented humanity's comprehensive ability to control and govern species on earth. Second, the teaching of the names expresses comprehensive human abilities, innumerable sciences, and innumerable branches of knowledge about the universe. Third, the teaching of the names subtly refers to the nature of knowledge, the source of learning, its structure and accuracy, and its close relationship with the beautiful names of Allah.

Another chain of events mentioned in the Qur'an is the miracles granted by Allah to the prophets, showing the practical results of teaching human beings in the form of art, science, technology, and development. Through these miracles, the ultimate limits, paths, and forms of knowledge, development, technology, and fine arts are expressed. Again, the Almighty Allah says in the Qur'an "The Most Gracious taught the Qur'an. He created man and taught him speech" (55:1-4). With these verses, it is expressed eloquently that Allah has given to human beings as evidence of man's superiority to other creatures and species, and of his ability to think and to express what he thinks, and that this is a result of Allah's mercy and that He has chosen humans as His interlocutor, and that this interlocutorship is deserved by human beings using language and expressing their thoughts and feelings.

Based on the fact that the attributes and beautiful names of Allah are eternal and everlasting, and that the manifestations of these attributes and names in the events and activities in the universe are also permanent; it can be inferred that the teaching of language continues and that scientific developments will continue as long as humanity exists. Indeed, the description of the Qur'an as "the discoverer of the spiritual treasures of the Divine Names hidden in the earth and the sky" brings this to the mind. The fact that the Qur'an is an eternal sermon, that it addresses and guides all layers of humanity in all centuries and that its words maintain their freshness is the evidence of this permanent manifestation.

So, the Quran, which comes from Allah's attribute of Speech, continues to guide humanity. Allah continues to teach knowledge and inspire His deserving servants with His attribute of the All-Knower. Indeed, we observe that the languages spoken by humanity continue to develop with new concepts and expressions, just as we also witness the birth of new languages.

In this study, we will examine with different examples how language, expression of thoughts, learning and development were taught to humanity in different ways by the Creator through the event of 'the teaching of the names', and we will attempt to explain how sciences,

technology and arts develop and reach more advanced levels with this divinely-led teaching through the permanent and everlasting manifestation of the divine attributes and names.

Key Words: Continuation of Creation, development of languages, development of science, Teaching of Names, Manifestation of Divine Names

VAROLUŞSAL KRİZE KARŞI İMAN HAKİKATLERİ KULLANILABİLİR Mİ?

Okan İMRE

*Doç. Dr., Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim
Dalı, Karaman, Türkiye*

E- Posta: okanimre@kmu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2142-4916

ÖZET

Varoluşsal kriz, insanın ben kimim?, Nereden geldim?, Bu Dünya’da işim ne?, Nereye gideceğim?, Neden bu insanlar ve varlıklar durmadan gelip gidiyorlar? Ve benzeri sorulara cevap aradığı ve çatışmaların yaşandığı bir içsel yolculuk ve sorgulamadır. Bu krizde, sorgulamalar, belirsizlikler ve anlam arayışlarına tatmin edici cevaplar bulunamadığında yaşanan ruhsal çatışmalar, depresif bozukluktan intihara kadar birçok psikiyatrik soruna yol açabilir. Geçmişten günümüze kadar bu ruhsal çatışmalardan çıkmak için insanlar tarafından birçok akımlar oluşturulmuştur. Ateizm, Deizm, Agnoizm gibi akımlar bu anlam arayışının neticesidir. Hiçbir bilimsel dayanağı olmadığı halde bilimsel gerçeklik maskesi altında kabul ettirilmeye çalışılan bu akımlar ruhsal sorunları derinleştirmektedir. Çünkü bir nevi göz kapamak veya sorunu görmezden gelmek manası taşırlar. Varoluşsal krizdeki bu anlam arayışının neticesinde oluşan bunalımı, göz kapamak, görmezden gelmek veya sadece basit bir antidepresan ilaçla tedavi etmek eksik bir yaklaşımdır. Bu noktada varoluşsal krizdeki sorulara tatmin edici cevaplar veren eserler, ruhsal tedavi açısından faydalı olabilir. Böyle eserler araştırıldığında Said Nursi’nin Risale-i Nur külliyyatı ön plana çıkmaktadır. Onlarca dile çevrilen ve milyonlarca insanlar tarafından okunan Risale-i Nur’larda Nereden geliyorsun?, Nereye gidiyorsun?, Necisin?, görevin nedir? Vb. birçok yaratılış ile ilgili sorularla birlikte Allah’ın varlığı ve birliği, peygamberlik hakikati, ahiret hayatı, kutsal kitapların kudsiliği ve benzeri bütün imani hakikatler evrensel bir biçimde bütün dünlere şamil bir şekilde sade bir dil ile mantık çerçevesinde anlatılmıştır. Bu kitapların varoluşsal krizde tedavideki yeri hakkında birçok araştırma yapılmasına rağmen ülkemizde ruh sağlığı çalışanları tarafından yeteri kadar bilinmemektedir. Aslında varoluşsal krizdeki anlam arayışı ve içsel sorgulamalar her insanın bir dönem yaşadığı psikiyatrik olmayan hayatın doğal akışı içinde olan normal bir durumdur. Bu krizi çözemeyen kişilerde ruhsal bunalımlar yaşandığı için varoluşsal kriz, ruh sağlığı çalışanlarının çalışma alanına girmiştir. Ruhsal sorunlar başlamadan çok önceleri varoluşsal krize tatmin edici cevaplar kişiye zamanında verilebilirse ileri yaşlarda bu krize bağlı ruhsal sorunlar azalacaktır. Varoluşsal krizin merkezinde yer alan insan nedir?, ben kimim? Sorularına Said Nursi, Asayı Musa adlı kitabının 7. Meselesinde oldukça orijinal ve kendine has üslubü ile ikna edici cevaplar vermiştir. Benzer şekilde Nereden geldim?, nereye gideceğim? ve bu Dünya’da işim ne? Sorularına Mektubat adlı eserin 18, ve 24. Mektuplarında, 30. Sözün ene bahsinde ve diğer birçok yerde cevaplar vermiştir. Allah’ın varlığı ve birliği, Tabiat Risalesinde, Ahiret hayatının varlığı Haşır Risalesinde, Peygamberlik hakikati, kader bahsi, meleklerin varlığı gibi iman hakikatleri Sözler kitabında ispat edilmiştir. Gerçek anlamda ilk varoluşsal sorgulamalar ortaokul çağlarında başlar. Bu amaçla içinde sosyolog, pedagog, psikolog, ilahiyatçı ve benzeri kendi bilim alanında uzmanlaşmış kişilerden oluşan bir heyet tarafından, oluşabilecek varoluşsal krize karşı bilimsel bir ders kitabının hazırlanması ve ortaokul eğitim müfredatına eklenmesi gereklidir. Bu noktada varoluşsal krize oldukça ikna edici cevaplar veren ve bütün iman hakikatlerini bilimsel olarak ispatlayan Said Nursi’nin Risale-i Nur külliyyatından faydalanılması ve okunması önerilen temel eserler listesine eklenmesi uygun bir yaklaşım olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Varoluşsal kriz, Depresyon, İntihar, Risale,

CAN FAITH TRUTH BE USED AGAINST EXISTENTIAL CRISIS?

Okan İMRE

Assoc. Prof. Dr, Karamanoglu Mehmetbey University, Faculty of Medicine, Department of Psychiatry, Karaman, Türkiye

E-Mail: okanimre@kmu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2142-4916

ABSTRACT

Existential crisis is an inner journey and questioning in which a person seeks answers to questions such as who am I?, where did I come from?, what am I doing in this world?, where am I going?, and why do these people and beings keep coming and going? and similar questions, and in which conflicts occur. In this crisis, when satisfactory answers cannot be found to the questionings, uncertainties, and searches for meaning, the spiritual conflicts experienced can lead to many psychiatric problems, from depressive disorder to suicide. Many movements have been created by people from the past to the present to overcome these spiritual conflicts. Movements such as atheism, deism, and agnosism are the results of this search for meaning. These movements, which are tried to be accepted under the mask of scientific reality despite having no scientific basis, deepen spiritual problems. Because they mean turning a blind eye or ignoring the problem. It is an incomplete approach to treating the depression that occurs as a result of this search for meaning in existential crisis by turning a blind eye, ignoring it, or just with a simple antidepressant medication. At this point, works that provide satisfactory answers to the questions in existential crises can be useful in terms of mental treatment. When such works are investigated, Said Nursi's Risale-i Nur collection comes to the fore. In the Risale-i Nurs, which have been translated into dozens of languages and read by millions of people, questions such as Where do you come from?, Where are you going?, What are you?, What is your duty?, etc., along with many questions about creation, the existence and unity of Allah, the truth of prophethood, the afterlife, the sacredness of the holy books, and all other faith-based truths, are explained in a simple language and logical framework that is universally applicable to all yesterdays. Although many studies have been conducted on the place of these books in the treatment of existential crises, they are not sufficiently known by mental health professionals in our country. In fact, the search for meaning and internal questioning in existential crises is a normal situation that every person experiences at some point in their lives, which is not psychiatric and is a natural flow of life. Since people who cannot solve this crisis experience mental depression, existential crisis has entered the field of work of mental health professionals. If satisfactory answers can be given to the existential crisis in a timely manner long before the onset of spiritual problems, the spiritual problems related to this crisis will decrease in later ages. Said Nursi gave convincing answers to the questions "What is a human being?" and "Who am I?" which are at the center of the existential crisis, in the 7th Chapter of his book Asayı Musa, Similarly, he gave answers to the questions "Where did I come from?" "Where am I going?" and "What am I doing in this world?" in the 18th and 24th Letters of his work Mektubat (Letters), in the 30th chapter of Söz (Ene Chapter), and in many other places. The existence and unity of Allah are proven in the Treatise of Nature, the existence of the Hereafter in the Treatise of Resurrection, the truth of prophethood, the subject of fate, and the existence of angels, as well as truths of faith, in the book Sözler (Words). The first truly existential questions begin in middle school. For this purpose, a scientific textbook should be prepared by a committee consisting of sociologists, pedagogues, psychologists, theologians, and similar experts in their fields against the possible existential crisis and added to the secondary school curriculum. At this point, it would be an appropriate approach to benefit from Said Nursi's Risale-i Nur collection, which

gives quite convincing answers to the existential crisis and scientifically proves all the truths of faith, and to add it to the list of recommended basic works.

Keywords: Existential crisis, Depression, Suicide, Risale,

EVİRİM ÇIKMAZI OLARAK TRANSHÜMANİZM

Orhan GÜNGÖRMÜŞ

Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı Muş İl Müdürlüğü

E- Posta: biyolog-49@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-2397-2518

ÖZET

Evrinciler, canlıların genetik değişimler ve doğal seçim yoluyla zaman içinde değiştiğini ifade etmektedirler. Hayatın başlangıcından başlayarak modern insana (*Homo sapiens*) kadar canlıların evrimsel süreç sonucu meydana geldiğini ileri sürmektedir. Evrinciler, doğada evrimin durmadan ileriye dönük olduğunu, canlılar için yararlı ve güçlü karakterlerin ortaya çıktığını düşünmektedirler. Adapte olmayan türler veya canlılar ise çevresel değişimlere ve doğal seçim mekanizmaları sonucunda hayatta kalma mücadelesinde başarısız olur ve yok olurlar. Evrimcilerin bakış açısına göre canlılarda sürekli bir değişim ve dönüşüm olmalıdır. Bu değişimin tüm canlılarda olduğu gibi modern insana (*Homo sapiens*) kadar devam ettiğini ve modern insanın ortak ataları kabul edilen *Hominidea* familyasından başlayarak *Pongo* (Orangutan), *Gorilla* (Goril), *Pan* (Şempanze) ve *Homo* (İnsan) cinslerinin birbirinden evrimleştiğini ileri sürmektedirler. Yapılan araştırmalar sonucunda, yaklaşık 200 bin yıl önce yaşamış modern insanın fosillerinin, günümüzdeki modern insan yapısıyla aynı olduğu görülmüştür. Bu durum, evrimcilerin iddia ettiği gibi doğal seleksiyon ve mekanizmaları sonucu modern insanın da evrimsel değişimlere uğrayıp yeni bir tür oluşturması gerektiğini gösterir. Ancak yaklaşık 200 bin yıllık süreçte modern insanda tür sınırını aşacak herhangi bir değişim meydana gelmemiştir. Tarihsel süreç içerisinde evrim düşüncesine kaynaklık edecek kanıtlara ulaşılmaması, kanaatimizce evrimcileri zorunlu evrim yaklaşımına yöneltmiştir. Bu noktada karşımıza transhümanizm kavramı çıkmaktadır.

Transhümanizm, insanın bedensel, fizyolojik ve zihinsel yeteneklerini artırarak insanda oluşabilecek hastalıkları ortadan kaldırmayı ve yaşam süresini artırarak ölümsüzlüğü amaçlamış radikal bir felsefi ve bilimsel bir düşünce olarak ortaya atılmıştır. Bu düşünce, gen mühendisliği, biyoteknoloji, yapay zekâ teknolojisi ve nanoteknoloji gibi alanlarda yapılan ilerlemelerle, insanın fiziksel ve zihinsel sınırlarını genişletmeyi hedeflemektedir. Evrimcilere göre insanın biyolojik yapısındaki değişiklikler doğal seçim yoluyla yavaş yavaş ve kademeli olarak gerçekleşirken, transhümanizm bu süreci hızlandırarak ve yönlendirerek, insanların doğal evrim sürecinin ötesine geçebileceğini öne sürmektedir.

Transhümanizmin kökenleri, aynı zamanda öjeni kavramıyla da ilişkilidir. Öjeni, genetik üstünlük ve iyileştirme yoluyla insan türünü geliştirmeyi amaçlayan bir düşüncedir. Ancak Adolf Hitler'in Nazi Almanya'sı döneminde öjeneye dayalı politikalar uygulaması, bilim dünyasında etik ve insani değerler açısından ciddi tartışmalara ve eleştirilere yol açmıştır. Bu durum, öjeni kavramının önemsizleşmesine ve insan genetiğine yapılan müdahalelerin etik boyutları konusunda derinlemesine bir sorgulamayı başlatmıştır. Öjeni kavramının oluşturduğu olumsuz çağrışımlardan kaçınmak için, genetik ve teknolojik ilerlemeleri kullanarak insan yeteneklerini ve yaşam süresini geliştirmeyi hedefleyen daha kabul edilebilir bir yaklaşım olan transhümanizm fikri ortaya atılmıştır. Transhümanizm savunucuları arasında ateist ve materyalistleri görmektediriz.

Evrinciler, transhümanizm ile hem evrime dayanak oluşturmayı hem de ölümsüzlüğü ve insanın potansiyelini maksimum düzeye çıkarmayı hedeflemektedirler. Böylelikle sonsuz bir Yaratıcıya ihtiyaç duymadan, bilim ve teknoloji aracılığıyla insanın kendi evrim sürecini kontrol etmesini ve kendi kaderini belirlemesini amaçlamaktadırlar. Bu durum, yaratma ve ölüm eylemlerinin Yaratıcıdan alınıp insana verilmesini savunmaktadır. Transhümanizm, insanın Yaratıcı ile bağının koparılmasını yanı sıra "ölümü öldürmek" tabiriyle yapay zekâ ve ileri teknolojiler kullanarak insan varlığını bir üst versiyona taşıyarak yeniden yapılandırmayı,

böylelikle bu durumun Yaratıcıya karşı bir başkaldırı olacağını tasarlamaktadırlar. Transhümanizm ile Allah'ın "Tekvin ve Beka" sıfatlarını insana uyarlayarak, insanın yaratılış ve sonsuzluk kavramlarını anlamlandırma ve bu ilahi nitelikleri insanın kendi varoluşunda yansıtmaya çalışma süreci olarak düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaratıcı, Evrim, Transhümanizm, Öjeni, Yapay Zekâ

THE DEADLOCK OF EVOLUTION: TRANSHUMANISM

Orhan GÜNGÖRMÜŞ

Teacher, Muş Provincial Directorate of National Education, Ministry of National Education

E-Mail: biyolog-49@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-2397-2518

ABSTRACT

Evolutionists claim that living beings change over time through genetic variations and natural selection. They argue that life has evolved through an evolutionary process from the beginning of life to modern humans (*Homo sapiens*). Evolutionists believe that evolution in nature is continuously progressive, leading to the emergence of beneficial and strong traits for living beings. Species or individuals that do not adapt fail in the struggle for survival due to environmental changes and natural selection mechanisms and become extinct. From the perspective of evolutionists, there must be a constant change and transformation in living beings. This change is believed to have continued in all living beings, including modern humans (*Homo sapiens*), and that modern humans have evolved from the Hominidae family, starting with Pongo (Orangutan), Gorilla (Gorilla), Pan (Chimpanzee), and *Homo* (Human) genera. Research has shown that fossils of modern humans, who lived approximately 200,000 years ago, have the same structure as contemporary humans. This suggests that, as evolutionists claim, modern humans should undergo evolutionary changes and form a new species through natural selection and mechanisms. However, in the approximately 200,000-year period, no changes have occurred in modern humans that would cross the species boundary. The lack of evidence to support evolutionary thinking in the historical process has, in our opinion, led evolutionists to a mandatory evolutionary approach. At this point, the concept of transhumanism emerges.

Transhumanism is a radical philosophical and scientific thought that aims to eliminate diseases that may occur in humans by enhancing physical, physiological, and mental abilities and to achieve immortality by extending the lifespan. This idea aims to expand human physical and mental limits with advancements in fields such as genetic engineering, biotechnology, artificial intelligence technology, and nanotechnology. According to evolutionists, changes in the human biological structure occur gradually and slowly through natural selection, while transhumanism proposes that this process can be accelerated and directed, allowing humans to surpass the natural evolutionary process.

The roots of transhumanism are also related to the concept of eugenics. Eugenics is a thought that aims to improve the human species through genetic superiority and enhancement. However, the implementation of eugenics-based policies during Adolf Hitler's Nazi Germany period led to serious ethical and humanitarian debates and criticisms in the scientific community. This caused the concept of eugenics to become insignificant and initiated a deep questioning of the ethical dimensions of interventions in human genetics. To avoid the negative connotations created by the concept of eugenics, the idea of transhumanism, which aims to improve human abilities and lifespan using genetic and technological advancements, has been proposed as a more acceptable approach. Among the proponents of transhumanism, we see atheists and materialists.

Evolutionists aim to provide a basis for evolution and maximize human potential and achieve immortality through transhumanism. Thus, they aim for humans to control their own evolutionary process and determine their destiny through science and technology, without the need for an infinite Creator. This advocates for transferring the acts of creation and death from the Creator to humans. Transhumanism, in addition to severing the human connection with the Creator, proposes to "kill death" by restructuring human existence to a higher version using artificial intelligence and advanced technologies, thus considering this a rebellion

against the Creator. Transhumanism is thought of as the process of understanding the concepts of creation and eternity and reflecting these divine attributes in human existence by adapting Allah's attributes of "Tekvin and Beka" to humans.

Keywords: Creator, Evolution, Transhumanism, Eugenics, Artificial Intelligence

TEBLİĞDE TEKVİNÎ AYETLERİN YER ALMASI VE HAKİKAT DİLİNİN İNŞASI

Osman Çakmak

Prof. Dr., İstanbul Rumeli Üniversitesi, Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi

E- Posta: osman.cakmak@rumeli.edu.tr

ORCID: 0000-0001-9293-5572

ÖZET

Bu çalışmada mevcut dinî eğitim; şekil, yöntem, bilgi mertebeleri yanında bilgi felsefesi açısından değerlendirilmektedir. Bilginin “bilimsel bilgi” ve “inanç” (tahkiki iman) halini almasının önündeki engeller araştırılmaktadır. Bu çerçevede, dinî eğitim, hutbe ve vaazlar, kısaca genel tebliğ dilini verimsiz/etkisiz hale getiren unsurlar tartışılmaktadır.

Süregiden “bilim ayrı din ayrı” anlayışı yüzünden dini eğitim; fen ve sanat, sosyal ve edebiyat bilimleri ile etkileşim içine girememektedir. Bu yüzden dinî eğitim verimsiz bir şekilde sürdürülmektedir. Dini eğitim iman esaslarından bahsediyor, ancak dersini veremiyor. İlacın kendisini değil reçetesi sunulmaktadır.

Hakikat ve hikmete, yani gerçek, doğru, faydalı ve hayırlı bilgiye ulaşmak için bilginin dimağ yanında, hayal, vicdan, kalp ve diğer meleke ve ruhi süreçlerden geçmesi; “fikir fabrikasının” tüm diğer bölümlerinde işlem görmesi gerekir. Bilimsel ve “canlı” bilgi denilen “hakiki manaya” ulaşılması ile bilgi “inanç” halini almaktadır. İknadan uzak bir şekilde delilsiz sunulan “ölü bilgi” akli ve kalbi doyurmamaktadır.

İspat metotlarına, gözlem ve araştırmaya, analoji ve temsil metotlarına yer verildiğinde bilgi “ölü” halden kurtulup “canlı” hale gelmektedir. Bu çalışmada dini eğitimin işlevli hale gelmesi için çözümler sunulmakta; iman esaslarının sağlam bir mantık kurgusu içinde ders verilmesinin yolları gündeme taşınmaktadır. Bu çerçevede “Fen ve Hikmet” başlığı ile din derslerinin yeniden tanzim ve hayata geçirilmesinin gereği üzerinde durulmaktadır. Fıkıh, Siyer, Hadis, Kelam gibi derslerin yanında kâinatı ve işleyişini sanat-sanatkâr, eser-müessir, mahluk-hâlık ilişkisi içerisinde ele alan yeni müfredat ve derslerin geliştirilmesi; din derslerinin yeni bir çehreye kavuşturulması ihtiyacı dile getirilmektedir.

Bu çalışmada gözlemler kadar literatür araştırmalarına yer verildi. Kısaca şu sonuçlara varıldı: Din ayrı bilim ayrı anlayışı esasen tüm problemlerin kaynağını teşkil etmektedir. Hatta bu sebeple bilim inançsızlığa ve materyalizme alet edilmektedir. Din derslerinin fen ve sanat, felsefe ve ilgili sosyal bilimleri de içine alacak bütüncül bir anlayışla yeniden tanzim edilmesi, problemlerin çözümünde anahtar nokta olarak belirlendi.

“Gökyüzünü de korunmuş bir tavan yaptık. İnanmayanlar ise gökyüzünün ayetlerinden yüz çeviriyorlar (Enbiya - 32). Bu ayet gibi, Kuran’ın birçok ayeti evren yüzündeki ilahi icraata ve ilahi isimlere dikkat çeker. Eğitim müfredatlarına “Fen ve Hikmet” adı ile (ya da başka daha uygun isim ile) yeni dersler konulmalı; Kuran’da yer alan yeryüzü ve gökyüzü ayetlerinin yorum ve izahlarına yer verilmelidir. Amaç, öğrenciye sanatta sanatkârı, eserde ustayı, nimette nimeti vereni gösterecek bir bakış açısı kazandırmaktır.

Yaratılışa dair ayetler, iman hakikatleri kadar ahlâk değerlerin öğrenilmesi ve kazanılmasında etkili bir öğrenme yolu sunmaktadır. İlahî sanat galerisi tabiat aynı zamanda güzel ahlâkın ve değerlerin de gözlemlendiği bir laboratuvarı andırmaktadır. Her şeyde ve her yerde hükmeden rahmet, inayet ve adalet yasaları, israfsızlık ve iktisat düsturları bize yardımlaşma, düzen, intizam, sevgi/şefkat dersleri verir; Kuran’ın iktisat ve temizlik emrini, düzenli olma prensibini doğrudan tabiatından da ders alabiliriz. Kuran’a ait gerçeklerin tabiat laboratuvarı ile birlikte sunulduğu eğitim ortamlarında bilimler “marifetullah” konumuna çıktığı gibi; öğrenilenler insani kemalatın, faziletlerin ve değerlerin kazanma vasıtası halini alacaktır. İlahî düzene hayran olmalarını sağlayabilecek “gözlem yapma”, “ilişkilendirme”,

“sonuç çıkarma”, “bilgiye erişme” gibi becerilerin geliştirilmesi ile düşünen ve araştıran, hayret etmesini bilen insanlar yetişecektir. Böylece bilimsel düşünen ve güzellikten/sanattan anlayan, çevreyi koruma şuuru yüksek cemiyet olmanın yolları açılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bilgi ve eğitim felsefesi, dinî eğitim, hutbe/vaaz/tebliğ dili, yeryüzü/gökyüzü ayetleri, ispat-ikna metotları, ahlâk dersi, marifetullah

THE INCLUSION OF THE QUR'ANIC VERSES IN TABLIGH AND THE CONSTRUCTION OF THE LANGUAGE OF TRUTH

Osman Çakmak

Prof. Dr, İstanbul Rumeli University, Faculty of Art Design and Architecture

E-Mail: osman.cakmak@rumeli.edu.tr

ORCID: 0000-0001-9293-5572

ABSTRACT

In this study, current religious education is evaluated in terms of form, method, levels of knowledge and philosophy of knowledge. The obstacles preventing knowledge from becoming “scientific knowledge” and ”faith” (tahqiqi iman) are investigated. In this framework, the factors that make religious education, sermons, inefficient/ineffective are discussed.

Religious education can not interact with science and art, social and literary sciences due to the ongoing understanding that “science is separate from religion”. Religious education is therefore inefficient. Religious education talks about the principles of faith, but fails to teach the lesson. The prescription is offered, not the medicine itself.

In order to reach truth and wisdom, information must pass through the imagination, conscience, heart and other faculties and spiritual processes in addition to the mind; it must be processed in all other parts of the “idea factory”. Upon reaching the “true meaning” called scientific and “living” knowledge, knowledge becomes “belief”. “Dead knowledge” presented without evidence and without persuasion does not satisfy the mind and heart. When methods of proof, observation, research, analogy and representation are used, knowledge gets rid of its “dead”state and becomes “alive.”

In this study, solutions are offered to make religious education functional; ways of teaching the principles of faith in a sound logical construct are brought to the agenda. In this framework, under the title of “Science and Wisdom”, the necessity of reorganizing and realizing religious lessons is emphasized. In addition to courses such as Fiqh, Siyer, Hadith and Kalam, the need to develop new curricula and courses that deal with the universe and its functioning in the relationship between art and artist, work and creator, creature and creator is expressed.

In this study, literature research was included as well as observations. Briefly, the following conclusions were reached: The understanding that religion is separate from science is the source of all problems. For this reason, science is even used as a tool for disbelief and materialism. The reorganization of religion courses with a holistic understanding that includes science and arts, philosophy and related social sciences was determined as the key point in solving the problems.

“And We have made the sky a protected ceiling. And those who do not believe turn away from the signs of the sky “(Anbiya: 32). Many similar verses in the Qur’an draw attention to the divine actions and divine names in the universe. New courses called “Science and Wisdom” should be introduced into the curricula of education, which should include interpretations and explanations of the verses of the earth and sky in the Qur’an. The aim is to give the student a perspective that will show the artist in art, the master in the work, and the giver in the blessing.

Verses about creation offer an effective way of learning and acquiring moral values as well as the truths of faith. Nature, the divine art gallery, also resembles a laboratory where good morals and values are observed. The laws of mercy, grace and justice that govern everything and everywhere, the principles of waste and economy teach us lessons of cooperation, order, orderliness, love and compassion; the Qur’anic command of economy and cleanliness and the principle of orderliness can be learned directly from nature. In educational

environments where Qur'anic truths are presented together with the laboratory of nature, the sciences will become "marifatullah" and what is learned will become a means of acquiring human qualities, virtues and values.)

By developing skills such as "observation", "association", "inference", "deduction" and "access to knowledge" that will enable them to admire the divine order, people who think and research and know how to marvel will be raised. This will pave the way for a society that thinks scientifically, understands beauty and art, and has a high awareness of environmental protection.

Keywords: Philosophy of knowledge and education, religious education, language of sermon, earth/sky verses, methods of proof-persuasion, ethics, marifetullah

EVİRİM, YAŞAMIN ANLAMSIZLIĞI VE HIÇLİK

Osman KARAAĞAÇ

Doç. Dr. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe Tarihi ABD

E- Posta: osman.karaagac@erzincan.edu.tr

ORCID: 0000 0002 4942 3835

ÖZET

Evrenin var olması ve yaşamın ortaya çıkışı ile ilgili olarak iki temel yaklaşım vardır. Bunlar: Evrenin ve yaşamın bir irade ve bilinç tarafından meydana getirildiği düşüncesine dayalı olarak dillendirilen kozmos(yaratılışçı, düzenleyici), diğeri ise tamamen şans ve tesadüfün egemen olduğu kaos anlayışıdır.(Barbour, 2004, s. 69) Yaratılışçı düşünceye göre Tanrı, evreni ve yaşamı tasarlayarak ve irade ederek yaratmıştır. Canlı, cansız var edilen her şeyde bir gayelilik söz konusudur. İrade sahibi varlıklarda gayelilik izah edilebilir bir durum iken irade sahibi olmayan canlılar ve cansız varlıklardaki gayelilik kurucu ve yönetici bir irade olmadan izahı mümkün görünmemektedir. Süreç içerisinde var edilen/olan şeyler kurucu ve düzenleyici iradenin yokluğunun ya da güçsüzlüğünün delili olmaktan ziyade şartların gereği olarak gerçekleşmektedir.(2014, s. 73; Aydın, 2007, s. 277; Eflatun, 1989, s. 99)

Kaos anlayışında ise evren kaotik bir ortamda ortaya çıkmıştır. Yaşam ise milyonlarca yıl süren bir süreçte başlangıç itibariyle tek hücreli sonraları çift hücreli organizmaların ortaya çıkışı ve süreç içerisinde çevrenin de etkisi ile kompleks bir yapıya doğru hareket etmiştir. Süreç içerisinde var olma düşüncesinin sistematize edilmiş hali olan evrim teorisine göre yaşamın başlangıcında herhangi bir var edici olmadığı için herhangi bir gayelilik te söz konusu değildir. Dolayısıyla sistemin başlangıcında olmayan gayelilik kaçınılmaz olarak sonuç için de var olmak zorundadır. (2020, s. 45; Spencer, 2009, s. 3; Taslaman, 2015, s. 142)

Aristoteles, basit eylemler için dahi bir hareket ettirici nedene ihtiyaç olduğunu ifade etmektedir.(1993, s. 157) Hareket ettirici neden var oluşun ve sürdürülebilirliğin olmazsa olmaz olan bir motivasyon kaynağıdır. Sartre'ın "kendinde şeyler" ve "kendi için şeyler" diye ifade etmiş olduğu şeyler var oluşu ifade etmekten uzak görünmektedir.(Sartre, 2009, s. 146) Jasper'a göre Sartre'ın düşüncesinin kabulü durumunda elma soymak için var olan bıçağın bir yandan elmanın varlığını bilmesi diğer yandan kendine ihtiyacın olduğunu düşünerek kendisini yapan ustayı bu eylemi gerçekleştirmeye zorlaması gerekmektedir. Ayrıca bıçağın soyduğu elmadan faydalanması gerekmektedir. Her iki durumunda düşünülmesi dahi söz konusu olamaz.

Camus, Sisifos Söyleni'de insanın intihar etmemesi için nedenlerinin olması gerektiğini ifade etmektedir. Yaşamı inadına sürdürmenin ve hazzı merkeze almanın moral açıdan insana yeterli olacağını ifade etmektedir. Ancak, bilinmenin olduğu bir yerde anlamsızlık, hazza dayalı bencilliğin olduğu yerde ise değersizlik egemen olur. Camus'nun varlığı tanımlamak için Tanrı'ya ihtiyaç yoktur. Eğer bu durum kaçınılmaz ise insan kendi tanrılığını ilan etmelidir düşüncesi görünürde bir güç olarak görülse de gerçekte ise sınırsız tanrı karşısında değersizleşmekten başka bir şey olmayacaktır. Dolayısıyla insana değer atfetme adına ortaya atılan düşünceler insanın yaşam konforunu artırmak bir tarafa onu daha da zavallı bir duruma düşürmüştür.(Camus, 2008, s. 16)

Anahtar Kelimeler: Şans, Tesadüf, Anlamsızlık, Hiçlik

EVOLUTION, THE MEANINGLESSNESS OF LIFE AND NOTHINGNESS

Osman KARAAĞAÇ

Assoc. Prof. Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Theology, Department of History of Philosophy

E-Mail: osman.karaagac@erzincan.edu.tr

ORCID: 0000 0002 4942 3835

ABSTRACT:

There are two basic approaches regarding the existence of the universe and the emergence of life. These are: cosmos (creationist, organizer), which is based on the idea that the universe and life were created by a will and consciousness, and the other is the understanding of chaos,(Barbour, 2004, s. 69) which is completely dominated by chance and coincidence. According to creationist thought, God created the universe and life by design and will. There is purpose in everything created, whether living or non-living. While purposefulness can be explained in beings that have will, it does not seem possible to explain purposefulness in living beings and inanimate beings that do not have will, without a founding and governing will. Things that are created/happened in the process occur as a requirement of conditions rather than being evidence of the absence or weakness of the founding and regulatory will.(2014, s. 73; Aydın, 2007, s. 277; Eflatun, 1989, s. 99)

In the chaos understanding, the universe emerged in a chaotic environment. Life, on the other hand, moved towards a complex structure over a period of millions of years, with the emergence of single-celled organisms in the beginning, and later with the emergence of double-celled organisms, and in the process, with the influence of the environment. According to the theory of evolution, which is the systematized version of the idea of existence in a process, there is no purposefulness at the beginning of life since there was no creator. Therefore, the purposefulness that does not exist at the beginning of the system must inevitably exist at the end.(2020, s. 45; Spencer, 2009, s. 3; Taslaman, 2015, s. 142)

Aristotle states that a final cause is needed even for simple actions.(1993, s. 157) The final cause is an indispensable source of motivation for existence and sustainability. What Sartre calls "things in themselves" and "things for themselves" seem far from expressing existence.(Sartre, 2009, s. 146) According to Jasper, if Sartre's idea is accepted, the knife that exists to peel an apple must, on the one hand, know the existence of the apple and, on the other hand, force the master who made it to perform this action, thinking that he needs it. Additionally, the knife must benefit from the apple it peels. In both cases, it is out of the question to even consider it.

In The Myth of Sisyphus, Camus states that people must have reasons not to commit suicide. It expresses that continuing life stubbornly and focusing on pleasure will be morally sufficient for a person. However, where there is the unknown, meaninglessness prevails, and where there is selfishness based on pleasure, worthlessness prevails. For Camus, God is not needed to define existence. If this situation is inevitable, the idea that man should declare his own divinity may seem like a power, but in reality it will be nothing but worthlessness in the face of an unlimited god. Therefore, the ideas put forward in the name of attributing value to humans, far from increasing the comfort of human life, have made them even more miserable.(Camus, 2008, s. 16)

Key Words: Chance, Coincidence, Meaninglessness, Nothingness

CANLILARDA GLİKOLİZ YOLUNUN MÜKEMMEL VE HİKMETLİ İDARESİ

Ömer İrfan KÜFREVİOĞLU

Prof. Dr, Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü, ERZURUM

E-posta: okufrevi@atuni.edu.tr

ORCID: 0000-0002-1877-3154

Orhan ERDOĞAN

Prof. Dr, Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, ERZURUM

E-Posta: oerdogan@atauni.edu.tr

ORCID: 0000-0001-8908-7293

ÖZET

Canlılarda meydana gelen kimyasal değişimlerin tümü metabolizmayı oluşturur. Metabolik olaylar; (1) lineer, (2) siklik ve (3) spiral şekildedir. Lineer yolun örneği olarak glukozun piruvata dönüştüğü glikoliz reaksiyonlarını, siklik yola Krebs ve üre devirlerini; spiral tarzdaki metabolik yola da artarda benzer reaksiyon basamaklarıyla gerçekleşen yağ asitleri sentez ve yıkımıyla protein sentezi reaksiyonlarını gösterebiliriz.

Metabolizma, katabolizma ve anabolizma olarak ikiye ayrılır. Katabolizma, hücrenin çevresinden aldığı veyahut kendi depolarından kullandığı büyük besin moleküllerini (karbohidratlar, lipidler ve proteinler) çoğunluğu oksidatif mahiyetteki enzimatik reaksiyonlarla, laktik asit, asetik asit, CO₂, amonyak veya üre gibi bir seri daha küçük moleküllere parçalanması olayıdır. Bu esnada da büyük organik bileşiklerin yapısında bulunan serbest enerjinin açığa çıkmasıyla yüksek enerjili fosfat bağları (ATP) oluşur. Katabolizma yolları içinde insanda hemen hemen bütün hücrelerde sitoplazmada cereyan eden önemli bir yol vardır: Glikoliz.

Glikoliz, bütün canlı hücre çeşitlerinde bulunan ve glukozun piruvata çevrilmesini ve bu esnada da bir miktar ATP üretimini gerçekleştirmede görev yapan reaksiyon serisine verilen isimdir. Aerobik organizmalarda glikoliz, glukozun ihtiva ettiği enerjinin çoğunun yüksek enerjili fosfat bağına çevrildiği sitrik asit devri ve elektron transport zincirinden önce gelen bir glukoz yıkım basamağıdır. Aerobik şartlarda, yani yeterli oksijenin bulunduğu durumda piruvat mitokondriye girer ve burada tamamen CO₂ ve H₂O'ya yükseltgenir. Eğer O₂ yetersizse (mesela, kastaki aktif faaliyet durumunda ve mitokondrileri bulunmayan eritrositlerde) piruvat, laktata çevrilir. Maya hücreleri gibi bazı anaerobik organizmalarda piruvat etanole dönüştürülür. Bu reaksiyonlarda glikolizin devamı için gerekli olan NAD⁺ rejenere edilir. Piruvatı takip eden bu reaksiyonlar olmasaydı hücrelerde NAD⁺ tükenecek ve glikoliz devam edemeyecekti. Glikoliz olayının kontrol noktasındaki üç enzimin hücrenin ihtiyaçlarına göre aktive veya inhibe edilmesi de metabolik olayların ne kadar mükemmel idare edildiğinin delilleridir.

Buna göre hücreler maksimum ekonomi prensiplerine uygun çalışan sistemlerdir. İhtiyaç duyulduğu kadar madde ve enerji üretilir. Allah'ın sonsuz rahmet ve inayetinin delili olan bu olaylar, şuurumuz olmadan ve irademiz karışmadan canlılarda her an cereyan eder ve böylece canlılardaki hayat mucizevi olarak devam eder; bu durum ancak ilahi sonsuz bir ilim ve kudretle mümkündür.

Anahtar kelimeler: Metabolizma, idare, rahmet tecellisi, glikoliz

PERFECT AND WISE MANAGEMENT OF THE GLYCOLYSIS PATHWAY IN LIVING THINGS

Ömer İrfan KÜFREVIÖĞLU

Prof. Dr, Ataturk University, Faculty of Science, Department of Chemistry

e-mail: okufrevi@atuni.edu.tr

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1877-3154>

Orhan ERDOĞAN

²Prof. Dr, Ataturk University, Faculty of Science, Department of Molecular Biology and Genetics,

e-mail: oerdogan@atauni.edu.tr

ORCID: 0000-0001-8908-7293

ABSTRACT

All chemical changes that occur in living things constitute metabolism. Metabolic events are (1) linear, (2) cyclic and (3) spiral. As an example of a linear pathway, we can show glycolysis reactions in which glucose is converted to pyruvate, the cyclic pathway, the Krebs and urea cycles; and the spiral-type metabolic pathway, fatty acid synthesis and destruction and protein synthesis reactions that occur with similar reaction steps.

Metabolism is divided into two as catabolism and anabolism. Catabolism is the breakdown of large nutrient molecules (carbohydrates, lipids and proteins) that the cell takes from its environment or uses from its own stores, mostly by oxidative enzymatic reactions, into a series of smaller molecules such as lactic acid, acetic acid, CO₂, ammonia or urea. During this process, high-energy phosphate bonds (ATP) are formed by the release of free energy in the structure of large organic compounds. Among the catabolism pathways, there is an important pathway that occurs in the cytoplasm of almost all human cells: glycolysis.

Glycolysis is the name given to the series of reactions found in all living cell types that convert glucose into pyruvate and produce some ATP in the meantime. In aerobic organisms, glycolysis is a glucose breakdown step that precedes the citric acid cycle and electron transport chain, in which most of the energy contained in glucose is converted into high-energy phosphate bonds. Under aerobic conditions, that is, in the presence of sufficient oxygen, pyruvate enters the mitochondria and is completely oxidized there to CO₂ and H₂O. If O₂ is insufficient (for example, in active activity in muscle and erythrocytes without mitochondria), pyruvate is converted to lactate. In some anaerobic organisms, such as yeast cells, pyruvate is converted to ethanol. In these reactions, NAD⁺, which is necessary for the continuation of glycolysis, is regenerated. Without these reactions following pyruvate, NAD⁺ would be depleted in the cells and glycolysis would not be able to continue. The fact that three enzymes at the control point of glycolysis are activated or inhibited according to the needs of the cell is evidence of how perfectly metabolic events are managed.

Accordingly, cells are systems that operate in accordance with the principles of maximum economy. Matter and energy are produced as needed. These events, which are evidence of God's infinite mercy and grace, take place in living beings at all times, without our consciousness or our will interfering, and thus life in living beings continues miraculously; this situation is only possible with divine infinite knowledge and power.

Key words: Metabolism, management, manifestation of mercy, glycolysis

ANATOMİK LOKALİZASYONLAR ÇERÇEVESİNDE YARATILIŞIN ZORUNLULUĞUNUN MATEMATİKSEL İSPATI

Ömer KUTLU

Doç. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıkları ABD
E- Posta: omerkutlu22@gmail.com

ÖZET

Matematiğin bir alt dalı olan “olasılık bilimi” Allah’ın varlığına işaret eden alanlardan bir tanesidir. Evrenimizde her yerde örüntülenmiş kasti durumlar, yaşama elverişli koşullar, fayda gözeten gayeler, müthiş ekosistemlerin ortaya çıkma olasılığı bir Yaratıcıya işaret eder. Bu bağlamda insanın temel duyu organlarının anatomik olarak buldukları yerlerde olma olasılığı ile ilgili basit bir matematiksel bir hesap ile tek bir Yaratıcının varlığına ulaşabiliriz.

(Biz insana) iki göz, bir dil, iki dudak vermedik mi? (Beled 8-9)

Görünen göz alanı erişkin bir insanda yaklaşık 1,8 cm²’dir. Erişkin bir insanın ortalama vücut yüzey alanı yaklaşık 1,7 m²’dir.

Tek bir gözün mevcut yerinde olma olasılığı şu şekilde hesaplanır:

$$\text{Olasılık} = \text{Göz alanı} / \text{Vücut alanı} = 1,8 \text{ cm}^2 / 17.000 \text{ cm}^2$$

Olasılık = 0,000106 yani % 0,0106’dır.

İki gözün aynı anda mevcut yerlerinde olma ihtimali ise

$$\text{İki gözün olma olasılığı} = (\% 0,0106) \times (\% 0,0106) = 1,1236 \times 10^{-6} \text{ dir.}$$

Yukardaki işlemlerden görüldüğü üzere iki gözün anatomik olarak en uygun yer olan mevcut konumlarında olma olasılığı 2 boyutlu hesaba göre %0.0000011236’dir. Bir diğer ifade ile iki gözün karın, ayak, sırt, parmak ucu gibi yerlerde oluşmama ihtimali %0.0000011236’dir. Buna ek olarak 3 boyutlu olarak düşünecek olursak, dilin ağız içinde denk gelme ihtimali, kulakların ayak tabanında olmayıp başımızda olma ihtimali ve diğer organların en uygun yerlerde olma ihtimalini katarsak %100 kesinlikle bir yaratıcının tasarımı ve icadı olduğumuzu anatomik ve matematiksel olarak görürüz.

Sonuç olarak; mevcut vücut düzeninin (gözlerin baş üstünde olup parmak uçlarında olmaması, beynin koruyuculuğu az olan karın bölgesinde yer almaması, dilin ayak altında olmaması, dudakların saçlardan çıkmaması, burnun bacak arasında yer almaması, kulağın sırtta yer almaması vb.) insan türünün yaşamını en ideal koşullarda sürdürmesini sağladığı fikri göz önüne alındığında anatomik düzenin sebebinin rastgele bir kargaşadan ziyade üstün bir yaratıcı tarafından tasarlandığı gerçeği matematiksel olarak açıkça görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Olasılık, Evrim, Yaratılış

THE MATHEMATICAL PROOF OF THE NECESSITY OF CREATION WITHIN THE FRAMEWORK OF ANATOMICAL LOCALIZATIONS

Ömer KUTLU

*Assoc. Prof. Dr, Tokat Gaziosmanpaşa University, Faculty of Medicine, Department of
Dermatology and Venereology*

E-Mail: omerkutlu22@gmail.com

ABSTRACT

The science of probability, a branch of mathematics, is one of the fields that points to the existence of God. The deliberately patterned situations, life-sustaining conditions, benefit-seeking goals, and the emergence of magnificent ecosystems in our universe point to the Creator. In this context, with a simple mathematical calculation of the probability of human sensory organs being located where they are anatomically, we can reach the conclusion of the existence of a single Creator.

Have We not given them two eyes, a tongue, and two lips; (Al-Balad 8-9)

The visible eye area in an adult human is approximately 1.8 cm². The average body surface area of an adult human is approximately 1.7 m².

The probability of a single eye being in its current location is calculated as follows:

Probability = Eye area / Body area = 1.8 cm² / 17,000 cm²

Probability = 0.000106, which is 0.0106%.

The probability of both eyes being in their current locations at the same time is:

Probability of both eyes = (0.0106%) × (0.0106%) = 1.1236 × 10⁻⁶

As seen from the calculations above, the probability of both eyes being in their current anatomical positions, which are the most suitable places, according to the two-dimensional calculation is 0.0000011236%. In other words, the probability of both eyes not forming in places like the abdomen, feet, back, or fingertips is 0.0000011236%. Additionally, if considered in three dimensions, and include the probability of the tongue being positioned inside the mouth, the ears being on the head rather than the soles of the feet, and other organs being in their most suitable locations, we can anatomically and mathematically see with 100% certainty that we are the design and creation of a Creator.

In conclusion, considering the idea that the current body arrangement (such as the eyes being on the head rather than on the fingertips, the brain not being located in the less protected abdominal region, the tongue not being under the feet, the lips not emerging from the hair, the nose not being located between the legs, the ears not being on the back, etc.) ensures that the human species continues its life under the most ideal conditions, it is mathematically clear that the cause of this anatomical order is not due to random chaos but rather the design of a supreme creator.

Keywords: Probability, Evolution, Creation

SANAT TARİHİNDE YARATILIŞ TASVİRLERİNİN GÖSTERGEBİLİM YÖNTEMİYLE İNCELENMESİ

Rasim SOYLU

Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, temel Eğitim Bölümü,

E- Posta: rasimsoylu@sakarya.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7136-1928

ÖZET

Göstergebilim yirminci yüzyılda gelişen bir inceleme ve çözümleme yöntemidir. Dil göstergelerinden dil dışı göstergelere her türlü belirti, işaret, görüntü, imge ve sembol gösterge olarak göstergebilimin inceleme alanına girer. Dilbilim, edebiyat, iletişim ve medya gibi alanların yanı sıra sanat eserlerinin eleştirisi ve çözümlenmesinde de göstergebilimden yararlanır.

Bu araştırmanın amacı, sanat tarihinde yaratılış temalı eserlerin incelenmesi ve analiz edilmesidir. Farklı inanç, kültür yapısına sahip olan Batı ve Doğu dünyasının resim sanatlarında yaratılış temasının yer aldığı görülmektedir. Kutsal kitaplarda, mitolojilerde ve farklı kültürlerle ait yaratılış efsanelerinin sanat tarihinde önemli pek çok sanat eserinin üzerinde etkili olduğu görülmektedir. Evrensel bir tema olarak yaratılış inancı ve düşüncesinin insanlığın ortak bilinci ve hafızası olduğu düşünülebilir.

Bu kapsamda nitel araştırma yöntemlerinden, kaynak tarama yöntemi kullanılarak, üç ilahi dinin kutsal kitaplarında yer alan yaratılışla ilgili ayetler incelenmiş ayrıca yaratılış efsanelerine de göz atılmıştır. Batı ve Doğu resim sanatı ile ilgili literatür taraması yapılarak yaratılış temalı sanat eserleri incelenmiş ve göstergebilim yöntemiyle çözümlenmeleri yapılmıştır. Yaratılış temalı sanat eserleri üzerinde yer alan göstergeler; düz anlam, yan anlam ve derin anlamları çözümlenerek bir şema üzerinde gösterilebilir. Ayrıca her gösterge görülen anlamı dışında karşıt anlamlarına da gönderme yaptığından sanat eserleri üzerinde yer alan göstergelerin karşıt anlamları da bir şema üzerinde gösterilecektir. Gremias'ın Eyleyenler Şeması ve Göstergebilimsel Dörtgen şemalarından yararlanılarak yaratılış tasvirlerindeki göstergelerin içerenleri, karşıtlıkları ve çelişenleri de çözümlenecektir.

Batı ve Doğu kültürlerine ait görsel sanat eserlerinde yer alan yaratılış göstergelerinin kutsal metinlerle gösterdikleri uyum, metinlerarasılık kavramından da yola çıkılarak evrensel bir kabulün ve inanın göstergeleri olarak kabul edilebilir. Dünyanın farklı kıtalarında mağara dönemlerine kadar giden tasvirler ve sanat eserleri insanlığın ortak kodlarına da gönderme yapmaktadır. Özellikle son zamanlarda ortaya çıkan Göbeklitepe gibi arkeolojik kalıntılar, insanlığın sosyal ve psikolojik gelişiminde inanç ve dinlerin ortak bir birlikteliğin kökeni olduğu varsayımını kuvvetlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Göstergebilim, Yaratılış, Sanat Tarihi, Resim Sanatı, Sanat Eleştirisi

EXAMINING DESCRIPTIONS OF CREATION IN ART HISTORY USING THE METHOD OF SEMIOTICS

Rasim SOYLU

Assoc. Dr., Sakarya University Faculty of Art, Design and Architecture, Department of Basic Education,

E-Mail: rasimsoylu@sakarya.edu.tr,

ORCID ID: 0000-0001-7136-1928

ABSTRACT

Semiotics is a method of examination and analysis that developed in the twentieth century. All kinds of signs, signs, images, images and symbols, from linguistic signs to non-linguistic signs, fall within the scope of semiotics as signs. Semiotics is used in the criticism and analysis of works of art, as well as in fields such as linguistics, literature, communication and media.

The purpose of this research is to examine and analyze creation-themed works in art history. It is seen that the theme of creation is included in the painting arts of the Western and Eastern worlds, which have different beliefs and cultural structures. It is seen that holy books, mythologies and creation legends from different cultures have an impact on many important works of art in the history of art. It can be thought that the belief and thought of creation, as a universal theme, is the common consciousness and memory of humanity.

In this context, by using the source scanning method, one of the qualitative research methods, the verses about creation in the holy books of three divine religions were examined and the creation legends were also examined. By scanning the literature on Western and Eastern painting, creation-themed artworks were examined and analyzed using the semiotic method. Indicators on creation-themed artworks; Denotative meaning, connotation and deep meaning can be analyzed and shown on a diagram. In addition, since each sign refers to its opposite meanings in addition to its apparent meaning, the opposite meanings of the signs on the works of art will also be shown on a diagram. Using Gremias' Actants Schema and Semiotic Quadrilateral schemes, the contents, oppositions and contradictions of the signs in the creation descriptions will be analyzed.

The harmony between the signs of creation in visual works of Western and Eastern cultures and the sacred texts can be considered as indicators of universal acceptance and belief, based on the concept of intertextuality. Depictions and works of art dating back to the cave periods in different continents of the world also refer to the common codes of humanity. Especially recently discovered archaeological ruins such as Göbeklitepe strengthen the assumption that beliefs and religions are the root of a common unity in the social and psychological development of humanity.

Key Words: Semiotics, Creation, Art History, Painting, Art Criticism

TEVHİD PERSPEKTİFİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR TOPRAK YÖNETİMİ: MİZAN YAKLAŞIMI

Recep GÜNDOĞAN

*Prof. Dr. Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Toprak bilimi ve bitki besleme Bölümü,
Şanlıurfa, Türkiye*

E-Posta: rgundogan@harran.edu.tr

ORCID: 0000-0001-1130

İbrahim ÖZDEMİR

Prof. Dr. Üsküdar Üniversitesi, İTBF, İstanbul -Türkiye/

E-Mail: ibrahim.ozdemir@uskudar.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3839-9606

ÖZET

Toprak, su gibi akışkan veya taş gibi sert olmadan, insanın yaşamına uygun bir beşik gibi yaratılmıştır. Hava ve sudan daha yoğun bir yapıya sahip olan toprak, adeta gizemli bir ayna gibi Allah'ın isimlerini mükemmel bir şekilde yansıtır. Bu özelliği ile Kur'an'da semaya denk tutularak "gökler ver yer" ifadesi ile anılmıştır. Toprağa saygı duymak ve onu her türlü olumsuz etkiden korumaya çalışmak, ahlaki bir sorumluluk olarak karşımıza çıkmaktadır. Sürdürülebilir toprak yönetimi, toprağın üstlendiği görevleri, yani ekosistem hizmetlerini yerine getirebilmesi anlamına gelir. Toprağın başlıca fonksiyonları, diğer bir deyişle ekosistem hizmetlerinin başlıcaları şunlardır. 1) Birçok canlı için yaşam alanı sağlar, 2) suyu arıtır, 3) bitkilere besin maddesi sağlar, 4) dönüşüm makinesi gibi çalışır. Toprağın bu vazifelerini yerine getirebilmesi, yaratılışındaki "mizana" yani ilahi dengeye özen göstermemize bağlıdır. Toprak, canlı olduğu gibi bütün canlıların adeta anasıdır; bu nedenle onunla olan bütün ilişkilerimizin "mizanla", yani bir ölçü ile denge içinde, sürdürülebilir olması zorunludur. Bu, toprağa karşı olan ahlaki sorumluluğumuzun bir gereğidir. Modern zamanlarda Aldo Leopold tarafından kavramlaştırılan toprak etiği, aslında kültürümüzde mevcut olup, birçok halk ozanı ve düşünürün dikkat çektiği varoluşsal bir kavramdır. Bu çalışmada, toprağa karşı olan ahlaki yükümlülüklerimizi yerine getirmenin, hem kendimiz hem de topraktan beslenen tüm canlılar ve gelecek nesiller için ne kadar hayati bir öneme sahip olduğunu bütüncül bir yaklaşımla göstermeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler. Toprak, Su, Hava, Çevre, Mizan, Yaratılış, Evrim, Kur'an, Sünnet, Aldo Leopold, Toprak Etiği, Sürdürülebilirlik.

SUSTAINABLE SOIL MANAGEMENT IN THE PERSPECTIVE OF TAWHID: THE AL-MIZAN APPROACH

Recep Gündoğan

*Prof. Dr. Recep Gündoğan, Harran University, Faculty of Agriculture, Dept. of Soil Science
and Plant Nutrition, Şanlıurfa, Türkiye*

E-Posta: rgundogan@harran.edu.tr

ORCID: 0000-0001-1130

İbrahim ÖZDEMİR

Prof. Dr. Üsküdar University, ITBF, Department of Philosophy, İstanbul-Türkiye

E-Mail: ibrahim.ozdemir@uskudar.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3839-9606

ABSTRACT

The soil, which was created as a cradle suitable for human life, without being as fluid as water or as hard as stone, reflects the names of Allah like a mysterious mirror, in a denser state than air and water. With this quality, it is equated with the heavens in the Qur'an and expressed as "the heavens and the earth." Respecting the soil and striving to protect it from all harm emerges as a moral duty. Sustainable soil management means ensuring that the soil fulfills the duties or functions it is entrusted with. The primary functions of soil, or the main ecosystem services it provides, are as follows: 1) It serves as a habitat for many living beings, 2) it purifies water, 3) it provides nutrients to plants, and 4) it functions like a transformation machine. The ability of the soil to carry out these functions depends on our attention to the "mizan" (divine balance) in its creation. Since the soil is alive and, in a way, the mother of all living things, all of our interactions with it must be conducted with "mizan," with a certain measure, and in a sustainable manner. This is a requirement of our moral responsibility towards the soil. The concept of soil ethics, conceptualized in modern times by Aldo Leopold, already exists in our culture and is an existential concept highlighted by many folk poets and thinkers. In this study, we aim to show that fulfilling or neglecting our moral obligations towards the soil is of vital importance not only for ourselves but also for all living beings nourished by the soil and for future generations.

Keywords: Soil, Water, Air, Environment, al-Mizan, Creation, Evolution, Qur'an, Sunnah, Land Ethics, Aldo Leopold, Soil Ethics, Sustainability.

EVREN VE İKTİSAT BİLİMİNİN DİLİNDEN MUHTEŞEM YARATILIŞ DELİLLERİ

Said CEYHAN

Doç.Dr., Bartın Üniversitesi İİBF Öğretim Üyesi.

E-posta: sceyhan@bartin.edu.tr

ORCID: 0000-0002-0310-8207

ÖZET

İktisat bilimi, mevcut sınırlı kaynakları ile insan ihtiyaçlarını dengelemek üzere araştırma ve inceleme yapan sosyal bir bilim dalıdır. Bu kapsamda, karar vericilerin tercihlerinde uymaları gereken kanunları ortaya çıkarmaya çalışır. İktisadın esas aldığı temel ilkelerinden biri “ekonomiklik” tir. Bu ilke, karar vericilerin yaptığı her türlü iktisadi faaliyetlerinde asgari girdi ve emek ile azami çıktıyı üretmeyi ifade eder. “İktisadilik”, “optimalite” kavramı ile de ilişkilidir. “Optimalite” ise bir şeyin en verimli, uygun ve faydalı halde kullanılmasını ifade eder. Her iki ilkenin amacı ise israfı sıfırlamaktır. Bu kanunlar da tıpkı fizik kanunları gibi- evrende dinamik olarak işletilmektedir.

Bu çalışmada, modern iktisat biliminde tesadüfe, kendi kendine oluşa ve tabiata mal edilen evrendeki mükemmel olarak işletilen “İktisadilik ve optimalite” ilkelerine göre kurulan iktisadi dengelerin tesadüfen olamayacağı, bilakis tümüyle yaratılış paradigmasına dayandığı kanıtlanacaktır.

Nitekim İktisat Bilimi, insan ihtiyaçlarını; insan isteklerine kıyasla az olan malları ‘İktisadi mal’, fazla olanları da ‘serbest mal’ olarak tanımaktadır. İnsanlar ‘İktisadi malları’ ancak fiyat ödeyerek kullanabilirken, ‘serbest mallar’ için bir ödememektedirler. Ancak, İktisat bilimi bu tanımın ötesine geçmeyip serbest mallanedeni üzerinde durmadığı gibi, bunların evren ve ekosistemdeki yeri, canlı hayatındaki önemi, bu malların tesadüfen İktisadi mal olması halinde canlı hayatın nasıl olacağı gibi hususları irdelememektedir. Halbuki, canlıların fizyolojik ihtiyaç hiyerarşi piramidinin tepesinde yer alan ‘serbest mal’ mallardan sadece havanın tesadüfen, İktisadi mala dönüşmesi halinde, evrende canlı hayatı bitecektir. Bu durum evrende yaratılış paradigmasının hakim olduğunu, evreni ve içindeki canlı ve cansız tüm varlıkları yaratan ilim, irade ve kudret sahibi bir yaratıcının varlığını kanıtlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yaradılış, İktisadilik, İsraf, Yaratıcı

MAGNIFICENT CREATION PROOFS IN THE LANGUAGE OF THE UNIVERSE AND ECONOMICS

Said CEYHAN

Assoc. Prof. Dr. Bartın University Faculty of Economics and Administrative Sciences.

E-mail: sceyhan@bartin.edu.tr

ORCID: 0000-0002-0310-82

ABSTRACT

Economics is a social science that conducts research and analysis to balance human needs with the limited resources available. In this context, it tries to reveal the laws that decision-makers should follow in their choices. One of the basic principles of economics is “economy”. This principle refers to producing maximum output with minimum input and labor in all kinds of economic activities carried out by decision-makers. “Economicity” is also related to the concept of ‘optimality’. “Optimality” refers to the most efficient, appropriate and beneficial use of something. The aim of both principles is to eliminate waste. These laws - just like the laws of physics - operate dynamically in the universe.

In this study, it will be proved that the economic balances established according to the principles of “economy and optimality”, which are perfectly operated in the universe, which are attributed to chance, spontaneity and nature in modern economic science, cannot be accidental, but are based entirely on the paradigm of creation.

As a matter of fact, economic science recognizes goods that are less than human needs and wants as 'economic goods' and those that are more than human needs as 'free goods'. While people can use 'economic goods' only by paying a price, they do not pay for 'free goods'. However, economic science does not go beyond this definition and does not dwell on the cause of free goods, nor does it examine their place in the universe and ecosystem, their importance in the life of living beings, or what life would be like if these goods were by chance economic goods. However, if only air, one of the 'free goods' at the top of the hierarchy pyramid of physiological needs of living beings, is accidentally transformed into an economic good, life in the universe will end. This situation proves that the creation paradigm prevails in the universe and that there is a creator with knowledge, will and power who created the universe and all living and non-living beings in it.

Keywords: Creation, Economicism, Waste, Creator

KUR'AN'DA YARATILIŞ, DABBE VE RUH

Sancak KARAAVCI

Emekli Fizik Öğretmeni, Kur'an Araştırmacısı, Erzurum, TÜRKİYE.

E- Posta: snckkrvc@gmail.com

ORCID:0009-0004-6870-8862

N. Çağrı KARAAVCI

Dr. Öğretim Üyesi, Erzurum Şehir Hastanesi, Beyin ve Sinir Cerrahisi Kliniği, Erzurum, TÜRKİYE.

ORCID:0000-0002-4316-3614

Aslan GÜLCÜ

Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, BÖTE Bölümü, Erzurum, TÜRKİYE.

E- Posta: agulcu@atauni.edu.tr

ORCID:0000-0001-6857-7760

ÖZET

Yaratılış kavramı; hiç durmadan genişleyerek büyüyen evrenin, bir hesap üzere işleyen galaksiler, gezegenler ve özel olarak insanlara tahsis edilen dünyanın, dünyaya indirilen insan-hayvan-bitki ve madde formlarının kökenleri, yaratılışları ve üremeleri hakkında ortaya konulan dini, felsefi ve bilimsel bilgileri ihtiva eder.

Felsefe, yaratılış sorunsalına evrenin ve yaşamın doğası, anlamı ve amacı hakkında derinlemesine sorgulamalar yapmanın yanında metafizik ve ontolojik yaklaşımla varlığın temel yapı taşlarını ve ilk nedenlerini araştırır. Pozitif bilim, kozmoloji, astrofizik, biyoloji ve kimya gibi disiplinleri işe koşar ve büyük patlama teorisi, evrim teorisi ve biyogenez gibi bilimsel teorilerle evrenin, yaşamın ve insanın kökenine dair çeşitli açıklamalar sunarak konuyu aydınlatmaya çalışır. Bu çalışmanın temelini oluşturan dini (teolojik) yaklaşımlar ise bu konudaki sorulara çeşitli dini inanışlar ve kutsal metinler aracılığıyla cevap bulmaya çalışır. İslam dini başta olmak üzere özellikle semavi dinler, evrenin ve insanın yaratılışının Tanrı tarafından gerçekleştirilmiş bir eylem olduğunu ifade ederler.

İslam kelam (İslam teolojisi) bilginleri ve filozofları yaratılış konusunu özellikle ele almışlardır. Örneğin, İbn Sina (Avicenna) ve Farabi gibi İslam filozofları, yaratılışı hem dini hem de felsefi bir çerçevede tartışmışlardır. İmam Gazali ise yaratılışın Allah'ın doğrudan iradesi ve gücüyle meydana geldiğini savunarak, felsefi yaklaşımlara karşı teolojik bir savunma yapmıştır.

Bugün geldiğimiz modern dönemde İslam alimleri ve düşünürleri, yaratılış konusunu bilimsel bulgular ve evrim teorisi ışığında yeniden yorumlama çabası içerisine girmişlerdir. Böylece, modern bilmin tek teorisi olan evrim teorisi ile İslami yaratılış anlayışı arasında köprü kurmak hedeflenmektedir. En azından bir sapma olarak değerlendirilebilecek bu yaklaşım belki de İslam'a göre bütüncül bir "Yaratılış Amentüsü"nü ortaya konulamayışından da kaynaklanabilir. Müslümanlar, inandıkları dinin şüphesiz kaynağı olan Kur'an'ın yaratılış ile ilgili ne tür açıklamalar, bilgiler, yönlendirmeler içerdiğini; bu içeriğin bir araya getirilmesiyle oluşan bütüncül yapının ne va'z ettiğini bilmeleri gerekir.

Bu çalışmada Hz. Adem'in yaratılışından başlayarak, eşinin, insanların ve cinlerin yaratılışı Kur'an ayetleriyle ortaya konularak yaratılışın evreleri olan sunulan toprak, çamur, nutfe ve su aşamaları bütünleştirilerek sistematik bir yapı inşa edilmeye çalışılacaktır. Canlıların (insan, hayvan, bitki ve dabbe) yaratılışı ayetlerin semantik yanı kullanılarak belirtilerek şu ana kadar ele alınmamış olan ve Kur'an'da bir yaratık olan bahsedilen "DABBE"nin yaratılışı ve diğer canlılarla ilişkisi, yaratılış serüveni ve bu formda ilk defa ele alınmış olacaktır. Yaratılış sonrası neslin devamı (zürriyet), üremelerdeki farklılık ve nihayetinde fiziksel yaratılışın "RUH" ile ilişkisi yine ayetlerle açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler: Yaratılış amentüsü, Adem, insan, cin, dabbe, ruh.

CREATION, DABBE, AND SOUL IN THE QUR'AN

Sancak KARAAVCI

Retired Physics Teacher, Quran Researcher, Erzurum

E-Mail: snckkrvc@gmail.com

ORCID:0009-0004-6870-8862

N. Çağrı KARAAVCI

Dr. Assistant Professor, Erzurum City Hospital, Department of Neurosurgery

ORCID:0000-0002-4316-3614

Aslan GÜLCÜ

Prof. Dr., Atatürk University, Faculty of Education, Department of Computer Education and Instructional Technology (CEIT)

E-Mail: agulcu@atauni.edu.tr

ORCID:0000-0001-6857-7760

ABSTRACT

The concept of creation encompasses religious, philosophical, and scientific knowledge about the origins, creation, and reproduction of the ever-expanding universe, galaxies operating on precise calculations, planets, and the Earth specifically allocated for humans, as well as the origins of human, animal, plant, and material forms that descend to Earth.

Philosophy addresses the problem of creation by deeply questioning the nature, meaning, and purpose of the universe and life, investigating the fundamental building blocks of existence and the primary causes through metaphysical and ontological approaches. Positive science employs disciplines such as cosmology, astrophysics, biology, and chemistry, and endeavours to illuminate the topic by presenting various explanations about the origins of the universe, life, and humans through scientific theories such as the Big Bang theory, the theory of evolution, and abiogenesis. The theological approaches that form the basis of this study attempt to answer these questions through various religious beliefs and sacred texts.

Primarily in Islam, but notably in all Abrahamic religions, the creation of the universe and humans is considered an act performed by God. Islamic theologians (Ilm al-Kalam) and philosophers have particularly addressed the issue of creation. For instance, Islamic philosophers such as Ibn Sina (Avicenna) and Al-Farabi have discussed creation within both a religious and philosophical framework. Imam Ghazali argued that creation occurs by God's direct will and power, providing a theological defense against philosophical approaches.

In the modern era, Islamic scholars and thinkers have sought to reinterpret creation in light of scientific findings and the theory of evolution. The objective is to build a bridge between the Islamic understanding of creation and the theory of evolution, considered the sole scientific theory. This approach, which might be viewed as a deviation, could stem from the inability to present a holistic "Creed of Creation" in Islam. Muslims should know what kind of explanations, information, and guidance the Quran, the indisputable source of their religion, contains about creation; they should understand what this comprehensive content, when combined, prescribes.

This study will attempt to construct a systematic framework by examining the creation of Prophet Adam, his spouse, humans, and jinn through Quranic verses, integrating the stages of creation such as soil, clay, nutfah (drop of fluid), and water. The creation of living beings (humans, animals, plants, and dabbe) will be specified using the semantic aspect of the verses. For the first time in this form, the creation, relationship with other living beings, creation journey, and the mentioned "DABBE" from the Quran will be addressed. The continuation of the lineage (offspring) post-creation, differences in reproduction, and ultimately the relationship of physical creation with the "SOUL" will also be explained through the verses.

Keywords: Creed of Creation, Adam, human, jinn, dabbe, soul.

SUMERCE-AKADCA İKİ DİLLİ METİNLER “YARATILIŞ ESASTIR” DİYOR

Sebahattin BAYRAM

Emekli, Eskiçağ Dilleri ve Kültürleri/Sumeroloji

E-Posta: bayrams56@gmail.com

Orcid: 0000 0001 5676 338X

ÖZET

Daha önceki Yaratılış Kongrelerine sunduğumuz tebliğlerde hem insanın hem de evrenin yaratılışını ve yaratılışla ilgili kelimelerin kullanımını örnek cümlelerle anlatmış, pagan inanışın hâkim olduğu çivi yazılı Akadca metinlerde bu açıklamaların ne açıdan Allah'ın yaratıcılığına işaret edebileceğini ifade etmiştik.

Gerçekten hem kâinatın hem insanın hem de muhtelif varlıkların yaratılışına dâir çivi yazılı metinlere baktığımızda yaratılış kavramının bu en eski halkların inançlarının esasını teşkil ettiğini ve insanın başka varlıklardan evrimleşerek var olduğu düşüncesinin inanç dünyalarında yer almadığını anlayabiliyoruz. Bu zihniyet o kadar açıktır ki, insanlar Allah'ın zatı ve sıfatları hakkında bazı yanlış inanışlara sahip olmalarına rağmen yaratılıştan başka bir şeyi düşünmemişlerdir.

Ebedi yaşama arzusunu taşıyan ve ölümsüzlük arayışında olan bir insanın hayatını ve hissiyatını teferruatıyla anlatan ve bazı bölümlerinin Sumerce parçalarının bulunması sebebiyle hiç olmazsa kısmen Sumerlilere dayandırılan Akadca Gilgameş Destanı'nda Enkidu isimli farklı bir yaratığın da çamurdan yaratıldığının belirtilmesi söz konusu insanların yaratılış düşüncesi hakkındaki kanaatimizi teyit etmektedir.

Bu bildiride konuyla ilgili iki dilli, Sümerce ve Akadca yazılan metinlerin ilgili bölümlerine bakarak ne tür sonuçlar elde edebileceğimizi inceleyeceğiz.

Akadca'da yaratmak karşılığında da kullanılan fiiller şunlardır: *banû, başāmu, başû, epēšu, u/izuzzu, patāqu I, rehû / rahû, šakānu, šuklulu(m) II / šaklulu(m), walādu, (w)apû.*

Sumerce'de yaratmak karşılığında da kullanılan fiiller şunlardır: *áġ, ak / a₅(k) / aka / ak / ag / a₅, dí_m, dù, gub, mud, sá-ág / sa₇ / sa₇(g) / saġ - du₁₁, sig₇ / se₁₂(-g) / sa₇(-g) / sè(g) / sè(k) / si(g) / sè(g), ti-mud-ġál, tu(d) / ù-tu(d)*

Anahtar Kelimeler: Sumerce, Akadca, İki Dilli Metinler, Yaratılış

SUMERIAN AND AKKADIAN BILINGUAL TEXTS SAY “CREATION IS ESSENTIAL”

Sebahattin BAYRAM

Retired, Ancient Languages and Cultures/Sumerology

E-Mail: bayrams56@gmail.com

ORCID: 0000 0001 5676 338X

ABSTRACT

In the papers presented to previous Creation Congresses we explained the creation of both humanity and the universe and the use of words related to creation with example sentences in cuneiform Akkadian texts dominated by pagan belief we have expressed that in what way these explanations might point out to God's creativity.

Indeed, when we look at the cuneiform texts regarding the creation of the universe, humans and various beings, we can understand that the concept of creation constitutes the basis of the beliefs of these oldest peoples and that the idea that humans came into existence by evolving from other beings is not included in their beliefs. This mentality is so obvious that although people have some wrong beliefs about the essence and attributes of Allah, they have never thought about anything other than creation.

The statement that the different creature named Enkidu was also created from clay in the Akkadian Epic of Gilgamesh which describes in detail the life and feelings of a person who desires to live eternally and is in search of immortality and is at least partially based on the Sumerians due to the presence of some Sumerian texts, confirms our opinion about the idea of the creation of the people in question.

In this paper, we will examine what kind of results we can obtain by looking at the relevant passages of bilingual Sumerian and Akkadian texts on the subject.

The verbs used in Akkadian for also creating are: *banû, bašāmu, bašû, epēšu, u/izuzzu, patāqu I, rehû / rahû, šakānu, šuklulu(m) II / šaklulu(m), walādu, (w)apû.*

The verbs used in Sumerian for also creating are: *áĝ, ak / a₅(k) / aka / ak / ag / a₅, dím, dù, gub, mud, sá-ág / sa₇ / sa₇(g) / saĝ - du₁₁, sig₇ / se₁₂(-g) / sa₇(-g) / sè(g) / sè(k) / sî(g) / sè(g), ti-mud-ĝál, tu(d) / ù-tu(d)*

Key Words: Sumerian, Akkadian, Bilingual Texts, Creation

YAPAY ZEKÂ BİLİNÇ KAZANABİLİR Mİ?

Sefa SAYGILI

*Prof. Dr., Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi
Psikoloji Bölümü*

E-Posta: sefasaygili@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-2993-5825

ÖZET

Günümüzde yapay zekânın giderek yeni fonksiyonlar kazandığını ve hızlandığını, yaşam alanlarımızda daha çok yer aldığını, hayatı çeşitli yönlerden kolaylaştırdığını görüyoruz. Artık yapay zekâ uygulamaları denemeler, şiirler, espriler, metinler, fotoğraflar, sanat eserleri üretebilmekte ve insanların yaptığı bazı işleri devralmaktadır.

Üstelik birçok yapay zekâ projesi, bilinçli bir makine inşa etmek için hummalı bir faaliyet içindedirler.

Böyle olunca şu sorular felsefe ve bilim dünyasında; makinelerin insanlara egemen olacağı ve karar verici konuma geçebileceği yoğun tartışılmaya başlanmıştır.

İddia edildiği bazı bilim insanlarının endişe ettiği gibi yapay zekâ insanoğlunun varlığını tehdit edebilir mi? Hatta insan ırkını yok edebilir mi?

Kısacası yapay zekâ bilinç kazanabilir ve yeryüzünde ikinci bir akıllı varlık haline gelebilir mi?

Özellikle evrim teorisini savunanlar bunların mümkün olduğunu savunmaktadırlar.

Yapay zekâ üzerine araştırma yapan pek çok bilim insanı ise “*bu tür öngörülerini*” hemen yalanlamaktadır. Bu konuda David S. Touretzky şöyle yazmıştır: “*İnsan beynine eşit makinelerin yapılabileceğini varsayarsak, insan beyninin bedeninin görevini anlamada benzersiz olduğunu da dikkate almamız gerekir.*”

Evet, bilgisayarların becerileri geliştirilmektedir, ama bunların çoğu makinelerin hız ve hafızaya yükleme yetenekleriyle sınırlıdır. Biz nasıl iki kere ikinin dört ettiğini ezberden söylüyorsak, bilgisayarlar da en karmaşık hesapları bu şekilde yapabilir. Ama becerdikleri aslında sınırlıdır.

Makinelerin bilinç kazanabilme hususuna gelince; aslında bilincin doğasına ilişkin tüm heyecan verici yeni araştırmalara rağmen, hala neden ve nasıl var olduğu hakkında hiçbir fikre de sahip değiliz. Onu çevreleyen sorular ihtilaf, anlaşmazlık ve uyumsuzlukla çınlıyor: Nasıl bilinçliyiz? Kökenleri nelerdir? Bilinç tam olarak nedir? Veya maddenin parçacıklarında bilinç varsa, insan gibi büyük bilinçli varlıklar üretmek için bu parçacıklar nasıl birleşmektedir?

Günümüzde anlaşılması zor bir problem olan bilinç, kişinin kendisinin ve çevresinin farkında olması demektir. Bilinç sahibi olmak için ise yaşıyor olmak yani canlı ve benlik sahibi olunması gerekir. Bu yüzden bilgisayarlar asla bilince erişemezler çünkü canlı değildirler.

Bir makinenin insan zihnini iyi taklit ediyor olması, o makinenin bilinçli olduğunu göstermez. Bilinçli gibi görünen bilgisayar değil makineye yüklenen programdır.

Kısacası bizim savunduğumuz görüş; bilincin ruhumuzun bir fonksiyonu olduğunu bilmemiz ve cansız maddeye hiçbir zaman ruh yani bilinç kazandırmanın mümkün olamayacağıdır.

Rabbimizin buyurduğu gibi: “*Sana ruh hakkında soru sorarlar. De ki: Ruh rabbimin emrindedir ve size pek az bilgi verilmiştir.*” (İsra, 85)

Anahtar kelimeler: Yapay zekâ, bilinç, ruh

CAN ARTIFICIAL INTELLIGENCE GAIN CONSCIOUSNESS?

Sefa SAYGILI

Prof. Dr., Fatih Sultan Mehmet Vakıf University, Department of Psychology

E-Mail: sefasaygili@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-2993-5825

ABSTRACT

Today, we see that artificial intelligence is gaining new functions and speed, becoming more and more present in our living spaces and making life easier in various ways. Artificial intelligence applications can now produce essays, poems, jokes, texts, photographs, works of art, and take over some of the jobs that humans do.

Moreover, many artificial intelligence projects are in a feverish activity to build a conscious machine. As such, the following questions have been discussed intensely in the world of philosophy and science: Can machines become superior to humans? In other words, can robots take the position of our 'master'?

Could artificial intelligence threaten the existence of humankind, as some worry? Could it even destroy the human race? In short, can artificial intelligence gain consciousness and become a second intelligent being on earth? Especially those who defend the theory of evolution argue that this is possible.

Many scientists who conduct research on artificial intelligence, however, are quick to refute "*such nonsense*". On this subject, David S. Touretzky has written as follows: "*If we assume that machines equal to the human brain can be built, we must also take into account that the human brain is unique in its understanding of the function of its body.*"

Yes, the skills of computers are being developed, but most of them are limited by the speed and memory-loading capabilities of the machines. These "*high-speed idiots*" (pejorative names for computers abound) are the servants of our whims. Just as we can recite that two times two is four, so computers can do the most complex calculations. But what they can actually do is limited.

As for the ability of machines to acquire consciousness, in fact, despite all the exciting new research into the nature of consciousness, we still have no idea why and how it exists. The questions surrounding it ring with controversy, disagreement and dissonance: How are we conscious? What are its origins? What exactly is consciousness? Or if there is consciousness in the particles of matter, how do these particles combine to produce large conscious beings like human beings?

Consciousness means being aware of oneself and one's surroundings. In order to have consciousness, one must be alive, that is, one must be alive and have a self. That's why computers can never achieve consciousness because they are not alive.

The fact that a machine imitates the human mind well does not mean that it is conscious. It is not the computer that appears to be conscious, but the program installed in the machine.

In short, our argument is that we should know that consciousness is a function of our soul and that it will never be possible to give a soul, i.e. consciousness, to inanimate matter.

As Allah said: "*They ask you about the soul. Say: The spirit is from the command of my Lord and you have been given little knowledge.*" (Isra, 85)

Keywords: Artificial intelligence, consciousness, soul

ABIYOGENEZ VE EVRİM TEORİLERİ ÜZERİNE MANTIKSAL AKIL YÜRÜTME

Selçuk ESKİÇUBUK

Uz. Dr. Emekli, Kütahya

E- Posta: drselesk@gmail.com

ORCID: 0009-0005-8568-4230

ÖZET

Dünyada yaşamın nasıl meydana geldiği tarih boyunca insanoğlunun merak alanı içerisinde olmuştur. Çok tanrılı dinlerin hâkim olduğu antik çağlardan bugüne kadar birçok görüş ileri sürülmüştür. Felsefeciler ve dinler bu konuda kendi fikirlerini söylemişlerdir.

Evrimcilerin ileri sürdüğü biyolojik evrimin olabilmesi için yeryüzünde önce hayat olmalıdır ki sonra türlerin nasıl meydana geldiğinden bahsedilebilsin. Hayatın nasıl var olduğu üzerinde düşünmeyip onu var kabul edip üzerinden başka görüşler ileri sürmek bilimsel bir yöntem değildir. Bilimsel yolda ileri sürülen fikirler gözlemden sonra deneylerle ispatlanabilir, doğrulanabilir veya yanlışlanabilir olmalıdır. Aksi durumda o görüşler bilimsel olmaz

Thales, Anaximander, Anaxagoras ve Aristo M.Ö yıllarda bu konuda fikir ileri sürmüş felsefecilerdi. Fakat Kimyager Helmont ise abiyojenez görüşünü ispat etmek için 17. yüzyılda deney yapmış ilk kişi idi. Farelerin tahıl yığınlarından ve terli kıyafetlerden üretilebileceğini ileri sürmüştü Ancak Francesco Redi ve Louis Pasteur'un daha ileriki yıllarda yaptıkları deneylerden elde ettikleri verilerle abiyojenez teorisi kesin olarak red edilmişti. Lamarck, Herbert Spencer ve William Turner'in ile Erasmus Darwin ve Alfred Russel Wallace'in görüşleri de bu bağlamda incelendi. Daha sonraki yıllardaki yeni görüşler de verilerek hepsi mantıksal akıl yürütme metoduyla irdelendi.

Bugün bilim dünyasında evrim denince ilk akla gelen isim ise Darwin'dir. Ama Galapagos adalarına seyahat ettiğindeki genç yaşı hem de çağının bilgi düzeyi onun birçok şeyi bilmesine engeldi. Onun elinde sadece çok basit ışık mikroskopları vardı. "Türlerin kökeni" kitabını yazdığında bugüne kadar çözülemeyen hayatın nasıl başladığı konusuna hiç girmemişti. Ancak Darwin yıllar sonra 1871 yılında yazdığı bir mektupta : " ufak ve ılık bir su birikintisi hayal edebilirsek ve içerisinde her türlü amonyak, fosforik tuzlar, ışık, sıcaklık, elektrik ve diğer kimyasallar bulunsa, bir protein kimyasal olarak oluşabilir ve daha karmaşık değişikliklere doğru yol alabilir..." diyerek hayatın nasıl başlamış olduğuna dair hayalindeki görüşü ifade etmişti.

Darwin'den sonra gelen evrimci görüş sahipleri de hayatın nasıl başladığına dair yeni birçok görüş ileri sürdüler. Laboratuvarlarda inorganik maddelerden bir canlı meydana getirmek için çok çalıştılar. Darwin'in hayali yaşam ağacına bazı eklemeler yaparak yeni çizimler de yaptılar ama hayatın nasıl başladığına dair bugüne kadar kesin bilimsel kanıt sunamadılar.

Bu yazıda hayatın yeryüzünde nasıl başladığına dair abiyojenezci görüşler ile evrimci görüş sahiplerinin iddiaları tarihsel bir süreç içinde verildikten sonra bilimsel bir metot olan mantıksal akıl yürütme (logical reasoning) ile bu iddiaların doğruluğu/yanlışlığı tartışıldı.

Anahtar kelimeler: Evrim, abiyojenez, yaratılış, mantıksal akıl yürütme

LOGICAL REASONING ON THEORIES OF ABIOGENESIS AND EVOLUTION

Selçuk ESKİÇUBUK

Retired, Specialist Dr., Kütahya

E-Mail: drselesk@gmail.com

ORCID: 0009-0005-8568-4230

ABSTRACT

How life came into being on Earth has been one of the most curious subjects of humanity throughout history. Many views have been put forward since ancient times when polytheistic religions were dominant. Philosophers and religions have expressed their own opinions on this subject.

To support the theory of biological evolution proposed by evolutionists, life must first exist on Earth, so that the discussion of how species originated can follow. Ignoring the question of how life came into existence and assuming it as a given, then developing other theories based on this assumption, is not a scientific method. In the scientific approach, hypotheses must be supported by observations, and they should be testable, verifiable, or falsifiable through experiments. Otherwise, such hypotheses cannot be considered scientific.

Thales, Anaximander, Anaxagoras and Aristotle were philosophers who put forward ideas on this subject in the years B.C. However, the chemist Helmont was the first person to conduct an experiment in the 17th century to prove the idea of abiogenesis. He suggested that mice could be produced from grain piles and sweaty clothes, but the theory of abiogenesis was definitely rejected with the data obtained from the experiments conducted by Francesco Redi and Louis Pasteur in later years. The views of Lamarck, Herbert Spencer and William Turner, as well as Erasmus Darwin and Alfred Russel Wallace were also examined in this context. New aspects put forward in later years were also examined with the method of logical reasoning.

In the scientific world today, when evolution is mentioned, the first name that comes to mind is Darwin. However, both his young age at the time of his journey to the Galapagos Islands and the level of knowledge in his era made it impossible for him to know many things. He had access only to very simple light microscopes. When he wrote 'On the Origin of Species', he did not address the question of how life began - a question that remains unresolved to this day. However, years later, in 1871, Darwin expressed his speculative view on the origin of life in a letter, stating: "If we could conceive of some warm little pond, with all sorts of ammonia and phosphoric salts, light, heat, electricity, etc., present, a protein compound might chemically be formed, ready to undergo still more complex changes..."

Evolutionists who came after Darwin also put forward many new aspects on how life began. They worked hard to create a living being from inorganic substances in laboratories. They made some additions to Darwin's imaginary tree of life and made new drawings, but they have not been able to provide definitive scientific evidence on how life began.

In this article, abiogenesis sentiments on how life began on earth and the claims of evolutionists are given in a historical context, and then the truth/falsity of these claims are discussed using the scientific method of logical reasoning.

Keywords: Evolution, abiogenesis, creation, logical reasoning

MADDE VE CAN: MOLEKÜLER DÜZEN VE YARATICININ İZLERİ

Sevim IŞIK

Prof. Dr. Üsküdar Üniversitesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik (İngilizce)

E-Posta: sevim.isik@uskudar.edu.tr

ÖZET

Hayat bilimi olarak kabul edilen Biyoloji'nin bir alt dalı olan Moleküler Biyoloji ve Genetik, canlıların yapıtaşları olan DNA, RNA ve protein gibi moleküllerin incelenmesiyle, hayatın en temel seviyede nasıl işlediğini anlamaya çalışır. Bu alan, genlerin, gen ifadelerinin ve proteinlerin yapı ve işlevlerini araştırarak canlıların biyolojik süreçlerini aydınlatır. Genetik materyalin incelenmesi, hayatın karmaşık yapısının nasıl basit ve cansız kimyasal bileşenlerden oluştuğunu ve bu bileşenlerin bir araya gelerek yaşamın olağanüstü ve hayret uyandırıcı çeşitliliğini meydana getirdiğini gösterir.

Canlı hücrelerinde bulunan bu biyomoleküller, belirli bir düzen, program ve dengeyle çalışarak, yaşamın sürekliliğini ve biyolojik işlevlerin yerine getirilmesini sağlar. Diğer taraftan, enerji üretimi, hücresel metabolizmanın temelini oluşturan ve hayatın devamlılığını sağlayan olmazsa olmaz gereksinimdir. DNA'nın kopyalanması, RNA'ya çevrilmesi ve protein sentezi gibi temel biyolojik süreçler, sürekli bir enerji kaynağı gerektiren, düzenlenmiş, kontrollü ve yüksek seviyede mekanizmalardır. Bu durum, her bir canlının genetik yapısının bilinçli bir tasarım sonucunda ortaya çıkmış olduğunu gösterir.

Cansız moleküllerin programlı bir şekilde bir araya gelerek, karmaşık hücresel organizasyonu, dokuları ve sistemleri oluşturması, modern biyolojinin en hayret verici keşiflerinden biridir. Tüm bu süreçler, fizyolojik sistemlerin birbirleriyle entegrasyonu sayesinde tek bir sistem olarak işler. Kalp, beyin ve diğer organlar, homeostazı korumak için uyum içinde çalışır. Diğer yandan, duyarlar aracılığıyla alınan sinyallerin duygulara dönüşmesi ise, Moleküler Biyoloji biliminin açıklamakta zorlandığı, sinir sistemi ve beyin arasındaki karmaşık etkileşimlerle sağlandığını açıklayamayacak kadar kompleks ve madde ötesi bir iletişimin ve kontrolün varlığının göstergesidir.

Moleküler biyoloji ve genetik, sadece canlılardaki düzeni değil, aynı zamanda ekosistemler arasındaki dengeyi de açıklar. Her bir organizmanın genetik yapısı, çevresiyle olan etkileşimlerinde belirli bir dengeyi koruyarak, ekosistemlerin sürdürülebilmesi üzerine programlanmıştır. Bu tür karmaşık fakat hatasız işleyen sistemler, evrendeki düzenin ve dengenin tek bir irade tarafından kontrol edildiğinin göstergesidir.

Sonuç olarak, bu bütüncül organizasyon, cansız maddelerin yaşam formlarına dönüşümündeki bu düzen ve komplekslik, yaşamın kökenine dair derin sorulara ilham kaynağı olmaktadır. Canlıların genetik kodu, biyomoleküllerin işbirliği ve biyolojik süreçlerin karmaşık ve hatasız işleyişi, evrendeki düzen ve denge, hayatın rastlantısal bir süreçten ziyade, belirli bir amaç ve plan doğrultusunda var olduğunu ve bir yaratıcının varlığını gösteren bilimsel kanıtlar olarak gösterilir.

Anahtar kelimeler: Organizma, genetik kod, biyomoleküllerin işbirliği, moleküler düzen

MATTER AND LIFE: MOLECULAR ORDER AND TRACES OF THE CREATOR

Sevim IŞIK

Prof. Dr. Üsküdar University, Molecular Biology and Genetics (English)

E-Mail: sevim.isik@uskudar.edu.tr

ABSTRACT

Molecular Biology and Genetics, a subfield of Biology, is dedicated to comprehending the fundamental mechanisms of life by investigating the properties and interactions of molecules such as DNA, RNA, and proteins, which constitute the essential components of living creatures. This field elucidates the biological processes of organisms by examining the structure and functions of genes, gene expressions, and proteins. Genetic material analysis elucidates the process by which intricate living structures arise from basic, lifeless chemical constituents, and how these constituents assemble to extraordinary and awe-inspiring diversity of life forms.

The biomolecules found in living cells act in a precise manner, following a certain sequence, program, and equilibrium, in order to maintain life and carry out biological processes. Furthermore, energy production forms the basis of cellular metabolism and is essential for the continuation of life. Fundamental biological activities, such as the replication of DNA, the transcription of RNA, and the synthesis of proteins, are governed, managed, and meticulously coordinated mechanisms that necessitate a continuous supply of energy. This indicates that the genetic structure of every living organism is the result of a conscious design.

The programmed assembly of inanimate molecules to form complex cellular organizations, tissues, and systems is one of modern biology's most astonishing discoveries. All these mechanisms function as a unified system by integrating physiological systems. The heart, brain, and other organs work in harmony to maintain homeostasis. On the other hand, the transformation of signals received through the senses into emotions, which Molecular Biology struggles to fully explain, indicates the existence of a complex and transcendent communication and control that cannot be entirely elucidated by the interactions between the nervous system and the brain.

Molecular Biology and Genetics not only explain the order within living organisms but also the balance among ecosystems. The genetic structure of each organism is programmed to maintain a specific balance in its interactions with the environment, ensuring the sustainability of ecosystems. Such complex yet flawlessly functioning systems indicate that the order and balance in the universe are controlled by a single will.

In conclusion, the comprehensive structure of this organization and the intricate process of converting non-living elements into living organisms provoke deep inquiries regarding the beginning of life. The existence of a creator is supported by scientific evidence such as the genetic code, the cooperation of biomolecules, the intricate functioning of biological processes, and the order and balance in the universe. These phenomena indicate that life has a specific purpose and plan.

Keywords: Organism, genetic code, cooperation of biomolecules, molecular order

İNSAN VE CANLILARIN, KURAN ÂYETLERİNE GÖRE YARATILMA AŞAMALARI

Suna Aygün ALLAHVERDİ

Muş Alparslan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Anabilim Dalı Muş, Türkiye

E-Posta: 230214019@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3983-6038

ÖZET

Canlı varlıkların ve özellikle insanların nasıl var oldukları, günümüzde de sırrı çözülemeyen konulardandır. Kur'an'da geçen; *“Ve iki kanadıyla uçan kuşun hiçbirisi de yeryüzü içindeki hiçbir dabbe (canlı) yoktur ki, sizin gibi bir ümmet olmasınlar, biz bu kitapta hiçbir şeyi ihmal etmedik. Sonra Rablerinin huzuruna toplanacaklar”* (En'am: 6/38) ayetindeki bilgilere göre, kuşlar dahil yer yüzündeki her bir canlı türün ümmet yani topluluklar, bilimsel ifadeyle ayrı popülasyonlar olduğu bildirilmiştir. Ve tüm canlı türlerin yaratılmasına örnek olarak da insanın yaratılma aşamaları ayetlerde açıklanmıştır.

Allah teâla'nın insanları yaratmasının iki şekilde olduğu ayetlerde bildirilmektedir. *“De ki: Yeryüzünde nasıl ibda' ile (yoktan var ederek) yarattığını, sonra Allah'ın ikinci yaratılıştta inşa ettiğini gezerek bakın...”* (Ankebut: 29/20) ayetin de canlıların ibda' ve inşa olarak iki aşamada yaratıldıkları bildirilmektedir. İlk yaratmayı; *“Öyle ki, o her şeyi güzel yarattı, ve ibda' ile Dyn'den insanı yarattı”* (Secde 32/7) ayeti ile insan türünün başlangıçta ibda' ile Dyn'den yaratıldığı şeklinde açıklanmıştır. Ankebut 29/20. ayetinin meallerinde ise maalesef genel itibari ile ikinci yaratma olan *“inşa”* kavramı *“ahiret hayatı”* olarak değerlendirildiği görülmektedir. Fakat, ikinci yaratma olan inşa kavramı aslında En'am: 6/98. ayetinde; *“Ve O'ki sizi emanet bırakılıp, sabit kalacağınız (kararlı) tek bir türden (nefsi vahidden) inşa etti. Gerçekten anlayan toplum için ayetleri genişçe açıkladık”* şeklinde bildirilmiştir. Ve ayrıca; *“İnsan, evvelinde bizim onu nutfeden/(zigot) yarattığımızı görmedi mi? Şimdi o apaçık düşman oldu. Kendi yaratılışını unutarak, bize bir örnek ile benzetmede bulunup dedi “şu çürümüş kemikleri kim hayatlandıracak?”*. De ki; *“Evvelinde inşa ederek hayatlandırın” ve O her yaratmayı bilir”* (Yasin 36/77-79) ayetlerinde, insanın nutfe/zigot ile inşa edilerek yaratıldığı bildirilmektedir. İnsanın, inşa edilerek yaratılmaya nutfe/zigot ile başladığı embriyolojik aşamalar da Mü'minun: 23/14. Ayette sıralanmıştır. Ve tüm bu yaratılma aşamalarının evrimin iddia ettiği gibi tesadüfi olmadığını, bilâkis bir plan ve program dahilinde kontrol altında var edildiklerini ise *“Yeryüzünde rızık Allah'a ait olmayan hiçbir canlı yoktur ve onun emanet bırakıldığı ve sabit kalacağı yeri bilir. Hepsini kitab-ı mübin içindedir.”* Hud: 11/6. Ayeti açıklamaktadır. Bediüzzaman, *“Kitab-ı Mübin”* için, onun bedihi kader olduğunu yani *“Bedihî kader ise, o çekirdeğin tazammun ettiği ağacın, maddi keyfiyat ve vaziyetleri ve heyetleridir ki, sonra göz ile görünecek.”* şeklinde tarif etmektedir.

Sonuç olarak bu makalede, yaratılış hakkındaki ayetlerin, müdakkik bir şekilde birbirleri ile bağlantıları incelendiğinde, tüm canlıların insanlar gibi tek bir tür oldukları ve her bir türün ibda ile yoktan var edilip, sonrasında inşa ile san'atla yaratıldıkları ve bütün bu var oluş süreçlerinde geçirecekleri her bir değişimin, öncesinde kaydedildiği, kısaca her canlının yaratılışının Allah'ın kontrolü dahilinde olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısı ile evrimcilerin tesadüfler ile her bir türü zincirleme birbirlerine bağladığı evrim hipotezleri ile ayetlerde geçen bilgilerin çelişmekte olduğu da görülecektir.

Anahtar kelimeler: Canlı, İnsan, İbda' ve İnşa, Tek tür/Nefs-i Vahid, Tyn, Nutfe/Zigot, Kitab-ı Mübin.

STAGES OF CREATION OF HUMANS AND LIVING BEINGS ACCORDING TO QURANIC VERSES

Suna Aygün ALLAHVERDİ

*Muş Alparslan University, Institute of Social Sciences, Department of Philosophy
Muş, Turkey*

E-Mail: 230214019@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3983-6038

ABSTRACT

How living beings, especially humans, came into existence remains an unresolved mystery today. According to the verse in the Quran: "There is no creature on the earth or bird that flies with its wings except that they are communities like you. We have not neglected anything in the Book. Then to their Lord they will be gathered" (Al-An'am: 6/38), all living species, including birds, are described as communities, scientifically termed as separate populations. The creation stages of humans are explained in the verses as examples for the creation of all living beings.

The Quran indicates that Allah created humans in two ways. "Say, 'Travel through the earth and observe how He began creation. Then Allah will produce the final creation. Indeed Allah, over all things, is competent'" (Al-Ankabut: 29/20), this verse indicates that living beings are created in two stages: *ibda'* (origination from nothing) and *insha'* (formation). The initial creation is described as: "He who perfected everything which He created and began the creation of man from clay" (As-Sajda: 32/7), indicating that the human species was originally created from clay through *ibda'*. Unfortunately, in the general interpretations of Al-Ankabut 29/20, the second creation, *insha'*, is often interpreted as the life after death. However, the concept of *insha'* is actually explained in Al-An'am: 6/98: "And He created you from one soul, then made its mate. And He created for you from the cattle eight mates. He creates you in the wombs of your mothers, creation after creation, within three darknesses. That is Allah, your Lord; to Him belongs dominion. There is no deity except Him, so how are you averted?" This indicates that humans are created through *insha'*, beginning with a *nutfah* (zygote). The embryological stages of human creation through *insha'* starting with a *nutfah* (zygote) are listed in Al-Mu'minun: 23/14. All these creation stages are not random as claimed by evolution, but rather controlled and executed according to a plan and program, as explained in Hud: 11/6: "And there is no creature on earth but that upon Allah is its provision, and He knows its place of dwelling and place of storage. All is in a clear register." Bediuzzaman describes the "Kitab-ı Mubin" (Clear Book) as the evident destiny, which means "The evident destiny is the material states and conditions and forms of the tree implied by the seed, which will later be seen with the eye."

In conclusion, when examining the connections between the verses about creation meticulously, it is understood that all living beings are like humans, created as single species. Each species was brought into existence from nothing through *ibda'*, and then created artfully through *insha'*. Every change they undergo in these creation processes was recorded beforehand, indicating that the creation of every living being is under Allah's control. Therefore, the evolutionary hypothesis, which links each species randomly in a chain, contradicts the information given in the verses.

Keywords: Living beings, Human, *Ibda'* and *Insha'*, Single species/Soul, Clay, *Nutfah/Zygote*, *Kitab-ı Mubin*.

ERNST MAYR'IN "EVİRİM NEDİR?" KİTABINDAKİ BİLİMSEL ÇELİŞKİLERİ

Suna Aygün ALLAHVERDİ

Muş Alparslan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe Anabilim Dalı Muş, Türkiye

E-Posta: 230214019@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3983-6038

Hüseyin ALLAHVERDİ

Muş Alparslan Üniversitesi,

E-Posta: h.allahverdi@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7192-6669

ÖZET

Evrim görüşü üzerine günümüzde yazılmış olan binlerce makale, deneme, köşe yazısı ve kitaplar bulunmaktadır. Fakat bu yazılanların ortak olan noktası ise günümüzde bile hâlâ bir birlikteliğe ulaşamamış olmalarıdır. Çünkü evrimin, o kadar çok yönlü ve farklı olan konular üzerinden tanıtmaya çalışılması, aslında onun hâlâ nasıl bir ideoloji olduğunu kavrayamamışlık anlamına da gelmektedir. Bu durum sadece evrim karşıtları için değil, evrimi kabullenenlerin de düştüğü bir durumdur. Her iki tarafta aslında net bir bilgi sahibi olmadığından genel anlamda yazılarında da çelişkiler barındıran ifadeleri kullanmaktadırlar. Fakat bazı evrimci yazarlar ise hiç de masum olmayıp, bu çelişkili olan durumları, bilgisizlikten dolayı değil, bilakis bilinçli olarak kitaplarında doğru bilgilermiş gibi kullanmaktadırlar.

Bu sebep ile evrim görüşü üzerine şu ana kadar yazılan ve hatta görselleştirilen çalışmaların tümünü değil de içeriklerinden en çok kabul görmüş olan ve içeriğinin, diğerlerine nispetle daha iddialı bir biçimde doğru olduğu söylenen, Ernst Mayr'ın "Evrim Nedir?" kitabını inceleme ve kıyaslama yöntem ile eleştirmeye çalışacağız.

Genel itibarı ile doküman analizleri ile yapılan kıyaslamalar sonucunda karşılaştığımız ilginç olan tespitlerde, Mayr'ın bu iddialı olan evrim adına yazmış olduğu kitabının bile çelişkiler ile dolu olduğunu göreceğiz.

Anahtar Kelimeler: Evrim Nedir?, Ernst Mayr, Evrim ve Din, Evrimin Çelişkileri.

SCIENTIFIC CONTRADICTIONS IN ERNST MAYR'S "WHAT IS EVOLUTION?"

Suna Aygün Allahverdi

*Muş Alparslan University, Institute of Social Sciences, Department of Philosophy
Muş, Turkey*

E-Mail: 230214019@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000-0002-3983-6038

Hüseyin ALLAHVERDİ

Muş Alparslan Üniversitesi,

E-Posta: h.allahverdi@alparslan.edu.tr

ORCID: 0000-0001-7192-6669

ABSTRACT

There are thousands of articles, essays, columns, and books written on the theory of evolution today. However, the common point of these writings is that they still have not reached a consensus. The attempt to introduce evolution through its many diverse and different aspects indicates a failure to grasp it as an ideology. This situation applies not only to opponents of evolution but also to those who accept it. Both sides use contradictory statements in their writings due to their lack of clear understanding. However, some evolutionist writers are not innocent; they consciously present these contradictions as correct information in their books. Ernst Mayr is one of these evolutionist writers.

For this reason, we will attempt to criticize and compare Ernst Mayr's "What is Evolution?"—which is claimed to be the most accepted and assertively correct work on evolution among the many written and visualized studies on the subject—using the method of examination and comparison.

On the cover of Mayr's book, it is boldly stated: "In 'What is Evolution?', one of the founders of modern biology, Ernst Mayr, explains what we know and do not know about evolution and how this idea has changed our perception of the world. 'What is Evolution?' is the best book written on this subject since Darwin's 'The Origin of Species'!"

However, in his book, Mayr shares dozens of contradictory pieces of information. One of these contradictions, related to fossils, includes the statement: "Knowledgeable people no longer question that the origin of humans is primates, more specifically apes. The evidence for this conclusion consists of three main facts and is extremely strong." He then supports this claim by stating: "When Darwin published his bold findings in 1859, no fossil supporting the gradual transition from a chimpanzee-like ancestor to modern humans was known... yet many fossils from 5 million years ago to the present prove the intermediate stages between chimpanzees and humans."

But elsewhere, he makes a completely contradictory statement about the fossils that supposedly provide definitive proof of evolution: "When it comes to the general trend in human evolution, the fossil record still helps us a lot. I created a historical fiction that portrays various steps in the change from apes to humans, using the interpretations of many writers. The resulting picture is entirely based on inferences and any part of it can be invalidated at any time." He continues with: "However, a connected story is more instructive than a list of unrelated facts," thereby highlighting the scientific and credibility issues with the fossil records presented as evidence of evolution in his most assertive book.

As a result of comparisons made through document analyses, we will see that even Mayr's ambitious book on evolution is full of both contradictions and invalid, scientifically unsupported information.

Keywords: What is Evolution? Ernst Mayr, Creation and Evolution, Contradictions in Evolution.

RUMİNANTLARDA N. LARYNGEUS RECURRENS'İN (TEKRARLAYAN SİNİR) SEYRİ

Şükrü Hakan ATALGIN

Prof.Dr. Balıkesir Üniversitesi Veteriner Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı

E- Posta: sukruhakan@hotmail.com

ORCID: 0000-0001-9436-6270

ÖZET

Evrincilerin yaygın iddialarından biri, memeli vücudunun akıllıca tasarlanmadığı ve kötü tasarlanmış olduğudur. Evrincilerin bugün en sık dile getirdiği kötü tasarım örneklerinden biri, memeli gırtlak (ses kutusu) kaslarını kontrol eden tekrarlayan (geri dönen) gırtlak siniridir (n. laryngeus recurrens).

Memelilerde, bu sinir beyinden çıkarak boğaza gelmeden göğse iner, kalbin yakınlarından geri döner ve sonra gırtlığa gelir. Bu rota olması gerekenden yedi kat daha uzundur. Larenks siniri gırtlığa giden en kısa yolu izlemese de bu birçok başka sinir için de geçerlidir ve bu uzunluk gereksiz değildir. Bu özgün çalışmada anatomi laboratuvarı muhafaza havuzunda bulunan 4 adet kadavra Holstein buzağı kullanılmıştır. Kadavralar boyun kısmından göğüse kadar açıldı. Yapılan subgros gözlemde gırtlığa kafadan (n. laryngeus superior) ve gövdeden (n. laryngeus recurrens) gelen sinirlerin olduğu saptandı. Çalıştığımız sinir ise gövdeden gelen nervus laryngeus recurrens adlı siniridir. Nervus laryngeus recurrens'in, göğüs boşluğu içerisinde basis cordis civarında, nervus vagus'dan ayrıldığı belirlendi. Sinir bu bölgede geri dönerek gırtlığa doğru yöneldiği saptandı. Sağ ve sol nervus laryngeus recurrens'in seyirleri arasında farklılık bulunduğu saptandı. Bu yüzden nervus laryngeus recurrens dexter ve sinister'in orijini ve seyrinin bulguları ayrı ayrı alınmıştır. Sağ tarafta kanı boyun ve kollara taşıyan damarın (arteria subclavia) altından geçip gırtlığa doğru ilerlerken, sol tarafta aortanın döndüğü yerin (arcus aorta) altından geçerek yemek borusu (rr.esophageus), soluk borusu (rr. tracheales), kalp (rr. cardiaci) ve boğaz gibi bölgeleri de parasempatik olarak uyardığı saptanmıştır. Boğaz kaslarına ulaşan bu sinir sağ ve sol ses tellerini hareket ettirerek ses çıkarmayı sağladığı bilinmektedir.

Sonuç olarak, tekrarlayan gırtlak siniri (n. laryngeus recurrens) kötü bir tasarıma sahip değildir, aksine akıllı tasarımın açık bir kanıtıdır. Sinir, nervus vagus'tan ayrılarak gırtlığa doğru giderken diğer organları da (yemek borusu soluk borusu, kalp) sinirsel olarak uyararak için (innervasyon) kollar verir. Gırtlak iki sinir tarafından uyarıldığından bunlardan birinin hasar görmesi durumunda diğeri gırtlığa yedek sinir iletimi sağlar. Mevcut yolun, daha doğrudan bir rotaya göre hasara veya yaralanmaya daha az eğilimli hale getiren bir olukta nispeten güvenli bir konumda yer aldığı saptanmıştır. Tasarımın herhangi bir dezavantaja yol açtığına dair bir kanıt bulunmamaktadır. Bu tasarımın gırtlak (larynx) fonksiyonlarını ince ayarlamaya yaradığı yönünde bulgular vardır.

Anahtar Kelimeler: Nervus laryngeus recurrens, buzağı, ruminant, seyir.

COURSE OF THE NERVUS LARYNGEUS RECURRENS IN RUMINANTS

Şükrü Hakan ATALGIN

Faculty of Veterinary Medicine, Department of Anatomy, Balıkesir University

E-Mail: sukruhakan@hotmail.com

ORCID: 0000-0001-9436-6270

ABSTRACT

One of the common claims of evolutionists is that the mammalian body is not intelligently designed and is poorly designed. One of the examples of poor design most frequently cited by evolutionists today is the recurrent laryngeal nerve (n. laryngeus recurrens), which controls the mammalian larynx (voice box) muscles.

In mammals, this nerve originates from the brain and descends to the chest before reaching the throat, returns near the heart, and then reaches the larynx. This route is seven times longer than it should be. Although the laryngeal nerve does not follow the shortest path to the larynx, this is true for many other nerves and this length is not unnecessary. In this study, four cadaver Holstein calves in the anatomy laboratory storage pool were used. The cadavers were opened from the neck to the chest. In the observation, it was determined that there were nerves coming from the head (n. laryngeus superior) and body (n. laryngeus recurrens) to the larynx. The nerve we studied is the nerve called laryngeus recurrens coming from the body. It was determined that laryngeus recurrens separated from vagus nerve in the chest cavity around the basis cordis. It was determined that the nerve turned back in this region and towards the larynx. It was determined that there was a difference between the courses of right and left laryngeus recurrens. Therefore, the origin and course findings of laryngeus recurrens dexter and sinister were taken separately. On the right side, it passes under the artery that carries blood to the neck and arms (arteria subclavia) and proceeds towards the larynx, while on the left side, it passes under the place where the aorta turns (arcus aorta) and parasymphatically innervates regions esophagus (rr. esophageus), trachea (rr. tracheales), heart (rr. cardiaci) and throat. It was determined that this nerve, which reaches the throat muscles, enables sound production by moving the right and left vocal cords. In conclusion, the recurrent laryngeal nerve is not poorly designed, on the contrary, it is clear evidence of intelligent design. As the nerve branches off from the vagus nerve and proceeds towards the larynx, it also gives off branches to innervate other organs (esophagus, trachea, heart). Since the larynx is innervated by two nerves, if one of them is damaged, the other provides backup nerve transmission to the larynx. It has been determined that the current route is located in a relatively safe position in a groove that makes it less prone to damage or injury than a more direct route. There is no evidence that the design causes any disadvantage. There is evidence that this design helps fine-tune laryngeal functions.

Keywords: Calf, course, recurrent laryngeal nerve, ruminant.

DOĞADAN ESİNLENEN OPTİMİZASYON ALGORİTMALARI VE SİNİRBİLİM UYGULAMALARI

Türker Tekin ERGÜZEL

Prof Dr., Üsküdar Üniversitesi, Yazılım Mühendisliği Bölümü, İstanbul, Türkiye

E-Posta: turker.erguzel@uskudar.edu.tr

ORCID: 0000-0001-8438-6542

ÖZET

Doğadan esinlenen optimizasyon algoritmaları, doğadaki süreçlerden ve canlı organizmaların davranışlarından ilham alarak tasarlanmıştır. Bu algoritmalar, karmaşık problemleri çözmek için müstakil karar verme becerileri ile grup zekasını birleştirerek karar verir ve en iyi çözümü bulma davranışı gösterir. Bu sayede karmaşık pek çok probleme ilişkin akıllı çözüm üretirler. Doğadaki canlılardan esinlenen geliştirilen bu optimizasyon algoritmalarının sinirbilim problemlerine ilişkin uygulamaları parçacık sürü optimizasyonu, karınca koloni optimizasyonu, yapay arı algoritması ve ateş böceği algoritması ile ele alınmıştır. Elde edilen sonuçların kayda değer katkı sağladığı görülmüştür.

Bu algoritmalarından Parçacık Sürü Optimizasyonu (PSO): Kuş sürülerinin hareketinden esinlenen PSO, bir problemi çözmek için bir parçacık sürüsü kullanır. Her parçacık, problem uzayında bir çözümü temsil eder. Her iterasyonda, parçacıkların hareketi, en iyi bilinen çözümlere doğru çekilme ve en iyi performans gösteren komşularının bilgisine dayalı olarak güncellenir. Karınca Kolonisi Optimizasyonu (ACO): Karınca kolonilerinin yem arama davranışından esinlenen ACO, bir graf gezginlik probleminde veya diğer kombinasyonel optimizasyon problemlerinde kullanılır. Karıncalar, feromon izlerini bırakarak ve izleri takip ederek en kısa yol bulmaya çalışırlar. ACO algoritmaları da benzer şekilde feromon izlerini güncelleyerek ve izleri takip ederek çözüme doğru ilerlerler. Arı Algoritması, arıların yiyecek kaynaklarını bulmak için kullandıkları davranışları modelleyen bir optimizasyon algoritmasıdır. Arı kolonileri, yiyecek kaynaklarını keşfetmek ve toplamak için karmaşık iletişim ve organizasyon stratejileri kullanırlar. Arı Algoritması, bu doğal süreçleri taklit ederek karmaşık optimizasyon problemlerini çözmek için tasarlanmıştır. Ateş Böceği Algoritması, ateş böceklerinin ışık üretme ve bu ışığı kullanarak çiftleşme davranışlarını modelleyen bir optimizasyon algoritmasıdır. Ateş böcekleri, çiftleşme sürecinde ışık üreterek potansiyel eşlerini çekerler ve bu şekilde uygun eşleşmeleri bulurlar. ABA, bu davranışı taklit ederek çözüm uzayında potansiyel çözümleri arar.

Tüm bu algoritmaların ortak özelliği karmaşık problemlere ilişkin optimum çözümü üretebilmeleri ve büyük veri içinden kıymetli veriyi çıkartabilmeleridir. Sinirbilim alanında yapılan çalışmalarımızda elde edilen sonuçları paylaşma fırsatı bulacağız.

Anahtar Kelimeler: Optimizasyon, Sinirbilim, Akıllı tasarım

NATURE INSPIRED OPTIMISATION ALGORITHMS AND NEUROSCIENCE APPLICATIONS

Türker Tekin ERGÜZEL

Prof. Dr., Uskudar University, Software Engineering Department, Istanbul – Türkiye

E-Mail: turker.erguzel@uskudar.edu.tr

ORCID: 0000-0001-8438-6542

ABSTRACT

Nature-inspired optimisation algorithms are designed with inspiration from processes in nature and the behaviour of living organisms. These algorithms combine individual decision-making skills with group intelligence to solve complex problems and show the behaviour of finding the best solution. In this way, they produce intelligent solutions to many complex problems. The applications of these optimisation algorithms inspired by living things in nature to neuroscience problems are discussed with particle swarm optimisation, ant colony optimisation, artificial bee algorithm and firefly algorithm. It has been observed that the results obtained have made a significant contribution.

One of these algorithms is Particle Swarm Optimisation (PSO): Inspired by the movement of flocks of birds, PSO uses a swarm of particles to solve a problem. Each particle represents a solution in the problem space. At each iteration, the movement of the particles is updated based on the knowledge of their best-performing neighbours and the attraction towards the best known solutions. Ant Colony Optimisation (ACO): Inspired by the foraging behaviour of ant colonies, ACO is used in a graph traversal problem or other combinatorial optimisation problems. Ants try to find the shortest path by leaving pheromone trails and following the trails. ACO algorithms similarly move towards the solution by updating pheromone trails and following the trails. The Bee Algorithm is an optimisation algorithm that models the behaviour of bees to find food sources. Bee colonies use complex communication and organisation strategies to discover and collect food sources. The Bee Algorithm is designed to solve complex optimisation problems by mimicking these natural processes. The Firefly Algorithm is an optimisation algorithm that models the behaviour of fireflies to produce light and mate using this light. Fireflies attract potential mates by producing light during the mating process and in this way they find suitable mates. ABA mimics this behaviour and searches for potential solutions in the solution space.

The common feature of all these algorithms is that they can produce the optimum solution for complex problems and extract valuable data from big data. We will have the opportunity to share the results obtained in our studies in the field of neuroscience.

Keywords: Optimisation, Neuroscience, Intelligent design

“NEFS-İ VÂHİDE” VE “EŞİ” İLE İLGİLİ AYETLERE EVRİMCİ YAKLAŞIMLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Veysel GÜLLÜCE

Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Tefsir Anabilim Dalı

E- Posta: veyselgulluce@atauni.edu.tr

ORCID: ORCID: 0000-0002-9159-307X

Mehmet GÖKTAŞ

Doç. Dr. Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Türk-İslam Edebiyatı Anabilim Dalı,

E- Posta: Mehmet.goktas@atauni.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6384-5287

ÖZET

Kur’ân-ı Kerîm’de, beş ayrı âyette geçen ve bunlardan dördünde ilk insanı ifade eden ve “bir kişi” manasına gelen *nefs-i vâhide*’den maksat müfessirlerin ittifakıyla Hz. Âdem’dir. Günümüz bazı tefsirlerinde ve bu konuda yazılan çeşitli kitap ve makalelerde ise *nefs-i vâhide*ye çok farklı yaklaşımlarla farklı anlamlar verilmiştir. Kimine göre *nefs-i vâhide* “aynı cinsi” ifade etmektedir. Bazılarına göre ise *nefs-i vâhide* “ilk insan ve ilk kadının yaratıldığı bir “öz” veya “cevher” dir. Kimine göre ise “her bir erkeği” kimine göre de erkeği değil kadını ifade etmektedir. Evrim görüşünü benimseyen bazı ilahiyatçılar ise ilgili âyetleri kendi görüşlerine uygun bir şekilde tevîl ederek “*nefs-i vâhide*” ve “*eşi*”ne farklı anlamlar yüklemişlerdir.

Bu yaklaşımlar Kur’ân meâllerine de yansımıştır. Meâllerin büyük çoğunluğuna göre *nefs-i vâhide* ile Hz. Âdem kastedilmektedir ve *eşi* Hz. Havvâ da ondan yaratılmıştır. Bazı meâllerde ise, *nefs-i vâhide* için “bir tek kişi, şahıs, *nefs*...” ifadeleri kullanılmış daha sonra parantez içinde bunun Hz. Âdem olduğu belirtilmiştir. Böylece müfessirlerin ittifakla zikrettiği şey meâllere yansıtılmıştır. Hz. Âdem’i karşılayan bu tür ifadeler yanında farklı manalar çağrıştıran kelimeler de (*cevher, öz*... gibi) meâllerde yer almıştır. Bunların yanında *nefs-i vâhide* hakkında şaz sayılabilecek yorum, görüş ve meâllere de rastlıyoruz. Bunlar arasında ilginç evrimci yorumlar da dikkat çekmektedir.

Tebliğimizde bir taraftan *nefs-i vâhide* ile ilgili bu görüşleri değerlendirirken bilhassa evrimci yorum ve meâller üzerinde durup diğer taraftan ilgili âyetlerin doğru meâlinin nasıl olması gerektiğini tespit etmeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: *Nefs-i Vâhide, Hz. Âdem, Hz. Havva, Evrim*

EVALUATION OF EVOLUTIONARY APPROACHES TO THE VERSES ABOUT “THE UNITED SELF” AND “ITS WIFE”

Veysel GÜLLÜCE

Prof. Dr., Ataturk University, Faculty of Theology, Department of Tafsir

E- Posta / E-Mail: veyselgulluce@atauni.edu.tr

ORCID: ORCID: 0000-0002-9159-307X

Mehmet GÖKTAŞ

Assoc. Prof. Dr. Ataturk University, Faculty of Theology, Department of Turkish-Islamic Literature,

E-Mail: Mehmet.goktas@atauni.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6384-5287

ABSTRACT

In the Holy Quran, according to the consensus of commentators, the meaning of the word "nafs-i vahide", which is mentioned in five different verses and in four of them, it refers to the first human being and means "one person", is Hz. Adam. In some contemporary commentaries and various books and articles written on the subject, the meaning of "nafs-i vahide" is given different meanings with very different approaches. According to some, "nafs-i vahide" refers to "the same gender". According to some, "nafs-i vahide" is "an essence" or "substance" from which the first human being and the first woman were created. According to some, it refers to "each man" and according to others, it refers to women, not men. Some theologians who adopt the view of evolution have interpreted the relevant verses in accordance with their own views and attributed different meanings to "nafs-i vahide" and "his wife". These approaches are also reflected in the Quranic interpretations. According to the vast majority of interpretations, the nafs-i vahide refers to Hz. Adam, and his wife Hz. Eve was created from him. In some interpretations, the expressions “a single person, person, self...” are used for the nafs-i vahide, and then it is stated in parentheses that this is Hz. Adam. Thus, what the commentators unanimously mention is reflected in the interpretations. In addition to such expressions that mean Hz. Adam, words that evoke different meanings (such as essence, essence...) are also included in the interpretations. In addition to these, we also come across interpretations, views and interpretations that can be considered unusual about the nafs-i vahide. Interesting evolutionist interpretations are also noteworthy among these.

In our paper, we will evaluate these views on the single soul, while focusing particularly on evolutionist interpretations and interpretations, and on the other hand, we will try to determine what the correct interpretation of the relevant verses should be.

Keywords: Nafs-i Vahide, Hz. Adam, Hz. Eve, Evolution

HZ. HAVVA'NIN HZ. ADEM'İN EĞE KEMİĞİNDEN YARATILMIŞ OLMASI MESELESİ

Zeynep AKBUDAK

Araştırma Görevlisi, Iğdır Üniversitesi, Temel İslam Bilimleri/Tefsir

E-Posta: zeynep_akbudak34@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-9939-5801

ÖZET

Hiz. Havva'nın Hiz. Âdem'in kaburga kemiğinden yaratıldığına dair birçok yorum ve hadis mevcuttur. Ancak, bu ifadelerin temel vurgusu, Hiz. Havva'nın eğitim ve terbiyesine odaklanmaktadır. Ayette Hiz. Havva'nın hassasiyetine ve eğilimine dikkat edilmesi gerektiği, bununla birlikte kendisini ruhen/manen ihmal etmenin veya aşırı derecede düzeltmeye çalışmanın zararlı olabileceği vurgulanmaktadır.

Nisa suresinin 1. ayetinde ise, insanların Allah'a karşı sorumluluklarını hatırlatmak amaçlanmaktadır. Ayet, insanların tek nefisten yaratıldığını, ardından da eşlerinin aynı nefisten yaratıldığını ve biyolojik olarak çoğaldıklarını ifade eder. Ancak, ana vurgu insanların Allah'a karşı sorumluluklarını hatırlatmaktır. İnsanlar, yaratılışlarının bilincinde olarak, Allah'ın hükümlerini altında olduklarını ve O'na karşı sorumluluklarının olduğunu bilmelidirler. Dolayısıyla, Nisa suresinin bu ayetinin temel vurgusu, Kur'an'ın da temel mesajlarından biri, yaratılışın açıklanması değil, kadın ve erkeğin aynı maddeden yaratıldığı ve bu nedenle insan olarak herhangi bir fark gözetilmediğidir. Yaratılışları, insanî özellikler açısından eşitlik ve benzerlik göstermektedir. Erkeklerin sahip olduğu akıl, irade ve sorumluluk gibi nitelikler, kadınlarda da aynı şekilde mevcuttur. Bu, Kur'an'ın vurguladığı insanlık değerlerinden biridir ve herhangi bir ayrımın söz konusu olmadığını belirtmek içindir.

Ayrıca, Hiz. Havva'nın yaratılışıyla ilgili olarak, "minha" kelimesiyle 'o nefisten' demek, yani Adem'in de yaratıldığı hamurdan demektir, Adem'den değil.

Halk arasında yaygın olan inanışa göre, Havva'nın Âdem'in kaburga kemiğinden yaratıldığına dair inanışın popülerliğinde etkili olan faktörlerden biri, bir hadiste kadının kaburga kemiğinden yaratıldığına ifade edilmesidir. Bu hadis, kadının yaratılışı konusundan ziyade genellikle kadının erkeğe eşlik ettiği ve onunla tamamlandığı fikrini öne çıkarır. Bununla birlikte Allah'ın yaratmasında dışardan müdahale olamayacağı gibi -ayette de belirtildiği üzere- dilediği şekilde yaratması söz konusu olabileceği akıllardan çıkarılmamalıdır.

Yüce Yaratıcı, Hiz. Havva'yı, Hiz. Âdem'in dışsal özellikleri olan zâtından değil, iç ve dış dünyası, düşünceleri, Allah'a olan yakınlığı veya uzaklığı gibi daha derin ve içsel özellikleri ile mâhiyetinden yarattı. Bir insan denildiğinde esas olan mâhiyetidir ve dış görünüş sadece bir iskelettir.

Ayrıca, bu hadis, rivayet zinciri bakımından tek kişiden gelir, yani "ahad"dir. Ayet ise, mütevatir ve Allah'ın kelamıdır. Dolayısıyla, hadisin ifade ettiği mana Kur'an'ın işaret ettiği anlam ile uyum içinde olmalıdır. Hiz. Peygamberin bu hadiste "**Kadınlara hayırhah olun, zira kadın bir eyeğ kemiğinden yaratılmıştır. Eyeğ kemiğinin en eğri yeri yukarı kısmıdır. Onu doğrultmaya kalkarsanız kırarsınız. Kendi hâline bırakırsanız eğri halde kalır. Öyleyse kadınlara hayırhah olun.**" [*Buharî, Nikâh 79, Enbiya 1, Edeb 31, 85, Rikâk 23; Müslim, Radâ 65, (1468); Tirmizî, Talâk 12, (1188).*] ifadesinde asıl vurgulanmak istenen, kadının eğitimi ve ev idaresidir. Yani, asıl olarak ifade edilmek istenen, Hiz. Havva'nın kaburga kemiğinden yaratılması değil; O'na karşı incelik içinde, nezaketle davran, anlamındadır.

Anahtar Kelimeler: Havva, Adem, Ayet, Kur'an Kaburga Kemiği

THE ISSUE OF EVE'S BEING CREATED FROM ADAM'S RIB BONE

Zeynep AKBUDAK

Research Assistant, Iğdır University, Basic Islamic Sciences/Tafsir

E-Mail: zeynep_akbudak34@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-9939-5801

ABSTRACT

There are many interpretations and hadiths that Havva's, Adam was created from the rib bone. However, the main emphasis of these statements is It focuses on education and training of the apostle in Verse. It is emphasized that attention should be paid to the sensitivity and disposition of the apostle, but it can be harmful to neglect oneself in spirit/man, or to try to correct it excessively.

In verse 1 of Nisa, it is aimed to remind people of their responsibilities to Allah. Verse states that human beings are created from one breath, and then their partners are created from the same breath and biologically multiply. However, the main emphasis is on reminding people of their responsibilities to Allah. People should know that they are under the reign of Allah and have responsibilities to Him. Therefore, the main emphasis of this verse of the Nisa, one of the fundamental messages of the Qur'an, is not the explanation of creation, but that men and women are created from the same substance, and therefore no difference is observed as human beings. Their creation shows equality and similarity in terms of human characteristics. Qualities such as reason, willpower and responsibility, which men have, are present in women in the same way. This is one of the human values highlighted by the Qur'an, and to indicate that there is no distinction.

Also, Regarding the creation of Eve, the word "minha" means 'he is from the breath', that is, from the dough in which Adam was also created, not from Adam.

According to popular belief, one of the factors influential in the popularity of Eve's belief that Adam was created from the rib bone is the expression that in an hadith the woman was created from the rib bone. This hadith brings to the fore the idea that, rather than the subject of the creation of the woman, the woman usually accompanies the man and is completed with him. However, it should not be excluded from the mind that there can be no outside interference in the creation of Allah - as stated in the law - that he creates as he pleases.

Supreme Creator, Havva, he did not create the external characteristics of Adam, but his inner and outer world, his thoughts, his closeness to Allah, or his distance, with deeper and inner characteristics. When a person is called, what is essential is his nature, and the outward appearance is only a skeleton.

Also, this hadith comes from the single person in terms of the chain of rumor, that is, "ahad. Verse is the trustee and the word of Allah. Therefore, the mana expressed by the hadith must be in harmony with the meaning of the Quran. The Prophet said, "Give good to the women, for the woman was created out of the bone of an eye. The most curved place of the bow bone is the upside. If you try to point it out, you will break it. If you leave it on its own, it stays curved. So be good to women." [Bukhari, Nikah 79, Enbiya 1, Edeb 31, 85, Rikak 23; Muslim, Rada 65, (1468); Tirmizi, Tala 12, (1188).], it is the woman's education and home administration. That is, it is meant to be expressed in the main. It is not the creation of Eve from the rib bone; it means, treat her with kindness, with grace.

Key Words: Eve, Adam, Verse, Quran, Rib Bone

STEPHEN MASCARI’NİN “QUALION HİPOTEZİ”

Zeynep BERKE

Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi, Felsefe Bölümü, Bursa, Türkiye

E-posta: zeynepberke@gmail.com

ORCID: 0000-0002-1389-597X

ÖZET

Bilinç, farklı disiplinler tarafından uzun zamandır yürütülen bilimsel ve felsefi araştırmalara rağmen evrenin en karmaşık ve gizemli öğelerinden biri olmayı sürdürmektedir. Teknolojik imkanlarımızdaki muazzam artış neticesinde insan beyninin nörolojik yapısı ve işleyişi çok daha kapsamlı ve detaylı bir biçimde gözlemlenebilir hale gelmiştir. Ancak ulaşılan bulgular bilincin mahiyetine, özüne, nasıl ve neden ortaya çıktığına ilişkin açıklayıcı gücü yüksek bir kuramsal çerçeve sağlamaktan hala çok uzaktır. Bilincin adeta sırrını açmaya direnen doğası, onu felsefenin ve bilimin hem en gözde hem de en tartışmalı kavramlarından biri haline getirmektedir.

Amerikalı felsefeci Stephen Mascari, mevcut bilinç kuramlarının bilincin doğasına dair ikna edici bir açıklama ortaya koyamadığına ilişkin yaygın eleştiriyi benimsemektedir. Mascari’ye göre bilinçli zihin, tüm disiplinlerimiz için benzersiz bir meydan okuma teşkil etmektedir zira o herhangi bir araç tarafından tespit edilemez ya da bir hadron çarpıştırıcısı tarafından maddeden çıkarılamaz. Hiçbir şekilde ölçülemez, düzenlenemez ya da araştırılmaz. Çoğu bilim insanı bilinçli zihinsel yaşamımızın bir şekilde beyin moleküler yapılarına dayandığına inanmaktadır. Ancak bu varsayıma dayanan onlarca yıllık çabalar kayda değer bir ilerleme sağlamamıştır. Nitekim Mascari, kendi bilinç kuramını ortaya koymadan önce, mevcut bilinç kuramlarını ayrı ayrı inceleyerek bunların hangi açılardan yetersiz ya da hatalı olduğunu ele almaktadır.

Mascari’ye göre zihinsel olguları yalnızca beyin bilinen bileşenleri açısından açıklamaya yönelik çabaların başarısız olması, sorunla yüzleşmek için yeni yollara ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. Cevaplanması gereken soru beyinde, bilinci açıklayabilecek, daha üst düzey bir öznel alan oluşturabilecek ve mekanik beyinsel süreçlerle ilişkili ancak esasen bunlardan ayrılmış herhangi bir fiziksel süreç bulunup bulunmadığıdır. Mascari’ye göre böyle bir sürecin sahip olması gereken beş temel nitelik bulunmaktadır:

1. Beynin nöronlardan fiziksel olarak daha dikkat çekici üst düzey bir bileşeni; 2. Çok proteinli ve çok yönlü ve dolayısıyla çok çeşitli bilinç durumları yaratabilen bir şey; 3. Tek bir bütün halinde birleşebilen ve bilinç alanları yayabilen bir şey; 4. Benlik gibi bilişsel üst yapıların ortaya çıkabileceği bir ortam sağlayabilen bir şey; ve 5. Beynin moleküler yapılarını aşan ancak yine de onlarla etkileşime girebilen, özgürce hareket eden bir şey.

Mascari “Qualion Hipotezi” adını verdiği yaklaşımın, böylesi bir ögenin varlığına ilişkin kanıtlar içerdiğini ve bu hipotezin bilinçli zihnin ortaya çıkışını, nispeten özerk, üst düzey bir sistem olarak sürekliliğini, içeriğini ve süreçlerini ve istemli kontroller uygulama yeteneğini anlamak için tutarlı bir çerçeve sağladığını öne sürmektedir. Mascari’ye göre bu yeni paradigma, hem materyalistleri hem de düalistleri tatmin edebilecek bir çerçeve ortaya koymaktadır. Bu bildirinin amacı Mascari’nin “Qualion Hipotezi”nin temel önermelerini ve dayandığı psikofiziksel bulguları ana hatlarıyla ortaya koymak olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bilinç, Qualion, Termal Enerji, Zihin-Ruh Birimleri.

STEPHEN MASCARI'S "QUALION HYPOTHESIS"

Zeynep BERKE

Dr., Bursa Uludağ University, Department of Philosophy, Bursa, Türkiye

E-mail: zeynepberke@gmail.com

ORCID: 0000-0002-1389-597X

ABSTRACT

Consciousness remains one of the most complex and mysterious elements of the universe, despite the scientific and philosophical research carried out by different disciplines for a long time. As a result of the tremendous increase in our technological capabilities, the neurological structure and functioning of the human brain has become much more comprehensive and detailed. However, the findings are still far from providing a theoretical framework with high explanatory power regarding the nature, essence, how and why consciousness emerges. The nature of consciousness, which resists unravelling its secrets, makes it both one of the most favorite and most controversial concepts of philosophy and science.

American philosopher Stephen Mascari adopts the common criticism that existing theories of consciousness fail to provide a convincing account of the nature of consciousness. According to Mascari, the conscious mind poses a unique challenge to all our disciplines because it cannot be detected by any instrument or extracted from matter by a hadron collider. It cannot be measured, organized or investigated in any way. Most scientists believe that our conscious mental life is somehow based on the molecular structures of the brain. However, decades of efforts based on this assumption have not led to any significant progress. Thus, before presenting his own theory of consciousness, Mascari analyses the existing theories of consciousness separately and considers in what ways they are inadequate or erroneous.

According to Mascari, the failure of efforts to explain mental phenomena only in terms of the known components of the brain shows that new ways are needed to face the problem. The question that needs to be answered is whether there is any physical process in the brain that can explain consciousness, that can create a higher level subjective field, and that is related to mechanical cerebral processes but essentially separated from them. According to Mascari, there are five basic qualities that such a process should have: 1. A higher-level component of the brain that's more physically remarkable than neurons; 2. Something very protean and versatile and thus capable of creating a great variety of conscious states; 3. Something capable of emitting fields of consciousness that can merge into a single whole; 4. Something capable of providing a medium where cognitive superstructures such as the self can arise; and 5. Something freely acting that transcends the molecular structures of the brain but can nonetheless interact with them.

Mascari argues that what he calls the 'Qualion Hypothesis' contains evidence for the existence of such an element, and that this hypothesis provides a coherent framework for understanding the emergence of the conscious mind, its continuity as a relatively autonomous, high-level system, its content and processes, and its ability to exert volitional controls. According to Mascari, this new paradigm provides a framework that can satisfy both materialists and dualists. The aim of this paper will be to outline the basic propositions of Mascari's 'Qualion Hypothesis' and the psychophysical findings on which it is based.

Keywords: Consciousness, Qualion, Thermal Energy, Mind-Soul Units.